

การอ่านหนังสือสัตววิทยาศาสตร์ที่คัดสรรของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร

ปริญญานิพนธ์
ของ
โสমনภา ผดุง

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
พฤษภาคม 2553

การอ่านหนังสือดีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรรของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร

ปริญญานิพนธ์
ของ
โสมนภา ผดุง

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

พฤษภาคม 2553

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การอ่านหนังสือดีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรรของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ
ของ
โสมนภา ผดุง

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
พฤษภาคม 2553

โสมนภา ผดุง. (2553). การอ่านหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรรของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร. ปริญญาโท ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
คณะกรรมการควบคุม: อาจารย์ ดร.อารีย์ ชื่นวัฒนา, รองศาสตราจารย์ พวา พันธุ์เมฆา.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการอ่านหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรรประเภทบันเทิงคดี สารคดีและความรู้ทั่วไป จำนวน 30 ชื่อเรื่อง ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ ชั้นปี สาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นิสิตระดับปริญญาตรีปีที่ 1-4 มหาวิทยาลัย 4 แห่งในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 550 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสาขาวิชา ชั้นปี และเพศ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบประเมินรายชื่อหนังสือตีวิทยาศาสตร์ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่า t-test และ F-test และไคสแควร์

ผลการวิจัย มีดังนี้

1. การอ่านหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรรประเภทบันเทิงคดี สารคดีและความรู้ทั่วไป จำนวน 30 ชื่อเรื่อง ของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า การอ่านหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรรของนิสิต ในจำนวนหนังสือดี 30 ชื่อเรื่อง มีชื่อเรื่องที่มีจำนวนนิสิตเคยอ่านสูงสุด 4 รายการ ได้แก่ ธรรมชาติพิภพ เกาะรอย DNA เกาะรอยไอน์สไตน์ (1): ชีวิต ผลงาน และความสำเร็จ และอมตะ ส่วนชื่อเรื่องที่มีนิสิตจำนวนน้อยเคยอ่าน มี 13 รายการ
2. เปรียบเทียบการอ่านหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรรประเภทบันเทิงคดี สารคดีและความรู้ทั่วไป จำนวน 30 ชื่อเรื่อง ของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร ตามตัวแปรเพศ ชั้นปี สาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า ไม่มีความแตกต่างในทุกตัวแปร
3. ความสัมพันธ์ของการอ่านหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร 4 ชื่อเรื่องที่มีค่าร้อยละของการอ่านสูงสุด จำแนกตามตัวแปร เพศ สาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า ไม่พบความแตกต่างในทุกตัวแปร
4. ความสัมพันธ์ของการอ่านหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร 4 ชื่อเรื่องที่มีค่าร้อยละของการอ่านสูงสุด จำแนกตามชั้นปี พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 ชื่อเรื่อง คือ ธรรมชาติพิภพ โดยที่นิสิตชั้นปีที่ 2 และ 3 มีสัดส่วนของกลุ่มผู้ที่เคยอ่านสูงกว่าชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 4
5. ความสัมพันธ์ของการอ่านหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร 13 ชื่อเรื่องที่มีค่าร้อยละของการอ่านต่ำสุด จำแนกตามเพศ พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 4 ชื่อเรื่อง โดยที่สัดส่วนของกลุ่มที่ไม่เคยอ่านเพศหญิงสูงกว่าเพศชาย
6. ความสัมพันธ์ของการอ่านหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร 13 ชื่อเรื่องที่มีค่าร้อยละของการอ่านต่ำสุด จำแนกตามชั้นปี พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน

3 ชื่อเรื่อง โดยที่สัดส่วนของกลุ่มที่ไม่เคยอ่านเป็นนิสิตชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 4 สูงที่สุด และอีก 1 ชื่อเรื่อง มีสัดส่วนของกลุ่มที่ไม่เคยอ่านเป็นนิสิตชั้นปีที่ 4 สูงกว่านิสิตชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3

7. ความสัมพันธ์ของการอ่านหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร 13 ชื่อเรื่องที่มีคำร้อยละของการอ่านต่ำสุด จำแนกตามสาขาวิชา พบว่า ไม่พบความแตกต่างทุกชื่อเรื่อง

8. การได้รับประโยชน์จากเนื้อหาสาระที่ได้จากการอ่านหนังสือตีวิทยาศาสตร์ พบว่า นิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นต่อประโยชน์ที่ได้จากการอ่าน โดยรวมในระดับมาก

READING FROM A RECOMMENDED LIST, PROJECT: 100 GOOD SCIENCE BOOKS:
A STUDY OF UNDERGRADUATE STUDENTS' READING
IN BANGKOK METROPOLIS UNIVERSITIES

AN ABSTRACT
BY
SOMNAPHA PHADUNG

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Arts Degree in Library and Information Science
at Srinakharinwirot University

May 2010

Somnapha Phadung. (2010). *Reading from a Recommended List, Project: 100*

Good Science Books: A Study of Undergraduate Students' Reading in Bangkok Metropolis Universities. Master thesis, M.A. (Library and Information Science). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Dr. Aree Cheunwattana, Asst. Prof. Pawa Panmekha.

The main purpose of this research was to study the students' reading from a *Recommended List Project: 100 Good Science Books* and compare the reading according to the following variables: gender, college status, major field, and learning achievement.

A sample comprising 550 undergraduate students was selected from the four universities in Bangkok using stratified random sampling method. A sample list of 30 titles was selected from *100 Good Science Books* by experts to be used in this study. The list included fiction, non-fiction and general knowledge titles.

The instruments used for collecting data were a book assessment form, a rating-scale questionnaire and an interview question form. Statistics used for analyzing data included percentage, means, standard deviation, t-test, F-test and Chi-Square.

The results of the study revealed that

1. The most read list had four titles which were *Dhamma Tid Peek*, *Kae Roy DNA*, *Kae Roy Einstein*, and *Amata*. The least read list had 13 titles.
2. In comparing the students' reading according to gender, college status, major field, and learning achievement, no difference was found in each variable.
3. In comparing the students' reading of the four most read titles according to gender, major field, and learning achievement, no difference was found for each variable.
4. In comparing the students' reading of the four most read titles according to college status, the finding indicated a significant difference with 0.5 in one title, *Dhamma Tid Peek*. The proportion of students who had read the title was higher among sophomores and juniors than freshmen and senior students.
5. In comparing the students' reading of the 13 least read titles according to gender, the finding indicated a significant difference with 0.5 in four titles. The proportion of students who had never read these four titles was higher among female students than their male counterparts.
6. In comparing the students' reading of the 13 least read titles according to college status, the finding indicated a significant difference with 0.5 in four titles. The

proportion of students who had never read three of the four titles was higher among freshmen and senior students than sophomores and juniors. And the proportion of students who had never read the fourth title was higher among senior students than freshmen, sophomores and juniors.

7. In comparing the students' reading of the 13 least read titles according to major field, no difference was found in these titles.

8. The students' opinion towards the benefits derived from reading science books was rated high in all attributes.

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

การอ่านหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรรของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร

ของ
โสมนภา ผดุง

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
วันที่.....เดือน.....พฤษภาคม.....พ.ศ. 2553

คณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์

.....
จ.ให้เกียรติ.....ประธาน
(อาจารย์ ดร.อารีย์ ชื่นวัฒนา)

.....
.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์พวา พันธุ์เมฆา)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....
.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยวัฒน์ คุประตกุล)

.....
.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ชาดาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์)

.....
จ.ให้เกียรติ.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.อารีย์ ชื่นวัฒนา)

.....
.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์พวา พันธุ์เมฆา)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความสำเร็จอย่างสูงจากอาจารย์ ดร.อารีย์ ชื่นวัฒนา ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ พวาท พันธุ์เมฆา กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำ ตลอดจนเสียสละเวลาในการตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างละเอียดด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดีตั้งแต่แรกเริ่มจนปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร. ชัยวัฒน์ คุประตกุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วีรวัฒน์ กนกนุเคราะห์ อาจารย์วาสนา บุญสม นางสาววิภา อัครธรรม และนางกาญจนา พุ่มพวย ที่ให้ความกรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญทำแบบประเมินรายชื่อหนังสือตีพิมพ์ศาสตร์

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร. ชัยวัฒน์ คุประตกุล ประธานกรรมการสอบปากเปล่า และรองศาสตราจารย์ธาดาศักดิ์ วชิรปรัชญาพจน์ ที่ให้ความกรุณามาร่วมเป็นกรรมการสอบปากเปล่า รวมทั้งให้คำแนะนำที่ดีทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์อรทัย วารีสอาด อาจารย์ที่ปรึกษาของผู้วิจัยในระดับปริญญาโท ที่คอยดูแล เอาใจใส่ผู้วิจัยอย่างดีมาโดยตลอด และคณาจารย์ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ทุกท่าน ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาให้กับผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณดร. สุวิมล ธนะผลเลิศ และเพื่อนร่วมงานในศูนย์บรรณสารสนเทศทาง การศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ และเป็นกำลังใจในการทำปริญญานิพนธ์มาตลอด

ขอกราบขอบพระคุณพ่อโสภณ คุณแม่ประทีป ผดุง ที่ให้ความรัก กำลังใจ โอกาสที่ดีกับลูกเสมอมา รวมทั้งน้องสาวและน้องชาย ที่ช่วยเหลือพี่คนนี้ด้วยดีเสมอมา

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ ร่วมรุ่นปริญญาโทภาคพิเศษ โดยเฉพาะกลุ่ม “เด็กหลังห้อง” ที่คอยให้กำลังใจ ให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดีมาโดยตลอด

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบแด่บุพการี บุรพจารย์ และกัลยาณมิตรทุกท่านที่มีส่วนร่วมในความสำเร็จครั้งนี้

โสมนภา ผดุง

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	5
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตการวิจัย.....	5
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	5
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	5
ตัวแปรที่ศึกษา.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
สมมุติฐานในการวิจัย.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการอ่าน.....	10
ความหมายของการอ่าน.....	10
ความสำคัญและประโยชน์ของการอ่าน.....	11
ความสำคัญของการอ่าน.....	11
ประโยชน์ของการอ่าน.....	14
บทบาทของการอ่าน.....	16
การอ่านของคนไทย.....	17
ความสนใจในการอ่านของนิสิต.....	18
หนังสือวิทยาศาสตร์.....	21
พัฒนาการหนังสือวิทยาศาสตร์ในประเทศไทย.....	21
หนังสือนิยายวิทยาศาสตร์ไทย.....	23
ความหมายและความสำคัญของนิยายวิทยาศาสตร์.....	24
ประเภทของนิยายวิทยาศาสตร์.....	26
ประโยชน์ของนิยายวิทยาศาสตร์.....	27
การคัดเลือกและแนะนำหนังสือดี.....	28

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	
โครงการ 100 เล่มหนังสือดีวิทยาสาสตร์.....	29
ความเป็นมาของโครงการวิจัยหนังสือดีวิทยาสาสตร์และโครงการ 100 เล่ม หนังสือดีวิทยาสาสตร์.....	29
โครงการวิจัยหนังสือดีวิทยาสาสตร์.....	29
โครงการ 100 เล่มหนังสือดีวิทยาสาสตร์.....	30
วัตถุประสงค์ของโครงการ 100 เล่มหนังสือดีวิทยาสาสตร์.....	33
การดำเนินงานโครงการ 100 เล่มหนังสือดีวิทยาสาสตร์.....	33
รายชื่อหนังสือดีวิทยาสาสตร์.....	34
หนังสือประเภทบันเทิงคดี.....	34
หนังสือประเภทสารคดีและความรู้ทั่วไป.....	35
เกณฑ์การประเมินค่าหนังสือดีวิทยาสาสตร์.....	38
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	40
งานวิจัยในต่างประเทศ.....	40
งานวิจัยในประเทศ.....	41
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	47
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	47
ประชากร.....	47
การเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	47
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	50
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	53
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	101
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	101
สมมติฐานในการวิจัย.....	101
วิธีการดำเนินการวิจัย.....	101
สรุปผลการวิจัยเชิงปริมาณ.....	103
สรุปผลการวิจัยเชิงคุณภาพ.....	108
อภิปรายผล.....	110
ข้อเสนอแนะ.....	116
 บรรณานุกรม.....	 117
 ภาคผนวก.....	 123
ภาคผนวก ก แบบประเมินรายชื่อหนังสือตีพิมพ์.....	124
ภาคผนวก ข แบบสอบถาม.....	127
ภาคผนวก ค แบบสัมภาษณ์.....	150
 ประวัติย่อผู้วิจัย.....	 153

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 ระดับค่าคะแนนของแต่ละประเด็น.....	38
2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างนิสิตระดับปริญญาตรีปีที่ 1-4 มหาวิทยาลัย 4 แห่งในเขตกรุงเทพมหานครที่สุ่มแบบแบ่งชั้นตามสาขาวิชา ชั้นปี และเพศ.....	48
3 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	57
4 การอ่านหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร โดยภาพรวมทั้ง 30 ชื่อเรื่องของนิสิต ระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร.....	58
5 จำนวนผู้ที่เคยอ่านและไม่เคยอ่าน สาเหตุที่ไม่เคยอ่าน สาเหตุในการอ่าน แหล่งที่อ่าน หนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร 4 ชื่อเรื่องที่มีค่าร้อยละของการ อ่านสูงสุด.....	60
6 ผลรวมของสาเหตุในการอ่านหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร 4 ชื่อเรื่องที่มีค่า ร้อยละของการอ่านสูงสุด.....	65
7 ผลรวมของแหล่งที่อ่านหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร 4 ชื่อเรื่องที่มีค่าร้อยละของ การอ่านสูงสุด.....	65
8 จำนวนผู้ที่เคยอ่านและไม่เคยอ่าน สาเหตุที่ไม่เคยอ่าน สาเหตุในการอ่าน แหล่งที่ อ่าน หนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร 13 ชื่อเรื่องที่มีค่าร้อยละของการอ่าน ต่ำสุด.....	66
9 ผลรวมของสาเหตุที่ไม่เคยอ่านหนังสือของ 13 ชื่อเรื่องที่มีค่าร้อยละของการอ่าน ต่ำสุด.....	81
10 เปรียบเทียบการอ่านหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร โดยภาพรวมทั้ง 30 ชื่อเรื่อง จำแนกตามเพศ.....	82
11 เปรียบเทียบการอ่านหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร โดยภาพรวมทั้ง 30 ชื่อเรื่อง จำแนกตามชั้นปี.....	82
12 เปรียบเทียบการอ่านหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร โดยภาพรวมทั้ง 30 ชื่อเรื่อง จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา.....	83
13 เปรียบเทียบการอ่านหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร โดยภาพรวมทั้ง 30 ชื่อเรื่อง จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	83
14 จำนวนของการอ่านหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร 4 ชื่อเรื่องที่มีการอ่านสูงสุด จำแนกตามเพศ.....	84
15 จำนวนของการอ่านหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร 4 ชื่อเรื่องที่มีการอ่านสูงสุด จำแนกตามชั้นปี.....	85

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
16 จำนวนของการอ่านหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร 4 ชื่อเรื่องที่มีการอ่านสูงสุด จำแนกตามสาขาวิชา.....	86
17 จำนวนของการอ่านหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร 4 ชื่อเรื่องที่มีการอ่านสูงสุด จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	87
18 จำนวนของการอ่านหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร 13 ชื่อเรื่องที่มีการอ่านต่ำสุด จำแนกตามเพศ.....	88
19 จำนวนของการอ่านหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร 13 ชื่อเรื่องที่มีการอ่านต่ำสุด จำแนกตามชั้นปี.....	91
20 จำนวนของการอ่านหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร 13 ชื่อเรื่องที่มีการอ่านต่ำสุด จำแนกตามสาขาวิชา.....	93
21 จำนวนของการอ่านหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร 13 ชื่อเรื่องที่มีการอ่านต่ำสุด จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	96
22 ประโยชน์ที่ได้จากการอ่านหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรรของนิสิตระดับ ปริญญาตรีมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร	99

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ปฏิญญาสากลว่าด้วยการสร้างสังคมการอ่านหนังสือ ประกาศ ณ กรุงลอนดอน ระหว่างการประชุมแห่งโลกว่าด้วยหนังสือ วันที่ 7-11 มิถุนายน 2525 ประกาศว่า “เราขอให้มีโลกซึ่งมีหนังสือสำหรับทุกคน และมีทุกคนซึ่งอ่านหนังสือ ทุกคนซึ่งยอมรับว่าหนังสือและการอ่านเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญ และเป็นที่ยอมรับในวิถีชีวิตประจำวัน เราขอให้มีโลกซึ่งไม่เพียงประกอบด้วยประชากรที่อ่านออกเขียนได้เท่านั้น หากประกอบด้วยประชากรที่อ่านหนังสือเป็นนิสัยทั่วทุกคน” (กรมวิชาการ. 2529: 154)

การอ่าน การเขียน และการคำนวณเบื้องต้น เป็นองค์ประกอบของการรู้หนังสือ และในองค์ประกอบทั้งสาม การอ่านมีความสำคัญมากที่สุดดังสะท้อนให้เห็นได้จากปฏิญญาสากลว่าด้วยการสร้างสังคมการอ่านหนังสือข้างต้น ทั้งนี้เพราะการอ่านเป็นพื้นฐานสำหรับการสร้างทักษะอื่น ๆ เช่น การออกเสียง การเรียนรู้คำศัพท์ ความสามารถในการใช้ภาษา การพูด และการเขียน การวิจัยด้านการอ่านชี้ให้เห็นว่าเด็กและเยาวชนที่รักการอ่านมีไอคิวที่สูงกว่าผู้ที่ไม่อ่านหรืออ่านน้อย อีกทั้งยังมีความริเริ่มสร้างสรรค์ มีความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประสบความสำเร็จในการศึกษามากกว่า (Twain; & Kragh. 2008: Online)

การอ่านเป็นสิ่งที่ควรปลูกฝังเมื่อยังเยาว์ โดยเริ่มได้จากครอบครัว พ่อแม่หรือผู้ปกครองที่อ่านหนังสือ เล่านิทานให้บุตรหลานฟัง หรือพาบุตรหลานไปใช้ห้องสมุดประชาชน นับเป็นการสร้างนิสัยการอ่านเบื้องต้นที่มีประสิทธิภาพที่สุด นอกจากนี้ความสัมพันธ์ที่เกิดจากกิจกรรมการอ่านดังกล่าวยังช่วยให้เด็กมีพัฒนาการทางอารมณ์และจิตใจที่ดีด้วย โรงเรียนเป็นแหล่งต่อไปที่จะเสริมสร้างทักษะการอ่านของเด็ก ด้วยการสร้างนิสัยการอ่านโดยสมัครใจ (Voluntary reading) การใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้มีการศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ และการมีห้องสมุดโรงเรียนที่ดี การพัฒนาการอ่านของบุคคลจะเพิ่มระดับไปพร้อม ๆ กับการศึกษา แต่ระบบการศึกษาในทุกระดับก็ต้องให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการอ่านด้วย (Herrod. 2007: Online; Sofsian. 2008: Online)

งานเขียนและงานวิจัยจำนวนมากได้ชี้ให้เห็นถึงคุณค่าของการอ่านทั้งในการศึกษาหาความรู้ การประกอบอาชีพ การพักผ่อนหย่อนใจ และการพัฒนาตน ดังคำกล่าวของนักปราชญ์ชาวอังกฤษ ฟรานซิส เบคอน (Bacon. 2009: Online) ที่ว่า “การอ่านทำให้คนเป็นคนโดยสมบูรณ์” (Reading maketh a full man) อย่างไรก็ตาม การอ่านได้กลายเป็นปัญหาในระดับสากล การวิจัยจากประเทศพัฒนาหลายประเทศรายงานถึงแนวโน้มการอ่านที่ลดลงทั้งในเด็กและผู้ใหญ่ เช่น งานวิจัยเรื่อง “ทู รีด ออร์ น็อท ทู รีด” (To read or not to read) ของสำนักงานศึกษาวิจัยกองทุน

แห่งชาติเพื่อศิลปะแห่งสหรัฐอเมริกา (National Endowment for the Arts - NEA) พบว่า “คนรุ่นใหม่” อ่านน้อยลง การเปรียบเทียบสถิติการอ่านหนังสือของผู้ใหญ่อเมริกันเมื่อปี ค.ศ. 1992 กับปี ค.ศ. 2008 ชี้ให้เห็นว่า ผู้ใหญ่อเมริกันลดการอ่านในประเภทที่เรียกว่า “การอ่านที่ไม่จำเป็น” (การหยิบหนังสือขึ้นมาอ่านเพื่อความเพลิดเพลินใจ ด้วยความสมัครใจ) ลงมาร้อยละ 7 แต่เมื่อสำรวจการอ่านหนังสือในประเภทเดียวกันนี้ ในกลุ่มตัวอย่างอายุระหว่าง 18-24 ปี พบว่า ลดลงถึงร้อยละ 24 จากการสำรวจครั้งนี้ ยังพบข้อมูลว่า การอ่านที่ “วัดปริมาณ” ได้นั้นรุดหน้าเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ในเด็กระดับประถม แต่พออย่างเข้าสู่วัยรุ่น ความรุดหน้าที่ว่านี้ได้เสื่อมถอยลง (ไพรัตน์ พงศ์พาณิชย์. 2551: 17)

สำหรับประเทศไทย การส่งเสริมการอ่านมักเป็นกิจกรรมที่ควบคู่ไปกับการรณรงค์เรื่อง การรู้หนังสือ ในปัจจุบันอัตราการรู้หนังสือของเยาวชน (อายุ 15-24 ปี) ของไทยสูงถึงร้อยละ 98.1 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ. 2548: 30) และแม้ว่าโดยภาพรวม แนวโน้มการอ่านหนังสือของประชาชน จะสูงขึ้น แต่สถิติได้ชี้ให้เห็นว่าคนไทยยังอ่านหนังสือน้อยมาก ผลจากการสำรวจพฤติกรรม การอ่านหนังสือของประชากรปี พ.ศ. 2546 และ พ.ศ. 2548 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ (2550: 13) พบว่า ประชากรมีแนวโน้มอ่านหนังสือเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 61.2 ในปี พ.ศ. 2546 เพิ่มขึ้นเป็น ร้อยละ 69.1 ในปี พ.ศ. 2548 แม้ผู้ชายจะมีการอ่านหนังสือมากกว่าผู้หญิง แต่การอ่านหนังสือของผู้หญิงมีอัตราเพิ่มมากกว่าของผู้ชาย และจากข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. 2548 ยังพบอีกว่า ประเทศไทยมีผู้ที่ไม่อ่านหนังสือถึง 22.4 ล้านคน หรือเกือบร้อยละ 40 ของประชากรทั้งประเทศ คนเหล่านี้ชอบดูโทรทัศน์และฟังวิทยุมากกว่า นอกจากนี้ ยังพบว่าร้อยละ 60 ของเด็กในกลุ่มอายุ 10-14 ปี ไม่อ่านหนังสือ เพราะไม่ชอบ ไม่สนใจ และอ่านหนังสือไม่ออก ข้อมูลดังกล่าวแสดงถึงสถิติ การอ่านหนังสือของคนไทยที่มีระดับต่ำมาก กล่าวคือ คนไทย 1 คนอ่านหนังสือโดยเฉลี่ยปีละ 2 เล่ม เท่านั้น โดยเฉพาะเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศเพื่อนบ้านอย่างเวียดนามและสิงคโปร์ พบว่า เวียดนามมีสถิติการอ่านหนังสือปีละ 60 เล่มต่อประชากร 1 คน และสิงคโปร์มีสถิติการอ่านหนังสือ ปีละ 50 เล่มต่อประชากร 1 คน ส่วนประเทศอื่น ๆ ในเอเชีย เช่น ญี่ปุ่นและเกาหลีใต้ ประชากร 1 คน อ่านหนังสือโดยเฉลี่ยมากกว่า 50 เล่มต่อปี (โกวิทย์ พวงงาม. 2551: 36)

โครงการการประเมินผลการศึกษาของนักเรียนของประเทศสมาชิกองค์กรเพื่อความ ร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (Programme for International Assessment - PISA, Organization for Economic Co-operation and Development - OECD) สำรวจความรู้และทักษะ ของประชากรอายุ 15 ปี ซึ่งเป็นวัยที่จบการศึกษาภาคบังคับ โดยดำเนินการประเมินความรู้ใน 3 วิชา คือ วิชาวิทยาศาสตร์ (Science) คณิตศาสตร์ (Mathematics) และการอ่าน (Reading) ทุก ๆ 3 ปี โดยผลการประเมินในปี ค.ศ. 2006 พบว่า วิชาวิทยาศาสตร์ นักเรียนไทยอยู่ในกลุ่มต่ำ มีคะแนนเฉลี่ย 421 ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ย OECD ถึง 79 คะแนน จัดอยู่ในอันดับระหว่าง 44-47 จาก 57 ประเทศ คิดเป็น ร้อยละ 47.0 แสดงว่า นักเรียนไทยมีความรู้วิทยาศาสตร์ต่ำกว่าระดับพื้นฐานวิชาคณิตศาสตร์ พบว่า คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนไทยต่ำกว่าค่าเฉลี่ย OECD อยู่ในอันดับระหว่าง 43-46 จาก 57 ประเทศ คิดเป็นร้อยละ 52.0 แสดงว่านักเรียนไทยมีความรู้ทางคณิตศาสตร์ต่ำกว่าระดับพื้นฐาน ส่วนวิชาการ อ่าน พบว่า คะแนนเฉลี่ยการอ่านของไทยต่ำกว่าค่าเฉลี่ย OECD โดยมีคะแนนเฉลี่ย 417 อยู่ใน

อันดับระหว่าง 41-42 จาก 57 ประเทศ คิดเป็นร้อยละ 44.5 นอกจากนั้นยังพบว่า คะแนนเฉลี่ยลดลงอย่างต่อเนื่อง นับจากการประเมินเมื่อปี ค.ศ. 2000 ข้อมูลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าประเทศไทยมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในกลุ่มต่ำในทุกวิชา (สุนีย์ คล้ายนิล; ปรีชาญ เดชศรี; และอัมพิกา ประโมจันย์. 2550: 1-4)

สถิติข้างต้นได้ก่อให้เกิดการวิพากษ์วิจารณ์ในสังคมไทย ได้มีความพยายามค้นหาสาเหตุว่าเหตุใดคนไทยจึงอ่านน้อยหรือไม่อ่าน ทั้ง ๆ ที่มีสถิติการรู้หนังสือที่ไม่ด้อยไปกว่าประเทศอื่น ผู้รู้ด้านการอ่านระบุสาเหตุของปัญหาดังกล่าวไว้ อาจเป็นเพราะขาดแคลนหนังสือที่ดีและตรงกับความสนใจของผู้อ่าน หนังสือมีราคาแพง การขาดแคลนแหล่งความรู้ เช่น ห้องสมุดที่มีคุณภาพ การถูกดึงความสนใจและการแย่งเวลาจากสื่อต่าง ๆ ที่มีเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งขาดการกระตุ้น ส่งเสริมให้เห็นความสำคัญของการอ่าน และขาดการปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน เมื่อเทียบกับความเฟื่องฟูที่ได้จากสื่ออื่น ๆ การอ่านหนังสือต้องใช้ความพยายามมากกว่าและต้องอาศัยทักษะในการอ่าน ถ้าจะทำให้การอ่านหนังสือเกิดเป็นนิสัย จำเป็นต้องมีการปลูกฝังและส่งเสริมการอ่านอย่างต่อเนื่อง การส่งเสริมการอ่านมีหลายวิธี เช่น ส่งเสริมให้มีการผลิตและเผยแพร่หนังสืออย่างกว้างขวาง ส่งเสริมให้พ่อแม่อ่านหนังสือให้ลูกฟัง สร้างแบบอย่างในการอ่านทั้งในครอบครัว ชุมชน และสังคม จัดระบบการศึกษาที่เน้นการอ่านทั้งการอ่านเพื่อการเรียนและการอ่านโดยสมัครใจ จัดบริการห้องสมุดที่มีคุณภาพ จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่หลากหลาย เช่น การเล่านิทาน การพูด บรรยาย อภิปราย เกี่ยวกับหนังสือ การพบปะกับนักเขียนและนักวาดภาพประกอบ การประกวดนักอ่าน การจัดนิทรรศการ หนังสือ การจัดงานสัปดาห์หนังสือ การวิจารณ์ / แนะนำหนังสือ และการทำโครงการหนังสือดีที่คัดสรรโดยผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิ

การทำโครงการหนังสือดีที่คัดสรรโดยผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิเป็นวิธีหนึ่งที่ใช้มากในการส่งเสริมการอ่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศพัฒนา เช่น สหรัฐอเมริกา และสหราชอาณาจักร โครงการหนังสือดีที่คัดสรร (Best Books หรือ Recommended Reading) จัดทำขึ้นโดยหน่วยงานต่าง ๆ เช่น ห้องสมุด สมาคมห้องสมุด สมาคมพัฒนาการอ่าน สำนักพิมพ์ และองค์กรหรือกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับการรู้หนังสือ การอ่าน และการศึกษา โครงการหนังสือดีที่คัดสรรจัดทำขึ้นไว้ในสาขาวิชาต่าง ๆ หรือหัวข้อต่าง ๆ ตามความสนใจ สำหรับผู้มีการศึกษาระดับต่าง ๆ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะช่วยให้ผู้อ่านได้มีโอกาสเข้าถึงหนังสือดี ๆ จากหนังสือจำนวนมากมาที่ผลิตขึ้น และได้เลือกอ่านจากรายการที่คัดสรรไว้แล้ว ซึ่งถือเป็นความสะดวก เพราะหนังสือเหล่านี้มักมีให้บริการในห้องสมุด สถานศึกษา และร้านหนังสือ นอกจากนี้ การอ่านหนังสือดีที่คัดสรรยังช่วยให้ผู้อ่านพัฒนาความสามารถและรสนิยมในการอ่านขึ้นตามลำดับ จนกลายเป็นนักอ่านที่ดีในที่สุด (Train. 2007: Online)

สำหรับในประเทศไทย แม้จะมีกิจกรรมที่ส่งเสริมการอ่านหลายประเภท แต่การทำโครงการหนังสือดีที่คัดสรรยังมีน้อยมาก โครงการหนังสือดีที่คัดสรรที่เป็นที่รู้จักกันแพร่หลาย ได้แก่ (1) 500 เล่มหนังสือดีสำหรับเด็กและเยาวชน จัดทำโดย สมาพันธ์องค์กรเพื่อพัฒนาหนังสือและการอ่าน จัดพิมพ์ปี พ.ศ. 2542 (2) สารานุกรมแนะนำหนังสือดี 100 เล่ม ที่คนไทยควรอ่าน จัดทำโดย วิทยากร เชียงกูล และคณะ จัดพิมพ์ปี พ.ศ. 2542 (3) สารานุกรมแนะนำหนังสือดี 100 ชื่อเรื่องที่เด็ก

และเยาวชนไทยควรอ่าน จัดทำโดย วิทยากร เชียงกูล และคณะ จัดพิมพ์ปี พ.ศ. 2544 (4) ปรีทัศน์ หนังสือดีวิทยาศาสตร์ 88 เล่ม จัดทำโดย ชัยวัฒน์ คุประตกุล และคณะ จัดพิมพ์ปี พ.ศ. 2545 และ (5) 100 เล่มหนังสือดีวิทยาศาสตร์ จัดทำโดย ชัยวัฒน์ คุประตกุล และคณะ จัดพิมพ์ปี พ.ศ. 2551

“100 เล่มหนังสือดีวิทยาศาสตร์ (พ.ศ. 2537-2548)” เป็นโครงการหนังสือดีที่คณะทำงาน 8 คน นำโดยรองศาสตราจารย์ ดร.ชัยวัฒน์ คุประตกุล ดำเนินการพิจารณาคัดเลือกจากหนังสือ วิทยาศาสตร์กว่า 700 เรื่อง ที่เขียนขึ้นโดยคนไทย และพิมพ์ขึ้นในระหว่างปี พ.ศ. 2537-2548 จนเหลือ 100 เล่ม โครงการนี้เป็นโครงการวิจัยต่อเนื่องมาจากโครงการวิจัยหนังสือดีวิทยาศาสตร์ ซึ่งได้ ประกาศยกย่องหนังสือดีวิทยาศาสตร์ 88 เล่ม (สุโขทัย-พ.ศ. 2536) มาแล้ว โครงการ 100 เล่ม หนังสือดีวิทยาศาสตร์ เป็นโครงการที่ช่วยกระตุ้นให้เยาวชนเกิดความสนใจทางด้านวิทยาศาสตร์ โดยอาศัยจากการเริ่มอ่านหนังสือวิทยาศาสตร์ให้เกิดความสนุกสนาน เพลิดเพลิน นับเป็นจำนวนที่เหมาะสมที่ผู้สนใจทั่วไปจะได้เลือกอ่าน แต่สำหรับนิสิตนักศึกษาที่ใช้เวลา 4-5 ปี ในการศึกษา ระดับอุดมศึกษา อาจจะอ่านได้ไม่ครบ 100 ชื่อเรื่อง เพราะหนังสือที่กำหนดไว้มีปริมาณมากเกินไป และหลายคนอาจจะจบการศึกษาไปโดยที่ยังไม่ได้อ่านหนังสือดี ๆ เหล่านี้ ประกอบกับนิสิตนักศึกษา มักจะอ่านเฉพาะตำรา เอกสารประกอบคำบรรยายในช่วงที่ศึกษาอยู่เท่านั้น หรือไม่ก็มุ่งอ่านเฉพาะ ตำราหนังสือจากตะวันตก เพราะมีทัศนคติว่าวิชาการความรู้มาจากตะวันตก หรือประเทศที่เจริญกว่า เท่านั้น รวมทั้งหลายคนก็อ่านเฉพาะหนังสือในสาขาวิชาของตน ไม่ได้สนใจอ่านหนังสืออื่น ๆ ยิ่งไปกว่านั้น การจัดการศึกษาในประเทศไทยปัจจุบันก็ไม่เน้นการส่งเสริมให้นักเรียนนิสิตนักศึกษาอ่าน หนังสือไทยดี ๆ การศึกษาในสถาบันการศึกษาโดยทั่วไป ยังไม่ทำให้คนรุ่นปัจจุบันรู้สึกสนุกหรือมีความจำเป็นที่จะต้องอ่าน ต้องศึกษาค้นคว้าหนังสือด้วยตนเอง

จากการสำรวจงานวิจัยที่เกี่ยวข้องชี้ให้เห็นว่างานวิจัยเกี่ยวกับการอ่านในประเทศไทยยังมี น้อย โดยเฉพาะการเลือกอ่านจากโครงการหนังสือดี ผู้วิจัยจึงสนใจโครงการ “100 เล่มหนังสือดี วิทยาศาสตร์ (พ.ศ. 2537-2548)” เพื่อศึกษาการอ่านหนังสือดีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร “100 เล่ม หนังสือดีวิทยาศาสตร์ (พ.ศ. 2537-2548)” ประเภทบันเทิงคดี สารคดีและความรู้ทั่วไป จำนวน 30 ชื่อเรื่องของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร โดยคาดว่าผลการวิจัยนี้จะ ช่วยกระตุ้นให้ทุกฝ่ายตระหนักถึงความสำคัญของการอ่านหนังสือดีมีคุณค่า และจะเป็นประโยชน์ ต่อนิสิตในการเลือกอ่านหนังสือที่ดีได้อย่างรวดเร็ว รวมทั้งจะเป็นแนวทางในการส่งเสริมการอ่าน ของนิสิตให้มีนิสัยรักการอ่านมากขึ้น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการอ่านหนังสือดีวิทยาสาสตร์ที่คัดสรร “100 เล่มหนังสือดีวิทยาสาสตร์ (พ.ศ. 2537-2548)” ประเภทบันเทิงคดี สารคดีและความรู้ทั่วไป จำนวน 30 ชื่อเรื่อง ของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบการอ่านหนังสือดีวิทยาสาสตร์ที่คัดสรรประเภทบันเทิงคดี สารคดีและความรู้ทั่วไป จำนวน 30 ชื่อเรื่อง ของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ ชั้นปี สาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบถึงการอ่านหนังสือดีวิทยาสาสตร์ที่คัดสรร “100 เล่มหนังสือดีวิทยาสาสตร์ (พ.ศ. 2537-2548)” ประเภทบันเทิงคดี สารคดีและความรู้ทั่วไป ของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งผลการวิจัยนี้จะช่วยกระตุ้นให้ทุกฝ่ายตระหนักถึงความสำคัญของการอ่านหนังสือดีมีคุณค่า และจะเป็นประโยชน์ต่อนิสิตในการเลือกอ่านหนังสือที่ดีได้อย่างรวดเร็ว รวมทั้งจะเป็นแนวทางในการส่งเสริมการอ่านของนิสิต ให้มีนิสัยรักการอ่านมากขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

นิสิตระดับปริญญาตรีปีที่ 1-4 มหาวิทยาลัย 4 แห่งในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 80,463 คน (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2552: ออนไลน์)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ คือ นิสิตระดับปริญญาตรีปีที่ 1-4 มหาวิทยาลัย 4 แห่งในเขตกรุงเทพมหานคร ที่สุ่มมาจากประชากรในข้างต้น จำนวนไม่น้อยกว่า 384 คน ซึ่งเป็นจำนวนขั้นต่ำที่กำหนดไว้ตามตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครซีและมอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970: 606-610) โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสาขาวิชา ชั้นปี และเพศ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ คือ นิสิตระดับปริญญาตรีที่เคยอ่านและไม่เคยอ่านหนังสือดีวิทยาสาสตร์ที่คัดสรร เพื่อดำเนินการสัมภาษณ์โดยใช้ข้อมูลเชิงปริมาณเป็นแนวทางในการสัมภาษณ์ จำนวน 24 คน โดยสุ่มแบบเจาะจง

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ คุณลักษณะของนิสิต มีดังนี้

1.1 เพศ แบ่งเป็น

1.1.1 ชาย

1.1.2 หญิง

1.2 ชั้นปี แบ่งเป็น

1.2.1 ชั้นปีที่ 1

1.2.2 ชั้นปีที่ 2

1.2.3 ชั้นปีที่ 3

1.2.4 ชั้นปีที่ 4

1.3 สาขาวิชา แบ่งเป็น

1.3.1 สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

1.3.2 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ

1.3.3 สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

1.4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบ่งเป็น

1.4.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

1.4.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง

1.4.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

2. ตัวแปรตาม ได้แก่

2.1 การอ่านและไม่อ่านหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรรจำนวน 30 ชื่อเรื่อง

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. หนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร หมายถึง หนังสือที่ผ่านการคัดเลือกมาจากโครงการ 100 เล่มหนังสือตีวิทยาศาสตร์ ประกอบด้วยหนังสือ 2 ประเภท คือ บันเทิงคดี จำนวน 30 ชื่อเรื่อง และ สารคดีและความรู้ทั่วไป จำนวน 70 ชื่อเรื่อง วิธีการคัดเลือกหนังสือจะให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่อยู่ใน คณะทำงานโครงการ จำนวน 5 คน เป็นผู้คัดเลือกหนังสือจากหนังสือประเภทบันเทิงคดี 10 ชื่อเรื่อง สารคดีและความรู้ทั่วไป 20 ชื่อเรื่อง แต่ละชื่อเรื่อง กำหนดให้ค่าน้ำหนักคะแนน 10 คะแนน นำคะแนน ของชื่อเรื่องที่ได้จากคณะทำงานโครงการ 5 คน มาจัดเรียงลำดับรายชื่อหนังสือและอันดับคะแนน ของชื่อเรื่องที่มีการเลือกมากที่สุด เป็นหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร จำนวน 30 ชื่อเรื่อง ที่นิสิตระดับ ปริญญาตรีควรอ่าน

2. การอ่านหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร หมายถึง พฤติกรรมการรับรู้ต่อโครงการหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร จำนวน 30 ชื่อเรื่อง ของนิสิตมหาวิทยาลัย 4 แห่ง ได้แก่ การได้เคยอ่าน และ ไม่เคยอ่าน ในกรณีที่นิสิตเคยอ่าน จะศึกษาถึงสาเหตุในการอ่าน แหล่งที่อ่าน ประโยชน์ที่ได้จากการอ่าน ส่วนในกรณีที่นิสิตไม่เคยอ่าน จะศึกษาถึงสาเหตุที่ไม่เคยอ่าน

3. การอ่านและไม่อ่านหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร หมายถึง จำนวนชื่อเรื่องหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร จำนวน 30 ชื่อเรื่อง ที่กลุ่มตัวอย่างอ่าน มีจำนวนกี่ชื่อเรื่อง

4. นิสิตนักศึกษา หมายถึง คำรวมที่ใช้แทนผู้ที่เรียนระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัย 4 แห่ง ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เรียกผู้เรียนว่า “นิสิต” ส่วนมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เรียกผู้เรียนว่า “นักศึกษา”

5. สาขาวิชา หมายถึง สาขาวิชาที่นิสิตมหาวิทยาลัยเรียนอยู่ในคณะต่าง ๆ แบ่งเป็น 3 สาขา ดังนี้

5.1 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี หมายถึง นิสิตที่เรียนอยู่ในคณะเกษตร คณะประมง คณะวนศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง และคณะอุตสาหกรรมเกษตร

5.2 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ หมายถึง นิสิตที่เรียนอยู่ในคณะจิตวิทยา คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะเทคนิคการสัตวแพทยศาสตร์ คณะพลศึกษา คณะแพทยศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ คณะสหเวชศาสตร์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ และคณะสัตวแพทยศาสตร์

5.3 สาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ หมายถึง นิสิตที่เรียนอยู่ในคณะครุศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี คณะมนุษยศาสตร์ คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน คณะรัฐศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ และคณะอักษรศาสตร์

6. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมของนิสิต (GPA) ตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษาจนถึงภาคเรียนที่เก็บข้อมูล ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ได้แบ่งระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

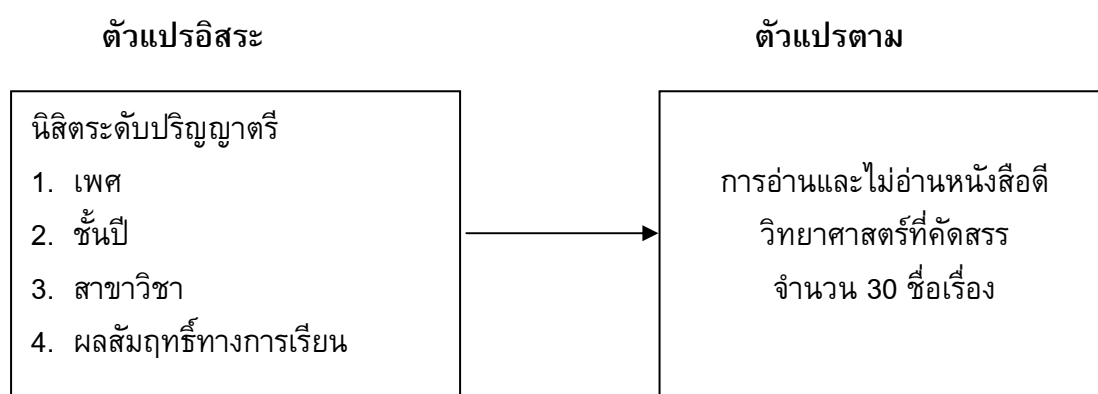
6.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง หมายถึง ผู้ที่มีเกรดเฉลี่ยสะสม ตั้งแต่ 3.26 - 4.00

6.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง หมายถึง ผู้ที่มีเกรดเฉลี่ยสะสม ตั้งแต่ 2.76 - 3.25

6.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ หมายถึง ผู้ที่มีเกรดเฉลี่ยสะสม ตั้งแต่ 2.75 ลงไป

7. มหาวิทยาลัย หมายถึง มหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ถูกจัดอันดับให้เป็น มหาวิทยาลัยยอดเยี่ยมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในการสอบแอดมิสชันส์ ปี 2551 ซึ่งมี 4 มหาวิทยาลัย ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (สาขา-มหา'ลัย' ยอดนิยม เทรนด์ใหม่...แอดมิสชันส์ '51. 2551: 18)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมุติฐานในการวิจัย

1. นิสิตที่มีเพศต่างกัน มีการอ่านและไม่อ่านหนังสือดีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรรแตกต่างกัน
2. นิสิตที่มีชั้นปีต่างกัน มีการอ่านและไม่อ่านหนังสือดีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรรแตกต่างกัน
3. นิสิตที่มีสาขาวิชาต่างกัน มีการอ่านและไม่อ่านหนังสือดีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรรแตกต่างกัน
4. นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีการอ่านและไม่อ่านหนังสือดีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรรแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและได้นำเสนอตามหัวข้อดังนี้

1. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการอ่าน
 - 1.1 ความหมายของการอ่าน
 - 1.2 ความสำคัญและประโยชน์ของการอ่าน
 - 1.3 บทบาทของการอ่าน
 - 1.4 การอ่านของคนไทย
 - 1.5 ความสนใจในการอ่านของนิสิต
2. หนังสือวิทยาศาสตร์
 - 2.1 พัฒนาการหนังสือวิทยาศาสตร์ในประเทศไทย
 - 2.2 หนังสือนิยายวิทยาศาสตร์ไทย
 - 2.2.1 ความหมายและความสำคัญของนิยายวิทยาศาสตร์
 - 2.2.2 ประเภทของนิยายวิทยาศาสตร์
 - 2.2.3 ประโยชน์ของนิยายวิทยาศาสตร์
 - 2.3 การคัดเลือกและแนะนำหนังสือดี
3. โครงการ 100 เล่มหนังสือดีวิทยาศาสตร์
 - 3.1 ความเป็นมาของโครงการวิจัยหนังสือดีวิทยาศาสตร์และโครงการ 100 เล่มหนังสือดีวิทยาศาสตร์
 - 3.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ 100 เล่มหนังสือดีวิทยาศาสตร์
 - 3.3 การดำเนินงานโครงการ 100 เล่มหนังสือดีวิทยาศาสตร์
 - 3.4 รายชื่อหนังสือดีวิทยาศาสตร์
 - 3.5 เกณฑ์การประเมินค่าหนังสือดีวิทยาศาสตร์
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยในต่างประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยในประเทศ

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการอ่าน

ความหมายของการอ่าน

คำว่า อ่าน ตามความหมายของพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (2546: 1,364) ให้ความหมายว่า “ว่าตามตัวหนังสือ ถ้าออกเสียงด้วย เรียกว่า อ่านออกเสียง ถ้าไม่ต้องออกเสียง เรียกว่า อ่านในใจ สังเกตหรือพิจารณาดูเพื่อให้เข้าใจ เช่น อ่านสีหน้า อ่านริมฝีปาก อ่านใจตีความ เช่น อ่านรหัส อ่านลายแทง คิด นับ (ไทยเดิม)” มีนักวิชาการและนักการศึกษาหลายท่านได้ให้คำจำกัดความหรือความหมายของการอ่านไว้ในลักษณะต่าง ๆ กัน ดังนี้

ทูซ (Tooze. 1957: 9-10) ได้กำหนดนิยามของการอ่าน ดังนี้

1. การอ่าน คือ การเข้าสู่แหล่งสำหรับการมีชีวิตอยู่และการเรียนรู้ที่สมบูรณ์
2. การก่อให้เกิดความจรรโลงใจและจิตใจที่ดี
3. การอ่านเป็นองค์ประกอบสำคัญที่สุดในด้านศิลปะเกี่ยวกับภาษาศาสตร์ ซึ่งมี
- 4 ประการ คือ การฟัง การพูด การเขียน และการอ่าน
4. การอ่านเป็นการช่วยส่งเสริมตนเอง การอ่านหนังสือต้องเป็นการปรับปรุงตัวเอง ช่วยให้เด็กเติบโตเป็นผู้ใหญ่ได้อย่างสมบูรณ์ โดยอาศัยที่ได้พบเห็น
5. การอ่านเป็นการส่งเสริมอารมณ์ของแต่ละคนให้สัมพันธ์กับผู้อื่นในโลก เป็นการปรับปรุงตัวเองให้เข้ากับผู้อื่นได้

สมพร มั่นตะสูตร (2534: 8) ให้ความหมายของการอ่านว่า การอ่าน คือ การรับรู้ความหมายจากถ้อยคำที่ตีพิมพ์ หรือหนังสือโดยผู้อ่านรับรู้ว่าคุณเขียนได้ส่งสารอะไรมายังผู้อ่านทั้งในด้านความคิด ความรู้ ความหมาย ความสัมพันธ์กับสิ่งอื่น ว่าผู้เขียนตั้งใจจะแสดงความคิดอย่างไร มีความหมายว่าอะไร เกี่ยวข้องถึงอะไรบ้าง ลำดับขั้นของการอ่านจะเริ่มตั้งแต่การทำความเข้าใจในถ้อยคำแต่ละคำ กลุ่มคำแต่ละกลุ่มคำ และเรื่องราวแต่ละเรื่องที่เรียงรายต่อเนื่องกันอยู่ในย่อหน้าหนึ่ง หรือในตอนหนึ่ง หรือในเรื่องหนึ่งซึ่งผู้อ่านต้องทำความเข้าใจไปที่ละตอนตามลำดับ

วรรณิ โสมประยูร (2537: 121) ให้ความหมายของการอ่านว่า เป็นกระบวนการทางสมองที่ต้องใช้สายตาสัมผัสตัวอักษรหรือสิ่งพิมพ์อื่น ๆ รับรู้และเข้าใจความหมายของคำหรือสัญลักษณ์ โดยแปลออกมาเป็นความหมายที่ใช้สื่อความคิดและความรู้ระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่านให้เข้าใจตรงกัน และผู้อ่านสามารถนำเอาความหมายนั้น ๆ ไปใช้เป็นประโยชน์ได้

ศรีรัตน์ เจริญจันทร์ (2544: 2) ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่าน คือ การแปลความหมายของตัวอักษรออกมาเป็นความคิด และนำความคิดนั้นไปใช้ประโยชน์ ตัวอักษรเป็นเครื่องหมายแทนคำพูด และคำพูดเป็นเพียงที่ใช้แทนของจริงอีกทีหนึ่ง เพราะฉะนั้นหัวใจของการอ่านจึงอยู่ที่การเข้าใจความหมายของคำ

จากความหมายของการอ่านที่กล่าวมาแล้วข้างต้น สรุปได้ว่า การอ่าน หมายถึง กระบวนการทำความเข้าใจความหมายของคำหรือข้อความที่ได้อ่าน โดยอาศัยทักษะการอ่านที่รวม

ทักษะต่าง ๆ ไว้ด้วยกัน ได้แก่ ทักษะในการคิด และทักษะทางไวยากรณ์ คือ ด้าน เสียง ศัพท์ โครงสร้าง และความหมาย แล้วนำความรู้ ความคิด หรือสาระเรื่องราวที่อ่านไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

ความสำคัญและประโยชน์ของการอ่าน

ความสำคัญของการอ่าน

ฟรานซิส เบคอน (Francis Bacon) ปรัชญาเมธีชาวอังกฤษกล่าวว่า “การอ่านทำให้คนเป็นคนโดยสมบูรณ์” (ซูลี อินมั้น. 2533: 2; อ้างอิงจาก Bacon. 1967. *The Home Book of Quotations Classical and Modern*. p. 1,674) การอ่านจึงนับว่ามีความสำคัญหลายด้าน ที่สำคัญที่สุดคือ ความสำคัญต่อการศึกษา ในการศึกษาในระดับอุดมศึกษา การอ่านนับว่าเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่ง นักศึกษามักจะต้องค้นคว้าเรื่องจากเอกสารและสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เป็นประจำ เพราะเป็นแหล่งบันทึกวิชาความรู้ในอดีต วัสดุการอ่านสามารถเลือกได้ตามความต้องการ และสามารถอ่านซ้ำให้เข้าใจได้ ดังนั้นความสำเร็จทางการศึกษามักจะขึ้นอยู่กับความสามารถในการอ่าน ซึ่งรวมขอบเขตและลักษณะการอ่านด้วย สอดคล้องกับสแตรง (สปริตี อ่อนหวาน. 2530: 2; อ้างอิงจาก Strang. 1967. *The Improvement of Reading*. p. 130) ที่กล่าวว่า “ความสามารถในการอ่านของนักศึกษาจะส่งเสริมประสิทธิภาพในการเขียนและการพูดต่อมา” นอกจากการศึกษาในมหาวิทยาลัยแล้ว การศึกษาด้วยตนเองก็สำคัญมาก เพราะปัจจุบัน โลกได้ก้าวหน้าอย่างรวดเร็วทั้งทางด้านวัตถุและด้านวิทยาการ สำหรับวิทยาการนั้นได้แตกแขนงมากขึ้นทั้งทางด้านวิทยาศาสตร์และอักษรศาสตร์ นักวิทยาศาสตร์และผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาต่าง ๆ ศึกษาวิจัยหาข้อเท็จจริงและค้นพบสิ่งใหม่ อยู่เสมอ ทำให้เทคโนโลยีและความรู้พัฒนาไปอย่างรวดเร็ว การติดตามความเคลื่อนไหวและความก้าวหน้าให้ทันต่อเหตุการณ์ที่เปลี่ยนไปนั้นจึงจำเป็นต่อชีวิตของคนเราในปัจจุบันมาก วิธีการที่จะติดตามเหตุการณ์และความเคลื่อนไหวต่าง ๆ นั้นมีอยู่หลายวิธีด้วยกัน สำหรับวิธีที่ใช้ได้ดีโดยทั่วไป คือ การอ่านหนังสือ (ซูลี อินมั้น. 2533: 2) ซึ่งสอดคล้องกับจวีวรรณ คูหาภินันท์ (2545: 11) ได้กล่าวไว้ว่า การอ่านมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนเติบโตเป็นผู้ใหญ่ และจนกระทั่งถึงวัยชรา การอ่านทำให้รู้ข่าวสารต่าง ๆ ทั่วโลก ซึ่งปัจจุบันเป็นโลกของข้อมูลข่าวสาร ทำให้ผู้อ่านมีความสุข มีความหวัง และมีความอยากรู้อยากเห็น อันเป็นความต้องการของมนุษย์ทุกคน การอ่านมีประโยชน์ในการพัฒนาตนเอง คือ พัฒนาการศึกษา พัฒนาอาชีพ พัฒนาคุณภาพชีวิต ทำให้เป็นคนทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ และสนองความอยากรู้อยากเห็น นอกจากนี้ การจะพัฒนาประเทศให้เจริญรุ่งเรืองก้าวหน้าได้ต้องอาศัยประชาชนที่มีความรู้ความสามารถ ซึ่งความรู้ต่าง ๆ ได้มาจากการอ่านนั่นเอง

กรมวิชาการ (2546: 9-12) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านในปฏิญญาสากลว่าด้วยการสร้างสังคมการอ่านหนังสือ ประกาศ ณ กรุงลอนดอน ระหว่างการประชุมแห่งโลกว่าด้วยหนังสือ วันที่ 7-11 มิถุนายน 2525 ไว้ดังนี้

1. เรา บรรดานักเขียน นักแปล ผู้พิมพ์โฆษณา ผู้จำหน่ายหนังสือ บรรณารักษ์ นักการศึกษา เจ้าหน้าที่ของรัฐ และสมาชิกของชุมชน ผู้ทรงปัญญา จากประเทศต่างๆ 92 ประเทศ ซึ่งประชุมกัน ณ การประชุมแห่งโลกว่าด้วยหนังสือ ที่องค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ จัดขึ้น ในคริสต์ศักราช 1982 และวัตถุประสงค์เกี่ยวกับหนังสือ อันได้กำหนดขึ้นไว้เมื่อสิบปีที่แล้ว ในปีหนังสือระหว่างชาติคริสต์ศักราช 1972

2. เรา มีความเชื่อมั่นว่า หนังสือมีความสำคัญเหนือสิ่งอื่น ในฐานะที่เป็นพาหะ ถ่ายทอด วิชาการ การศึกษา และคุณค่าทางวัฒนธรรมในสังคม หนังสือช่วยพัฒนาชาติ และปรุ่งแต่งชีวิตคน แต่ละคนให้เจริญรุ่งเรือง หนังสือสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างบุคคลแต่ละชาติ เสริมพลังแห่งความปรารถนาสันติภาพขึ้นในใจคน สองประการหลังนี้ คือ อุดมการณ์ ซึ่งองค์การศึกษาสหประชาชาติ ยึดมั่นตลอดมา

3. หลังจากที่ได้พิจารณาความเป็นไปของการพัฒนาหนังสือในรอบสิบปี หลังจากปีหนังสือระหว่างชาติ เราขอยืนยันความเชื่อมั่นใน “กฎบัตรว่าด้วยหนังสือ” Charter of the Book ซึ่งองค์การวิชาชีพของนานาชาติมีมติรับรองเป็นเอกฉันท์ เมื่อ พ.ศ.2515 เรายืนยันความเชื่อมั่นในจุดหมายปลายทางของอุดมการณ์ “หนังสือสำหรับทุกคน” Books Of All จุดมุ่งหมายนี้มีค่าควรที่จะหาทางกระทำให้เป็นผลสำเร็จ แม้ว่าขณะนี้เรายังต้องพากเพียรดำเนินการต่อไป หลักสิบประการในกฎบัตรว่าด้วยหนังสือ เน้นว่า ทุกคนมีสิทธิเสรีภาพในการอ่าน หนังสือเป็นองค์ประกอบสำคัญของการศึกษา สังคมมีหน้าที่เกื้อหนุนให้นักเขียนใช้ความสามารถทางสร้างสรรค์ของตนได้อย่างเต็มที่ เครื่องจักร และสิ่งจำเป็นในการผลิตหนังสือ และอุตสาหกรรมการพิมพ์ที่ปราศจากอุปสรรคเป็นสิ่งสำคัญ ในการพัฒนาประเทศ ร้านจำหน่ายหนังสือ และห้องสมุดให้บริการที่จำเป็นแก่ผู้จัดพิมพ์ และประชาชนผู้อ่าน การส่งหนังสืออย่างปราศจากอุปสรรค จากประเทศหนึ่งไปยังอีกประเทศหนึ่ง ก็มีความสำคัญอันจะขาดเสียมิได้ หนังสือนำไปสู่ และส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างคนในชาติต่าง ๆ และความร่วมมือกันโดยสันติอีกด้วย

4. เรามองไปข้างหน้าและประสงค์จะได้เห็นโลก ซึ่งมีหนังสืออยู่ทุกหนแห่ง และประชาชนจะหาหนังสือได้ไม่ยาก โลกซึ่งสังคมทุกสังคมแสวงหา และพยายามให้มีสมรรถภาพทางการอ่าน มีความตั้งใจอ่านและพยายามให้ได้รับความเพลิดเพลิน ประโยชน์จากการอ่านอย่างเต็มที่

5. บุคคลทั้งหญิง และชาย มีสิทธิเสรีภาพในการให้การศึกษาแก่ตนเอง มีสิทธิที่จะแสวงหาความรู้ ที่จะได้ทราบถึงปัญญา และประสบการณ์ของคนในชาติอื่น วัฒนธรรมอื่น และของบรรพบุรุษ บุคคลมีความต้องการและจำเป็นที่จะจารึกความคิดและประสบการณ์ของตนลงได้เป็นลายลักษณ์อักษร หนังสือมีความสำคัญยิ่งยวดในการสร้างสังคมที่ทุกคนสามารถดำเนินการตามหน้าที่ของตนได้เต็มภาคภูมิ และสามารถดำรงชีวิตด้วยความเจริญและผาสุก ยิ่งกว่านั้น นักเขียนผู้สร้างสรรค์ จะสามารถแสดงออกด้วยถ้อยคำที่เขียน และพิมพ์แสวงหา และพัฒนาค่านิยม ตลอดจนอุดมการณ์ และความหวังของสังคมของตน ด้วยถ้อยคำ นักเขียนจะขยายขอบเขตแนวคิดจินตนาการ และปรุ่งแต่งอนุสติของผู้อ่าน หนังสือของเขา ในทางที่ถูกต้อง และงดงาม

6. การอ่านนำเราผ่านพรมแดนทางภูมิศาสตร์ และวัฒนธรรม แต่ก็ยังมีบางคนซึ่งควรจะได้อ่าน แต่ถูกจำกัดและตัดประโยชน์ซึ่งอาจได้จากหนังสือ เนื่องจากเขาไม่มีการศึกษา ไม่มีความสามารถในการอ่านเพียงพอ และถูกจำกัดด้วยการที่ไม่มีหนังสือที่มีคุณภาพ ในบริเวณใกล้เคียงที่เขาอาศัยอยู่ เราจึงขอให้ทุกคนที่เกี่ยวข้องช่วยกันสนับสนุนการผลิต การจำหน่าย และแจกจ่ายหนังสือ สนับสนุนนักเขียน และผู้อ่าน โดยเฉพาะผู้เยาว์ในโรงเรียน และในบ้าน

7. เราขอให้ทุกคนที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งหน่วยงานของรัฐ ขอให้ยกเลิกข้อจำกัดทุกอย่างที่เป็นอุปสรรคแก่การสร้างสรรค์ การผลิต การจัดพิมพ์หนังสือ การจำหน่าย และแจกจ่ายหนังสือภายในประเทศและระหว่างประเทศ เราต้องการให้มีการรักษาไว้ และการปฏิบัติตามกฎหมายแห่งชาติว่าด้วยลิขสิทธิ์ของนักเขียน ให้เป็นไปตามกรอบแห่งข้อตกลงระหว่างชาติ ว่าด้วยลิขสิทธิ์ ทั้งนี้ เพื่อช่วยปกป้องผลประโยชน์ของนักเขียน นักแปล ผู้จัดพิมพ์ ครูและผู้อ่านทุกหนทุกแห่ง

8. เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของสังคม ซึ่งมีหนังสืออยู่ใกล้มือผู้อ่าน และมีการใช้ประโยชน์จากหนังสืออย่างกว้างขวาง ที่ประชุมระหว่างชาติว่าด้วยหนังสือรับรอง และสนับสนุนวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หลายประการ วัตถุประสงค์เหล่านี้ มุ่งสร้างสรรค์สภาพแวดล้อมที่การเป็นกิจกรรมธรรมดา และเป็นกิจกรรมพึงประสงค์ และคนในสังคมนั้นเห็นว่าการอ่านเป็นกิจกรรมสำคัญ และได้รับการจูงใจส่งเสริมในนโยบายแห่งชาติ ทั้งที่ประกาศเป็นเอกสาร และในอนุสติของบุคคลแต่ละคน ได้รับความช่วยเหลือจากการร่วมมือระหว่างชาติ ทั้งนี้ล้วนเป็นการส่งเสริมความสำคัญของหนังสือในอนาคต

9. ดังนั้น เราขอเรียกร้องให้รัฐบาลของทุกประเทศ องค์กร และสมาคมวิชาชีพทางหนังสือ ขอให้รับแนวคิดชั้นนำดังกล่าวข้างต้น เราขอให้มีโลก ซึ่งมีหนังสือสำหรับทุกคน และมีคนทุกคนซึ่งอ่านหนังสือ ทุกคนซึ่งยอมรับว่าหนังสือและการอ่าน เป็นส่วนหนึ่งที่จำเป็น และเป็นที่ยิ่งประสงค์ในชีวิตประจำวัน เราขอให้มีโลก ซึ่งไม่เพียงประกอบด้วยประชากรที่อ่านออกเขียนได้เท่านั้น หากประกอบด้วยประชากรที่อ่านหนังสือเป็นนิสัยทั่วทุกคน

นอกจากนี้ไพพรรณ อินทนิล (2546: 7-9) และอัจฉรา ประดิษฐ์ (2550: 19-20) ได้กล่าวเพิ่มเติมเกี่ยวกับความสำคัญของการอ่านไว้ 4 ประการ ดังนี้

1. การอ่านเป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิต องค์กรสหประชาชาติเสนอให้ประเทศสมาชิกทุกประเทศช่วยกันรณรงค์ให้ทุกคนในโลกอ่านหนังสือออกทั้งหมด ในปี พ.ศ. 2543 เพราะตระหนักถึงความสำคัญของการอ่าน ผู้ที่อ่านหนังสือไม่ออกมักจะเสียเปรียบกลายเป็นคนล้าหลัง ไม่ทันโลก ไม่ทันเหตุการณ์ อาจจะถูกหลอก เสียรู้ได้ง่าย และไม่เชื่อมั่นในตนเอง ไม่มีความสุขในการเข้าสังคม เราจะสังเกตเห็นว่าประเทศที่เจริญแล้วจำนวนประชากรที่อ่านออกเขียนได้จะมีมาก ในชีวิตประจำวันเราต้องอาศัยการอ่านเพื่อการดำรงชีวิตแทบทุกเรื่อง เช่น อ่านเครื่องมือเครื่องใช้ในการทำงาน อ่านรายละเอียดสินค้าอุปโภคบริโภค ตลอดจนยารักษาโรค หรือการไปติดต่อหน่วยงานราชการต่าง ๆ ซึ่งจำเป็นต้องอ่านหนังสือออกจึงจะช่วยเหลือตัวเองได้ ดังนั้น การอ่านจึงเป็นทักษะเบื้องต้นที่มนุษย์ทุกคนจำเป็นที่จะต้องใช้ในการดำรงชีวิตในปัจจุบัน

2. การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้ การอ่านเป็นรากฐานสำคัญของการศึกษา เพราะทำให้นักเรียนนักศึกษาได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว กว้างขวางยิ่งขึ้น เนื่องจากการเรียนวิชาต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นในห้องเรียน ล้วนแต่ใช้การอ่านเป็นสื่อในการเรียนรู้ทั้งสิ้น กิจกรรมในสถานศึกษา 80-90% ต้องอาศัยการอ่าน ผู้เรียนจะต้องมีความสามารถในการอ่าน จึงจะสามารถร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี การอ่านทำให้นักเรียนมีความคิดกว้างขวางขึ้น การอ่านหนังสือเพียงอย่างเดียวก็จะสามารถทำให้นักเรียนคิดไปตามลำดับขั้นได้

3. การอ่านเป็นสื่อสำคัญในการพัฒนาและแก้ปัญหาสังคม การพัฒนาสังคมที่ดีนั้น เครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่ง คือ “การอ่าน” ดังคำกล่าวของคุณหญิงแมนมาศ ชวลิต (2539: คำนำ) ที่ว่าสิ่งหนึ่งไขว้ระดับความสามารถของบุคคลและระดับการพัฒนาของสังคม คือ การรู้หนังสือ และการรู้จักใช้ประโยชน์จากหนังสืออย่างเต็มที่ การอ่านหนังสือจะทำให้เกิดการพัฒนาความคิด สติปัญญา จริยธรรม ศีลธรรม และเชาว์ปัญญาได้อย่างดี เพราะในหนังสือที่ดีย่อมมีการสอดแทรกสิ่งที่มีคุณค่าอื่น ๆ และรู้จักนำความรู้ที่ได้จากการอ่านมาพัฒนาตนเอง ทั้งด้านสติปัญญาและจิตใจ ผลที่ตามมาคือ ทำให้สามารถกระทำตนให้เป็นประโยชน์แก่สังคม แก่ส่วนร่วม สามารถวินิจฉัยความถูกต้องเรื่องราวต่าง ๆ ได้อย่างฉับไว ประสพการณ์จากการอ่านทำให้เป็นผู้ที่เข้าใจสถานการณ์ที่เผชิญได้อย่างรวดเร็ว และสามารถแก้ไขเหตุการณ์ได้อย่างทันที่ ทำให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิต ผู้ที่อ่านมากก็ย่อมจะมีมุมมองและวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล และเป็นคนยืดหยุ่น สามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมและพัฒนาสังคมได้

4. การอ่านเป็นเครื่องมือในการผ่อนคลาย ผู้คนในยุคปัจจุบันประสบกับความเครียดสูงเพราะสภาวะเศรษฐกิจ หน้าที่การงาน ความรับผิดชอบต่อครอบครัว และสังคม ตลอดจนสภาพสิ่งแวดล้อม อากาศ การจราจร ล้วนทำให้เกิดความเครียด ซึ่งจะก่อให้เกิดปัญหาทางสุขภาพ จิตใจ และสังคมตามมา หากเป็นผู้รักการอ่านก็จะสามารถหาทางออกในการลดความเครียดได้ด้วยการอ่านหนังสือที่ตนชอบ

จากความสำคัญของการอ่านดังกล่าวมาแล้วข้างต้น จะเห็นว่า การอ่านมีความสำคัญในการดำเนินชีวิต เพราะการอ่านเป็นวิธีการที่สำคัญในการแสวงหาความรู้ สรรพวิทยาต่างๆ การอ่านจะช่วยพัฒนาสติปัญญาและจิตใจของผู้อ่าน การพัฒนาคุณภาพชีวิต พัฒนาสังคม และพัฒนาประเทศชาติ

ประโยชน์ของการอ่าน

การอ่านหนังสือเป็นพื้นฐานสำคัญที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ในสิ่งต่างๆ และให้ผู้อ่านได้เพิ่มพูนความรู้ ดังที่ ระพีพรณ มาลัย (2535: ไม่ปรากฏเลขหน้า) ได้กล่าวถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการอ่าน ไว้ดังนี้

1. มีความรู้เพิ่มเติม ช่วยให้รู้กว้าง ไม่แคบอยู่เฉพาะเรื่องรอบตัว
2. ช่วยพัฒนาความคิด เพราะประสบการณ์ในการอ่านจะช่วยส่งเสริมความคิดให้พัฒนาขึ้น
3. ช่วยทำให้เป็นผู้ที่สังคมยอมรับ เพราะผู้ที่อ่านมากจะรู้จักปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้ดี
4. ช่วยให้เป็นผู้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ
5. ช่วยได้รับความบันเทิงในชีวิตมากขึ้น
6. ช่วยให้เป็นคนที่น่าสนใจ เพราะผู้ที่อ่านหนังสือมากจะมีความคิดลึกซึ้งและ

กว้างขวาง สามารถแสดงความรู้และความคิดเห็นที่ดีได้เสมอ

7. เป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

นอกจากนี้ นิตดา นาศรีเจริญสุข (2536: 15) ได้สรุปประโยชน์ของการอ่านโดยจำแนกออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. ประโยชน์จากการอ่านที่จำเป็นระดับพื้นฐาน

1.1 การอ่านเป็นการเสริมสร้างชีวิตที่มั่นคงและปลอดภัยได้ เพราะการอ่านจะนำมาซึ่งความรู้ความเข้าใจในสภาพสังคม เช่น ผู้ประกอบอาชีพในธุรกิจ ถ้ามีนิสัยชอบอ่านหนังสือและทราบความเคลื่อนไหวในวงการธุรกิจ

1.2 การอ่านเปิดโอกาสให้คนมีอิสระเสรีภาพตามสิทธิมนุษยชน ไม่ถูกครอบงำในทางความคิด สามารถใช้สิทธิและเสรีภาพของตนเองในการแสดงความคิดเห็นได้ในขอบเขตของกฎหมายและประเพณีของสังคมได้อย่างเหมาะสม ผู้ที่อ่านมากย่อมมีโลกทัศน์ที่กว้างขวาง

2. ประโยชน์จากการอ่านที่จำเป็นต่อการเพิ่มคุณภาพชีวิต

2.1 การอ่านจะเสริมสร้างจุดมุ่งหมายในชีวิต ทำให้บุคคลสามารถยกระดับคุณภาพชีวิตของตนเองได้

2.2 การอ่านทำให้เกิดความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับตนและสิ่งแวดล้อมที่ตนอาศัยอยู่จะช่วยให้บุคคลนั้นสามารถปรับตัวได้ดี และกลมกลืนกับสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัวได้

2.3 การอ่านจะช่วยส่งเสริมการอยู่ร่วมกันโดยสันติ หนังสือที่เหมาะสมกับแต่ละบุคคล จะสนองความต้องการของแต่ละบุคคลทำให้เกิดความสุข

จากประโยชน์ของการอ่านข้างต้น สรุปได้ว่า การอ่านมีความจำเป็นและให้ประโยชน์แก่ผู้อ่านทุกด้านและทุกโอกาส ทั้งในด้านการศึกษาหาความรู้ การประกอบอาชีพ และพักผ่อนหย่อนใจ การอ่านจะช่วยส่งเสริมความรู้ ความคิดให้เพิ่มพูนขึ้น

บทบาทของการอ่าน

การอ่านหนังสือมีบทบาทสำคัญในยุคปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นทางการศึกษาเล่าเรียน การประกอบอาชีพ นันทนาการ บุคลิกภาพ และการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ แม้ว่าจะมีสื่ออื่น ๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ ที่เสนอข่าวสารต่าง ๆ ได้รวดเร็วและทันต่อเหตุการณ์ แต่คนเราก็ต้องการอ่านหนังสืออยู่นั่นเอง เพราะว่าการอ่านให้รายละเอียดต่าง ๆ ได้มากกว่า ดังนั้นบทบาทของการอ่านที่สำคัญ มีดังนี้ (สุวิมล โฮมวงศ์. 2535: ออนไลน์; ศรีรัตน์ เจริญกลิ่นจันทร์. 2536: 5-6)

1. บทบาทต่อตัวผู้อ่าน

1.1 ด้านการศึกษา การอ่านมีบทบาทสำคัญต่อการศึกษาในทุกๆระดับ ตั้งแต่ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา ผู้ที่ศึกษาเล่าเรียนจำเป็นต้องแสวงหาความรู้จากสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เช่น หนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ เป็นต้น ซึ่งการอ่านช่วยให้เกิดความรู้ทางวิชาการ เกิดความเข้าใจต่อสิ่งต่าง ๆ ได้ดี ผู้ที่อ่านมากย่อมได้เปรียบกว่าผู้ที่อ่านน้อย และผู้ที่อ่านเก่งย่อมอ่านหนังสือได้รวดเร็ว สามารถเข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้อย่างถูกต้องแม่นยำ รู้จักวิธีการอ่านหนังสือว่าหนังสือเล่มใดควรใช้วิธีการอ่านอย่างไร สามารถประเมินจากสิ่งที่ตนอ่านได้ ดังนั้นความสำเร็จของการศึกษาเล่าเรียนจึงสัมพันธ์กับการอ่าน

1.2 ด้านอาชีพ การอ่านทำให้ทราบถึงข้อมูลต่าง ๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ สามารถนำความรู้ที่รับมานั้นไปใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ พัฒนาอาชีพ และปรับปรุงแก้ไขการทำงานของตนให้เจริญก้าวหน้า จนประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ

1.3 ด้านนันทนาการ การอ่านถือว่าการพักผ่อนที่ดีที่สุด โดยเฉพาะการอ่านหนังสือวรรณคดีทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง กวีนิพนธ์ สารคดี นวนิยาย หนังสือพิมพ์ เพราะทำให้ผู้อ่านได้รับความรู้ ความเพลิดเพลินบันเทิงใจ เกิดความคิดสร้างสรรค์ พัฒนาจิตใจให้เจริญงอกงาม และเป็นการฝึกทักษะการอ่านอีกด้วย

1.4 ด้านบุคลิกภาพ การอ่านช่วยให้ผู้อ่านได้รับความรู้และเกิดปัญญา เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้การแสดงออกทางอารมณ์และการกระทำ แสดงออกมาในทิศทางที่ถูกต้องเหมาะสม ตามกาลเทศะ ส่งผลต่อการมีบุคลิกภาพที่เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของสังคมนั้น ๆ

2. บทบาทต่อสังคมและประเทศ

การพัฒนาสังคมและประเทศจะประสบความสำเร็จได้นั้นขึ้นอยู่กับทรัพยากรมนุษย์เป็นหลัก กล่าวคือ หากประชาชนในสังคมมีการศึกษา เป็นผู้รู้หนังสือในระดับหนึ่งเพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง สังคม และประเทศต่อไปได้ ทั้งนี้เพราะการที่ประชาชนเป็นผู้รู้หนังสือและมีนิสัยรักการอ่านย่อมมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมให้ชีวิตประสบความสำเร็จทั้งในด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และความเป็นอยู่ ส่งผลต่อการพัฒนาตนเอง พัฒนาสังคม และพัฒนาประเทศ เช่น การอ่านมีบทบาทในการช่วยให้เกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องของ

การเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย การอ่านมีบทบาทในแง่การให้ความร่วมมือของคนในสังคม ทำให้เข้าใจผู้อื่น และการอ่านทำให้เข้าใจสภาพเศรษฐกิจและวัฒนธรรมต่าง ๆ ของสังคม

จะเห็นได้ว่าการอ่านมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาตน ทั้งด้านการศึกษา การประกอบอาชีพ นันทนาการ บุคลิกภาพ และยังมีบทบาทในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ โดยช่วยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม

การอ่านของคนไทย

จากข้อมูลสถิติการอ่านของคนไทยชี้ให้เห็นว่าคนไทยอ่านหนังสือวันละ 7 บรรทัดต่อปี อัตราการใช้กระดาษของคนไทยต่อหัว ต่ำกว่าคนยุโรปหรือญี่ปุ่นหลายเท่าตัว นักวิจารณ์กล่าวว่า คนไทยชอบอ่านและชมชอบนิยายน้ำเน่า ไม่อ่านและไม่สนใจวรรณกรรมคลาสสิก ในส่วนของนักวิชาการ ชี้ว่าคนไทยชอบฟังและพูดมากกว่าอ่านหนังสือ (คนไทยอ่านหนังสือพิมพ์ 28.4 ล้านคน ใช้เวลาอ่านหนังสือ 39 นาที/วัน. 2552: 35-36) นอกจากนี้ สถิติเกี่ยวกับการใช้เวลาอ่านหนังสือของคนไทยที่สมาคมธุรกิจสำนักพิมพ์และหนังสือได้ระบุไว้ในเอกสารธุรกิจสำนักพิมพ์และหนังสือเล่มในประเทศไทย พ.ศ. 2550 ว่าคนไทยใช้เวลาอ่านหนังสือปีละไม่เกิน 2 เล่ม แม้ธุรกิจหนังสือจะขยายตัวอย่างต่อเนื่องและมีหนังสือออกใหม่เข้าสู่ร้านหนังสือไม่ต่ำกว่า 900 เรื่องต่อเดือน

ในปี พ.ศ. 2546 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้สำรวจพฤติกรรมการอ่านหนังสือของคนไทย พบว่า การอ่านของคนไทยในภาพรวมเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.9 และในจำนวนผู้อ่านหนังสือนี้ พบว่า กลุ่มวัยเด็กอ่านหนังสือมากที่สุดถึงร้อยละ 87.7 รองลงมาเป็นกลุ่มวัยรุ่นร้อยละ 83.1 ต่อมาในปี พ.ศ. 2549 กระทรวงศึกษาธิการ ได้สำรวจการอ่านของนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า โดยเฉลี่ยเด็ก ๆ อ่านหนังสือรวม 360 บรรทัดต่อวันต่อคน หรือ 17 หน้าต่อวันต่อคน หรือ 9 เล่มต่อเดือนต่อคน และยืมหนังสือห้องสมุดเฉลี่ย 7 ครั้งต่อเดือนต่อคน ซึ่งมากกว่าอัตราการอ่านของคนไทยโดยรวมอยู่มาก ความแตกต่างระหว่างสถิติการอ่านของ “เด็กวัยเรียน” กับ “คนไทยโดยรวม” อาจเป็นภาพสะท้อนของ “ปริมาณ” มิใช่ “คุณภาพ” เพราะการอ่านที่มีมากในเด็กวัยเรียนเป็นการอ่านเพื่อการเรียนและการสอบ แต่ไม่ได้มาจากรสนิยมรักการอ่าน ดังนั้น เมื่อพวกเขาเติบโตพ้นจากวัยเรียน การอ่านหนังสือจึงพ้นไปจากความสนใจของพวกเขาด้วยเช่นกัน ส่งผลให้อัตราการอ่านหนังสือโดยรวมของประชากรทั้งประเทศมีน้อยกว่าอัตราการอ่านหนังสือของประชากรวัยเรียน (สร้างชาติให้ก้าวหน้าด้วยการอ่าน. 2551: 10-19)

ล่าสุดสำนักงานสถิติแห่งชาติ (2552: ออนไลน์) ได้สำรวจการอ่านหนังสือของประชากร พ.ศ. 2551 พบว่า ผู้ชายมีอัตราการอ่านหนังสือสูงกว่าผู้หญิงเล็กน้อย ร้อยละ 67.5 และร้อยละ 65.1 ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบกับผลการสำรวจที่ผ่านมาพบว่า อัตราการอ่านหนังสือเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 61.2 ในปี พ.ศ. 2546 เป็นร้อยละ 69.1 ในปี พ.ศ. 2548 และลดลงเล็กน้อย ร้อยละ 66.3 จากสถิติดังกล่าวยังรายงานว่าการศึกษาและอัตราการอ่านหนังสือมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวก กล่าวคือ

ผู้มีระดับการศึกษาที่สูงกว่า มีอัตราการอ่านหนังสือสูงกว่าผู้มีการศึกษาระดับต่ำ ในด้านเนื้อหาสาระที่ผู้อ่านหนังสือชอบมากที่สุด คือ ข่าว ร้อยละ 50.9 รองลงมาคือ บันเทิงคดี ร้อยละ 39.1 สารคดี/ความรู้ทั่วไป ร้อยละ 31.9 และความรู้วิชาการ ร้อยละ 24.5 การสำรวจการอ่านของประชากรในครั้งนี้มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวิธีการรณรงค์ให้คนรักการอ่านหนังสือ คือ หนังสือควรมีราคาถูกลง ร้อยละ 28.7 หนังสือควรมีเนื้อหาสาระที่น่าสนใจ ร้อยละ 22.0 ซึ่งสอดคล้องกับการสำรวจในงานมหกรรมหนังสือระดับชาติ ครั้งที่ 12 โดยสมาคมผู้พิมพ์และจำหน่ายหนังสือ ที่รายงานว่าคุณคนไทยใช้เงินซื้อหนังสือเฉลี่ยปีละเพียง 260 บาทต่อคนต่อปี แสดงให้เห็นว่าคุณคนไทยยังไม่ให้ความสำคัญกับการลงทุนด้าน “ความรู้” มากเพียงพอ

ดังนั้น การปลูกฝังให้เยาวชนไทยมี “ทักษะการอ่าน” ต้องครอบคลุมตั้งแต่การรู้จักเลือกอ่านหนังสือที่มีคุณภาพ มีความสามารถในการเก็บใจความและสรุปเนื้อหา รวมถึงความสามารถในการนำความรู้จากหนังสือไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ และควรหามาตรการและกลยุทธ์ที่จะส่งเสริมให้เด็กและเยาวชน สนุกกับการอ่านหนังสือ เกิดความต้องการอ่านหนังสือด้วยตนเอง มิใช่เพียงอ่านเพราะถูกบังคับหรืออ่านเพื่อสอบเท่านั้น

ความสนใจในการอ่านของนิสิต

ความสนใจในการอ่านของคนเราเกิดขึ้นจากความอยากรู้ และถ้าความอยากรู้นี้ได้รับการสนองตอบก็จะเกิดความพอใจพร้อมทั้งอยากรู้ต่อไปให้ลึกซึ้งกว้างขวาง ยิ่งถ้าหากสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้ ก็ยิ่งเห็นคุณค่าในการแสวงหาความรู้มากขึ้น ในปัจจุบันการอ่านได้และอ่านเป็น เป็นวิธีการหาความรู้เพื่อสนองความอยากรู้ของคนเราได้อย่างดี ปัญหาและอุปสรรคอยู่ที่ขาดความสามารถในการอ่านของแต่ละคน ไม่มีวัสดุการอ่านเพียงพอ ไม่มีแหล่งวัสดุให้อ่าน ไม่มีการจูงใจให้สนใจในการอ่าน ดังนั้นการสร้าง ความสนใจในการอ่านเป็นหน้าที่ของทุกคน ทุกคนพึงสร้างความสนใจในการอ่านให้เกิดขึ้นในตนเอง และสร้างความสนใจให้แก่ผู้ที่อยู่ใกล้เคียง ในบ้าน ในโรงเรียน ในสถานศึกษาระดับสูง ในหน่วยงาน ในชุมชน และในประเทศของตน (ซูลี อินมั้น. 2533: 38; แม้นมาส ขวลิต. 2546: 19)

สำหรับวิธีสร้างความสนใจในการอ่านของนักศึกษาระดับวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย แม้นมาส ขวลิต (2546: 27-30) ได้อธิบายไว้ดังนี้

1. ความสนใจในการอ่านของนักศึกษาในระดับวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยในประเทศไทย นั้น อาจารย์ผู้สอนมักจะกล่าวว่าไม่อยู่ในระดับที่น่าพอใจ นักศึกษาชอบฟังและจำคำบรรยายมากกว่าที่จะอ่านหนังสือหาความรู้ด้วยตนเอง เมื่อกำหนดหนังสือให้อ่านก็จะไม่อ่าน โดยเฉพาะถ้าหนังสือที่กำหนดเป็นภาษาต่างประเทศ อาจมีคนเก่งหนึ่งคนเป็นผู้อ่าน แล้วทำเรื่องย่อเป็นภาษาไทย แจกเพื่อน หรือเล่าให้เพื่อนฟัง ทั้งนี้เป็นเครื่องกีดขวางพัฒนาการทางการอ่านของเพื่อนอย่างยิ่ง วัตถุประสงค์แท้จริงของการเรียนในระดับมหาวิทยาลัย คือ การพัฒนาสมองให้สามารถยิ่งขึ้น ให้เกิด

ความชำนาญในการใช้เครื่องมือสื่อความรู้ต่างๆ เนื้อหาความรู้จะเปลี่ยนอยู่เสมอ ส่วนที่ไม่ค่อยได้ใช้ จะถูกลืมจึงจำเป็นต้องมีทักษะและทัศนคติถูกต้องในการแสวงหาความรู้เพิ่มพูนอยู่ตลอดเวลาชีวิต

2. ผู้บริหารระดับสูงในวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยมีบทบาทสำคัญที่จะดูแลให้การเรียนการสอนในสถานศึกษาพัฒนาไปตามกระบวนการจนบรรลุวัตถุประสงค์ตามเกณฑ์มาตรฐานของวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย ทบวงมหาวิทยาลัยได้สร้างกำหนดกฎเกณฑ์เกี่ยวกับโครงสร้างบุคลากร การสอน และบริการ สำหรับห้องสมุด ทบวงมหาวิทยาลัยได้แต่งตั้งอนุกรรมการกำหนดมาตรฐาน แม้ว่าห้องสมุดในบางมหาวิทยาลัยยังต้องปรับปรุงอีกมากในหลายด้าน แต่โดยทั่วไปห้องสมุดในสถานศึกษาระดับสูง จะมีหนังสือและบุคลากรค่อนข้างพร้อมสมบูรณ์ สิ่งที่ยังต้องเพิ่มเติม คือ การสร้างความสนใจในการอ่าน

3. นักศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในวัยหนุ่มสาว นักศึกษาปีที่ 1 ซึ่งกำลังย่างเข้าวัยหนุ่มสาว และนักศึกษาในมหาวิทยาลัยเปิดซึ่งมีอายุเลยวัยหนุ่มสาว คนเหล่านี้ทราบว่าการอะไร มีปัญหาเฉพาะตนอย่างไร จะแก้ปัญหาของตนได้อย่างไร การไม่อ่านนั้น มีสาเหตุมาจากหลายประการ เช่น 1) อุปสรรคทางภาษาและพื้นฐานความรู้เดิมซึ่งมีจำกัด 2) ไม่ได้รับการฝึกฝนให้ใช้หนังสือเพื่อการเรียนตั้งแต่อยู่ในชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา 3) การที่อ่านแล้วไม่ทราบว่าจะเอาความรู้ไปทำประโยชน์อะไร อาจารย์ผู้สอนบอกให้อ่าน แต่ก็ไม่ได้ตรวจสอบว่าอ่านจริงหรือไม่ เพราะเห็นว่าเป็นผู้ใหญ่แล้ว ในการออกข้อสอบ อาจารย์ก็ไม่ได้ออกข้อสอบที่จะตอบด้วยความรู้ที่ได้จากการอ่าน อาจารย์หลายคนออกข้อสอบตามคำบรรยาย ดังนั้น สำหรับนักศึกษาที่ต้องการสอบให้ได้อย่างเดียว ก็รู้สึกว่าจะไม่จำเป็นต้องอ่านหนังสือที่อาจารย์ได้กำหนดให้อ่าน ผู้ที่ต้องการเรียนเพื่อหาความรู้เท่านั้นที่จะรู้สึกอยากอ่าน เมื่อพยายามอ่านจนเข้าใจก็จะเกิดความเพลิดเพลินในการอ่านและไม่สนใจว่าอาจารย์จะออกข้อสอบที่ต้องใช้คำตอบจากหนังสือหรือไม่

4. การเตรียมตัวของผู้เรียนต่อในวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย ควรมีการฝึกฝนให้สามารถอ่านทั้งหนังสือภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ (โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ ซึ่งใช้มากในระดับมหาวิทยาลัย เนื่องจากหนังสือ ตำรา หนังสือวิชาการ และหนังสืออ้างอิงในภาษาไทยยังมีไม่พอ) ตั้งแต่เรียนอยู่ในชั้นมัธยม เมื่อเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยแล้ว ในปีแรกควรให้ทุกคนเรียนวิชาการอ่าน ฝึกฝนให้สามารถอ่านเร็วและอ่านเป็น เพราะต้องอ่านหนังสือหลายเล่มในเวลาจำกัด นอกจากนั้น ควรให้ทุกคนเรียนวิธีการใช้ห้องสมุด แม้จะเรียนมาบ้างแล้วในระดับมัธยมศึกษา หนังสือในระดับมหาวิทยาลัยและวิธีจัดห้องสมุดในมหาวิทยาลัยแตกต่างกับห้องสมุดโรงเรียน อย่างน้อยก็ควรมีการปฐมนิเทศ

5. การสอนวิธีใช้ห้องสมุด ต้องทำให้น่าสนใจและมีความหมาย แบบฝึกหัดการใช้หนังสืออ้างอิง ควรให้ตรงหรือใกล้เคียงกับเนื้อหาวิชาซึ่งนักศึกษาจะเรียน ถ้าสามารถทำแบบฝึกหัดให้หลากหลาย ให้นักศึกษาเลือกได้ตามรายวิชาที่เขาสนใจ จัดทำคำตอบสำเร็จรูปไว้ให้ตรวจสอบผลการทำงานด้วยตนเอง จะรู้สึกสนุกและเห็นประโยชน์ในการเรียน เช่น รายวิชาประวัติศาสตร์ไทย สมัยสุโขทัย เพื่อให้ได้ข้อมูลบางอย่างในสมัยนั้น ในการทำแบบฝึกหัด ควรศึกษาเนื้อหาของรายวิชา

และหรือกับอาจารย์ผู้สอนรายวิชานั้น ๆ ด้วย ควรจัดทำคู่มือการใช้ห้องสมุดไว้แจก และจัดทำ
โสตทัศนวัสดุที่ให้ความรู้เกี่ยวกับห้องสมุดจัดเวลาให้ดู หรือจะให้นักศึกษาดูเองตามเวลาที่ต้องการได้

6. การกำหนดข้อความในหนังสือให้นักศึกษาอ่านนั้น นอกจากจะให้รายชื่อแล้ว
อาจารย์ควรแนะนำหนังสือนั้น ๆ ว่าคืออะไร ผู้แต่งน่าสนใจเพียงไร ทำไมจึงต้องให้อ่าน เหล่านี้จะ
เร้าความสนใจของนักศึกษา แนะนำหนังสือที่มีเนื้อหาคล้ายคลึงแต่เขียนอย่างง่ายกว่า หรือหนังสือ
วิชาการเรื่องเดียวกันแต่เขียนสำหรับคนทั่วไปด้วย เป็นการช่วยนักศึกษาที่ไม่มีพื้นฐานในเรื่องนั้น
ให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น อาจารย์ควรใช้ความรู้ที่กำหนดให้อ่านสำหรับออกข้อสอบด้วย

7. วิธีหนึ่งที่จะแน่ใจว่านักศึกษาอ่านข้อความในหนังสือที่กำหนดให้ซึ่งใช้กันใน
มหาวิทยาลัยบางแห่งในต่างประเทศ คือ ให้นักศึกษาแต่ละคนอ่านแล้วทำบัตรบรรณนิทัศน์ นำเสนอ
หน้าห้องเรียนด้วยปากเปล่าให้อ่านคนละเล่ม นำไปเสนอให้เพื่อนร่วมชั้นได้ฟังด้วย ในการทำเช่นนี้
โอกาสที่นักศึกษาจะลอกบรรณนิทัศน์หรือให้ผู้อื่นอ่านแทนแล้วเล่าให้ฟัง แม้ยังมีบ้างก็น้อยลง เมื่อให้
นักศึกษาทำอย่างนี้บ่อย ๆ จะพบว่าความลำบากในการอ่านจะลดลง

วิธีการที่กล่าวมาข้างต้นสอดคล้องกับข้อคิดของประภัสสร เสวิกุล (2548: 31) ที่กล่าวว่า
การศึกษาเริ่มจากหนังสือ และหนังสือส่วนหนึ่งมาจากวรรณกรรม เราเรียนหนังสือด้วยวรรณกรรมมา
ตั้งแต่เด็ก สิ่งที่น่าเป็นห่วงคือเด็กไม่อ่านหนังสือ ทั้ง ๆ ที่การอ่านหนังสือทำให้เราได้ความคิด
วิธีการเขียน สำนวนโวหาร เมื่อคนไม่อ่านหนังสือจะเขียนหนังสือไม่ถูกและภาษาไทยพลอยหายไป
ด้วย ภาษาไทยจึงเป็นสิ่งที่มามีค่า มีการสืบทอดต่อกันมาเป็นเวลานาน การศึกษาต่อไปต้องเน้นเรื่องการ
อ่านให้มากขึ้น ให้เด็กได้มีโอกาสอ่านและเลือกหนังสืออ่านมากขึ้น และการอ่านไม่ควรจำกัดแค่
หนังสือเรียนหรือหนังสือนอกเวลา

สุวดี ภูประดิษฐ์ (2546: 1) อธิบายว่าการศึกษาระดับอุดมศึกษา เป็นกระบวนการ
เรียนรู้ที่ผู้เรียนต้องศึกษาทั้งในห้องเรียนและแสวงหาความรู้นอกห้องเรียนด้วยตนเองควบคู่กันไป
วิธีเรียนอาจจะได้โดยการฟังคำบรรยาย หรือหาความรู้จากเพื่อนนักศึกษาด้วยกัน ตลอดจนศึกษา
ค้นคว้าจากหนังสือตำราต่าง ๆ การจะแสวงหาความรู้ด้วยตนเองให้เกิดประสิทธิผลตามวัตถุประสงค์
นักศึกษาจำเป็นต้องอาศัยทักษะการรับสารที่สำคัญ คือ การอ่านอย่างสม่ำเสมอตลอดเวลา นักศึกษา
จำเป็นต้องอ่านหนังสือจำนวนมากเพื่อประกอบการเรียนในแต่ละรายวิชา เพื่อศึกษาค้นคว้าและ
พัฒนาองค์ความรู้ให้แตกฉานไปกว่าการเรียนในห้องเรียน

สรุปได้ว่า การเลือกอ่านหนังสือขึ้นอยู่กับความสนใจในการอ่าน การรู้จักเลือกอ่าน
หนังสือให้สอดคล้องกับเวลา ความจำเป็น ตามบทบาทหน้าที่ ตามความต้องการเป็นปัจจัยสำคัญที่
จะทำให้เกิดประโยชน์ที่สุดกับผู้อ่านทุกคน และการเลือกอ่านหนังสือประเภทต่าง ๆ ให้เหมาะสม
หรือตรงกับความต้องการของตนเอง เช่น ถ้าเป็นนักเรียน นิสิตนักศึกษา ซึ่งมีหน้าที่สำคัญที่ต้องศึกษา
หาความรู้ในสรรพวิชาการต่าง ๆ จึงควรเลือกอ่านหนังสือวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ซึ่งส่วน
ใหญ่จะเลือกอ่านเฉพาะหนังสือประเภทตำราเรียนหรือหนังสืออ่านเพิ่มเติมนอกเวลาที่อาจารย์ให้อ่าน
ดังนั้นนิสิตนักศึกษาควรเลือกอ่านหนังสือประเภทอื่น ๆ เพิ่มเติมบ้าง อย่างหนังสือประเภทที่ให้
ความรู้ ข่าวสาร เช่น สารคดี หรือหนังสือประเภทที่ให้ความบันเทิง เช่น เรื่องสั้น นวนิยาย หนังสือ

ทั้ง 2 ประเภทนี้ จะช่วยให้ผู้อ่านอ่านเพื่อค้นคว้าหาความรู้ที่ตนเองสนใจ และอ่านเพื่อผ่อนคลาย พร้อมทั้งให้ข้อคิดต่าง ๆ เหมาะสำหรับการอ่านในเวลาว่าง เป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และเพิ่มพูนความรู้จากหนังสือเรียน สามารถเลือกอ่านได้ตามความสนใจ นอกจากนี้ยังทำให้เกิดความสุขและความเพลิดเพลินด้วย และจะเป็นการสร้างนิสัยรักการอ่านที่ติดตัวไปตลอดแม้จะพ้นจากวัยเรียนไปแล้วก็ตาม

หนังสือวิทยาศาสตร์

หนังสือมีความสำคัญอย่างยิ่งทั้งต่อบุคคลที่เป็นคนอ่าน ต่อประเทศชาติ สังคม มนุษยชาติ กล่าวคือ ในแง่ของตัวบุคคลจะช่วยให้เป็นผู้มีความรอบรู้กว้างขวาง สามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคม และร่วมกิจกรรมในชุมชนได้เป็นอย่างดี ในแง่ประโยชน์ต่อประเทศชาติ หนังสือมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการศึกษา การสืบทอดวัฒนธรรม และการกระตุ้นให้เกิดการค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ในแง่สังคมมนุษยชาติหนังสือที่ดีสามารถเป็นสื่อสร้างความรัก สันติสุขขึ้นในใจคน สร้างทัศนคติและความเข้าใจอันดีระหว่างบุคคล ระหว่างคนในแต่ละสังคม และแต่ละชาติ ทำให้เกิดความสงบและสันติ (บาร์นี อาชนิจกุล. 2532: 10; อ้างอิงจาก แม้นมาส ชวลิต. 2526: คำนำ)

พัฒนาการหนังสือวิทยาศาสตร์ในประเทศไทย

ชัยวัฒน์ คุประตกุล (2545: 25-31) ได้กล่าวถึงพัฒนาการหนังสือวิทยาศาสตร์ในประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 1826 ยุคกรุงสุโขทัย พ่อขุนรามคำแหงมหาราช ได้ทรงประดิษฐ์อักษรไทยขึ้น คือ “หลักศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง” เป็นหนังสือบันทึกภูมิปัญญาเล่มแรกของไทย อย่างไรก็ตาม หลักศิลาจารึก ก็มีใช้หนังสือวิทยาศาสตร์ในความหมายของโครงการวิจัยหนังสือวิทยาศาสตร์ เพราะหลักศิลาจารึก เน้นสภาพของสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง จารัตประเพณี อันเป็นส่วนสำคัญของวัฒนธรรม มิได้เน้นในส่วนแสดงความรู้ ความเข้าใจและความคิดเกี่ยวกับธรรมชาติ ชีวิต และสังคม ในเชิงวิทยาศาสตร์ จนกระทั่งสิ้นยุคกรุงสุโขทัย ได้มีบันทึกสำคัญที่แสดงภูมิปัญญาไทยเชิงวิทยาศาสตร์อย่างชัดเจน คือ ไตรภูมิพระร่วง พระราชนิพนธ์ของพญาลิไทย โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 ส่วน คือ 1) ส่วนที่เป็นสาระของพุทธศาสนา มีทั้งส่วนที่อิทธิพลจากศาสนาพราหมณ์ และส่วนเป็นพุทธศาสนาไทยที่สะท้อนองค์ความรู้ ซึ่งองค์พระผู้นิพนธ์ได้มาจากการศึกษาด้วยพระองค์เองและได้มาจากการศึกษากับปราชญ์จากสำนักผู้รู้ต่าง ๆ จนกระทั่งสามารถสังเคราะห์เป็นแก่นของพุทธศาสนา ซึ่งน่าจะถือได้ว่าเป็นของไทยเอง และ 2) ส่วนที่เป็นความเกี่ยวกับชีวิต โลก และจักรวาล เป็นเรื่องเกี่ยวกับกำเนิดสิ่งมีชีวิตที่มีความเป็นวิทยาศาสตร์ กล่าวคือ สิ่งมีชีวิตกำเนิดจากหน่วยที่เล็กที่สุด ซึ่งเทียบได้กับเซลล์ตามองค์ความรู้ในปัจจุบัน สำหรับความรู้เกี่ยวกับโลกและจักรวาล สะท้อนความรู้ของคนไทยในยุคสมัยนั้นว่าเข้าใจเรื่องของโลกและจักรวาลอย่างไร ซึ่งถือว่าเป็นองค์ความรู้ที่ดีที่สุดยุคนี้ ดังนั้นจึงนับได้ว่า “ไตรภูมิพระร่วง” เป็นบันทึกหรือหนังสือเล่มแรกๆ

แสดงภูมิปัญญาไทยเชิงวิทยาศาสตร์ และเป็น “หลักไมล์” (Milestone) หลักแรกของพัฒนาการหนังสือวิทยาศาสตร์ในประเทศไทย ที่ควรค่าแก่การศึกษาและความภาคภูมิใจ

ในยุคกรุงศรีอยุธยา เป็นจุดเริ่มต้นของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยียุคใหม่ ชนชาติไทยมีภูมิปัญญาดั้งเดิมทางวิทยาศาสตร์ของไทยอยู่แล้ว เรียกว่า “วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีท้องถิ่น” ซึ่งในสมัยของสมเด็จพระนารายณ์มหาราช (พ.ศ. 2199-2231) มีหลักฐานชัดเจนที่เกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์ยุคใหม่ทางดาราศาสตร์ คือ กล้องโทรทรรศน์ นอกจากนี้ ยังมีบันทึกเรื่องราวและความรู้ของคนไทยในเรื่องเกี่ยวกับดาราศาสตร์ เช่น บันทึกการเกิดจันทรุปราคา และสุริยุปราคา อีกทั้งยังมีบันทึกเป็นภาษาฝรั่งเศสเกี่ยวกับสภาพทางธรรมชาติวิทยา และวิทยาการของประเทศสยาม ส่วนเทคโนโลยียุคใหม่สิ่งแรกที่คนไทยได้รู้จักและมีความสำคัญเป็นพิเศษต่อประวัติศาสตร์ของไทย คือ อาวุธปืน ซึ่งถูกนำเข้าสู่ประเทศไทยโดยชาวปอร์ตุเกส ในรัชสมัยของสมเด็จพระชัยราชาธิราช (พ.ศ. 2077-2089)

ในปี พ.ศ. 2313-2325 ยุคกรุงธนบุรี มีพระเจ้าตากสินมหาราช เป็นพระมหากษัตริย์พระองค์เดียว ถือเป็นยุคหนึ่งที่มีความเจริญรุ่งเรืองทางด้านศิลปวัฒนธรรมและวรรณคดี แต่สำหรับด้านภูมิปัญญาไทยเชิงวิทยาศาสตร์ไม่มีการบันทึกไว้เป็นหนังสือให้ศึกษา

จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2325 ยุครุ่งรัตนโกสินทร์ ในช่วงระหว่างยุคของสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก จนถึงยุคสมัยของสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 3 (พ.ศ. 2325 - 2394) ประเทศไทยได้รับความรู้วิทยาศาสตร์ยุคใหม่ จากชาวตะวันตกที่เดินทางเข้ามาค้าขายและเผยแพร่วิทยาศาสตร์ นับเป็นก้าวสำคัญของการพัฒนาการหนังสือวิทยาศาสตร์ในประเทศไทย คือ เริ่มมีการนำเทคโนโลยีการพิมพ์เข้ามาในประเทศไทย โดย Dan Beach Bradley นายแพทย์และมิชชันนารีสอนศาสนาคริสต์ ซึ่งรู้จักกันในนาม “หมอบรัดเลย์” เป็นผู้ริเริ่มตั้งโรงพิมพ์และจัดพิมพ์หนังสือภาษาไทยฉบับแรกขึ้นมาในประเทศไทย ชื่อ Bangkok Recorder มีชื่อภาษาไทยว่า หนังสือจดหมายเหตุฉบับแรก (เล่ม 1) คือ ฉบับวันที่ 6 เดือนกรกฎาคม ค.ศ. 1844 (พ.ศ. 2387)

ในปี พ.ศ. 2414 รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 4) คนไทยที่สำเร็จการศึกษาจากต่างประเทศ ได้นำความรู้อันเป็นสากลทางวิทยาศาสตร์เข้ามาสู่ประเทศไทย และมีการจัดตั้งโรงเรียนแห่งแรกขึ้นมาในประเทศไทย อยู่ในพระบรมมหาราชวัง ซึ่งจากเดิม คือ วัดกับวัดมาเป็นโรงเรียน ทำให้ต้องมีสื่อการเรียนการสอน เช่น หนังสือพิมพ์ หนังสือเรียน และหนังสืออื่น ๆ ประกอบการเรียนการสอน

ในปี พ.ศ. 2435 รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 5) จัดตั้งกระทรวงธรรมการขึ้นมา ซึ่งต่อมา คือ กระทรวงศึกษาธิการ ทำให้ต้องมีการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ และทำให้มีการผลิตหนังสือออกมา สำหรับเป็นสื่อการเรียนการสอนเป็นจำนวนมาก

ใน ปี พ.ศ. 2459 รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 6) ก่อตั้งมหาวิทยาลัยแห่งแรกของประเทศไทยขึ้นมา คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทำให้การศึกษาของไทยพัฒนาจากระดับพื้นฐานในโรงเรียนเป็นระดับชั้นสูง ทำให้มีการผลิตหนังสือ สื่อตีพิมพ์และหนังสือหลายประเภทมากขึ้น เช่น หนังสือสำหรับศึกษาค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์ แบ่งเป็น ฟิสิกส์ เคมี

ชีววิทยา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ประยุกต์ เทคโนโลยี การแพทย์ การเกษตร และนิตยสาร วารสารที่มีบทบาทสำคัญทางวิทยาศาสตร์ เช่น วารสารเสนาศึกษาและแพรววิทยา เป็นวารสารรายเดือน ของกรมยุทธศึกษาทหารบก สำหรับนิยายวิทยาศาสตร์มีการเขียนโดยคนไทย เช่น แพรดำ และหน้าผี เขียนโดย หลวงสารานุกรมประพันธ์ และเรื่องการทดลองของศาสตราจารย์ เรื่องสั้น เขียนโดย ครูเทพ (เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี) นอกจากนี้มีนิยายวิทยาศาสตร์ไทยที่ดีพิมพ์เป็นเรื่องราว เรื่องแรก คือ มนุษย์ล่องหน ที่ ส.สมุทรโยธิน และ ส.บุรารวาส ดัดแปลงจากเรื่อง The Invisible Man ของ เอช.จี.เวลส์ ดีพิมพ์โดยสำนักพิมพ์เพลินจิต

ในปี พ.ศ. 2475 รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 7) กำหนด นิตยสารและวารสาร ที่เน้นเนื้อหาด้านวิทยาศาสตร์เป็นสำคัญ เช่น ช่างอากาศ ชัยพฤกษ์ ชัยพฤกษ์วิทยาศาสตร์ พฤษชีววิทยาศาสตร์ วิวัฒธรรม วิทยาศาสตร์มหัศจรรย์ วิทยาศาสตร์อัศจรรย์ วิทยาสาร วิทยาศาสตร์ (ของสมาคมวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์) วิทยาศาสตร์ไทย โลกวิทยาศาสตร์ มิติที่ 4 ทักษะ-รู้รอบตัว-อัปเดต โนวา สวนเด็ก มิติเร้น โกจิเนียส เป็นต้น นิตยสารและวารสารเหล่านี้ เป็นเวทีสำหรับนักเขียนเรื่องวิทยาศาสตร์ ทั้งเรื่องจริงวิทยาศาสตร์ ประเภทบทความ สารคดี และนิยายวิทยาศาสตร์ เป็นจำนวนมาก และเป็นแหล่งที่มาของหนังสือ วิทยาศาสตร์ รวมตีพิมพ์เป็นเล่มมากมายและหลายประเภท โดยเฉพาะอย่างยิ่งหนังสือวิทยาศาสตร์ ประเภทสำหรับผู้อ่านทั่วไป

ปัจจุบันหน่วยงาน องค์การราชการ กระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ มีการผลิตสื่อตีพิมพ์ ทำให้มีหนังสือได้รับการตีพิมพ์เป็นเล่มทางด้านวิทยาศาสตร์มากมาย เช่น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม กระทรวงอุตสาหกรรม เป็นต้น ในส่วนของ สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา คือ มหาวิทยาลัย วิทยาลัยครู หรือสถาบันราชภัฏ สถาบัน เทคโนโลยีต่าง ๆ มีการผลิตหนังสือวิชาการทางด้านวิทยาศาสตร์ ทั้งวิทยาศาสตร์พื้นฐาน วิทยาศาสตร์ชั้นสูง และวิทยาศาสตร์ประยุกต์ เป็นต้น

สรุปได้ว่า พัฒนาการหนังสือวิทยาศาสตร์ในประเทศไทยเริ่มต้นตั้งแต่การประดิษฐ์ อักษรไทยในสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช เป็นต้นมา โดยภาพรวมหนังสือวิทยาศาสตร์ในประเทศไทย มีทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ส่วนใหญ่เขียนโดยคนไทยเป็นภาษาไทย มีส่วนน้อยที่เขียนโดยคนไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ส่วนหนังสือวิทยาศาสตร์ที่เขียนโดยชาวต่างประเทศ ส่วนใหญ่มาจากโลกตะวันตก และเป็นภาษาอังกฤษ สำหรับหนังสือแปลวิทยาศาสตร์จากภาษาต่างประเทศ มีอยู่เป็นจำนวนมาก ส่วนใหญ่เป็นนิยายวิทยาศาสตร์ และความรู้วิทยาศาสตร์ทั่วไป

หนังสือนิยายวิทยาศาสตร์ไทย

นิยายวิทยาศาสตร์ซึ่งเขียนโดยคนไทยนั้นมีน้อยมาก วงการหนังสือของไทย ไม่ได้ขาดแคลนนักเขียนฝีมือ หากแต่กระแสในตอนนี้นักเขียนรุ่นใหม่นิยมเขียนนวนิยายแนวแฟนตาซีเป็นส่วนใหญ่ อาจเป็นเพราะอิทธิพลของภาพยนตร์เรื่องแฮร์รี่ พอตเตอร์ (Harry Potter) หรืออาจจะเป็น

เพราะนักเขียนรุ่นใหม่ ๆ เข้าใจว่า การเขียนนวนิยายในแนวแฟนตาซีนั้น สามารถใช้จินตนาการได้อย่างไม่มีขอบเขตตรงกัน ข้ามกับการเขียนนวนิยายในแนววิทยาศาสตร์ ซึ่งจะต้องอาศัยกฎเกณฑ์ทางวิทยาศาสตร์เข้ามาประกอบอย่างสมเหตุสมผล จึงอาจทำให้รู้สึกว่าการเขียนนิยายวิทยาศาสตร์นั้นเขียนได้ยากกว่า

สำหรับหนังสือแนววิทยาศาสตร์เชิงแฟนตาซี ทั้งเรื่องสั้นและนวนิยายของไทย เชื่อว่าเพิ่งจะมาได้รับความนิยมตามกระแสของ แฮร์รี่ พอตเตอร์ (Harry Potter) ซึ่งเป็นนิยายแฟนตาซีบริสุทธิ์ (Pure Fantasy) กับนิยายวิทยาศาสตร์เชิงแฟนตาซี (Science Fantasy) อย่างเช่น เดอะ ลอร์ด ออฟ เดอะ ริง (The Lord of the Rings) ที่กำลังกระตุ่นตลาดงานแปลในขณะนี้ หากแต่นิยายวิทยาศาสตร์เชิงแฟนตาซีอยู่คู่กับสังคมไทยมาเป็นเวลานานแล้ว เพียงแต่ไม่ปรากฏสว่างกว้างให้เห็นเด่นชัด ดังเช่น กากิ พระสุธน มโนราห์ รามเกียรติ์ และไตรภูมิพระร่วง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง 2 เรื่องหลัง น่าสนใจเป็นพิเศษ เพราะรามเกียรติ์เปรียบได้กับวรรณกรรมโลกเรื่องอีเลียด (Iliad) ของโฮเมอร์ (Homer) ส่วนเรื่องไตรภูมิพระร่วง สมควรอย่างยิ่งที่จะได้รับการยกย่องเป็นเสมือนกับนิยายวิทยาศาสตร์เชิงแฟนตาซีเรื่องแรกของไทย (ชัยวัฒน์ คุประตกุล. 2543: 40)

ความหมายและความสำคัญของนิยายวิทยาศาสตร์

ความหมายของนิยายวิทยาศาสตร์

คำว่า นิยายวิทยาศาสตร์ ตามความหมายของ Dictionary of World Literary Terms (Shipley. 1970: 291) ให้ความหมายของนิยายวิทยาศาสตร์ ว่า “เป็นนิยายที่เกี่ยวกับปฏิกิริยาตอบสนองของมนุษย์เราที่มีต่อความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอันจะมีผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของมนุษยชาติทั้งมวล”

มีนักเขียนนิยายวิทยาศาสตร์หลายท่านได้กล่าวถึงความหมายของนิยายวิทยาศาสตร์ ซึ่งสรุปไว้ดังนี้

ชัยวัฒน์ คุประตกุล (2524: 19) กล่าวว่า นิยายวิทยาศาสตร์ ในความหมายทั่วไป หมายถึง เรื่องที่แต่งเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ หรืออภิปรัชญาวิทยาศาสตร์เป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินเรื่อง หรือแสดงผลกระทบของวิทยาศาสตร์ต่อมนุษยชาติ และอีกความหมายหนึ่งของ นิยายวิทยาศาสตร์ ที่ใช้กันบ่อย หมายถึง “นิยายวิทยาศาสตร์เป็นเรื่องที่แต่งขึ้นเกี่ยวกับวิกฤตการณ์ของมนุษย์ ความขัดแย้ง และการผจญภัย ซึ่งสืบเนื่องมาจากการค้นพบทางวิทยาศาสตร์ของโลกอนาคต”

อดุลย์ วงศ์ก้อม (2544: 8) ให้ความหมายของนิยายวิทยาศาสตร์ ว่า งานเขียนประเภทหนึ่งที่ใช้จินตนาการและหลักความเป็นจริงทางวิทยาศาสตร์เป็นตัวดำเนินเรื่อง เป็นเรื่องเกี่ยวกับวิกฤตการณ์ของมนุษย์ ความขัดแย้ง และการผจญภัย อันเนื่องมาจากการค้นพบทางวิทยาศาสตร์ของโลก

สุพรรณิ วราทร (2545: 72) ให้ความหมายของนิยายวิทยาศาสตร์ไว้ว่า เป็นนวนิยายที่ใช้ความรู้หรือหลักทางวิทยาศาสตร์วางโครงเรื่องและกำหนดเหตุการณ์ต่างๆ ประกอบจินตนาการของผู้แต่ง

วรากิจ เพชรน้ำเอก (2550: ออนไลน์) ให้ความหมายของนิยายวิทยาศาสตร์ (Science fiction) หรือที่เรียกกันโดยทั่วไปว่า นิยาย Sci-Fi ว่าเป็นวรรณกรรมประเภทนวนิยายแขนงหนึ่ง ซึ่งมีเรื่องราวอันเกี่ยวเนื่องกับวิทยาศาสตร์ โดยอาจจะมีโครงเรื่องอ้างอิงถึงกฎเกณฑ์ทฤษฎี หรือแนวคิดทางวิทยาศาสตร์ตลอดจนเรื่องราวเกี่ยวกับอนาคต สิ่งประดิษฐ์ทางวิทยาศาสตร์ อวกาศ จักรวาล เป็นต้น ผสมผสานกับจินตนาการของนักเขียน

เกิร์นสแบค (ชัยวัฒน์ คุประตกุล. 2524: 20; อ้างอิงจาก Gernsback. n.d.) ให้ความหมายของนิยายวิทยาศาสตร์ไว้ว่า นิยายวิทยาศาสตร์เป็นเรื่องของการผจญภัยละเอียดด้วยหลักความเป็นจริงของวิทยาศาสตร์และการทำนายเหตุการณ์ในอนาคต

โพฮล์ (ชัยวัฒน์ คุประตกุล. 2524: 20; อ้างอิงจาก Pohl. n.d.) กล่าวว่า นิยายวิทยาศาสตร์ เป็นนวนิยายที่แสดงถึงผลที่ตามมา เป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับการศึกษาผลกระทบจากการกระทำและสิ่งประดิษฐ์ของมนุษย์

มอสโควิตซ์ (ชัยวัฒน์ คุประตกุล. 2524: 20; อ้างอิงจาก Moscovitz. n.d.) กล่าวว่า นิยายวิทยาศาสตร์เป็นประเภทหนึ่งของจินตนาการที่มีลักษณะพิเศษ คือ ช่วยผ่อนคลายความไม่พอใจของฝ่ายผู้อ่าน โดยการสร้างบรรยากาศความเป็นไปได้ทางวิทยาศาสตร์เพื่อการคาดคะเนอย่างพิสดารเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์กายภาพ อวกาศ เวลา สังคมศาสตร์ และปรัชญา

จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า นิยายวิทยาศาสตร์ เป็นงานเขียนประเภทหนึ่งที่มีการใช้จินตนาการและความเป็นจริงทางวิทยาศาสตร์และข้อค้นพบทางวิทยาศาสตร์ในการดำเนินเรื่อง

ความสำคัญของนิยายวิทยาศาสตร์

นิยายวิทยาศาสตร์เป็นงานสร้างสรรค์ในเชิงวรรณกรรมแขนงหนึ่งซึ่งมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาความก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์ของประเทศ ดังจะเห็นได้ว่าในประเทศที่มีความก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทุกประเทศ นิยายวิทยาศาสตร์ก็มักจะพัฒนาและได้รับความนิยมจากประชาชนในประเทศนั้นตามไปด้วย หรือในทางกลับกัน นิยายวิทยาศาสตร์ก็อาจเป็นจุดเริ่มต้นหรือแรงบันดาลใจที่ช่วยส่งเสริมให้มีการพัฒนาทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ดังจะเห็นได้ว่าจินตนาการเกี่ยวกับการสิ่งประดิษฐ์ต่าง ๆ และความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีซึ่งมีอยู่ในนิยายวิทยาศาสตร์ในอดีต กลายเป็นจริงขึ้นมาในปัจจุบัน อาทิเช่น เรือดำน้ำ ยานอวกาศ และหุ่นยนต์ เป็นต้น แม้ว่าในบางยุคสมัย นิยายวิทยาศาสตร์มีวรรณกรรมประเภทอื่น ๆ ที่เข้ามาเป็นที่ยอมรับในชวงเวลานั้น แต่ด้วยสาระ ความน่าสนใจจากการใช้เทคนิคแนวทดลองกับสิ่งของแปลกใหม่ ทำให้วรรณกรรมประเภทนี้มีเสน่ห์ และสามารถอยู่คู่สังคมไทยมาได้โดยตลอด รวมทั้งการถ่ายทอด

ออกมาในรูปแบบอื่น ๆ อาทิ ภาพยนตร์ หนังสือการ์ตูนภาพ เกมคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต เป็นต้น ล้วนได้รับความนิยมทุกยุคทุกสมัย

จึงเห็นได้ว่า นิยายวิทยาศาสตร์กับการพัฒนาทางด้านวิทยาศาสตร์ของประเทศมีความเกี่ยวข้องกัน เพราะการพัฒนาทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจะมีจุดเริ่มต้นมาจากจินตนาการของมนุษย์ก่อนเสมอ เพราะฉะนั้น หากคนในชาติได้รับการปลูกฝังให้รู้จักคิด จินตนาการ และสร้างสรรค์ในเชิงวิทยาศาสตร์ โดยเฉพาะในเด็กและเยาวชน ก็ย่อมจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศในอนาคตด้วยเช่นกัน

ประเภทของนิยายวิทยาศาสตร์

นิยายวิทยาศาสตร์แบ่งโดยทั่ว ๆ ไป ออกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ นิยายวิทยาศาสตร์เชิงแฟนตาซี หรือ Science fantasy และนิยายวิทยาศาสตร์จริง ๆ หรือ Science fiction เรียกกันสั้น ๆ ว่า นิยายวิทยาศาสตร์

นอกจากนี้ นิยายวิทยาศาสตร์จริง ๆ หรือ Science fiction ชัยวัฒน์ คุประตกุล (2543: 38-39) และเกศสุตา วาณิช (2537: 2-3) ได้แบ่งประเภทของนิยายวิทยาศาสตร์ ออกเป็น 2 ประเภทดังนี้

1. ฮาร์ด ไซน์-ไฟ (Hard Sci-Fi) เป็นนิยายวิทยาศาสตร์ มีเรื่องราวที่เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์อย่างเข้มข้น เป็นจินตนาการที่อ้างอิงหลักการ กฎเกณฑ์ หรือทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์อย่างถูกต้องแม่นยำ โดยผู้เขียนมักจะเป็นนักวิทยาศาสตร์หรือผู้ที่มีความรอบรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์อย่างแตกฉาน

2. ซอฟต์ ไซน์-ไฟ (Soft Sci-Fi) เป็นนิยายวิทยาศาสตร์ที่ผสมผสานเรื่องราวทางวิทยาศาสตร์ เข้ากับจินตนาการที่อาจจะไม่เกี่ยวเนื่องกับหลักการ หรือ กฎเกณฑ์ใด ๆ ทางวิทยาศาสตร์ อาจจะผสมผสานกับเรื่องราวของสิ่งมีชีวิตอันแปลกประหลาดซึ่งไม่มีอยู่จริง อิทธิปฎิหารย์ต่าง ๆ ปรางกฎการณ์ทางจิตซึ่งพิสดารได้ยาก หรือแม้แต่เรื่องราวเกี่ยวกับจิตวิญญาณ ซึ่งนิยายวิทยาศาสตร์ประเภทนี้จำนวนมากจะเป็นนวนิยายในแนวแฟนตาซี (Soft Sci-Fi Fantasy)

นิยายวิทยาศาสตร์เชิงแฟนตาซี เป็นนิยายวิทยาศาสตร์ที่ผู้เขียนสามารถจินตนาการได้อย่างไม่มีขีดจำกัด สร้างโลก สร้างจักรวาล สร้างมนุษย์ สร้างสัตว์ สร้างทุกสิ่งทุกอย่าง รวมทั้งวิทยาศาสตร์ได้ตามใจชอบที่มีกันมากคือ เรื่องเชิงอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์เหนือธรรมชาติ เรื่องของเทพเจ้า เรื่องของสัตว์ประหลาด ดังเช่น มังกร และอาวุธวิเศษในตำนานหรือเทพนิทาน เรื่องการผจญภัยในดินแดนมหัศจรรย์ เรื่องของอำนาจเหนือธรรมชาติ (ที่ไม่ใช่ไสยศาสตร์บริสุทธ์)

ประโยชน์ของนิยายวิทยาศาสตร์ มีดังต่อไปนี้

1. ช่วยส่งเสริมให้รู้จักการใช้จินตนาการ การมีแนวคิดที่แปลกใหม่ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการแสวงหาความรู้ การค้นคว้า การทดลอง และการสร้างสรรค์ เพื่อทำให้จินตนาการกลายเป็นจริง ซึ่งเป็นการพัฒนาการวิทยาศาสตร์ของชาติให้ก้าวหน้า
2. เป็นการเรียนรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์แขนงต่างๆ อย่างสนุกสนานผ่านเรื่องราวของนิยายวิทยาศาสตร์
3. ส่งเสริมแนวคิดที่เป็นวิทยาศาสตร์ ฝึกให้ประชาชนรู้จักคิด ดำรงชีวิต และแก้ไขปัญหาต่างๆ อย่างมีเหตุผล ไม่หลงเชื่อหรือมกมายในสิ่งที่ไม่ได้เกิดผล
4. เป็นการส่งเสริมให้เกิดจินตนาการ ที่จะนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ให้เกิดประโยชน์ในด้านต่างๆ ทั้งในปัจจุบันและอนาคต

ถึงแม้นิยายวิทยาศาสตร์ จะมีความสำคัญและประโยชน์ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น แต่เรื่องที่ได้รับการนิยมนิยมในเมืองไทยส่วนใหญ่เป็นเรื่องที่แปลมาจากวรรณกรรมที่มีชื่อเสียงโด่งดัง มีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับในระดับสากล แต่ผลงานของนักเขียนไทยแท้ ๆ นั้น ก็มีไม่น้อยเหมือนกัน เพียงแต่ยังไม่ได้รับความนิยมในระดับโลก ยกเว้น เอส.พี. สมเถา นักเขียนไทย ที่เขียนเป็นภาษาอังกฤษ และมีผลงานโด่งดังระดับโลก นอกจากนี้ยังมีจันทร์ ศิริบุญรอด นักเขียนแนววิทยาศาสตร์ชื่อดังอีกท่าน ที่ได้รับการยกย่องอย่างสูง

นอกจากนี้แล้ว ในอดีต มีนิยายที่มีเนื้อหามุ่งเน้นความสนุกสนาน และเป็นไปเพื่อความรื่นเริง บันเทิง หรือที่เรียกว่า หัสนิยาย ชิ้นเยี่ยมของ ป.อิทธิปาณิต ชุต "สามเกลอ พล-นิกร-กิมหงวน" จินตนาการหลายตอนของหนังสือชุดนี้สะท้อนแนวคิดด้านวิทยาศาสตร์ เช่น มีตัวละครที่เป็นหุ่นยนต์ และมนุษย์อวกาศ การย้อนเวลาไปยุคไดโนเสาร์ การล่องหนหายตัว การทดลอง ประดิษฐ์อุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์แปลก ๆ ที่ไม่เคยมี ทำให้ผู้อ่านติดอกติดใจอย่างมากในยุคนั้น

ในปัจจุบัน มีนักเขียนหลายคนที่สุดอดแทรกแนวคิดวิทยาศาสตร์ในงานของตน เช่น "แก้วแก้ว" ได้เขียนนิยายอิงวิทยาศาสตร์อยู่หลายเรื่อง เช่น "นิรมิต" ที่ให้คนสามารถวาดรูปแล้วเกิดเป็นคนจริง ๆ ขึ้นมา การเดินทางข้ามมิติ เช่น เรื่อง แก้วราหู แต่ปางก่อน แดนดาว ฯลฯ ปราบดา หยุ่น เขียนนิยายเรื่องแรกชื่อ "ซิทดแตก" ดำเนินเรื่องโดยใช้เหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ปี ค.ศ. 2666 วัลลภ ไทน์มโนล เขียนเรื่อง "อมตะ" มีเนื้อหาการโคลนนิ่งมนุษย์ ได้รับรางวัลซีไรต์ในปี พ.ศ. 2543 นอกจากนี้ ยังมี ชัยวัฒน์ คุประตกุล นิรันดร์ศักดิ์ บุญจันทร์ ญัฐ ศาสตร์ส่องวิทย์ วีรวัฒน์ กนกนุเคราะห์ วินทร์ เลียววาริณ สมภพ นิลกำแหง ที่กำลังมุ่งมั่นผลิตผลงานแนวนี้อย่างต่อเนื่อง จริงจัง แม้แต่นักเขียนรุ่นเยาว์ผู้ใช้นามปากกาว่า ดร.ป๊อป มีผลงาน เรื่อง "เดอะ ไวท์โรด" (Dr.Pop's The White Road) ที่ได้รับการตอบรับเป็นอย่างดีจนต้องพิมพ์ซ้ำเป็นครั้งที่ 2

โดยภาพรวม แม้ว่าตลาดนิยายวิทยาศาสตร์กำลังกระเตื้องขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่ส่วนมาก ยอดขายยังตกอยู่ที่นิยายแปลจากต่างประเทศ ส่วนผลงานของคนไทยที่ขายดีมักจะเป็นงานแนวอื่นมากกว่า ทนง โชติสรยุทธ์ (2552: ออนไลน์) กล่าวถึง แนวโน้มการบริโภคหนังสือวิทยาศาสตร์ว่า

“หนังสือวิทยาศาสตร์เกิดได้เพราะมีหนังสือใหม่ ๆ พิมพ์ออกมาเป็นจำนวนมาก แต่จำนวนหนังสือประมาณ 2 หมื่นเล่มที่กำลังออกมาใหม่นี้เป็นหนังสือวิทยาศาสตร์จริง ๆ เพียง 200 เล่มเท่านั้น เพราะหนังสือวิทยาศาสตร์ยังมีตลาดจำหน่ายที่จำกัด ผู้จำหน่ายก็ไม่อยากนำไปวางขาย” นอกจากนี้ ชัยวัฒน์ คุประตกุล (2552: ออนไลน์) ได้กล่าวเพิ่มเติมว่า ที่ผ่านมา เมื่อกล่าวถึงหนังสือวิทยาศาสตร์ มักจะนึกถึงหนังสือที่เป็นวิชาการที่เนื้อหาค่อนข้างหนัก อ่านยาก จึงไม่มีใครอยากหยิบอ่านนัก ชัยวัฒน์ คุประตกุล ยังได้ให้ข้อคิดเห็นว่า ควรมีการผลิตหนังสือวิทยาศาสตร์ที่อ่านแล้วสนุกแต่ในขณะเดียวกันก็ให้สาระประโยชน์ด้วย เพื่อเป็นการส่งเสริมให้คนอ่านหนังสือแนววิทยาศาสตร์ให้มากขึ้น จากการที่หนังสือแนววิทยาศาสตร์ รวมทั้งนิยายวิทยาศาสตร์ของไทยลดจำนวนลง ส่วนหนึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความไม่เป็นวิทยาศาสตร์สังคมไทย โดยเฉพาะกระบวนการทางความคิดของคนในสังคมที่ไม่เป็นวิทยาศาสตร์ และเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้สังคมไทยกลายเป็นสังคมแห่งความขัดแย้ง ทุกคนมุ่งแสดงความคิดเห็น แต่ความเห็นจำนวนมากไม่ได้ผ่านกระบวนการคิด ไม่ผ่านการค้นคว้าหาข้อมูลถึงสาเหตุแห่งปัญหาที่แท้จริง ดังนั้น จึงนำไปสู่การตั้งโจทย์ที่ว่า ทำอย่างไรนิยายวิทยาศาสตร์ของไทย จึงจะได้รับความนิยมจากคนไทยด้วยกันได้ คำตอบคือ การกระตุ้นให้คนไทยหันมาสนใจการอ่านวรรณกรรมแนววิทยาศาสตร์มากขึ้น ภาครัฐ เทียนประเสริฐ อดีตประธานชมรมนักเขียนและผู้จัดทำหนังสือวิทยาศาสตร์ (นจวท.) เสนอว่า “ที่ผ่านมาสังคมไทยไม่มีการทำกิจกรรมส่งเสริมให้คนทำอะไรที่ต่อเนื่องกันไป คนไทยจึงทำอะไรเหมือนไฟไหม้ฟาง บางอย่างทำไปตามกระแสแล้วก็เจียบหาย ดังนั้นการที่จะส่งเสริมนิยายและหนังสือวิทยาศาสตร์นั้น จำเป็นที่จะต้องส่งเสริมให้เยาวชนไทยมีนิสัยรักการอ่านอย่างต่อเนื่อง ถ้าทำได้หนังสือวิทยาศาสตร์ไทยย่อมพัฒนาไปได้” ความพยายามผลักดันให้เกิดความสนใจและความนิยมอ่านหนังสือแนววิทยาศาสตร์ของ รศ.ดร.ชัยวัฒน์ คุประตกุล ได้ก่อให้เกิด “โครงการ 100 เล่มหนังสือดีวิทยาศาสตร์ (พ.ศ.2537-2548)”

การคัดเลือกและแนะนำหนังสือดี

วิธีส่งเสริมการอ่านมีหลายวิธี ได้แก่ การเล่านิทาน การพูด บรรยาย อภิปรายเกี่ยวกับหนังสือ การพบปะกับนักเขียนและนักวาดภาพประกอบ การประกวดนักอ่าน การจัดนิทรรศการหนังสือ การจัดงานสัปดาห์หนังสือ การวิจารณ์ / แนะนำหนังสือ และการทำโครงการหนังสือดีที่คัดสรรโดยผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิ วิธีที่นิยมใช้กันมากในประเทศพัฒนา ได้แก่ การทำโครงการหนังสือดีที่คัดสรรโดยผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิเป็นวิธีหนึ่งที่ใช้มากในการส่งเสริมการอ่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศพัฒนา เช่น สหรัฐอเมริกา และ สหราชอาณาจักร โครงการหนังสือดีที่คัดสรร (Best Books หรือ Recommended Reading) จัดทำขึ้นโดยหน่วยงานต่างๆ เช่น ห้องสมุด สมาคมห้องสมุด สมาคมพัฒนาการอ่าน สำนักพิมพ์ และองค์กรหรือกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับการรู้หนังสือ การอ่านและการศึกษา โครงการหนังสือดีที่คัดสรรจัดทำขึ้นไว้ในสาขาวิชาต่างๆ หรือหัวข้อต่างๆ ตามความสนใจ สำหรับผู้มีการศึกษาระดับต่างๆ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะช่วยให้ผู้อ่านได้มีโอกาสเข้าถึงหนังสือดี ๆ จากหนังสือจำนวนมากมาที่ผลิตขึ้น และได้เลือกอ่านจากรายการที่คัดสรรไว้แล้ว ซึ่งถือเป็นความ

สะดวก เพราะหนังสือเหล่านี้มักมีให้บริการในห้องสมุด สถานศึกษา และร้านหนังสือ นอกจากนี้การอ่านหนังสือที่ดีที่คัดสรรยังช่วยให้ผู้อ่านพัฒนาความสามารถและรสนิยมในการอ่านขึ้นตามลำดับ จนกลายเป็นนักอ่านที่ดีในที่สุด (Train. 2007: Online)

สำหรับในประเทศไทย แม้จะมีกิจกรรมที่ส่งเสริมการอ่านหลายประเภท แต่การทำรายการหนังสือที่ดีที่คัดสรรยังมีน้อยมาก โครงการหนังสือที่ดีที่คัดสรรที่เป็นที่รู้จักกันแพร่หลาย ได้แก่ (1) 500 เล่มหนังสือดีสำหรับเด็กและเยาวชน จัดทำโดย สมาพันธ์องค์กรเพื่อพัฒนาหนังสือและการอ่าน จัดพิมพ์ปี พ.ศ. 2542 (2) สารานุกรมแนะนำหนังสือดี 100 เล่ม ที่คนไทยควรอ่าน จัดทำโดย วิทยากร เชียงกูล และคณะ จัดพิมพ์ปี พ.ศ. 2542 (3) สารานุกรมแนะนำหนังสือดี 100 ชื่อเรื่อง ที่เด็กและเยาวชนไทยควรอ่าน จัดทำโดย วิทยากร เชียงกูล และคณะ จัดพิมพ์ปี พ.ศ. 2544 (4) ปรัชญาหนังสือดีวิทยาศาสตร์ 88 เล่ม จัดทำโดย ชัยวัฒน์ คุประตกุล และคณะ จัดพิมพ์ปี พ.ศ. 2545 และ (5) 100 เล่มหนังสือดีวิทยาศาสตร์ จัดทำโดย ชัยวัฒน์ คุประตกุล และคณะ จัดพิมพ์ปี พ.ศ. 2551

โครงการ 100 เล่มหนังสือดีวิทยาศาสตร์

ความเป็นมาของโครงการวิจัยหนังสือดีวิทยาศาสตร์และโครงการ 100 เล่มหนังสือดีวิทยาศาสตร์

โครงการวิจัยหนังสือดีวิทยาศาสตร์

จุดเริ่มต้นของโครงการวิจัยหนังสือดีวิทยาศาสตร์ คือ โครงการวิจัยคัดเลือกและแนะนำหนังสือดีที่คนไทยน่าจะได้อ่าน โดยมี ดร.วิทยากร เชียงกูล เป็นหัวหน้าโครงการ ดำเนินการคัดเลือกหนังสือดีที่คนไทยน่าจะได้อ่าน จำนวน 100 เล่ม ได้รับทุนสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ในปี พ.ศ. 2539 ถึงปี พ.ศ. 2541 หลังจากนั้นได้เผยแพร่หนังสือที่คณะกรรมการคัดเลือก ตีพิมพ์เป็นหนังสือชื่อ สารานุกรมหนังสือดี 100 เล่ม ที่คนไทยควรอ่าน (วิทยากร เชียงกูล. 2542: 13) ในโครงการดังกล่าว รศ.ดร.ชัยวัฒน์ คุประตกุล หนึ่งในคณะที่ปรึกษาหรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าคณะกรรมการชี้ทิศทาง และผู้เขียนบทนำ “บันทึกความเห็นเกี่ยวกับการสำรวจและคัดเลือกหนังสือทางวิทยาศาสตร์” ชี้แจงและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการติดตามหาหนังสือวิทยาศาสตร์ของโครงการ สรุปสาระสำคัญได้ว่า หนังสือวิทยาศาสตร์เป็นหนังสือประเภทเฉพาะสมควรจะได้มีการวิจัยเจาะหนังสือทางด้านวิทยาศาสตร์โดยเฉพาะขึ้นมาอย่างเต็มกระบวนการวิจัย

โครงการวิจัยหนังสือดีวิทยาศาสตร์ เป็นโครงการติดตาม ค้นหา และคัดเลือกหนังสือดีวิทยาศาสตร์ ประเภทหนังสือเล่ม ตีพิมพ์เป็นภาษาไทย ตั้งแต่อดีตถึงปีพ.ศ. 2536 คาดหวังว่าจะได้หนังสือดีที่มีคุณค่าสะท้อนภูมิปัญญาของคนไทยทั้งเรื่องที่เป็นข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์ (Science Fact) และนวนิยายวิทยาศาสตร์ (Science Fiction) ไม่เกิน 100 เล่ม ที่ผ่านการคัดเลือกและวิเคราะห์โดยคณะทำงานโครงการวิจัยหนังสือดีวิทยาศาสตร์

ประเภทของหนังสือดีวิทยาศาสตร์ที่อยู่ในเกณฑ์การวิจัย ได้แก่ (1) หนังสือวิทยาศาสตร์โดยตรง เช่น วิทยาศาสตร์บริสุทธิ์ วิทยาศาสตร์ทั่วไป วิทยาศาสตร์ประยุกต์ และเทคโนโลยี (2) หนังสือเกี่ยวกับธรรมชาติ (3) หนังสือเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม และ (4) หนังสือทางด้านปรัชญา ศาสนา สังคมและวัฒนธรรม ทั้งนี้ไม่รวมหนังสือประเภทคู่มือ ตำราทั่วไป หนังสือเฉพาะด้านและหนังสือแปล

คณะกรรมการวิจัยหนังสือดีวิทยาศาสตร์ในชุดนี้ ประกอบด้วย นักวิจัยจำนวน 10 คน คณะที่ปรึกษาจำนวน 6 คน ใช้ระยะเวลาในการวิจัยรวม 18 เดือน คือ ระหว่างวันที่ 1 ธันวาคม พ.ศ. 2542 - วันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ. 2544 จนกระทั่งวันที่ 28 มีนาคม พ.ศ. 2544 ได้ประกาศยกย่อง “หนังสือดีวิทยาศาสตร์ 88 เล่ม (สุโขทัย - พ.ศ. 2536)” แบ่งเป็น 3 ประเภท คือ (1) บันเทิงคดีจำนวน 29 เล่ม (2) สารคดี จำนวน 30 เล่ม และ (3) ความรู้ทั่วไป จำนวน 29 เล่ม (ชัยวัฒน์ คุประตกุล และคณะ. 2544: 17-27)

โครงการ 100 เล่มหนังสือดีวิทยาศาสตร์

โครงการ 100 เล่มหนังสือดีวิทยาศาสตร์ (พ.ศ.2537-2548) หรือ Project 100 Good Science books (1994-2005) เป็นโครงการต่อเนื่องมาจากโครงการวิจัยหนังสือดีวิทยาศาสตร์ซึ่งได้ประกาศยกย่องหนังสือดีวิทยาศาสตร์ 88 เล่ม ดังนั้น โดยภาพรวมจึงยึดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ และกระบวนการดำเนินงานคล้ายคลึงกับโครงการวิจัยหนังสือดีวิทยาศาสตร์ที่มีมาแต่เดิม โดยเฉพาะขอบเขตในการพิจารณาหนังสือดีวิทยาศาสตร์ จำแนกออกเป็น 2 ขอบเขต ดังนี้ (ชัยวัฒน์ คุประตกุล และคณะ. 2544: 30-32)

1. ขอบเขตของประเภทหนังสือดีวิทยาศาสตร์ กำหนดเกณฑ์การพิจารณาตามเนื้อหา ดังนี้

- 1.1 หนังสือด้านวิทยาศาสตร์โดยตรง เช่น วิทยาศาสตร์บริสุทธิ์ วิทยาศาสตร์ทั่วไป วิทยาศาสตร์ประยุกต์ และเทคโนโลยี
- 1.2 หนังสือเกี่ยวกับธรรมชาติ
- 1.3 หนังสือเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม
- 1.4 หนังสือทางด้านปรัชญา ศาสนา สังคม และวัฒนธรรม ซึ่งเกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์โดยตรงหรือโดยทางอ้อม

2. ขอบเขตของประเภทหนังสือดีวิทยาศาสตร์ กำหนดเกณฑ์การพิจารณาตามรูปแบบ ประกอบด้วย

- 2.1 หนังสือเล่มเขียนเป็นภาษาไทย
- 2.2 หนังสือประเภทเรื่องจริง (Fact) เช่น สารคดี รวมบทความ แบบเรียนที่เหมาะสมสำหรับผู้อ่านหรือประชาชนทั่วไป และประเภตนิยาย (Fiction) เช่น นิยายวิทยาศาสตร์ รวมเรื่องสั้น (วิทยาศาสตร์) และบทกวีหรือบทร้อยกรอง

สำหรับการแบ่งประเภทหนังสือระหว่างสารคดีและความรู้ทั่วไป กำหนดเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

- (1) กลุ่มหนังสือประเภทความรู้ทั่วไป เป็นหนังสือที่เน้นสาระความรู้เป็นหลัก โดยไม่มีส่วนที่เป็นความคิดเห็นของผู้เขียนอย่างชัดเจน
- (2) กลุ่มหนังสือประเภทสารคดี เป็นหนังสือเน้นหรือมีส่วนเป็นความคิดเห็นของผู้เขียนอยู่ด้วยค่อนข้างชัดเจน

2.3. ขอบเขตของช่วงเวลาตีพิมพ์ กำหนดเกณฑ์การพิจารณาตามช่วงเวลาตีพิมพ์ โดยรวบรวมหนังสือวิทยาศาสตร์ที่ตีพิมพ์เป็นเล่มภาษาไทย ระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2537-31 ธันวาคม 2548 ทั้งหนังสือวิทยาศาสตร์และหนังสือประเภทอื่น ๆ ที่แสดงภูมิปัญญาเชิงวิทยาศาสตร์ของผู้เขียน หรือส่งเสริมความเป็นวิทยาศาสตร์ ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง หนังสือแบบเรียน และหนังสือการ์ตูน

3. ขอบเขตของความหมายของหนังสือดีวิทยาศาสตร์

วิทยากร เชียงกูล (2547: 8, 27) ได้อธิบายความหมายของหนังสือดีไว้ในการทำ โครงการวิจัยคัดเลือกและแนะนำหนังสือดีที่คนไทยน่าจะได้อ่าน ว่า หนังสือดี เป็นคำไทยนิยมใช้มาตั้งแต่รัชกาลที่ 5 ตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า Good Books แต่มีบางคนบางกลุ่มใช้คำว่า Great books (หนังสือยิ่งใหญ่) Classic books (หนังสือแบบฉบับ) หมายถึง หนังสือเก่าหน้อย หรือ Modern Classic books (หนังสือแบบฉบับยุคใหม่ อายุไม่เกิน 100 ปี) แต่คำเหล่านี้ล้วนหมายถึงหนังสือดี นอกจากนี้ คำว่า หนังสือดี ในความหมายเปรียบเทียบกับหนังสือที่เรียกว่า คลาสสิกของฝรั่ง คำๆ นี้อาจจะแปลว่าหนังสือชั้นเลิศ หนังสือชั้นครู หนังสือที่เป็นแบบฉบับ แต่เนื่องจากยังไม่มีใครบัญญัติคำไทยที่ยอมรับกันมากนัก โครงการวิจัยหนังสือดีวิทยาศาสตร์จึงใช้คำว่า “หนังสือดี” ซึ่งหมายถึงผลงานที่มีลักษณะเด่นเฉพาะตัว ทรงคุณค่า เป็นอมตะ ได้รับความสนใจตลอดกาล ความเป็นสากล มีลักษณะสมบูรณ์แบบจนคนรุ่นหลังนิยมเลียนแบบ

ขอบเขตของความหมายของหนังสือดีตามเป้าหมายของโครงการวิจัยหนังสือดีวิทยาศาสตร์ เป็นขอบเขตหนังสือดีวิทยาศาสตร์ที่คนไทยควรรู้จัก มีลักษณะดังนี้ (ชัยวัฒน์ คุประตกุล และคณะ. 2544: 31)

1. เป็นหนังสือดีเด่นในเนื้อหาและการนำเสนอ
2. เป็นหนังสือที่สะท้อนความคิด ความรู้ ภูมิปัญญา และความคิดสร้างสรรค์เชิงวิทยาศาสตร์ของคนไทยและสังคมไทย
3. เป็นหนังสือแสดงบันทึก พัฒนาการความคิด ความรู้ ภูมิปัญญา และความคิดสร้างสรรค์เชิงวิทยาศาสตร์ของคนไทย ตั้งแต่อดีตจนถึงปี พ.ศ. 2536 แม้ว่าความคิดความรู้ในหนังสือที่ผ่านการคัดเลือก อาจไม่ถูกต้องหรือสมบูรณ์ตามความรู้ความเข้าใจในยุคปัจจุบัน
4. เป็นหนังสือที่เด่นด้วยสาระเนื้อหา และวิธีการนำเสนอที่มีอิทธิพลและผลกระทบ (IMPACT) ต่อสังคมไทยในยุคสมัยของหนังสือ
5. เป็นหนังสือที่เขียนด้วยภาษาถูกต้อง สละสลวยตามยุคสมัย

ส่วนขอบเขตของความหมายของคำว่า “วิทยาศาสตร์” โครงการวิจัยหนังสือดีวิทยาศาสตร์ ได้ให้ความหมายที่ครอบคลุมสิ่งต่อไปนี้

วิทยาศาสตร์ คือ ความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติทั้งใกล้และไกลตัวมนุษย์ (สามารถอธิบายปรากฏการณ์ต่างๆ ของธรรมชาติได้)

วิทยาศาสตร์ คือ ความรู้เกี่ยวกับชีวิต (ตัวมนุษย์เอง)

วิทยาศาสตร์ คือ การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์และธรรมชาติ

วิทยาศาสตร์ คือ การศึกษาพฤติกรรมของมนุษย์เมื่ออยู่รวมกันเป็นสังคม (ความทุกข์ ความสุขของมนุษย์ ในเป็นฐานะเป็นส่วนหนึ่งของสังคม) โดยที่สิ่งหรือความเป็นวิทยาศาสตร์ จะต้องยึดมั่นในหลักการพื้นฐาน (ของความเป็นวิทยาศาสตร์) 3 ประการ คือ (1) ความเป็นเหตุ (Cause) และผล (Effect) (2) การคิดอย่างเป็นระบบ และ (3) การใช้ข้อมูลที่เป็นจริง

แต่สำหรับหนังสือวิทยาศาสตร์ ที่เป็นเป้าหมายของโครงการวิจัยหนังสือดีวิทยาศาสตร์มิใช่หนังสือวิทยาศาสตร์ทั่ว ๆ ไป ตามความหมายของหลักสูตรเท่านั้น แต่เป็นหนังสือวิทยาศาสตร์ที่แสดงภูมิปัญญาเชิงวิทยาศาสตร์ ดังนั้น คำว่า “หนังสือวิทยาศาสตร์ของโครงการวิจัยหนังสือดีวิทยาศาสตร์” จึงเป็นหนังสือที่มีขอบเขตของความหมายที่กว้างมากกว่าหนังสือวิทยาศาสตร์โดยทั่วไป กล่าวคือ เป็นทั้งหนังสือวิทยาศาสตร์โดยตรง และหนังสือประเภทอื่น ๆ ที่อยู่ในขอบเขตของการพิจารณาของโครงการวิจัยหนังสือดีวิทยาศาสตร์ได้ ต้องเป็นหนังสือที่แสดงถึง “ความเป็นวิทยาศาสตร์”

โครงการ 100 เล่มหนังสือดีวิทยาศาสตร์ ใช้ระยะเวลาดำเนินงานรวม 16 เดือน ระหว่างวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2549 - 31 ตุลาคม พ.ศ. 2550 เพื่อพิจารณาคัดเลือกรายชื่อหนังสือดีวิทยาศาสตร์ จำนวน 100 เล่ม จากนั้น คณะทำงานโครงการ 100 เล่มหนังสือดีวิทยาศาสตร์ มีการแถลงข่าวและประกาศผลการดำเนินงานโครงการวิจัยหนังสือดีวิทยาศาสตร์ คือ “100 เล่มหนังสือดีวิทยาศาสตร์ (พ.ศ. 2537-2548) เมื่อวันที่ 28 มกราคม พ.ศ. 2552 ณ ห้องประชุมอาคารสนม สุทธิพิทักษ์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ โครงการนี้ได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณในการดำเนินโครงการจากหลายหน่วยงาน ได้แก่ (1) มูลนิธิดำรง ลัทธพิพัฒน์ (2) สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ สาขาวิทยาศาสตร์กายภาพและคณิตศาสตร์ (3) มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ และได้รับงบประมาณสนับสนุนการจัดพิมพ์และเผยแพร่หนังสือ 100 เล่มหนังสือดีวิทยาศาสตร์ จากโครงการจัดพิมพ์คปฟ เพื่อมอบหนังสือจำนวนหนึ่งให้แก่ห้องสมุดสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาและมัธยมศึกษาทั่วประเทศต่อไป

คณะทำงานโครงการ 100 เล่มหนังสือดีวิทยาศาสตร์ ประกอบด้วย
ผู้ทรงคุณวุฒิ / ผู้เชี่ยวชาญทางด้านหนังสือวิทยาศาสตร์วรรณกรรม และกวีนิพนธ์ จำนวนทั้งสิ้น 8 คน ดังนี้

1. รศ.ดร.ชัยวัฒน์ คุประตกุล หัวหน้าโครงการ
2. นางสาวสรสรสิริ ชัยรัตน์ เลขานุการโครงการ
3. นางสาววิณา อัครธรรม
4. ผศ.วีรวัฒน์ กนกนุเคราะห์
5. นายพิชิต อิทธิศานต์
6. นางสาววาสนา บุญสม
7. นางกาญจนา พุ่มพวย
8. นางสาวเยาวนิต เพชรจันทร์

วัตถุประสงค์ของโครงการ “100 เล่มหนังสือดีวิทยาสาสตร์”

โครงการ 100 เล่มหนังสือดีวิทยาสาสตร์ มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานดังนี้

1. เพื่อกระตุ้นพัฒนาการหนังสือวิทยาสาสตร์ไทย และตรวจสอบว่าความคาดหวังของโครงการวิจัยหนังสือดีวิทยาสาสตร์ 88 เล่ม (โครงการเดิม) ว่าบรรลุเป้าหมายหรือไม่ กล่าวคือ มีหนังสือวิทยาสาสตร์เกิดขึ้นใหม่มากน้อยเพียงใด หนังสือวิทยาสาสตร์เก่าที่มีคุณค่าได้รับการนำมาตีพิมพ์เผยแพร่ใหม่หรือไม่ พัฒนาการของหนังสือวิทยาสาสตร์ในช่วงเวลา 12 ปี หลังจากโครงการวิจัยหนังสือดีวิทยาสาสตร์ 88 เล่ม เป็นอย่างไร

2. เพื่อรวบรวมหนังสือวิทยาสาสตร์ภาษาไทย ตีพิมพ์เป็นเล่มครั้งแรกหรือครั้งใหม่ โดยการปรับปรุงจากครั้งแรก ระหว่างวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2537 - 31 ธันวาคม พ.ศ. 2548 ทั้งหนังสือวิทยาสาสตร์ที่มีเนื้อหาวิทยาศาสตร์โดยตรง และหนังสือประเภทอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับธรรมชาติ สภาพแวดล้อม ระบบนิเวศ ปรัชญา ศาสนา สังคมและวัฒนธรรม และแสดงภูมิปัญญาเชิงวิทยาศาสตร์ของผู้เขียน หรือส่งเสริมความเป็นวิทยาศาสตร์ ทั้งหนังสือประเภทร้อยแก้วและร้อยกรอง รวมทั้งหนังสือแบบเรียน ที่เหมาะสำหรับผู้อ่านทั่วไปด้วย และหนังสือการ์ตูน เหมาะสำหรับผู้อ่านตั้งแต่ชั้นป. 5 ขึ้นไป (ยกเว้นหนังสือแปล หนังสือคู่มือ หรือตำราระดับสูงเฉพาะด้าน)

การดำเนินงานของโครงการ “100 เล่มหนังสือดีวิทยาสาสตร์”

ผลการดำเนินงานโครงการ 100 เล่มหนังสือดีวิทยาสาสตร์ สามารถสรุปได้ดังนี้ (ชัยวัฒน์ คุประตกุล และคณะ. 2551: 12-14)

1. โครงการ 100 เล่มหนังสือดีวิทยาสาสตร์รวบรวมหนังสือวิทยาสาสตร์ตามแผนดำเนินงานโครงการจำนวนทั้งสิ้น 680 เล่ม จำแนกหนังสือวิทยาสาสตร์ออกเป็น 2 ประเภท คือ (1) ประเภทบันเทิงคดี จำนวน 100 เล่ม และ (2) ประเภทสารคดีและความรู้ทั่วไป จำนวน 580 เล่ม
2. หนังสือทุกเล่มที่ได้รับการพิจารณา ล้วนมีตัวเล่มหนังสือที่คณะทำงานโครงการ 100 เล่มหนังสือดีวิทยาสาสตร์ได้ศึกษาจริง และมีหลักฐานเกี่ยวกับตีพิมพ์ที่ชัดเจนในหนังสือหรือที่สืบค้นได้ (เป็นหนังสือตีพิมพ์ครั้งแรก หรือปรับปรุงใหม่ตีพิมพ์ระหว่าง 1 มกราคม 2537-

31 ธันวาคม 2548) สำหรับหนังสือที่ขาดหายไปนั้น มีสาเหตุที่สำคัญ 2 ประการ คือ (1) ไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับปีตีพิมพ์ และ (2) โครงการไม่สามารถติดตามหาหนังสือได้

3. จำนวนหนังสือดีวิทยาศาสตร์ 100 เล่ม ที่ได้รับการประกาศยกย่อง ประกอบด้วยประเภทบันเทิงคดี 30 เล่ม และประเภทสารคดีและความรู้ทั่วไป 70 เล่ม รวมทั้งสิ้น 100 เล่ม

4. หนังสือวิทยาศาสตร์ประเภทบันเทิงคดี พบว่า ในขอบเขตของเวลาในโครงการ 100 เล่มหนังสือดีวิทยาศาสตร์ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2537- 31 ธันวาคม 2548 พบว่า มีนักเขียนนิยายวิทยาศาสตร์รุ่นใหม่เพิ่มขึ้นแต่ไม่มากพอที่ควรจะเป็น ทั้งนี้เพราะว่าขาดการสนับสนุนและขาดเวทีที่จะแสดงความสามารถทางด้านวรรณกรรมนิยายวิทยาศาสตร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนิยายวิทยาศาสตร์ประเภทฮาร์ด ไซน์-ไฟ (Hard Sci-Fi) และซอฟต์ ไซน์-ไฟ (Soft Sci-Fi) ที่มีความแปลกใหม่ ส่วนนิยายวิทยาศาสตร์ที่เกิดขึ้นใหม่ค่อนข้างมาก คือนิยายจินตนาการเชิงแฟนตาซี ที่ส่วนใหญ่จะเป็นวรรณกรรมแฟนตาซีบริสุทธิ์ (Pure Fantasy) มากกว่านิยายวิทยาศาสตร์แฟนตาซี (Fantasy Sci-Fi หรือ Science Fantasy) อย่างไรก็ตาม แนวโน้มในช่วงหลังของโครงการ 100 เล่มหนังสือดีวิทยาศาสตร์ ตั้งแต่วันที่ 31 ธันวาคม 2548 เป็นต้นไป มีแนวโน้มที่ดี คือ มีนักเขียนนิยายวิทยาศาสตร์รุ่นกลางที่ได้เขียนและจะเขียนนิยายวิทยาศาสตร์แฟนตาซีที่มีคุณภาพ

ส่วนหนังสือประเภทสารคดีกับความรู้ทั่วไปนั้น ในโครงการ 100 เล่มหนังสือดีวิทยาศาสตร์ ได้รวมสารคดีและความรู้ทั่วไปเข้าด้วยกัน โดยมีเหตุผลสำคัญคือ หนังสือวิทยาศาสตร์ไทยจำนวนไม่น้อยที่กำลังระหว่างหนังสือประเภทสารคดีและความรู้ทั่วไป จึงไม่สามารถแยกประเภทเป็นสารคดี และความรู้ทั่วไปได้อย่างชัดเจน

รายชื่อหนังสือดีวิทยาศาสตร์ จำนวน 100 เล่ม

คณะกรรมการโครงการ 100 เล่มหนังสือดีวิทยาศาสตร์ได้พิจารณาและคัดเลือกหนังสือดีวิทยาศาสตร์ โดยจำแนกออกเป็น 2 ประเภท คือ (1) ประเภทบันเทิงคดี จำนวน 30 เล่ม และ (2) ประเภทสารคดีและความรู้ทั่วไป 70 เล่ม รวมทั้งสิ้น 100 เล่ม ดังนี้

(ก) หนังสือประเภทบันเทิงคดี 30 เล่ม

1. กาลเวลา - จุฑารัตน์
2. ใครทำร้ายโลก - อัมพร คมลักษณ์ (บรรณาธิการ)
3. จูญจรัสศรีมีพรพร พรางพร้อย - วินทร์ เลียววาริณ
4. จักรวาลอนันต์ การเดินทางไม่สิ้นสุด - วราภิจ เพชรน้ำเอก
5. จินตนาการอนาคต - ฉัตรเฉลิม ตันติสุข
6. แจ็ค ณ ขอบฟ้า - เชษฐา สุวรรณสา
7. ชิตแตก! - ปราบดา หยุ่น
8. ชีวิตแลกไฟฟ้า - อัมพร คมลักษณ์ (บรรณาธิการ)

9. เด็กชายลั่นซึก - วันทนี วิบูลเกียรติ
10. ใต้ดาวมฤตยู - เสนีย์ เสาวพงศ์
11. ปราสาทรัตติกาล - แม่บรรเทา
12. ปลายทางที่อินฟินิตี้ - พิพัฒน์ พสุธารชาติ
13. โปรเจกต์ เอกซ์ - ชัยคุปต์
14. ผู้พิชิต - อัมพร คงลักษณ์ (บรรณาธิการ)
15. ผู้มาเยือน – กิตติ
16. พี่มะมิตทะเลเย็น - วิภาพ คัญทัพ
17. มนุษย์พันธุ์ใหม่ – ดิว
18. เมืองไทยปี พ.ศ. 2600 (Dare To Dream the Impossible) –
โมน สวัสดิ์ศรี (บรรณาธิการ)
19. เร้นพลบ - วีรวัฒน์ กนกนุเคราะห์
20. เรือนเวลา - ชลนิล
21. ฤดูดาว - พงศกร
22. วันที่โลกไร้แมว - สุริยัน สุตศรีวงศ์
23. สงคราม ความรัก และจักรวาล - จรัสพัฒน์
24. สมการสุริยะ - วิจิต อุตสาหจิต (บรรณาธิการ)
25. สายฝนกลางพายุที่แล้งร้อน - นิรันดร์ บัญจันทร์
26. หัวใจโยสเกราะ - เพ็ญศิริ
27. หิมพานต์นิรมิต - สิริกาญจน์
28. อมตะ - วิมล ไทรนิมโน
29. อีสระนอกกรอบ - สมภาพ นิลกำแหง
30. โอบกอดความรักมาจากฟ้า – หอมไกล

(ข) หนังสือประเภทสารคดีและความรู้ทั่วไป 70 เล่ม

1. 2000 : สหสวรรษหัตถ์อันตรา - วีรวัฒน์ กนกนุเคราะห์
2. การเขียนเรื่องวิทยาศาสตร์สำหรับประชาชน - ชมรมนักเขียนและผู้จัดทำ
หนังสือวิทยาศาสตร์
3. การจัดการความรู้ (ฉบับนักปฏิบัติ) - วิจารย์ พานิช
4. การเดินทางครั้งนี้ไม่ธรรมดา - อาทิตย์ ประสาทกุล
5. การพัฒนาบรณวัตถุแห่งวัฒนธรรม : ภูมิปัญญาตะวันออก-วิทยาการ
ตะวันตก - ปริญญ์ ปราชญ์พร

6. การเรียนรู้อย่างมีความสุข : สารเคมีในสมองกับความสุขและการเรียนรู้ -
ศันสนีย์ จัตรคุปต์

7. ก้าวทันโลกคอมพิวเตอร์ - สาโรจน์ เกษมสุขโชติกุล
8. แกะรอย DNA - พรทิพย์ โรจนสุนันท์
9. แกะรอยอินไซด์ (1) : ชีวิต ผลงาน และความสำเร็จ - ศักดา ศิริพันธ์
10. ข้างครัวสุขภาพ - พิชัย วาสนาส่ง
11. คณิตคิดในใจ จำไว้ใช้เมื่อคราวจำเป็น - ธิดาสิริ, ก่องกัญจน์ และ ธนกาญจน์

ภัทรากาญจน์

12. คนไทยสู่ยุคไอที - พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต)
13. ความจริงที่หายไป (จากคลองด่านถึงเชียงดาว) - วันชัย ดันติวิทยาพิทักษ์
14. โคลนนิ่ง เซลล์ต้นกำเนิดสรีรกรรมเนื้อเยื่อเพื่อสร้างอวัยวะ -

อานนท์ บุญยรัตเวช

15. โคลนนิ่ง : เทคโนโลยีสะท้านโลก - ยงยุทธ ยุทธวงศ์ และ ศุภชัย หล่อโลหการ

(บรรณาธิการ)

16. จากความฉลาดทางอารมณ์สู่สติและปัญญา - เทอดศักดิ์ เดชคง
17. จีเอ็มโอ - ปริณทร์ ชัยวิสุทธิทางกูร
18. ชีวิตที่มองไม่เห็นด้วยตาเปล่า - ประภาศรี เทียนประเสริฐ
19. ชีวิตไพร่ห้วยขาแข้ง - ปริญากร วรวรรณ
20. ซูเปอร์มด ถ้วยักษ์ และแม่หมี - อ้อย และ หม่อง กาญจนะวนิชย์
21. ดวงจันทร์ สูดยอดแห่งความรู้และจินตนาการ - สิทธิชัย จันทศิลป์
22. ดอกไม้เพลิงโบราณ - สิทธา สลักคำ
23. ดาวเคราะห์โลก บ้านของสรรพชีวิต - กระจำนง ธรรมวีระพงษ์
24. ดีเอ็นเอ : รหัสชีวิตสุดยอดมหัศจรรย์ - ทิพย์รัตน์ หาญสืบสาย
25. ไดโนเสาร์ และสัตว์ดึกดำบรรพ์ในประเทศไทย - วราวุธ สุธีธร และ

เสริมสกุล โทณะวณิก

26. ตัวกู - ของกู - พุทธทาสภิกขุ
27. เทคโนโลยีกับสวรรค์ - อนุชา อาภาภิรม
28. ไทยบ้าน ดูดาว - นิพนธ์พร เพ็งแก้ว
29. ธรรมชาติของสรรพสิ่ง การเข้าถึงความจริงทั้งหมด - ประเวศ วะสี(บรรณาธิการ)
30. ธรรมะติดปีก - ว.วชิรเมธี
31. นักวิทยาศาสตร์ดีเด่นกับสังคมไทย - ฝ่ายนิเทศสัมพันธ์ สำนักงานพัฒนา

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ

32. นานาสาระ (1) - จักรพงษ์ ลิ้มปนุสสรณ์ และคณะ

33. นานาเทคโนโลยี...เทคโนโลยีซูเปอร์จีว - ยอดหทัย เทพธรานนท์ และ
ประมวล ตั้งบริบูรณ์รัตน์ (บรรณาธิการ)

34. นานาเทคโนโลยี : คลื่นลูกใหม่แห่งศตวรรษที่ 21 - วิวัฒน์ ตันตะพานิชกุล
(บรรณาธิการ)

35. น้ำ H₂O - ศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ

36. นิเวศประวัติศาสตร์ : พรหมแดนความรู้ - อรรถจักร์ สัตยานุรักษ์

37. แบกเป้... ไปเก็บดาว - คมฉาน ตะวันฉาย

38. เพศศึกษาสำหรับเยาวชน - สฤกพรพรณ วิไลลักษณ์

39. พิสิกส์กับอณูมณี - พิเชษฐ และ สุปราณี ลิ้มสุวรรณ

40. ภูมิปัญญานักประดิษฐ์ไทย - สุพจน์ ศิลาเกษสัช

41. มหัศจรรย์มนุษย์กับดวงดาว - นิพนธ์ ทรายเพชร

42. มหัศจรรย์แห่งชีวิต - ชัยวัฒน์ คุประตกุล

43. มองผ่านวันข้างหน้า : วิสัยทัศน์ประเทศไทยปี 2560 - เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์

44. ไม่เลื่อยกินได้ - วราภรณ์ วิชญรัฐ

45. รู้จักธรรมชาติกับตามอก - ตามอก

46. รู้ลึกโรคภูมิแพ้ - พิพัฒน์ ชูรวเวช และ นพมาศ ชูรวเวช

47. เราคือธรรมชาติ - พงนา จันทรสันติ

48. เรียนลึก รู้ไว ใช้สมองอย่างมีประสิทธิภาพ - วิทยากร เชียงกุล

49. เรือนไทย บ้านไทย - ศรัศกร วลลิโกดม

50. ลมฟ้าอากาศ - บัญชา ธนบุญสมบัติ

51. ล่องใต้ไปทะเล - ธรณ์ ชำรงนาวาสวัสดิ์, โอภาส ปฏิมาณเกษม และ
บุญยรัตน์ ไรจนปิยาวังศ์

52. ลูกฉลาดได้ตั้งแต่อยู่ในครรภ์ - ชัยรัตน์ ปัญฑูรอำพร

53. โลก Modern & Post Modern - ชีรยุทธ บุญมี

54. โลกทัศน์ ชีวทัศน์ เปรียบเทียบวิทยาศาสตร์กับพุทธศาสนา - ระวี ภาวิไล

55. โลกหลัง 2012 สุ่มตีที่ห้า - ประสาน ต่างใจ

56. โลกหลากวิถี - วาสนา บุญสม

57. วิฤตการณ์น้ำมันโลก : ชะตากรรมของมนุษย์ในวิถีบริโภคนิยม - ตติยา ใจบุญ

58. วิถีแห่งน้ำ ชารชีวิตแห่งโลก - นัยนา นิยมวัน

59. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไทย : จากอดีตสู่อนาคต - มูลนิธิสภาวิทยาศาสตร์
และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ

60. วิวัฒนาการของชีวิต - คุณากร วาณิชย์วิรุฬห์

61. ศตวรรษที่ 21 : อารยธรรมของอารยชน - ชัชรินทร์ ไชยวัฒน์

62. สมุนไพร : เพื่อการใช้ประโยชน์ที่ยั่งยืน - สมภาพ ประธานุทธารักษ์ และ
พร้อมจิต ศรลัมพ์ (บรรณาธิการ)
63. สรรพสิ่งล้วนวิจิตร - สุธีระ ประเสริฐสรรพ
64. สารพัดสัตว์โลก - สุทัศน์ ยกส้าน
65. สุขภาพแบบองค์รวม - มนต์รี ภูมณี
66. สู้ชีวิตอมตะ - นำชัย ชีววิวัฒน์
67. หิ่งห้อย : แผลงมหัศจรรย์ที่ไม่ธรรมดา - วีระ เทพภรณ์
68. องค์รวม : บทวิพากษ์ว่าด้วยวิทยาศาสตร์และศาสนาในสังคมไทย -
พิพัฒน์ พสุธารชาติ
69. อิสลาม: ศาสนา ปรัชญา และวิทยาศาสตร์ - อับดุลลอฮ์ มานะจิตต์ และ
ไรราน อรุณรังษี
70. เอกภพ (เพื่อความเข้าใจในธรรมชาติของจักรวาล) - วิภู ธิปไตย

เกณฑ์การประเมินค่าหนังสือตีพิมพ์วิทยาศาสตร์

เกณฑ์การประเมินค่าหนังสือตีพิมพ์วิทยาศาสตร์ เปรียบเสมือนกับเครื่องมือควบคุม
คุณภาพของผลิตผล คือ หนังสือตีพิมพ์วิทยาศาสตร์ ให้ได้คุณภาพตามต้องการจริงๆ สำหรับเกณฑ์การ
ประเมินค่าหนังสือตีพิมพ์วิทยาศาสตร์แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ (1) กลุ่มบันเทิงคดี และ (2) กลุ่มสารคดี
และกลุ่มความรู้ทั่วไป เกณฑ์สำหรับประเมินค่าหนังสือตีพิมพ์วิทยาศาสตร์ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ในแต่ละ
กลุ่มประเมินค่าโดยกำหนดระดับคะแนนของแต่ละประเด็น รวมทั้งสิ้น 100 คะแนน ดังตาราง 1
(ชัยวัฒน์ คุประตกุล. 2544: 36-38)

ตาราง 1 ระดับค่าคะแนนของแต่ละประเด็น

กลุ่ม	ประเด็น	สาระที่พิจารณา	ระดับคะแนน (คะแนน)
1. บันเทิงคดี	เนื้อหาและแก่นเรื่อง	แนวคิดทางวิทยาศาสตร์ จินตนาการทางวิทยาศาสตร์ การสะท้อนความรู้และภูมิปัญญาไทย	30
	การนำเสนอ	โครงเรื่อง การดำเนินเรื่อง ฉาก ตัวละคร	20

ตาราง 1 (ต่อ)

กลุ่ม	ประเด็น	สาระที่พิจารณา	ระดับคะแนน (คะแนน)
	การใช้ภาษา	ความเหมาะสมกับลักษณะเรื่อง ลีลาเฉพาะตัว บทสนทนา	20
	คุณค่าและผลกระทบ	ความบันเทิง เจตคติมีโนทัศน์ทางวิทยาศาสตร์ บูรณาคุณค่าของความจริง ความงามและความดี อิทธิพลและผลกระทบ	30
	รวม		100
2. กลุ่มสารคดีและกลุ่มความรู้			
2.1 สารคดี			
	เนื้อหา	สะท้อนความรู้และภูมิปัญญาไทย ความถูกต้องและน่าเชื่อถือตามยุคสมัยของข้อมูล การริเริ่มสร้างสรรค์ ความสมเหตุสมผล การอ้างอิงตามความจำเป็นและเหมาะสม	30
	การนำเสนอ	ศิลปะการดำเนินเรื่อง แนวคิด ความแปลกใหม่ ภาพประกอบ	20
	การใช้ภาษา	ความถูกต้อง ชัดเจน สำนวนโวหาร ความสละสลวย ประณีต ลีลาการใช้ภาษา	20
	คุณค่าและผลกระทบ	เจตคติ มีโนทัศน์ทางวิทยาศาสตร์ ความรู้ความเข้าใจปลูกเร้าให้ค้นคว้าเพิ่มเติม อิทธิพลต่อวิถีชีวิตของคนไทย ผลกระทบต่อสังคมไทย	30
	รวม		100

ตาราง 1 (ต่อ)

กลุ่ม	ประเด็น	สาระที่พิจารณา	ระดับคะแนน (คะแนน)
2.2 ความรู้ทั่วไป			
	เนื้อหา	ความถูกต้องและเชื่อมโยงกัน ตามหลักวิชา การพัฒนาความรู้วิธีคิดอย่างวิทยาศาสตร์ การสร้างเสริมทัศนคติและค่านิยมที่ดี การสะท้อนความรู้และภูมิปัญญาไทย การอ้างอิง	30
	การนำเสนอ	ความสมเหตุสมผล การตั้งประเด็นชวนให้คิดหรือ นำเสนอสรุป การดำเนินเรื่อง การอธิบายความ ยกตัวอย่างภาพประกอบ	20
	การใช้ภาษา	ความชัดเจน ความถูกต้องตามแบบแผนที่ดี การใช้ศัพท์หรือสัญลักษณ์	20
	คุณค่าและผลกระทบ	การสร้างเจตคติ มโนทัศน์ทางวิทยาศาสตร์ การให้ความรู้ ความเข้าใจให้คนคว้าเพิ่มเติม อิทธิพลต่อวิถีชีวิตของคนไทย ผลกระทบต่อสังคมไทย	30
รวม			100

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในต่างประเทศ

เลวิส (Levis. 1969: 518) ได้สำรวจความสนใจในการอ่านของนักศึกษามหาวิทยาลัยต่างๆ ในเมืองปูซาน (Pusan) สาธารณรัฐเกาหลี ผลการสำรวจพบว่า นักศึกษาส่วนมากเห็นความสำคัญของการอ่านต่อการศึกษาและความเจริญของชาติ อ่านหนังสือเพื่อปรับปรุงตนเอง นักศึกษาส่วน

ใหญ่อ่านหนังสือโดยเฉลี่ยเดือนละประมาณ 1-2 เล่ม สถานที่อ่านหนังสือประจำ คือ บ้าน แหล่งที่ได้หนังสือมาอ่านนั้นนักศึกษาส่วนใหญ่ขอยืมหนังสือมาจากห้องสมุดมากที่สุด นักศึกษาเกือบทุกคนร้อยละ 94 มีห้องสมุดส่วนตัว นักศึกษาส่วนใหญ่จะมีหนังสือประมาณ 100 เล่ม สำหรับประเภทของหนังสือที่นักศึกษาชอบอ่าน พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่สนใจสารคดีมากกว่านวนิยาย นักเขียนนวนิยายชาวต่างประเทศได้รับความนิยมมากกว่านักเขียนชาวเกาหลี แต่สำหรับนักเขียนสารคดี นักศึกษาชอบนักเขียนชาวเกาหลีมากกว่านักเขียนชาวต่างประเทศ

งานวิจัยในประเทศ

จากการสำรวจงานวิจัยในประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านของนิสิตนักศึกษา พบว่า มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านของนิสิตนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย จำแนกได้ดังนี้ (1) การอ่านหนังสือเฉพาะประเภท (2) การอ่านหนังสือทั่วไป และ (3) ความสนใจในการอ่าน และการใช้บริการห้องสมุดของสถาบันอุดมศึกษา

งานวิจัยเกี่ยวกับการอ่านหนังสือเฉพาะประเภท

กมลทิพย์ วัชรวิวรรณ (2533: บทคัดย่อ) ศึกษาความต้องการใช้หนังสือนวนิยายและเรื่องสั้นของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง ในด้านความต้องการใช้หนังสือนวนิยายและเรื่องสั้นของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาอ่านหนังสือนวนิยายและเรื่องสั้น เพราะต้องการให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ ได้รู้จักชีวิตในสังคม และต้องการมีประสบการณ์กว้างขวางจากการอ่าน แนวนวนิยายและเรื่องสั้นที่นักศึกษาสนใจอ่านมากคือ เรื่องตลกขบขัน เรื่องสนุกสนาน มีคติสอนใจ ความรู้รอบโลก เรื่องชีวิตการต่อสู้ เรื่องลึกลับสอบสวน เรื่องชีวิตจริงและครอบครัว สารคดีท่องเที่ยว และเรื่องวิทยาศาสตร์และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ นอกจากนี้ยังพบว่า นักศึกษาชายและหญิงมีความต้องการในการอ่านและเรื่องสั้นและแนวเรื่องของเรื่องสั้นที่อ่านไม่แตกต่างกัน

ฐิติมาศ เพ็ชรรัตน์ (2537: บทคัดย่อ) ศึกษาพฤติกรรมการอ่าน และความต้องการเนื้อหา รวมทั้งการใช้ประโยชน์และการได้รับความพึงพอใจจากหนังสือพิมพ์รายวันของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานครทั้งมหาวิทยาลัยของรัฐบาล และมหาวิทยาลัยของเอกชน จำนวน 506 คน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันของนักศึกษาชายและหญิง ชั้นปีที่ 1-4 ทั้ง 3 สาขาวิชา ได้แก่ สาขามนุษยศาสตร์ สาขาสังคมศาสตร์ สาขาวิทยาศาสตร์ อ่านหนังสือพิมพ์รายวันถึงร้อยละ 97 และนักศึกษาชายหญิงมีจำนวนที่อ่านต่างกันเพียงคนเดียว เนื้อหาที่อ่านและเนื้อหาที่ต้องการ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีการอ่านและความต้องการข่าวราชการ ข่าวกีฬา ข่าวสตรี ข่าวประกาศให้บริการและโฆษณา และมีความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับการใช้ประโยชน์และการได้รับความพึงพอใจจากหนังสือพิมพ์รายวัน พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่

ทั้งนักศึกษาชายและหญิง มีความเห็นว่าหนังสือพิมพ์รายวันมีความจำเป็นต่อชีวิต ทำให้ทราบความเคลื่อนไหวของสถานการณ์บ้านเมืองยิ่งขึ้น รวมทั้งทำให้ได้รับความสนุกสนาน เพลิดเพลิน

สุพรรณิ วราทร (2543: 69) ศึกษาหนังสือที่ได้รับรางวัลในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติกับการเป็นทรัพยากรสารสนเทศที่มีคุณภาพ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2515-2541 การจัดหาหนังสือที่ได้รับรางวัล สำหรับผู้อ่านที่เป็นนักศึกษา จำนวน 198 เรื่อง เป็นสารคดี 80 เรื่อง นวนิยาย 89 เรื่อง และเรื่องสั้น 29 เรื่อง กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาด้านวรรณกรรม จำนวน 92 คน (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 65 คน และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 27 คน) ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ (ร้อยละ 60.22) เคยอ่านหนังสือที่ได้รับรางวัลไม่เกิน 10 เรื่อง (ร้อยละ 0.50-5.05) และนักศึกษาร้อยละ 2.17 ไม่เคยอ่านหนังสือที่ได้รับรางวัลเลย นักศึกษาอ่านหนังสือประเภทนวนิยายมากกว่าหนังสือประเภทอื่น โดยนักศึกษาส่วนใหญ่ (ร้อยละ 76.09) เคยอ่านนวนิยายที่ได้รับรางวัลไม่เกิน 10 เรื่อง (ร้อยละ 1.12-11.24) นักศึกษาร้อยละ 58.70 เคยอ่านเรื่องสั้นไม่เกิน 5 เรื่อง (ร้อยละ 3.45-17.24) และนักศึกษาร้อยละ 29.35 ไม่เคยอ่านเรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลเลย สำหรับการอ่านสารคดีมีลักษณะตรงกันข้าม คือ นักศึกษาประมาณครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 54.35) ไม่เคยอ่านและไม่รู้จักสารคดีที่ได้รับรางวัลเหล่านี้ นักศึกษาจำนวนสูงสุดที่เคยอ่าน (ร้อยละ 40.22) อ่านน้อยมากเพียงไม่เกิน 5 เรื่อง (ร้อยละ 1.25 - 6.25) และแหล่งที่มีหนังสือได้รับรางวัลมากที่สุดคือห้องสมุดมหาวิทยาลัย รองลงมาคือ หอสมุดแห่งชาติ

งานวิจัยเกี่ยวกับการอ่านหนังสือทั่วไป

วิภาดา บุนนาค และคนอื่น ๆ (2530: บทคัดย่อ) ศึกษาความสนใจการอ่านของนิสิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในสาขามนุษยศาสตร์ ในด้านการอ่านของนิสิต โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ และคณะอักษรศาสตร์ จำนวน 300 คน ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาเกือบครึ่งหนึ่งเห็นว่าการอ่านมีความสำคัญมากที่สุด นิสิตส่วนใหญ่เลือกอ่านหนังสือตามความสนใจของตนเอง มีวัตถุประสงค์ในการอ่านหนังสือคือ เพื่อความเพลิดเพลิน เพื่อความรู้ และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ นิสิตกว่าครึ่งใช้เวลา 3-6 ชั่วโมงต่อสัปดาห์เพื่ออ่านหนังสือ นิสิตทั้ง 3 คณะได้หนังสือมาโดยการซื้อ นิสิตคณะศิลปกรรมศาสตร์และสถาปัตยกรรมศาสตร์ได้หนังสือจากการซื้อเป็นอันดับแรก และขอยืมจากห้องสมุดเป็นอันดับที่สอง แต่นิสิตคณะอักษรศาสตร์ได้หนังสือมาจากการขอยืมจากห้องสมุดมากที่สุด และการซื้อเป็นอันดับสอง ประเภทของหนังสือที่นิสิตชอบอ่าน คือนิตยสารและวารสาร บันเทิงคดี และหนังสือพิมพ์ ในการอ่านหนังสือสารคดี อ่านเพื่อความเพลิดเพลินและความรู้ โดยพิจารณาจากชื่อเรื่องเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ภาพประกอบ สำหรับการอ่านบันเทิงคดี ประเภทที่อ่านมากที่สุดคือ เรื่องสั้น รองลงมาเป็น นวนิยายแปล และนวนิยาย เนื้อหาที่นักศึกษาชอบอ่านคือแนวตลก เบาสมอง อาชญาวิทยา และสะท้อนสังคมเนื้อหาที่อ่านน้อยที่สุดคือ กำลังภายใน

วรารักษ์ พัฒนเกียรติพงศ์ (2531: บทคัดย่อ) ศึกษาสาเหตุในการอ่านของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร ในด้านสาเหตุในการอ่านสิ่งพิมพ์

6 ประเภท ได้แก่ หนังสือวิชาการ หนังสือสารคดี หนังสือบันเทิงคดี หนังสือพิมพ์ วารสารวิชาการ และนิตยสาร และเพื่อเปรียบเทียบสาเหตุในการอ่านสิ่งพิมพ์ระหว่างนิสิตชายกับนิสิตหญิง โดยกลุ่มตัวอย่างเป็น นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร จำนวน 382 คน ผลการศึกษาพบว่า นิสิตมีเหตุผลในการอ่านที่เป็นอิทธิพลของสาเหตุที่เกิดจากภายในในการอ่านหนังสือวิชาการเพื่อให้ได้ความรู้ที่จะนำมาใช้ในการเรียนรายวิชาต่าง ๆ รวมถึงการทำรายงานหรือภาคินพนธ์ หนังสือสารคดีเพื่อเพิ่มเติมความรู้ให้ตนเองในสาขาต่าง ๆ ให้กว้างขวางขึ้นในระดับปานกลาง หนังสือบันเทิงคดีเพื่อสร้างความเพลิดเพลินให้ตนเอง เหตุในการอ่านที่เป็นอิทธิพลสาเหตุที่เกิดจากภายนอกในการอ่านหนังสือวิชาการเพราะอาจารย์ผู้สอนแนะนำให้อ่านในระดับมาก เหตุผลในการอ่านนิตยสารคือ เพื่อสร้างความเพลิดเพลินในระดับมาก เหตุผลภายนอกในการอ่านนิตยสารคือสิ่งพิมพ์มีเนื้อหาอยู่ในความสนใจของตนเองหนังสือสารคดีและบันเทิงคดีเพราะอ่านได้ฟรีจากห้องสมุดในระดับมาก นิสิตชายและหญิงมีเหตุผลในการอ่านหนังสือวิชาการ หนังสือสารคดี หนังสือบันเทิงคดี และวารสารวิชาการที่เป็นอิทธิพลของสาเหตุที่เกิดจากภายใน และสาเหตุที่เกิดจากภายนอกไม่แตกต่างกัน

ทรงศรี อักษรเสือ (2532: บทคัดย่อ) ศึกษาสภาพการอ่าน ความสนใจ และความต้องการในการอ่านของนักศึกษาสภามหาวิทยาลัยอีสานเหนือ ในด้านความสนใจและความต้องการในการอ่านของนักศึกษา สหวิทยาลัยอีสานเหนือ เลย สกลนคร มหาสารคาม และอุดรธานี โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาสภามหาวิทยาลัยอีสานเหนือ คณะวิทยาศาสตร์ คณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และคณะวิชาวิทยาการจัดการ จำนวน 260 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาใช้เวลาในการอ่านหนังสือและสิ่งพิมพ์ 7 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ประกอบการเรียนตามหลักสูตร และเพื่อให้มีความรู้กว้างขวางขึ้น การเลือกหนังสืออ่าน นักศึกษาเลือกโดยใช้ดุลพินิจของตนเองเป็นหลัก รองลงไปคือ ได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ และอาจารย์ผู้สอนกำหนด และเลือกหนังสือที่เขียนโดยผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชานั้นๆ เป็นหลัก หรือเขียนโดยผู้ที่ไม่เคยอ่านมาก่อน

กุลวรา ชูพงศ์ไพโรจน์ และเบญจวรรณ วิรุพหัจจรัญ (2534: บทคัดย่อ) ศึกษานิสัยและมูลเหตุจูงใจในการอ่านหนังสือของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง ในด้านนิสัย และมูลเหตุจูงใจในการอ่านหนังสือ 6 ประเภท ได้แก่ หนังสือวิชาการ หนังสือสารคดี หนังสือบันเทิงคดี วารสารวิชาการ นิตยสาร และหนังสือพิมพ์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง จำนวน 2,100 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย ผลการศึกษาพบว่า มูลเหตุจูงใจสำคัญในการอ่านหนังสือ จากอิทธิพลภายในมีความแตกต่างกันแล้วแต่ประเภท นักศึกษาอ่านหนังสือวิชาการและวารสารวิชาการเพื่อต้องการหาความรู้ประกอบการเรียน เพื่อรายงานหรือภาคินพนธ์ และนำมาสนทนากิปรายวิชาการ สำหรับหนังสือสารคดีอ่านเพื่อสนองความอยากรู้อยากเห็น นักศึกษาอ่านหนังสือบันเทิงคดีเพื่อความสนุกสนาน อ่านหนังสือพิมพ์เพื่อความรู้ข่าวสารทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบันและอ่านนิตยสารเพื่อใช้เวลาว่างให้หมดไป มูลเหตุจูงใจที่สำคัญที่เกิดจากอิทธิพลภายนอก คือ นักศึกษาทุกคนนิยมอ่านหนังสือที่มีอยู่ในห้องสมุดเพราะอ่านฟรี สถานที่สะดวกเพราะอยู่ในมหาวิทยาลัยและสบายเพราะติดเครื่องปรับอากาศ

นลินี บำเรอราช (2535: บทคัดย่อ) ศึกษาความสนใจในการอ่านหนังสือของนักศึกษาวิชาเอกภาษาไทยสหวิทยาลัยศรีอยุธยา โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาวิชาเอกภาษาไทย เทอม 2 ปีการศึกษา 2529 ของสาขาวิทยาลัยศรีอยุธยา ได้แก่ วิทยาลัยครุณะเชิงเทรา วิทยาลัยครูเทพสตรี วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์ วิทยาลัยครูราไพพรรณี จำนวน 484 คน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามีความสนใจในการอ่านหนังสือสูงกว่าระดับปานกลางเล็กน้อย นักศึกษาชายและหญิงนิยมอ่านหนังสือต่างกัน โดยนักศึกษาหญิงอ่านหนังสือประเภทนิยายสาร วารสารมากที่สุด นักศึกษาชายนิยมอ่านหนังสือพิมพ์มากที่สุด รองลงมาทั้งสองกลุ่มนิยมอ่านประเภทนวนิยาย ลักษณะเรื่องที่นักศึกษาหญิงชอบมากที่สุด คือ ประเภทที่ให้ความรู้ทั่วไป นักศึกษาชายชอบเรื่องประเภทขบขันมากที่สุด เหตุผลในการอ่านหนังสือของนักศึกษา คือ ต้องการเพิ่มเติมความรู้และความคิดมากที่สุด สิ่งจูงใจที่ให้นักศึกษาอ่านหนังสือมากที่สุด คือ การอ่านบทวิจารณ์หนังสือและการแนะนำหนังสือ

สุชาดา เชิดชูธรรม (2546: บทคัดย่อ) ศึกษาความสนใจในการอ่านหนังสือของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ในด้านวัตถุประสงค์ สาเหตุที่อ่าน แหล่งการอ่าน เวลาที่ใช้ จำนวน ภาษา ประเภท เนื้อหาของหนังสือที่อ่าน และปัญหาในการอ่าน โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในเขตกรุงเทพมหานคร ที่เข้าใช้ห้องอ่านหนังสือทั่วไป ในหอสมุดกลางของมหาวิทยาลัยต้นสังกัด จำนวน 404 คน รวม 9 แห่ง ได้รับแบบสอบถามคืน 520 ชุด ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นผู้ที่อ่านหนังสือ โดยมีสาเหตุที่อ่านหนังสือ คือ ความสนใจของตนเอง และการรับรู้จักสื่อ วัตถุประสงค์ในการอ่านหนังสือของนักศึกษาส่วนใหญ่มี 4 ประการ ได้แก่ อ่านเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ เพื่อใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และเพื่อเกิดความคิด นักศึกษาเกือบทั้งหมดมีแหล่งการอ่านหนังสือมากกว่า 10 ชั่วโมงต่อเดือน โดยเฉลี่ยมีการอ่านเดือนละ 1-2 เล่ม โดยอ่านหนังสือภาษาไทยทั้งสารคดีและบันเทิงคดี เนื้อหาของสารคดีที่นักศึกษาส่วนใหญ่อ่าน ได้แก่ ความรู้ทั่วไป และการท่องเที่ยว เนื้อหาของนวนิยายที่นักศึกษาส่วนใหญ่อ่าน ได้แก่ ตลกขบขัน ผจญภัย และความรัก ส่วนหนังสือรวมเรื่องสั้นที่นักศึกษาส่วนใหญ่อ่าน ได้แก่ ตลกขบขัน และความรัก

สุจิตรา จรจิตร (2546: บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการอ่านของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาภาคใต้ของประเทศไทย ในปัจจัยด้านชีวสังคม ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2541 ในสถาบันอุดมศึกษาภาคใต้ 4 สถาบัน คือ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ สถาบันราชภัฏยะลา และสถาบันราชภัฏสงขลา จำนวน 539 คน ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านชีวสังคม ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม มีความสัมพันธ์กับการอ่าน และตัวแปรทุกตัวมีผลต่อการอ่านของนักศึกษาในระดับที่ดีที่สุด ได้แก่ กลุ่มเพื่อน การส่งเสริมการอ่านทางบ้าน และการส่งเสริมการอ่านทางสถานศึกษา

อภิชัย สมนาม หนึ่งฤทัย บุญญานพคุณ และวันทนา จันทา (2547: ออนไลน์) ศึกษาความสนใจในการอ่าน พฤติกรรมการอ่าน ตลอดจนปัญหาในการอ่านของนักศึกษาวิทยาลัยพาร์อีสเตอร์น ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้นักศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาวิทยาลัยพาร์อีสเตอร์น ระดับปริญญาตรี ภาคปกติ ที่ลงทะเบียนภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 ได้รับแบบสอบถามคืน 250 ชุด ผลการศึกษาพบว่า กิจกรรมที่นักศึกษาทำในเวลาว่าง รองมาจากการฟังวิทยุ ดูโทรทัศน์ คือ การอ่านหนังสือและหนังสือพิมพ์ โดยส่วนใหญ่มีจุดประสงค์ในการอ่านเพื่อค้นคว้าในสิ่งที่ตนเองชอบให้มีความรู้เพิ่มเติม ซึ่งนักศึกษาส่วนใหญ่จะเลือกอ่านหนังสือตามความสนใจของตนเอง โดยการยืมหนังสือจากห้องสมุดและซื้อหามาอ่านเอง ปัญหาในการอ่านของนักศึกษาส่วนใหญ่คือ ไม่มีเวลาอ่าน เนื่องจากมีภาระกิจส่วนตัวมากและแบ่งเวลาไม่เป็น นักศึกษาส่วนใหญ่ชอบอ่านหนังสือพิมพ์ วารสาร/นิตยสาร การ์ตูน เรื่องสั้น ตำราเรียน ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่ต้องการให้ห้องสมุดมีหนังสือประเภทการท่องเที่ยว วิทยุ/ดารานักร้อง/แฟชั่น สุขภาพ ตลกขบขัน การประกอบอาชีพ นวนิยาย/เรื่องสั้น/บทกวี การศึกษา/วิชาการ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี อาหาร เครื่องดื่ม ภาษา ประวัติศาสตร์ กีฬา และศิลปะ/ดนตรี/การละเล่นต่าง ๆ ตามลำดับ

งานวิจัยที่เกี่ยวกับความสนใจในการอ่านและการใช้บริการห้องสมุดของสถาบันอุดมศึกษา

กาญจนา พุทธินิมิต (2530: บทคัดย่อ) ศึกษาความสนใจในการอ่านและการใช้ห้องสมุดของนักเรียนนายเรือ ในด้านการอ่านและการใช้ห้องสมุดของนักเรียนนายเรือ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนนายเรือชั้นปีที่ 2 และปีที่ 5 จำนวน 544 คน ได้รับแบบสอบถามคืน 541 ชุด ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนนายเรือส่วนใหญ่เห็นว่าการอ่านหนังสือและสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ มีความสำคัญมาก และใช้เวลาว่างด้วยการอ่านหนังสือและสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ มากที่สุด สาเหตุที่ทำให้นักเรียนนายเรือสนใจอ่านหนังสือและสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ คือ ความสนใจของตนเอง สาเหตุรองลงมาคือ วิทยุ และได้รับแรงกระตุ้นจากอาจารย์ วิธีการที่นักเรียนนายเรือได้หนังสือและสิ่งพิมพ์มาอ่านส่วนใหญ่ได้จากการซื้ออ่านเอง รองลงมาคือ ขอยืมจากห้องสมุด นักเรียนนายเรือส่วนใหญ่ชอบอ่านหนังสือภาษาไทย และเลือกเนื้อเรื่องที่ตรงกับความต้องการของตนเอง วัตถุประสงค์ในการอ่านหนังสือและวารสารเพื่อพักผ่อนและความบันเทิงและอ่านเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ปัญหาในการอ่านหนังสือพิมพ์และหนังสือทั่วไปในระดับมาก หนังสือและสิ่งพิมพ์ประเภทต่าง ๆ ของห้องสมุดที่นักเรียนนายเรือใช้ในระดับมาก ได้แก่ หนังสือพิมพ์ภาษาไทยและหนังสือในหมวดความรู้ทั่วไป

สุนา อินทร์คำน้อย อรทัย เสียงจินดาถาวร และมาลี ไชยเสนา (2539: บทคัดย่อ) ศึกษาความสนใจในการอ่าน และการใช้ห้องสมุดของนักศึกษามหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ในด้านลักษณะ และพฤติกรรมการอ่าน ปัญหาในการอ่าน ความสนใจในการอ่านสภาพการใช้ห้องสมุด โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยอุบลราชธานี จำนวน 4 คณะ ได้แก่ คณะวิทยาศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ และคณะเภสัชศาสตร์ ในปีการศึกษา 2539 จำนวน 636 คน ใช้แบบสอบถามเป็น

เครื่องมือในการวิจัย ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้เวลาว่างโดยการพักผ่อน กิจกรรมในช่วงพักผ่อน คือ นอนเล่นหรือดูโทรทัศน์ นักศึกษามีความสนใจในการอ่านหนังสือระดับปานกลาง จุดประสงค์ในการอ่านหนังสือเพื่อประกอบการศึกษาตามหลักสูตร การเลือกอ่านหนังสือ นักศึกษาเลือกหนังสือตามดุลยพินิจของตนเอง รองลงมาคือคำแนะนำของอาจารย์ โดยนิยมเขียนที่มีความชำนาญในสาขาวิชานั้น ภาษาที่ใช้เขียนชอบภาษาง่ายไม่ซับซ้อน และจุดประสงค์ในการอ่าน วารสารและหนังสือพิมพ์ เพื่อให้มีความรู้เพิ่มเติมกว้างขวาง แต่นักศึกษาประสบปัญหาในการใช้ห้องสมุดในระดับปานกลาง ปัญหาที่พบในการใช้ห้องสมุดคือ หนังสือชื่อเรื่องที่ต้องการมีน้อยฉบับ หนังสืออ้างอิงมีน้อย วารสารชื่อที่ต้องการไม่มีในห้องสมุด มีสิ่งพิมพ์ไม่เพียงพอกับความต้องการของผู้ใช้ ปัญหาที่พบในการอ่านคือ ปัญหาการอ่านภาษาต่างประเทศ ปัญหาแบ่งเวลาไม่เป็น ปัญหาอาจารย์กำหนดเรื่องให้อ่านแต่ไม่มีสิ่งพิมพ์

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ชี้ให้เห็นว่านิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่อ่านหนังสือหลากหลายประเภท ได้แก่ หนังสือวิชาการ หนังสือสารคดี หนังสือบันเทิงคดี วารสารวิชาการ นิตยสารและหนังสือพิมพ์ การเลือกหนังสือของนิสิตนักศึกษาจะขึ้นอยู่กับดุลยพินิจและความสนใจของตนเองเป็นหลัก โดยมีวัตถุประสงค์ในการอ่านเพื่อความเพลิดเพลิน เพื่อความรู้ และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ รองลงไปคือ ได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ และอาจารย์ผู้สอนกำหนดให้อ่าน สิ่งพิมพ์ส่วนใหญ่ได้จากการซื้ออ่านเอง รองลงมาคือขอยืมจากห้องสมุด ปัญหาในการอ่านของนิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่ คือ ไม่มีเวลาอ่าน เนื่องจากมีภารกิจส่วนตัวมากและแบ่งเวลาไม่เป็น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะดำเนินการตามขั้นตอนตามลำดับดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

นิสิตระดับปริญญาตรีปีที่ 1-4 มหาวิทยาลัย 4 แห่งในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 80,463 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นิสิตระดับปริญญาตรีปีที่ 1-4 ในมหาวิทยาลัย 4 แห่งในเขตกรุงเทพมหานคร ที่สุ่มมาจากประชากรในข้างต้น จำนวน 550 คน ซึ่งมากกว่าจำนวนขั้นต่ำที่กำหนดไว้ตามตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครซีและมอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970: 606-610) โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามโควตา (Quota Stratified Random Sampling) โดยแบ่งชั้นตามสาขาวิชา ชั้นปี และเพศ ดังตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างนิสิตระดับปริญญาตรีปีที่ 1-4 มหาวิทยาลัย 4 แห่งใน
เขตกรุงเทพมหานครที่สุ่มแบบแบ่งชั้นตามสาขาวิชา ชั้นปี และเพศ

สถาบันการศึกษา / สาขาวิชา	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)	ชั้นปี	เพศ		จำนวน
				ช	ญ	
1. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย						
สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	6,868	40	ปี 1	5	5	10
			ปี 2	5	5	10
			ปี 3	5	5	10
			ปี 4	5	5	10
สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ	5,760	40	ปี 1	5	5	10
			ปี 2	5	5	10
			ปี 3	5	5	10
			ปี 4	5	5	10
สาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	9,156	40	ปี 1	5	5	10
			ปี 2	5	5	10
			ปี 3	5	5	10
			ปี 4	5	5	10
รวม	21,789	120		60	60	120
2. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์						
สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	12,614	64	ปี 1	8	8	16
			ปี 2	8	8	16
			ปี 3	8	8	16
			ปี 4	8	8	16
สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ	480	40	ปี 1	5	5	10
			ปี 2	5	5	10
			ปี 3	5	5	10
			ปี 4	5	5	10
สาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	10,039	64	ปี 1	8	8	16
			ปี 2	8	8	16
			ปี 3	8	8	16
			ปี 4	8	8	16
รวม	23,133	168		84	84	166

ตาราง 2 (ต่อ)

สถาบันการศึกษา / สาขาวิชา	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)	ชั้นปี	เพศ		จำนวน
				ช	ญ	
3. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์						
สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	5,860	40	ปี 1	5	5	10
			ปี 2	5	5	10
			ปี 3	5	5	10
			ปี 4	5	5	10
สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ	2,559	40	ปี 1	5	5	10
			ปี 2	5	5	10
			ปี 3	5	5	10
			ปี 4	5	5	10
สาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	13,882	62	ปี 1	8	8	16
			ปี 2	8	8	16
			ปี 3	7	8	15
			ปี 4	8	7	15
รวม	22,301	142		71	71	142
4. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ						
สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	3,816	40	ปี 1	5	5	10
			ปี 2	5	5	10
			ปี 3	5	5	10
			ปี 4	5	5	10
สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ	3,484	40	ปี 1	5	5	10
			ปี 2	5	5	10
			ปี 3	5	5	10
			ปี 4	5	5	10
สาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	5,940	40	ปี 1	5	5	10
			ปี 2	5	5	10
			ปี 3	5	5	10
			ปี 4	5	5	10
รวม	13,240	120		60	60	120
รวมทั้งหมด	80,463	550		275	275	550

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ 1) แบบประเมินรายชื่อหนังสือตีวิทยาศาสตร์ 2) แบบสอบถามการอ่านหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรรของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานครใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ และ 3) แบบสัมภาษณ์ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ

ขั้นตอนในการสร้างแบบประเมินรายชื่อหนังสือตีวิทยาศาสตร์ มีดังนี้

1. ใน “100 เล่มหนังสือตีวิทยาศาสตร์” แบ่งหนังสือเป็น 2 ประเภท คือ (1) บันเทิงคดี 30 ชื่อเรื่อง (2) สารคดีและความรู้ทั่วไป 70 ชื่อเรื่อง นำมาคัดเลือกให้เหลือ 30 ชื่อเรื่อง ที่เหมาะสมกับนิสิตปริญญาตรีอ่าน โดยกำหนดให้มีหนังสือในกลุ่มของประเภทบันเทิงคดี จำนวน 10 ชื่อเรื่อง สารคดีและความรู้ทั่วไป จำนวน 20 ชื่อเรื่อง

2. สืบหา “100 เล่มหนังสือตีวิทยาศาสตร์” ในห้องสมุดมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร 4 แห่ง ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

3. ได้รายชื่อหนังสือตีวิทยาศาสตร์ ที่ห้องสมุดมหาวิทยาลัย 4 แห่ง มีหนังสือตีวิทยาศาสตร์เหมือนกัน จำนวน 42 ชื่อเรื่อง เป็นหนังสือในประเภทบันเทิงคดี จำนวน 9 ชื่อเรื่อง ซึ่งทั้ง 9 ชื่อเรื่องนี้จะใช้เป็นหนังสือที่จะสอบถามกับนิสิต และ ประเภทสารคดีและความรู้ทั่วไป จำนวน 33 ชื่อเรื่อง นำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจมาสร้างแบบประเมินรายชื่อหนังสือตีวิทยาศาสตร์ เพื่อคัดเลือกหนังสือตีวิทยาศาสตร์ให้เหลือ 21 ชื่อเรื่อง

4. ในการสร้างแบบประเมินหนังสือตีวิทยาศาสตร์ จะนำเฉพาะรายชื่อหนังสือที่อยู่ในประเภทสารคดีและความรู้ทั่วไป จำนวน 33 ชื่อเรื่อง มาสร้างแบบประเมินรายชื่อหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่เหมาะสมให้นิสิตระดับปริญญาตรีอ่าน โดยให้ผู้ที่อยู่ในคณะทำงานโครงการ 100 เล่มหนังสือตีวิทยาศาสตร์ จำนวน 5 คน เป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาคัดเลือกหนังสือจำนวน 21 ชื่อเรื่อง โดยทำเครื่องหมาย ✓ ท้ายชื่อเรื่อง และให้ค่าน้ำหนักคะแนนแต่ละชื่อเรื่อง จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน ซึ่งคณะทำงานโครงการ 5 คน ได้แก่

4.1 รองศาสตราจารย์ ดร. ชัยวัฒน์ คุประตกุล นักวิทยาศาสตร์ นักการศึกษา นักเขียน นักแปล คอลัมนิสต์ นักจัดรายการวิทยุและโทรทัศน์ และประธานโครงการหนังสือตีวิทยาศาสตร์

4.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วีรวัฒน์ กนกนุเคราะห์ นักวิทยาศาสตร์และนักเขียนชาวไทย เจ้าของบทความและนิยายวิทยาศาสตร์ กว่า 80 เล่ม และ 1 ในคณะทำงานโครงการหนังสือตีวิทยาศาสตร์

4.3 อาจารย์वासना บุญสม อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

4.4 นางสาววีณา อัครธรรม นักวิชาการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

4.5 นางกาญจนา พุ่มพวย ผู้จัดการฝ่ายประชาสัมพันธ์และฝ่ายกิจกรรมพิเศษ
ของบริษัทวิริยะธุรกิจ จำกัด

5. นำแบบประเมินรายชื่อหนังสือดีจากคณะทำงานโครงการ ทั้ง 5 คน มาคำนวณหาค่า
น้ำหนักคะแนนของหนังสือแต่ละชื่อเรื่อง จัดเรียงลำดับรายชื่อหนังสือและคัดเลือกหนังสือที่มีค่าคะแนน
สูงสุดใน 21 อันดับแรกที่มีการเลือก

6. นำรายชื่อหนังสือที่ได้จากการสำรวจเบื้องต้นในกลุ่มประเภทบันเทิงคดีจำนวน 9 ชื่อเรื่อง
และ สารคดีและความรู้ทั่วไปจำนวน 21 ชื่อเรื่อง จากการประเมิน รวมทั้งสิ้น 30 ชื่อเรื่อง ไปสร้าง
แบบสอบถามต่อไป

ขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถาม มีดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องกับความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการอ่าน บทบาทของการอ่าน
ความสนใจในการอ่านของนิสิต ประโยชน์จากการอ่าน

2. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหนังสือวิทยาสาสตร์ พัฒนาการหนังสือวิทยาสาสตร์ใน
ประเทศไทย หนังสือนิยายวิทยาสาสตร์ไทย

3. ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน ความสนใจในการอ่านของนิสิตในมหาวิทยาลัย

4. ศึกษาตัวอย่างแบบสอบถามความสนใจในการอ่านของนิสิต ซึ่งสร้างโดย
สมุนา อินทร์คำน้อย อรทัย เสียงจินดาถาวร และมาลี ไชยเสนา (2539: ภาคผนวก ก)
สุชาดา เชิดชูธรรม (2546: ภาคผนวก ก) และศึกษาตัวอย่างแบบสอบถามการใช้ประโยชน์จาก
การอ่าน ซึ่งสร้างโดย นิรมล อัจฉริยะเสถียร (2545: ภาคผนวก)

5. สร้างข้อคำถามจากข้อมูลที่ได้ศึกษามาจากข้อ 1-4 มาเป็นแบบสอบถามการอ่านหนังสือ
ดีวิทยาสาสตร์ที่คัดสรรของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งแบ่งเป็น
3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบให้เลือกตอบและเติม
ข้อความลงในช่องว่าง ได้แก่ ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม หมายเลขโทรศัพท์ เพศ ชั้นปี คณะที่เรียน และ
เกรดเฉลี่ยสะสม (GPA)

ตอนที่ 2 การอ่านหนังสือดีวิทยาสาสตร์ที่คัดสรรจำนวน 30 ชื่อเรื่องของนิสิตระดับ
ปริญญาตรีมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร ข้อคำถามเป็นเรื่องเกี่ยวกับการเคยอ่าน ไม่เคยอ่าน
สาเหตุในการอ่าน และแหล่งที่อ่าน โดยจะใช้แบบสอบถามให้ผู้ตอบตอบเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 3 ประโยชน์ที่ได้จากการอ่านหนังสือดีวิทยาสาสตร์ที่คัดสรร ข้อคำถามเป็น
เรื่องเกี่ยวกับระดับประโยชน์ที่ได้จากการอ่าน โดยให้ผู้ตอบตอบเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ คือ
มากที่สุด (5) มาก (4) ปานกลาง (3) น้อย (2) และน้อยที่สุด (1)

6. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว เสนอต่อประธานและกรรมการควบคุมปริญญาโท เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ภาษา และความชัดเจนของข้อคำถาม จากนั้นจึงนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของประธานและกรรมการควบคุมปริญญาโท ดังนี้

6.1 ปรับปรุงข้อคำถาม สาเหตุที่ไม่เคยอ่าน เพิ่มเติมตัวเลือกในการเลือกตอบ ข้อคำถาม จำนวน 2 ข้อ ได้แก่ ไม่ทราบว่ามีอยู่ในห้องสมุด สาเหตุอื่น ๆ โปรดระบุ

6.2 แก้ไขรูปแบบของแบบสอบถามตอนที่ 2 ในแต่ละข้อเรื่อง โดยให้มีเส้นคั่นระหว่างข้อ เพื่อความชัดเจนของข้อคำถาม

7. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว เสนอต่อประธานและกรรมการควบคุมปริญญาโทอีกครั้งหนึ่ง และได้รับการเห็นชอบให้นำไปทดลองเก็บข้อมูลกับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 36 คน โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการแจกแบบสอบถามทั้ง 40 ฉบับ ในระหว่างวันที่ 25 พฤศจิกายน - 4 ธันวาคม 2552 รวมระยะเวลา 10 วัน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 36 ฉบับ

8. นำแบบสอบถามตอนที่ 3 ประโยชน์ที่ได้จากการอ่านหนังสือตีพิมพ์ศาสตร์ที่คัดสรร จำนวน 12 ข้อ มาคำนวณเพื่อหาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบรัค (Cronbach α - Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.85 ซึ่งถือว่าเป็นแบบสอบถามที่สามารถนำไปใช้เป็นแบบสอบถามในการเก็บข้อมูลจริงต่อไป

ขั้นตอนในการสร้างแบบสัมภาษณ์ มีดังนี้

1. ผู้วิจัยสรุปสาระสำคัญผลการวิจัยจากข้อมูลเชิงปริมาณ เพื่อกำหนดประเด็นข้อคำถามที่น่าสนใจ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ประเด็น ดังนี้

1.1 สาเหตุในการอ่านหนังสือตีพิมพ์ศาสตร์ที่คัดสรรของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร

1.2 แหล่งที่อ่านหนังสือตีพิมพ์ศาสตร์ที่คัดสรรของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร

1.3 สาเหตุที่ไม่เคยอ่านหนังสือตีพิมพ์ศาสตร์ที่คัดสรรของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร

2. นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างเสร็จแล้ว เสนอต่อประธานและกรรมการที่ควบคุมปริญญาโท เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ภาษา และความชัดเจนในคำถาม

3. ปรับปรุง แก้ไขตามคำแนะนำ แล้วเสนอประธานและกรรมการที่ควบคุมปริญญาโท ตรวจสอบอีกครั้ง และได้รับการเห็นชอบให้นำไปสัมภาษณ์นิสิตระดับปริญญาตรีที่เป็นกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยมีขั้นตอนดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณโดยแบบสอบถาม

1.1 ผู้วิจัยติดต่อขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงคณบดีทุกคณะทั้ง 4 มหาวิทยาลัย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามของนิสิต ระดับปริญญาตรีที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

1.2 ดำเนินการแจกแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง จากนิสิตระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัย 4 แห่ง รวมจำนวนทั้งสิ้น 600 ฉบับ โดยเริ่มตั้งแต่ 14 ธันวาคม 2552 จนถึง 25 มกราคม 2553 เป็นเวลาทั้งสิ้น 43 วัน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 580 ฉบับ และเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์จำนวน 550 ฉบับ

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์

2.1 ผู้วิจัยคัดเลือกแบบสอบถามของนิสิตที่น่าสนใจ และมีข้อมูลเบอร์โทรศัพท์ให้ติดต่อได้ เพื่อขอสัมภาษณ์

2.2 ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์นิสิตระดับปริญญาตรี โดยใช้การสัมภาษณ์ผ่านทางโทรศัพท์ จำนวน 24 คน ระหว่าง วันที่ 1- 4 มีนาคม พ.ศ. 2553

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถาม

1. ผู้วิจัยนำข้อมูลจากแบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 550 ชุด มาวิเคราะห์ข้อมูล โดยผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) ดังนี้

1.1.1 นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม หมายเลขโทรศัพท์ เพศ ชั้นปี คณะที่เรียน และเกรดเฉลี่ยสะสม (GPA) และข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 การอ่านหนังสือดีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรรของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมทั้ง 30 ชื่อเรื่อง นำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ

1.1.2 นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 3 ประโยชน์ที่ได้จากการอ่านหนังสือดีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรรของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร นำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดค่าคะแนนของคำตอบ ดังนี้

ตอบช่องมากที่สุด	กำหนดให้	5	คะแนน
ตอบช่องมาก	กำหนดให้	4	คะแนน
ตอบช่องปานกลาง	กำหนดให้	3	คะแนน

ตอบช้อย่น้อย	กำหนดให้	2	คะแนน
ตอบช้อย่น้อยที่สุด	กำหนดให้	1	คะแนน

โดยวิเคราะห์เป็นภาพรวม และรายข้อ โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยแบบอิงเกณฑ์ 5 ระดับ (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538: 9) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายความว่า ได้รับประโยชน์จากเนื้อหาสาระที่ได้จากการอ่านในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายความว่า ได้รับประโยชน์จากเนื้อหาสาระที่ได้จากการอ่านในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายความว่า ได้รับประโยชน์จากเนื้อหาสาระที่ได้จากการอ่านในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายความว่า ได้รับประโยชน์จากเนื้อหาสาระที่ได้จากการอ่านในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายความว่า ได้รับประโยชน์จากเนื้อหาสาระที่ได้จากการอ่านในระดับน้อยที่สุดหรือไม่ได้รับประโยชน์

1.1.3 ใช้ค่าสถิติ t-test แบบ Independent วิเคราะห์เปรียบเทียบการอ่านหนังสือดีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร โดยภาพรวมทั้ง 30 ชื่อเรื่อง ตามตัวแปรเพศ

1.1.4 ใช้ค่าสถิติ F-test วิเคราะห์เปรียบเทียบการอ่านหนังสือดีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร โดยภาพรวมทั้ง 30 ชื่อเรื่อง ตามตัวแปรชั้นปี สาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติดำเนินการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe)

1.1.5 ใช้ค่าสถิติไคสแควร์ (χ^2) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของการอ่านหนังสือดีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร จำนวน 17 ชื่อเรื่อง ตามตัวแปรเพศ ชั้นปี สาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนี้

1.1.5.1 ความสัมพันธ์ของการอ่านหนังสือดีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร 4 ชื่อเรื่องที่มีค่าร้อยละของการอ่านสูงสุด

1.1.5.2 ความสัมพันธ์ของการอ่านหนังสือดีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร 13 ชื่อเรื่องที่มีค่าร้อยละของการอ่านต่ำสุด

2. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากแบบสัมภาษณ์

2.1 ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลไปพร้อม ๆ กับการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการดำเนินการสัมภาษณ์แต่ละครั้ง ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แต่ละครั้งทันที เพื่อประเมินว่าข้อมูลที่ได้รับขณะสัมภาษณ์นั้น มีคุณภาพเพียงพอกับประเด็นข้อคำถามหรือไม่

2.2 ผู้วิจัยวิเคราะห์เนื้อหาโดยละเอียดภายหลังเสร็จสิ้นการสัมภาษณ์ ซึ่งดำเนินการต่อเนื่องจากการสัมภาษณ์ โดยมีขั้นตอนดังนี้

2.2.1 ผู้วิจัยใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่บันทึกคำให้สัมภาษณ์ของนิสิตแต่ละคน โดยนำไฟล์เสียงคำสัมภาษณ์มาถอดคำสัมภาษณ์แบบคำต่อคำในรูปของแฟ้มเอกสาร ซึ่งแบ่งแฟ้มเอกสารออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นประเด็นข้อคำถาม และส่วนที่ 2 เป็นการวิเคราะห์คำให้สัมภาษณ์

2.2.2 ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ก่อนนำมาวิเคราะห์ข้อมูล

2.2.3 ผู้วิจัยอ่านและวิเคราะห์เนื้อหาของข้อมูล เพื่อค้นหาข้อมูล โดยพิจารณาว่าผลการวิจัยจากเชิงคุณภาพสอดคล้องกับผลการวิจัยจากข้อมูลเชิงปริมาณหรือไม่ อย่างไร

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณา t-distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณา F-distribution
df	แทน	ชั้นของความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
χ^2	แทน	ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้น (เพศ สาขาวิชา ชั้นปี และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กับตัวแปรตาม (การอ่านและไม่อ่านหนังสือดีวิทยาสาสตร์ที่คัดสรร)
*	แทน	ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
วท.	แทน	สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
วส.	แทน	สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ
มส.	แทน	สาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายตามลำดับ ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. การศึกษาการอ่านหนังสือดีวิทยาสาสตร์ที่คัดสรร โดยภาพรวมทั้ง 30 ชื่อเรื่อง
3. การอ่านหนังสือดีวิทยาสาสตร์ที่คัดสรรของผู้ที่เคยอ่านและไม่เคยอ่าน สาเหตุที่ไม่เคยอ่าน สาเหตุในการอ่าน แหล่งที่อ่าน
4. เปรียบเทียบการอ่านหนังสือดีวิทยาสาสตร์ที่คัดสรร โดยภาพรวมทั้ง 30 ชื่อเรื่อง จำแนกตามเพศ ชั้นปี สาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
5. ความสัมพันธ์ของการอ่านหนังสือดีวิทยาสาสตร์ที่คัดสรร 4 ชื่อเรื่องที่มีค่าร้อยละของการอ่านสูงสุด จำแนกตามเพศ ชั้นปี สาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
6. ความสัมพันธ์ของการอ่านหนังสือดีวิทยาสาสตร์ที่คัดสรร 13 ชื่อเรื่องที่มีค่าร้อยละของการอ่านต่ำสุด จำแนกตามเพศ ชั้นปี สาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
7. ประโยชน์ที่ได้จากการอ่านหนังสือดีวิทยาสาสตร์ที่คัดสรรของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏดังตาราง 3

ตาราง 3 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ชั้นปี						
ชั้นปีที่ 1	53	25.2	98	28.8	151	27.5
ชั้นปีที่ 2	64	30.5	80	23.5	144	26.2
ชั้นปีที่ 3	53	25.2	86	25.3	139	25.3
ชั้นปีที่ 4	40	19.0	76	22.4	116	21.1
รวม	210	38.2	340	61.8	550	100.0
สาขาวิชา						
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	79	37.6	97	28.5	176	32.0
วิทยาศาสตร์สุขภาพ	52	24.8	127	37.4	179	32.5
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	79	37.6	116	34.1	195	35.5
รวม	210	38.2	340	61.8	550	100.0
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน						
ต่ำ (ไม่เกิน 2.75)	43	35.8	77	64.2	120	21.8
ปานกลาง (2.76 - 3.25)	104	37.7	172	62.3	276	50.2
สูง (3.26 - 4.00)	63	40.9	91	59.1	220	28.0
รวม	210	38.2	340	61.8	550	100.0

จากตาราง 3 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นนิสิตเพศหญิง (ร้อยละ 61.8) ชั้นปีที่ 1 (ร้อยละ 27.5) กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (ร้อยละ 35.5) และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับปานกลาง (2.76 - 3.25) (ร้อยละ 50.2)

2. การอ่านหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร โดยภาพรวมทั้ง 30 ชื่อเรื่อง ปรากฏดังตาราง 4

ตาราง 4 การอ่านหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร โดยภาพรวมทั้ง 30 ชื่อเรื่องของนิสิตระดับ
ปริญญาตรีมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร

หนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร	ไม่เคยอ่าน		เคยอ่าน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. กาลเวลา	532	96.7	18	3.3
2. จรรยาวัตรที่มีพรสวรรค์ พร่างพร้อย	501	91.1	49	8.9
3. ใต้ดาวมฤตยู	527	95.8	23	4.2
4. ปลายทางที่อินฟินิตี้	521	94.7	29	5.3
5. โปรเจกต์ เอกซ์	527	95.8	23	4.2
6. ผู้มาเยือน	505	91.8	45	8.2
7. ฤดูดาว	533	96.9	17	3.1
8. อมตะ	472	85.8	78	14.2
9. อีระนอกกระนาบ	538	97.8	12	2.2
10. การเรียนรู้อย่างมีความสุข: สารเคมีในสมองกับความสุข และการเรียนรู้	519	94.4	31	5.6
11. แกะรอย DNA	441	81.3	109	18.7
12. แกะรอยไอน์สไตน์ (1): ชีวิต ผลงาน และความสำเร็จ	463	84.2	87	15.8
13. ข้างครีวสุขภาพ	521	94.7	29	5.3
14. ความจริงที่หายไป (จากคลองด่านถึงเชียงใหม่)	523	95.1	27	4.9
15. จากความฉลาดทาง อารมณ์สู่สติและปัญญา	519	94.4	31	5.6
16. ชีวิตไพร่ห้วยขาแข้ง	517	94.0	33	6.0
17. ซูเปอร์มด ถ้วยักษ์ และแม่หมี่	537	97.6	13	2.4

ตาราง 4 (ต่อ)

หนังสือดีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร	ไม่เคยอ่าน		เคยอ่าน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
18. ดอกไม้เพลิงโบราณ	541	98.4	9	1.6
19. ดีเอ็นเอ: รหัสชีวิต สุดยอดมหัศจรรย์	507	92.2	43	7.8
20. เทคโนโลยีกับสวรรค์	536	97.5	14	2.5
21. ธรรมชาติของสรรพสิ่ง การเข้าถึงความจริงทั้งหมด	517	94.0	33	6.0
22. ธรรมชาติดึก	331	60.0	219	40.0
23. นักวิทยาศาสตร์ดีเด่น กับสังคมไทย	525	95.5	25	4.5
24. มหัศจรรย์แห่งชีวิต	498	90.5	52	9.5
25. รู้จักธรรมชาติกับตามอก	531	96.5	19	3.5
26. เรือนไทย บ้านไทย	521	94.7	29	5.3
27. วิถีแห่งน้ำ ชารแห่งชีวิต แห่งโลก	521	94.7	29	5.3
28. สารพัดสัตว์โลก	509	92.5	41	7.5
29. สุขภาพแบบองค์รวม	524	95.3	26	4.7
30. สู้ชีวิตอมตะ	537	97.6	13	2.4

จากตาราง 4 แสดงว่า ในจำนวนหนังสือดี 30 ชื่อเรื่อง มีชื่อเรื่องที่ไม่เคยอ่าน เป็นร้อยละของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดระหว่างร้อยละ 60.2 ถึง ร้อยละ 98.4 ที่ไม่เคยอ่านตั้งแต่ร้อยละ 95.0 ขึ้นไป มี 13 ชื่อเรื่อง คือ ดอกไม้เพลิงโบราณ (ร้อยละ 98.4) อีสรนอกกระนาบ (ร้อยละ 97.8) สู้ชีวิตอมตะ (ร้อยละ 97.6) ชูเปอร์มด ถ้วยยักษ์ และแม่หมี (ร้อยละ 97.6) เทคโนโลยีกับสวรรค์ (ร้อยละ 97.5) ฤดูดาว (ร้อยละ 96.9) กาลเวลา (ร้อยละ 96.7) รู้จักธรรมชาติกับตามอก (ร้อยละ 96.5) ใต้ดาวมฤตยู (ร้อยละ 95.8) โปรเจกต์ เอกซ์ (ร้อยละ 95.8) นักวิทยาศาสตร์ดีเด่นกับสังคมไทย (ร้อยละ 95.5) สุขภาพแบบองค์รวม (ร้อยละ 95.3) และความจริงที่หายไป (จากคลองด่านถึงเชียงดาว) (ร้อยละ 95.1) ตามลำดับ

ส่วนหนังสือที่เคยอ่านจำนวนผู้อ่านสูงสุด 4 ชื่อเรื่อง คือ ธรรมชาติดึก (ร้อยละ 40.0) แกะรอย DNA (ร้อยละ 18.7) แกะรอยอินส์ไตร์ (1): ชีวิต ผลงาน และความสำเร็จ (ร้อยละ 15.8) และอมตะ (ร้อยละ 14.2)

3. การอ่านหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรรของผู้ที่เคยอ่านและไม่เคยอ่าน สาเหตุที่ไม่เคยอ่าน สาเหตุในการอ่าน แหล่งที่อ่าน ปรากฏดังตาราง 5-6

ตาราง 5 จำนวนผู้ที่เคยอ่านและไม่เคยอ่าน สาเหตุที่ไม่เคยอ่าน สาเหตุในการอ่าน แหล่งที่อ่าน หนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร 4 ชื่อเรื่องที่มีค่าร้อยละของการอ่านสูงสุด

หนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร	นิสิต	
	จำนวน	ร้อยละ
1. ธรรมชาติดึก		
1. การอ่าน		
1.1 เคยอ่าน	220	40.0
1.2 ไม่เคยอ่าน	330	60.0
2. สาเหตุในการอ่าน		
2.1 ความสนใจของตนเอง	115	20.9
2.2 ชอบนักเขียน	55	10.0
2.3 ชอบเนื้อหาสาระ	82	14.9
2.4 ผู้ปกครองแนะนำให้อ่าน	26	4.7
2.5 อาจารย์แนะนำให้อ่าน	19	3.5
2.6 เพื่อนแนะนำให้อ่าน	21	3.8
2.7 เป็นหนังสือที่ได้รับรางวัล	8	1.5
2.8 เป็นหนังสือขายดี	28	5.1
2.9 จากสื่อประชาสัมพันธ์	35	6.4
3. แหล่งที่อ่าน		
3.1 ซื้ออ่านเอง	59	10.7
3.2 ยืมจากห้องสมุด	72	13.1
3.3 ยืมจากเพื่อน	32	5.8
3.4 ร้านขายหนังสือ	47	8.5
3.5 เช่าจากร้านหนังสือ	11	2.0

ตาราง 5 (ต่อ)

หนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร	นิสิต	
	จำนวน	ร้อยละ
4. สาเหตุที่ไม่เคยอ่านหนังสือ		
4.1 ไม่ชอบอ่านหนังสือ	28	5.1
4.2 ไม่ตรงกับความสนใจ	99	18.0
4.3 ไม่รู้จักหนังสือ	155	28.2
4.4 ไม่มีเวลาในการอ่าน	103	18.7
4.5 ใช้สื่อต่างๆ แทนการอ่านหนังสือ	34	6.2
4.6 ไม่ทราบว่ามียู่ในห้องสมุด	64	11.6
2. แกะรอย DNA		
1. การอ่าน		
1.1 เคยอ่าน	103	18.7
1.2 ไม่เคยอ่าน	447	81.3
2. สาเหตุในการอ่าน		
2.1 ความสนใจของตนเอง	62	11.3
2.2 ชอบนักเขียน	33	6.0
2.3 ชอบเนื้อหาสาระ	43	7.8
2.4 ผู้ปกครองแนะนำให้อ่าน	5	0.9
2.5 อาจารย์แนะนำให้อ่าน	7	1.3
2.6 เพื่อนแนะนำให้อ่าน	15	2.7
2.7 เป็นหนังสือที่ได้รับรางวัล	2	0.4
2.8 เป็นหนังสือขายดี	4	0.7
2.9 จากสื่อประชาสัมพันธ์	11	2.0
3. แหล่งที่อ่าน		
3.1 ซื้ออ่านเอง	23	4.2
3.2 ยืมจากห้องสมุด	45	8.2
3.3 ยืมจากเพื่อน	15	2.7
3.4 ร้านขายหนังสือ	25	4.5
3.5 เข้าจากร้านหนังสือ	5	0.9

ตาราง 5 (ต่อ)

หนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร	นิสิต	
	จำนวน	ร้อยละ
4. สาเหตุที่ไม่เคยอ่านหนังสือ		
4.1 ไม่ชอบอ่านหนังสือ	35	6.4
4.2 ไม่ตรงกับความสนใจ	124	22.5
4.3 ไม่รู้จักหนังสือ	268	48.7
4.4 ไม่มีเวลาในการอ่าน	107	19.5
4.5 ใช้สื่อต่างๆ แทนการอ่านหนังสือ	37	6.7
4.6 ไม่ทราบว่ามียู่ในห้องสมุด	73	13.3
3. แกระอย ไอสไตร์		
1. การอ่าน		
1.1 เคยอ่าน	87	15.8
1.2 ไม่เคยอ่าน	463	84.2
2. สาเหตุในการอ่าน		
2.1 ความสนใจของตนเอง	54	9.8
2.2 ชอบนักเขียน	6	1.1
2.3 ชอบเนื้อหาสาระ	31	5.6
2.4 ผู้ปกครองแนะนำให้อ่าน	6	1.1
2.5 อาจารย์แนะนำให้อ่าน	6	1.1
2.6 เพื่อนแนะนำให้อ่าน	13	2.4
2.7 เป็นหนังสือที่ได้รับรางวัล	5	0.9
2.8 เป็นหนังสือขายดี	8	1.5
2.9 จากสื่อประชาสัมพันธ์	3	0.5
3. แหล่งที่อ่าน		
3.1 ซื้ออ่านเอง	22	4.0
3.2 ยืมจากห้องสมุด	28	5.1
3.3 ยืมจากเพื่อน	16	2.9
3.4 ร้านขายหนังสือ	22	4.0
3.5 เข้าจากร้านหนังสือ	2	0.4

ตาราง 5 (ต่อ)

หนังสือดีวิทยาสาสตร์ที่คัดสรร	นิสิต	
	จำนวน	ร้อยละ
4. สาเหตุที่ไม่เคยอ่านหนังสือ		
4.1 ไม่ชอบอ่านหนังสือ	42	7.6
4.2 ไม่ตรงกับความสนใจ	124	22.5
4.3 ไม่รู้จักหนังสือ	266	48.4
4.4 ไม่มีเวลาในการอ่าน	123	22.4
4.5 ใช้สื่อต่างๆ แทนการอ่านหนังสือ	38	6.9
4.6 ไม่ทราบว่ามียู่ในห้องสมุด	87	15.8
4. อมตะ		
1. การอ่าน		
1.1 เคยอ่าน	78	14.2
1.2 ไม่เคยอ่าน	472	85.8
2. สาเหตุในการอ่าน		
2.1 ความสนใจของตนเอง	37	6.7
2.2 ชอบนักเขียน	6	1.1
2.3 ชอบเนื้อหาสาระ	21	3.8
2.4 ผู้ปกครองแนะนำให้อ่าน	7	1.3
2.5 อาจารย์แนะนำให้อ่าน	10	1.8
2.6 เพื่อนแนะนำให้อ่าน	9	1.6
2.7 เป็นหนังสือที่ได้รับรางวัล	14	2.5
2.8 เป็นหนังสือขายดี	3	0.5
2.9 จากสื่อประชาสัมพันธ์	6	1.1
3. แหล่งที่อ่าน		
3.1 ซื้ออ่านเอง	9	1.6
3.2 ยืมจากห้องสมุด	35	6.4
3.3 ยืมจากเพื่อน	14	2.5
3.4 ร้านขายหนังสือ	5	0.9
3.5 เช่าจากร้านหนังสือ	5	0.9

ตาราง 5 (ต่อ)

หนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร	นิสิต	
	จำนวน	ร้อยละ
4. สาเหตุที่ไม่เคยอ่านหนังสือ		
4.1 ไม่ชอบอ่านหนังสือ	43	7.8
4.2 ไม่ตรงกับความสนใจ	129	23.5
4.3 ไม่รู้จักหนังสือ	323	58.7
4.4 ไม่มีเวลาในการอ่าน	108	19.6
4.5 ใช้สื่อต่างๆ แทนการอ่านหนังสือ	28	5.1
4.6 ไม่ทราบว่ามียู่ในห้องสมุด	75	13.6

จากตาราง 5 แสดงว่า หนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร 4 ชื่อเรื่องที่มีค่าร้อยละของการอ่านสูงสุด ได้แก่

ธรรมชาติดึก มีจำนวนผู้ที่เคยอ่านมากที่สุด (ร้อยละ 40.2) และไม่เคยอ่าน (ร้อยละ 60.0) สาเหตุในการอ่านมากที่สุด ได้แก่ ความสนใจของตนเอง (ร้อยละ 20.9) ชอบเนื้อหาสาระ (ร้อยละ 14.9) แหล่งที่อ่านมากที่สุด ได้แก่ ยืมจากห้องสมุด (ร้อยละ 13.1) และซื้ออ่านเอง (ร้อยละ 10.7) และสาเหตุที่ไม่เคยอ่านหนังสือมากที่สุด ได้แก่ ไม่รู้จักหนังสือ (ร้อยละ 28.2) ไม่มีเวลาในการอ่าน (ร้อยละ 18.7) ไม่ตรงกับความสนใจ (ร้อยละ 18.0)

แกะรอย DNA มีจำนวนผู้ที่เคยอ่านมากที่สุด (ร้อยละ 18.7) และไม่เคยอ่าน (ร้อยละ 81.3) สาเหตุในการอ่านมากที่สุด ได้แก่ ความสนใจของตนเอง (ร้อยละ 11.3) แหล่งที่อ่านมากที่สุด ได้แก่ ยืมจากห้องสมุด (ร้อยละ 8.2) และสาเหตุที่ไม่เคยอ่านหนังสือมากที่สุด ได้แก่ ไม่รู้จักหนังสือ (ร้อยละ 48.7) และไม่ตรงกับความสนใจ (ร้อยละ 22.5)

แกะรอยอินส์ไดน์ (1) : ชีวิต ผลงาน และความสำเร็จ มีจำนวนผู้ที่เคยอ่านมากที่สุด (ร้อยละ 15.8) และไม่เคยอ่าน (ร้อยละ 84.2) สาเหตุในการอ่านมากที่สุด ได้แก่ ความสนใจของตนเอง (ร้อยละ 9.8) ชอบเนื้อหาสาระ (ร้อยละ 5.6) แหล่งที่อ่านมากที่สุด ได้แก่ ยืมจากห้องสมุด (ร้อยละ 5.1) และสาเหตุที่ไม่เคยอ่านหนังสือมากที่สุด ได้แก่ ไม่รู้จักหนังสือ (ร้อยละ 48.4) ไม่ตรงกับความสนใจ (ร้อยละ 22.5) ไม่มีเวลาในการอ่าน (ร้อยละ 22.4)

อมตะ มีจำนวนผู้ที่เคยอ่านมากที่สุด (ร้อยละ 14.2) และไม่เคยอ่าน (ร้อยละ 85.8) สาเหตุในการอ่านมากที่สุด ได้แก่ ความสนใจของตนเอง (ร้อยละ 6.7) ชอบเนื้อหาสาระ (ร้อยละ 3.8) แหล่งที่อ่านมากที่สุด ได้แก่ ยืมจากห้องสมุด (ร้อยละ 6.4) และสาเหตุที่ไม่เคยอ่านหนังสือมากที่สุด ได้แก่ ไม่รู้จักหนังสือ (ร้อยละ 58.7) ไม่ตรงกับความสนใจ (ร้อยละ 23.5)

ตาราง 6 ผลรวมของสาเหตุในการอ่านหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร 4 ชื่อเรื่องที่มีคำร้อยละของการอ่านสูงสุด

สาเหตุในการอ่าน*	ค่าความถี่	อันดับ
1. ความสนใจของตนเอง	268	1
2. ชอบนักเขียน	100	3
3. ชอบเนื้อหาสาระ	177	2
4. ผู้ปกครองแนะนำให้อ่าน	44	6
5. อาจารย์แนะนำให้อ่าน	42	8
6. เพื่อนแนะนำให้อ่าน	58	4
7. เป็นหนังสือที่ได้รับรางวัล	29	9
8. เป็นหนังสือขายดี	43	7
9. จากสื่อประชาสัมพันธ์	55	5

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตาราง 6 แสดงว่า สาเหตุที่นิสิตมีการอ่านหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรรอันดับแรก คือ ความสนใจของตนเอง (ค่าความถี่ = 268) อันดับ 2 ชอบเนื้อหาสาระ (ค่าความถี่ = 177) อันดับ 3 ชอบนักเขียน (ค่าความถี่ = 100) อันดับ 4 เพื่อนแนะนำให้อ่าน (ค่าความถี่ = 58) อันดับ 5 จากสื่อประชาสัมพันธ์ (ค่าความถี่ = 55) อันดับ 6 ผู้ปกครองแนะนำให้อ่าน (ค่าความถี่ = 44) อันดับ 7 เป็นหนังสือขายดี (ค่าความถี่ = 43) อันดับ 8 อาจารย์แนะนำให้อ่าน (ค่าความถี่ = 42) และอันดับสุดท้าย คือ เป็นหนังสือที่ได้รับรางวัล (ค่าความถี่ = 29)

ตาราง 7 ผลรวมของแหล่งที่อ่านหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร 4 ชื่อเรื่องที่มีคำร้อยละของการอ่านสูงสุด

แหล่งที่อ่าน*	ค่าความถี่	อันดับ
1. ซื้ออ่านเอง	113	2
2. ยืมจากห้องสมุด	180	1
3. ยืมจากเพื่อน	77	4
4. ร้านขายหนังสือ	99	3
5. เช่าจากร้านหนังสือ	23	5

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตาราง 7 แสดงว่า แหล่งที่อ่านหนังสือของนิสิตอันดับแรก คือ ยืมจากห้องสมุด (ค่าความถี่ = 180) อันดับ 2 ซื้ออ่านเอง (ค่าความถี่ = 113) อันดับ 3 ร้านขายหนังสือ (ค่าความถี่ = 99) อันดับ 4 ยืมจากเพื่อน (ค่าความถี่ = 77) และอันดับสุดท้ายคือ เข้าจากร้านหนังสือ (ค่าความถี่ = 23)

ตาราง 8 จำนวนผู้ที่เคยอ่านและไม่เคยอ่าน สาเหตุที่ไม่เคยอ่าน สาเหตุในการอ่าน แหล่งที่อ่าน หนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร 13 ชื่อเรื่องที่มีค่าร้อยละของการอ่านต่ำสุด

หนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร	นิสิต	
	จำนวน	ร้อยละ
1. ดอกไม้เพลิงโบราณ		
1. การอ่าน		
1.1 เคยอ่าน	9	1.6
1.2 ไม่เคยอ่าน	541	98.4
2. สาเหตุที่ไม่เคยอ่านหนังสือ		
2.1 ไม่ชอบอ่านหนังสือ	39	7.1
2.2 ไม่ตรงกับความสนใจ	164	29.8
2.3 ไม่รู้จักหนังสือ	373	67.8
2.4 ไม่มีเวลาในการอ่าน	112	20.4
2.5 ใช้สื่อต่างๆ แทนการอ่านหนังสือ	32	5.8
2.6 ไม่ทราบว่ามีอยู่ในห้องสมุด	90	16.4
3. สาเหตุในการอ่าน		
3.1 ความสนใจของตนเอง	4	0.7
3.2 ชอบนักเขียน	1	0.2
3.3 ชอบเนื้อหาสาระ	2	0.4
3.4 ผู้ปกครองแนะนำให้อ่าน	4	0.7
3.5 อาจารย์แนะนำให้อ่าน	2	0.4
3.6 เพื่อนแนะนำให้อ่าน	1	0.2
3.7 เป็นหนังสือที่ได้รับรางวัล	0	0.0
3.8 เป็นหนังสือขายดี	0	0.0
3.9 จากสื่อประชาสัมพันธ์	0	0.0

ตาราง 8 (ต่อ)

หนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร	นิสิต	
	จำนวน	ร้อยละ
4. แหล่งที่อ่าน		
4.1 ซื้ออ่านเอง	2	0.4
4.2 ยืมจากห้องสมุด	7	1.3
4.3 ยืมจากเพื่อน	0	0.0
4.4 ร้านขายหนังสือ	0	0.0
4.5 เช่าจากร้านหนังสือ	0	0.0
2. อีสรนอกกระหาบ		
1. การอ่าน		
1.1 เคยอ่าน	12	2.2
1.2 ไม่เคยอ่าน	538	97.8
2. สาเหตุที่ไม่เคยอ่านหนังสือ		
2.1 ไม่ชอบอ่านหนังสือ	41	7.5
2.2 ไม่ตรงกับความสนใจ	149	27.1
2.3 ไม่รู้จักหนังสือ	382	69.5
2.4 ไม่มีเวลาในการอ่าน	117	21.3
2.5 ใช้สื่อต่างๆ แทนการอ่านหนังสือ	33	6.0
2.6 ไม่ทราบว่ามีอยู่ในห้องสมุด	73	13.3
3. สาเหตุในการอ่าน		
3.1 ความสนใจของตนเอง	6	1.1
3.2 ชอบนักเขียน	4	0.7
3.3 ชอบเนื้อหาสาระ	0	0.0
3.4 ผู้ปกครองแนะนำให้อ่าน	0	0.0
3.5 อาจารย์แนะนำให้อ่าน	2	0.4
3.6 เพื่อนแนะนำให้อ่าน	2	0.4
3.7 เป็นหนังสือที่ได้รับรางวัล	0	0.0
3.8 เป็นหนังสือขายดี	0	0.0
3.9 จากสื่อประชาสัมพันธ์	0	0.0

ตาราง 8 (ต่อ)

หนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร	นิสิต	
	จำนวน	ร้อยละ
4. แหล่งที่อ่าน		
4.1 ซื้ออ่านเอง	1	0.2
4.2 ยืมจากห้องสมุด	5	0.9
4.3 ยืมจากเพื่อน	2	0.4
4.4 ร้านขายหนังสือ	1	0.2
4.5 เช่าจากร้านหนังสือ	3	0.5
3. สู้ชีวิตอมตะ		
1. การอ่าน		
1.1 เคยอ่าน	12	2.2
1.2 ไม่เคยอ่าน	538	97.8
2. สาเหตุที่ไม่เคยอ่านหนังสือ		
2.1 ไม่ชอบอ่านหนังสือ	40	7.3
2.2 ไม่ตรงกับความสนใจ	158	28.7
2.3 ไม่รู้จักหนังสือ	368	66.9
2.4 ไม่มีเวลาในการอ่าน	115	20.9
2.5 ใช้สื่อต่างๆ แทนการอ่านหนังสือ	26	4.7
2.6 ไม่ทราบว่ามีอยู่ในห้องสมุด	82	14.9
3. สาเหตุในการอ่าน		
3.1 ความสนใจของตนเอง	6	1.1
3.2 ชอบนักเขียน	1	0.2
3.3 ชอบเนื้อหาสาระ	7	1.3
3.4 ผู้ปกครองแนะนำให้อ่าน	4	0.7
3.5 อาจารย์แนะนำให้อ่าน	1	0.2
3.6 เพื่อนแนะนำให้อ่าน	0	0.0
3.7 เป็นหนังสือที่ได้รับรางวัล	1	0.2
3.8 เป็นหนังสือขายดี	0	0.0
3.9 จากสื่อประชาสัมพันธ์	0	0.0

ตาราง 8 (ต่อ)

หนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร	นิสิต	
	จำนวน	ร้อยละ
4. แหล่งที่อ่าน		
4.1 ซื้ออ่านเอง	3	0.5
4.2 ยืมจากห้องสมุด	4	0.7
4.3 ยืมจากเพื่อน	0	0.0
4.4 ร้านขายหนังสือ	4	0.7
4.5 เช่าจากร้านหนังสือ	3	0.5
4. ซูเปอร์มาร์เก็ต ถ้วยยักษ์ และแม่หมี่		
1. การอ่าน		
1.1 เคยอ่าน	13	2.4
1.2 ไม่เคยอ่าน	537	97.6
2. สาเหตุที่ไม่เคยอ่านหนังสือ		
2.1 ไม่ชอบอ่านหนังสือ	46	8.4
2.2 ไม่ตรงกับความสนใจ	170	30.9
2.3 ไม่รู้จักหนังสือ	357	64.9
2.4 ไม่มีเวลาในการอ่าน	117	21.3
2.5 ใช้สื่อต่างๆ แทนการอ่านหนังสือ	25	4.5
2.6 ไม่ทราบว่ามีอยู่ในห้องสมุด	87	15.8
3. สาเหตุในการอ่าน		
3.1 ความสนใจของตนเอง	3	0.5
3.2 ชอบนักเขียน	3	0.5
3.3 ชอบเนื้อหาสาระ	4	0.7
3.4 ผู้ปกครองแนะนำให้อ่าน	0	0.0
3.5 อาจารย์แนะนำให้อ่าน	2	0.4
3.6 เพื่อนแนะนำให้อ่าน	3	0.5
3.7 เป็นหนังสือที่ได้รับรางวัล	0	0.0
3.8 เป็นหนังสือขายดี	0	0.0
3.9 จากสื่อประชาสัมพันธ์	0	0.0

ตาราง 8 (ต่อ)

หนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร	นิสิต	
	จำนวน	ร้อยละ
4. แหล่งที่อ่าน		
4.1 ซื้ออ่านเอง	2	0.4
4.2 ยืมจากห้องสมุด	3	0.5
4.3 ยืมจากเพื่อน	2	0.4
4.4 ร้านขายหนังสือ	1	0.2
4.5 เข้าจากร้านหนังสือ	6	1.1
5. เทคโนโลยีกับสวรรค์		
1. การอ่าน		
1.1 เคยอ่าน	14	2.5
1.2 ไม่เคยอ่าน	536	97.5
2. สาเหตุที่ไม่เคยอ่านหนังสือ		
2.1 ไม่ชอบอ่านหนังสือ	41	7.5
2.2 ไม่ตรงกับความสนใจ	150	27.3
2.3 ไม่รู้จักหนังสือ	371	67.5
2.4 ไม่มีเวลาในการอ่าน	107	19.5
2.5 ใช้สื่อต่างๆ แทนการอ่านหนังสือ	30	5.5
2.6 ไม่ทราบว่ามีอยู่ในห้องสมุด	94	17.1
3. สาเหตุในการอ่าน		
3.1 ความสนใจของตนเอง	5	0.9
3.2 ชอบนักเขียน	3	0.5
3.3 ชอบเนื้อหาสาระ	5	0.9
3.4 ผู้ปกครองแนะนำให้อ่าน	0	0.0
3.5 อาจารย์แนะนำให้อ่าน	4	0.7
3.6 เพื่อนแนะนำให้อ่าน	1	0.2
3.7 เป็นหนังสือที่ได้รับรางวัล	1	0.2
3.8 เป็นหนังสือขายดี	0	0.0
3.9 จากสื่อประชาสัมพันธ์	0	0.0

ตาราง 8 (ต่อ)

หนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร	นิสิต	
	จำนวน	ร้อยละ
4. แหล่งที่อ่าน		
4.1 ซื้ออ่านเอง	1	0.2
4.2 ยืมจากห้องสมุด	11	2.0
4.3 ยืมจากเพื่อน	1	0.2
4.4 ร้านขายหนังสือ	2	0.4
4.5 เข้าจากร้านหนังสือ	0	0.0
6. ฤดูกาล		
1. การอ่าน		
1.1 เคยอ่าน	14	2.5
1.2 ไม่เคยอ่าน	536	97.6
2. สาเหตุที่ไม่เคยอ่านหนังสือ		
2.1 ไม่ชอบอ่านหนังสือ	46	8.1
2.2 ไม่ตรงกับความสนใจ	133	24.2
2.3 ไม่รู้จักหนังสือ	383	69.6
2.4 ไม่มีเวลาในการอ่าน	111	20.2
2.5 ใช้สื่อต่างๆ แทนการอ่านหนังสือ	31	5.6
2.6 ไม่ทราบว่ามีอยู่ในห้องสมุด	86	15.6
3. สาเหตุในการอ่าน		
3.1 ความสนใจของตนเอง	5	0.9
3.2 ชอบนักเขียน	3	0.5
3.3 ชอบเนื้อหาสาระ	6	1.1
3.4 ผู้ปกครองแนะนำให้อ่าน	2	0.4
3.5 อาจารย์แนะนำให้อ่าน	4	0.7
3.6 เพื่อนแนะนำให้อ่าน	2	0.4
3.7 เป็นหนังสือที่ได้รับรางวัล	0	0.0
3.8 เป็นหนังสือขายดี	0	0.0
3.9 จากสื่อประชาสัมพันธ์	0	0.0

ตาราง 8 (ต่อ)

หนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร	นิสิต	
	จำนวน	ร้อยละ
4. แหล่งที่อ่าน		
4.1 ซื้ออ่านเอง	1	0.2
4.2 ยืมจากห้องสมุด	12	2.2
4.3 ยืมจากเพื่อน	2	0.4
4.4 ร้านขายหนังสือ	0	0.0
4.5 เช่าจากร้านหนังสือ	3	0.5
7. กาลเวลา		
1. การอ่าน		
1.1 เคยอ่าน	18	3.3
1.2 ไม่เคยอ่าน	532	96.7
2. สาเหตุที่ไม่เคยอ่านหนังสือ		
2.1 ไม่ชอบอ่านหนังสือ	44	8.0
2.2 ไม่ตรงกับความสนใจ	159	28.9
2.3 ไม่รู้จักหนังสือ	324	58.9
2.4 ไม่มีเวลาในการอ่าน	106	19.3
2.5 ใช้สื่อต่างๆ แทนการอ่านหนังสือ	32	5.8
2.6 ไม่ทราบว่ามีอยู่ในห้องสมุด	97	17.6
3. สาเหตุในการอ่าน		
3.1 ความสนใจของตนเอง	11	2.0
3.2 ชอบนักเขียน	2	0.4
3.3 ชอบเนื้อหาสาระ	3	0.5
3.4 ผู้ปกครองแนะนำให้อ่าน	3	0.5
3.5 อาจารย์แนะนำให้อ่าน	1	0.2
3.6 เพื่อนแนะนำให้อ่าน	0	0.0
3.7 เป็นหนังสือที่ได้รับรางวัล	0	0.0
3.8 เป็นหนังสือขายดี	2	0.4
3.9 จากสื่อประชาสัมพันธ์	2	0.4

ตาราง 8 (ต่อ)

หนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร	นิสิต	
	จำนวน	ร้อยละ
4. แหล่งที่อ่าน		
4.1 ซื้ออ่านเอง	10	1.8
4.2 ยืมจากห้องสมุด	7	1.3
4.3 ยืมจากเพื่อน	0	0.0
4.4 ร้านขายหนังสือ	4	0.7
4.5 เช่าจากร้านหนังสือ	1	0.2
8. รู้จักธรรมชาติกับตามอก		
1. การอ่าน		
1.1 เคยอ่าน	19	3.5
1.2 ไม่เคยอ่าน	531	96.5
2. สาเหตุที่ไม่เคยอ่านหนังสือ		
2.1 ไม่ชอบอ่านหนังสือ	35	6.4
2.2 ไม่ตรงกับความสนใจ	130	23.6
2.3 ไม่รู้จักหนังสือ	380	69.1
2.4 ไม่มีเวลาในการอ่าน	109	19.8
2.5 ใช้สื่อต่างๆ แทนการอ่านหนังสือ	27	4.9
2.6 ไม่ทราบว่ามีอยู่ในห้องสมุด	90	16.4
3. สาเหตุในการอ่าน		
3.1 ความสนใจของตนเอง	8	1.5
3.2 ชอบนักเขียน	1	0.2
3.3 ชอบเนื้อหาสาระ	6	1.1
3.4 ผู้ปกครองแนะนำให้อ่าน	2	0.4
3.5 อาจารย์แนะนำให้อ่าน	4	0.7
3.6 เพื่อนแนะนำให้อ่าน	7	1.3
3.7 เป็นหนังสือที่ได้รับรางวัล	1	0.2
3.8 เป็นหนังสือขายดี	0	0.0
3.9 จากสื่อประชาสัมพันธ์	2	0.4

ตาราง 8 (ต่อ)

หนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร	นิสิต	
	จำนวน	ร้อยละ
4. แหล่งที่อ่าน		
4.1 ซื้ออ่านเอง	1	0.2
4.2 ยืมจากห้องสมุด	11	2.0
4.3 ยืมจากเพื่อน	4	0.7
4.4 ร้านขายหนังสือ	0	0.0
4.5 เช่าจากร้านหนังสือ	0	0.0
9. ใ้ตามฤตย		
1. การอ่าน		
1.1 เคยอ่าน	23	4.2
1.2 ไม่เคยอ่าน	527	95.8
2. สาเหตุที่ไม่เคยอ่านหนังสือ		
2.1 ไม่ชอบอ่านหนังสือ	44	8.0
2.2 ไม่ตรงกับความสนใจ	135	24.5
2.3 ไม่รู้จักหนังสือ	342	62.2
2.4 ไม่มีเวลาในการอ่าน	113	20.5
2.5 ใช้สื่อต่างๆ แทนการอ่านหนังสือ	33	6.0
2.6 ไม่ทราบว่ามีอยู่ในห้องสมุด	95	17.3
3. สาเหตุในการอ่าน		
3.1 ความสนใจของตนเอง	10	1.8
3.2 ชอบนักเขียน	2	0.4
3.3 ชอบเนื้อหาสาระ	6	1.1
3.4 ผู้ปกครองแนะนำให้อ่าน	4	0.7
3.5 อาจารย์แนะนำให้อ่าน	3	0.5
3.6 เพื่อนแนะนำให้อ่าน	5	0.9
3.7 เป็นหนังสือที่ได้รับรางวัล	0	0.0
3.8 เป็นหนังสือขายดี	2	0.4
3.9 จากสื่อประชาสัมพันธ์	1	0.2

ตาราง 8 (ต่อ)

หนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร	นิสิต	
	จำนวน	ร้อยละ
4. แหล่งที่อ่าน		
4.1 ซื้ออ่านเอง	6	1.1
4.2 ยืมจากห้องสมุด	6	1.1
4.3 ยืมจากเพื่อน	7	1.1
4.4 ร้านขายหนังสือ	4	0.7
4.5 เช่าจากร้านหนังสือ	3	0.5
10. โครงการเอกซ์		
1. การอ่าน		
1.1 เคยอ่าน	23	4.2
1.2 ไม่เคยอ่าน	527	95.8
2. สาเหตุที่ไม่เคยอ่านหนังสือ		
2.1 ไม่ชอบอ่านหนังสือ	41	7.5
2.2 ไม่ตรงกับความสนใจ	153	27.8
2.3 ไม่รู้จักหนังสือ	351	63.8
2.4 ไม่มีเวลาในการอ่าน	110	20.0
2.5 ใช้สื่อต่างๆ แทนการอ่านหนังสือ	35	6.4
2.6 ไม่ทราบว่ามีอยู่ในห้องสมุด	83	15.1
3. สาเหตุในการอ่าน		
3.1 ความสนใจของตนเอง	10	1.8
3.2 ชอบนักเขียน	2	0.4
3.3 ชอบเนื้อหาสาระ	7	1.3
3.4 ผู้ปกครองแนะนำให้อ่าน	1	0.2
3.5 อาจารย์แนะนำให้อ่าน	4	0.7
3.6 เพื่อนแนะนำให้อ่าน	5	0.9
3.7 เป็นหนังสือที่ได้รับรางวัล	2	0.4
3.8 เป็นหนังสือขายดี	0	0.0
3.9 จากสื่อประชาสัมพันธ์	1	0.2

ตาราง 8 (ต่อ)

หนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร	นิสิต	
	จำนวน	ร้อยละ
4. แหล่งที่อ่าน		
4.1 ซื้ออ่านเอง	3	0.5
4.2 ยืมจากห้องสมุด	4	0.7
4.3 ยืมจากเพื่อน	11	2.0
4.4 ร้านขายหนังสือ	8	1.5
4.5 เช่าจากร้านหนังสือ	1	0.2
11. นักวิทยาศาสตร์ดีเด่นกับสังคมไทย		
1. การอ่าน		
1.1 เคยอ่าน	25	4.5
1.2 ไม่เคยอ่าน	525	95.5
2. สาเหตุที่ไม่เคยอ่านหนังสือ		
2.1 ไม่ชอบอ่านหนังสือ	38	6.9
2.2 ไม่ตรงกับความสนใจ	176	32.0
2.3 ไม่รู้จักหนังสือ	336	61.1
2.4 ไม่มีเวลาในการอ่าน	110	20.0
2.5 ใช้สื่อต่างๆ แทนการอ่านหนังสือ	28	5.1
2.6 ไม่ทราบว่ามีอยู่ในห้องสมุด	82	14.9
3. สาเหตุในการอ่าน		
3.1 ความสนใจของตนเอง	10	1.8
3.2 ชอบนักเขียน	5	0.9
3.3 ชอบเนื้อหาสาระ	10	1.8
3.4 ผู้ปกครองแนะนำให้อ่าน	4	0.7
3.5 อาจารย์แนะนำให้อ่าน	11	2.0
3.6 เพื่อนแนะนำให้อ่าน	10	1.8
3.7 เป็นหนังสือที่ได้รับรางวัล	0	0.0
3.8 เป็นหนังสือขายดี	0	0.0
3.9 จากสื่อประชาสัมพันธ์	1	0.2

ตาราง 8 (ต่อ)

หนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร	นิสิต	
	จำนวน	ร้อยละ
4. แหล่งที่อ่าน		
4.1 ซื้ออ่านเอง	6	1.1
4.2 ยืมจากห้องสมุด	14	2.5
4.3 ยืมจากเพื่อน	1	0.2
4.4 ร้านขายหนังสือ	0	0.0
4.5 เช่าจากร้านหนังสือ	2	0.4
12. สุขภาพแบบองค์รวม		
1. การอ่าน		
1.1 เคยอ่าน	26	4.7
1.2 ไม่เคยอ่าน	524	95.3
2. สาเหตุที่ไม่เคยอ่านหนังสือ		
2.1 ไม่ชอบอ่านหนังสือ	35	6.4
2.2 ไม่ตรงกับความสนใจ	148	26.9
2.3 ไม่รู้จักหนังสือ	347	63.1
2.4 ไม่มีเวลาในการอ่าน	104	18.9
2.5 ใช้สื่อต่างๆ แทนการอ่านหนังสือ	43	7.8
2.6 ไม่ทราบว่ามีอยู่ในห้องสมุด	86	15.6
3. สาเหตุในการอ่าน		
3.1 ความสนใจของตนเอง	9	1.6
3.2 ชอบนักเขียน	0	0.0
3.3 ชอบเนื้อหาสาระ	6	1.1
3.4 ผู้ปกครองแนะนำให้อ่าน	2	0.4
3.5 อาจารย์แนะนำให้อ่าน	19	3.5
3.6 เพื่อนแนะนำให้อ่าน	4	0.7
3.7 เป็นหนังสือที่ได้รับรางวัล	0	0.0
3.8 เป็นหนังสือขายดี	0	0.0
3.9 จากสื่อประชาสัมพันธ์	0	0.0

ตาราง 8 (ต่อ)

หนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร	นิสิต	
	จำนวน	ร้อยละ
4. แหล่งที่อ่าน		
4.1 ซื้ออ่านเอง	3	0.5
4.2 ยืมจากห้องสมุด	19	3.5
4.3 ยืมจากเพื่อน	6	1.1
4.4 ร้านขายหนังสือ	1	0.2
4.5 เข้าจากร้านหนังสือ	0	0.0
13. ความจริงที่หายไป (จากคลองด่านถึงเชียงดาว)		
1. การอ่าน		
1.1 เคยอ่าน	27	4.9
1.2 ไม่เคยอ่าน	523	95.1
2. สาเหตุที่ไม่เคยอ่านหนังสือ		
2.1 ไม่ชอบอ่านหนังสือ	40	7.3
2.2 ไม่ตรงกับความสนใจ	139	25.3
2.3 ไม่รู้จักหนังสือ	353	64.2
2.4 ไม่มีเวลาในการอ่าน	104	18.9
2.5 ใช้สื่อต่างๆ แทนการอ่านหนังสือ	33	6.0
2.6 ไม่ทราบว่ามีอยู่ในห้องสมุด	88	16.0
3. สาเหตุในการอ่าน		
3.1 ความสนใจของตนเอง	20	3.6
3.2 ชอบนักเขียน	5	0.9
3.3 ชอบเนื้อหาสาระ	8	1.5
3.4 ผู้ปกครองแนะนำให้อ่าน	0	0.0
3.5 อาจารย์แนะนำให้อ่าน	5	0.9
3.6 เพื่อนแนะนำให้อ่าน	2	0.4
3.7 เป็นหนังสือที่ได้รับรางวัล	0	0.0
3.8 เป็นหนังสือขายดี	0	0.0
3.9 จากสื่อประชาสัมพันธ์	2	0.4

ตาราง 8 (ต่อ)

หนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร	นิสิต	
	จำนวน	ร้อยละ
4. แหล่งที่อ่าน		
4.1 ซื้ออ่านเอง	5	0.9
4.2 ยืมจากห้องสมุด	14	2.5
4.3 ยืมจากเพื่อน	4	0.7
4.4 ร้านขายหนังสือ	2	0.4
4.5 เข้าจากร้านหนังสือ	1	0.2

จากตาราง 8 แสดงว่า หนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร 13 ชื่อเรื่องที่มีค่าร้อยละของการอ่านต่ำสุด ได้แก่

ดอกไม้วีฬิงโบราณ มีจำนวนผู้ที่ไม่เคยอ่าน (ร้อยละ 98.4) สาเหตุที่ไม่เคยอ่านหนังสือมากที่สุด ได้แก่ ไม่รู้จักหนังสือ (ร้อยละ 67.8) ไม่ตรงกับความสนใจ (ร้อยละ 29.8) ไม่มีเวลาในการอ่าน (ร้อยละ 20.4) สาเหตุในการอ่าน ได้แก่ ความสนใจของตนเอง และผู้ปกครองแนะนำให้อ่าน (ร้อยละ 0.7) แหล่งที่อ่านมากที่สุด ได้แก่ ยืมจากห้องสมุด (ร้อยละ 1.3)

อิสระนอกระนาบ มีจำนวนผู้ที่ไม่เคยอ่าน (ร้อยละ 97.8) สาเหตุที่ไม่เคยอ่านหนังสือมากที่สุด ได้แก่ ไม่รู้จักหนังสือ (ร้อยละ 69.5) ไม่ตรงกับความสนใจ (ร้อยละ 27.1) ไม่มีเวลาในการอ่าน (ร้อยละ 21.3) สาเหตุในการอ่าน ได้แก่ ความสนใจของตนเอง (ร้อยละ 1.1) แหล่งที่อ่านมากที่สุด ได้แก่ ยืมจากห้องสมุด (ร้อยละ 0.9)

สู้ชีวิตอมตะ มีจำนวนผู้ที่ไม่เคยอ่าน (ร้อยละ 97.8) สาเหตุที่ไม่เคยอ่านหนังสือมากที่สุด ได้แก่ ไม่รู้จักหนังสือ (ร้อยละ 66.9) ไม่ตรงกับความสนใจ (ร้อยละ 28.7) ไม่มีเวลาในการอ่าน (ร้อยละ 20.9) สาเหตุในการอ่าน ได้แก่ ชอบเนื้อหาสาระ (ร้อยละ 1.3) ความสนใจของตนเอง (ร้อยละ 1.1) แหล่งที่อ่านมากที่สุด ได้แก่ ยืมจากห้องสมุด และร้านขายหนังสือ (ร้อยละ 0.7)

ซูเปอร์มิด ถ้วยักษ์ และแม่หมี มีจำนวนผู้ที่ไม่เคยอ่าน (ร้อยละ 97.6) สาเหตุที่ไม่เคยอ่านหนังสือมากที่สุด ได้แก่ ไม่รู้จักหนังสือ (ร้อยละ 64.9) ไม่ตรงกับความสนใจ (ร้อยละ 30.9) ไม่มีเวลาในการอ่าน (ร้อยละ 21.3) สาเหตุในการอ่าน ได้แก่ ชอบเนื้อหาสาระ (ร้อยละ 0.7) แหล่งที่อ่านมากที่สุด ได้แก่ เข้าจากร้านหนังสือ (ร้อยละ 1.1)

เทคโนโลยีกับสวรรค์ มีจำนวนผู้ที่ไม่เคยอ่าน (ร้อยละ 97.5) สาเหตุที่ไม่เคยอ่านหนังสือมากที่สุด ได้แก่ ไม่รู้จักหนังสือ (ร้อยละ 67.5) ไม่ตรงกับความสนใจ (ร้อยละ 23.3) ไม่มีเวลาในการอ่าน (ร้อยละ 19.5) สาเหตุในการอ่าน ได้แก่ ความสนใจของตนเอง และชอบเนื้อหาสาระ (ร้อยละ 0.9) แหล่งที่อ่านมากที่สุด ได้แก่ ยืมจากห้องสมุด (ร้อยละ 2.0)

ฤตดาว มีจำนวนผู้ที่ไม่เคยอ่าน (ร้อยละ 96.9) สาเหตุที่ไม่เคยอ่านหนังสือมากที่สุด ได้แก่ ไม่รู้จักหนังสือ (ร้อยละ 69.6) ไม่ตรงกับความสนใจ (ร้อยละ 24.2) ไม่มีเวลาในการอ่าน (ร้อยละ 20.2) สาเหตุในการอ่าน ได้แก่ ความสนใจของตนเอง (ร้อยละ 1.1) แหล่งที่อ่านมากที่สุด ได้แก่ ยืมจากห้องสมุด (ร้อยละ 2.2)

กาลเวลา มีจำนวนผู้ที่ไม่เคยอ่าน (ร้อยละ 96.7) สาเหตุที่ไม่เคยอ่านหนังสือมากที่สุด ได้แก่ ไม่รู้จักหนังสือ (ร้อยละ 58.9) ไม่ตรงกับความสนใจ (ร้อยละ 28.9) ไม่มีเวลาในการอ่าน (ร้อยละ 19.3) สาเหตุในการอ่าน ได้แก่ ความสนใจของตนเอง (ร้อยละ 2.0) แหล่งที่อ่านมากที่สุด ได้แก่ ซื้ออ่านเอง (ร้อยละ 1.8) และยืมจากห้องสมุด (ร้อยละ 1.3)

รู้จักธรรมชาติกับตามอก มีจำนวนผู้ที่ไม่เคยอ่าน (ร้อยละ 96.5) สาเหตุที่ไม่เคยอ่านหนังสือมากที่สุด ได้แก่ ไม่รู้จักหนังสือ (ร้อยละ 69.1) ไม่ตรงกับความสนใจ (ร้อยละ 23.6) ไม่มีเวลาในการอ่าน (ร้อยละ 19.8) สาเหตุในการอ่าน ได้แก่ ความสนใจของตนเอง (ร้อยละ 1.5) เพื่อนแนะนำให้อ่าน (ร้อยละ 1.3) และชอบเนื้อหาสาระ (ร้อยละ 1.1) แหล่งที่อ่านมากที่สุด ได้แก่ ยืมจากห้องสมุด (ร้อยละ 2.0)

ไต้ดาวมฤตยู มีจำนวนผู้ที่ไม่เคยอ่าน (ร้อยละ 95.8) สาเหตุที่ไม่เคยอ่านหนังสือมากที่สุด ได้แก่ ไม่รู้จักหนังสือ (ร้อยละ 62.2) ไม่ตรงกับความสนใจ (ร้อยละ 24.5) ไม่มีเวลาในการอ่าน (ร้อยละ 20.5) สาเหตุในการอ่าน ได้แก่ ความสนใจของตนเอง (ร้อยละ 1.8) และชอบเนื้อหาสาระ (ร้อยละ 1.1) แหล่งที่อ่านมากที่สุด ได้แก่ ซื้ออ่านเอง ยืมจากห้องสมุด และยืมจากเพื่อน (ร้อยละ 1.1)

โปรเจกต์ เอกซ์ มีจำนวนผู้ที่ไม่เคยอ่าน (ร้อยละ 95.8) สาเหตุที่ไม่เคยอ่านหนังสือมากที่สุด ได้แก่ ไม่รู้จักหนังสือ (ร้อยละ 63.8) ไม่ตรงกับความสนใจ (ร้อยละ 27.8) ไม่มีเวลาในการอ่าน (ร้อยละ 20.0) สาเหตุในการอ่าน ได้แก่ ความสนใจของตนเอง (ร้อยละ 1.8) ชอบเนื้อหาสาระ (ร้อยละ 1.3) แหล่งที่อ่านมากที่สุด ได้แก่ ยืมจากเพื่อน (ร้อยละ 2.0) ร้านขายหนังสือ (ร้อยละ 1.5)

นักวิทยาศาสตร์ดีเด่นกับสังคมไทย มีจำนวนผู้ที่ไม่เคยอ่าน (ร้อยละ 95.5) สาเหตุที่ไม่เคยอ่านหนังสือมากที่สุด ได้แก่ ไม่รู้จักหนังสือ (ร้อยละ 61.1) ไม่ตรงกับความสนใจ (ร้อยละ 32.2) ไม่มีเวลาในการอ่าน (ร้อยละ 20.0) สาเหตุในการอ่าน ได้แก่ อาจารย์แนะนำให้อ่าน (ร้อยละ 2.0) ความสนใจของตนเอง ชอบเนื้อหาสาระ และเพื่อนแนะนำให้อ่าน (ร้อยละ 1.8) แหล่งที่อ่านมากที่สุด ได้แก่ ยืมจากห้องสมุด (ร้อยละ 2.5) และซื้ออ่านเอง (ร้อยละ 1.1)

สุขภาพแบบองค์รวม มีจำนวนผู้ที่ไม่เคยอ่าน (ร้อยละ 95.3) สาเหตุที่ไม่เคยอ่านหนังสือมากที่สุด ได้แก่ ไม่รู้จักหนังสือ (ร้อยละ 63.1) ไม่ตรงกับความสนใจ (ร้อยละ 26.9) ไม่มีเวลาในการอ่าน (ร้อยละ 18.9) สาเหตุในการอ่าน ได้แก่ อาจารย์แนะนำให้อ่าน (ร้อยละ 3.5) ความสนใจของตนเอง (ร้อยละ 1.6) และชอบเนื้อหาสาระ (ร้อยละ 1.1) แหล่งที่อ่านมากที่สุด ได้แก่ ยืมจากห้องสมุด (ร้อยละ 3.5) ยืมจากเพื่อน (ร้อยละ 1.1)

ความจริงที่หายไป (จากคลองด่านถึงเชียงดาว) มีจำนวนผู้ที่ไม่เคยอ่าน (ร้อยละ 95.1) สาเหตุที่ไม่เคยอ่านหนังสือมากที่สุด ได้แก่ ไม่รู้จักหนังสือ (ร้อยละ 64.2) ไม่ตรงกับความสนใจ (ร้อยละ 25.3) ไม่มีเวลาในการอ่าน (ร้อยละ 18.9) สาเหตุในการอ่าน ได้แก่ ความสนใจของตนเอง (ร้อยละ 3.6) และชอบเนื้อหาสาระ (ร้อยละ 1.5) แหล่งที่อ่านมากที่สุด ได้แก่ ยืมจากห้องสมุด (ร้อยละ 2.5)

ตาราง 9 ผลรวมของสาเหตุที่ไม่เคยอ่านหนังสือของ 13 ชื่อเรื่องที่มีค่าร้อยละของการอ่านต่ำสุด

สาเหตุที่ไม่เคยอ่าน*	ค่าความถี่	อันดับ
1. ไม่ชอบอ่านหนังสือ	530	5
2. ไม่ตรงกับความสนใจ	1964	2
3. ไม่รู้จักหนังสือ	4669	1
4. ไม่มีเวลาในการอ่าน	1435	3
5. ใช้สื่อต่างๆ แทนการอ่านหนังสือ	408	6
6. ไม่ทราบว่ามีอยู่ในห้องสมุด	1133	4

*ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตาราง 9 แสดงว่า สาเหตุที่นิสิตไม่เคยอ่านหนังสืออันดับแรก คือ ไม่รู้จักหนังสือ (ค่าความถี่ = 4669) อันดับ 2 ไม่ตรงกับความสนใจ (ค่าความถี่ = 1964) อันดับ 3 ไม่มีเวลาในการอ่าน (ค่าความถี่ = 1435) อันดับ 4 ไม่ทราบว่ามีอยู่ในห้องสมุด (ค่าความถี่ = 1133) อันดับ 5 ไม่ชอบอ่านหนังสือ (ค่าความถี่ = 530) และอันดับสุดท้ายคือ ใช้สื่อต่างๆ แทนการอ่านหนังสือ (ค่าความถี่ = 408)

4. เปรียบเทียบการอ่านหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร โดยภาพรวมทั้ง 30 ชื่อเรื่อง
ปรากฏดังตาราง 10-13

ตาราง 10 เปรียบเทียบการอ่านหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร โดยภาพรวมทั้ง 30 ชื่อเรื่อง
จำแนกตามเพศ

เพศ	$\bar{X}$	S.D.	t
ชาย	2.40	3.72	1.23
หญิง	2.05	2.92	

$$t_{(.05)} = 1.96$$

จากตาราง 10 แสดงว่า นิสิตที่มีเพศต่างกัน มีการอ่านหนังสือตีวิทยาศาสตร์ โดยรวมแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานการวิจัยข้อที่ 1

ตาราง 11 เปรียบเทียบการอ่านหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร โดยภาพรวมทั้ง 30 ชื่อเรื่อง
จำแนกตามชั้นปี

ชั้นปี	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	F
การอ่าน $\bar{X}$	2.25	2.31	2.47	1.59	1.73

$$F_{(0.5; df 3, 546)} = 2.62$$

จากตาราง 11 แสดงว่า นิสิตที่มีชั้นปีต่างกัน มีการอ่านหนังสือตีวิทยาศาสตร์ โดยรวมแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานการวิจัยข้อที่ 2

ตาราง 12 เปรียบเทียบการอ่านหนังสือดีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร โดยภาพรวมทั้ง 30 ชื่อเรื่อง
จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา

สาขาวิชา		วท.	วส.	มส.	F
การอ่าน	$\bar{X}$	2.51	2.12	1.95	1.44

$$F_{(0.5; df 2, 547)} = 3.02$$

จากตาราง 12 แสดงว่า นิสิตที่มีสาขาวิชาต่างกัน มีการอ่านหนังสือดีวิทยาศาสตร์ โดยรวมแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานการวิจัยข้อที่ 3

ตาราง 13 เปรียบเทียบการอ่านหนังสือดีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร โดยภาพรวมทั้ง 30 ชื่อเรื่อง
จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		ต่ำ	กลาง	สูง	F
		(ไม่เกิน 2.75)	(2.76 - 3.25)	(3.26 - 4.00)	
การอ่าน	$\bar{X}$	2.62	2.16	1.88	1.73

$$F_{(0.5; df 2, 547)} = 3.02$$

จากตาราง 13 แสดงว่า นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีการอ่านหนังสือดีวิทยาศาสตร์ โดยรวมแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานการวิจัยข้อที่ 4

5. ความสัมพันธ์ของการอ่านหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร 4 ชื่อเรื่องที่มีค่าร้อยละของการอ่านสูงสุด ปรากฏดังตาราง 14-17

ตาราง 14 จำนวนของการอ่านหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร 4 ชื่อเรื่องที่มีการอ่านสูงสุด จำแนกตามเพศ

ชื่อเรื่อง	เพศ		รวม	χ^2
	ชาย	หญิง		
1. ธรรมชาติปิ๊ง				
เคยอ่าน	82	138	220	0.13
ไม่เคยอ่าน	128	202	330	
รวม	210	340	550	
2. แกะรอย DNA				
เคยอ่าน	43	60	103	0.68
ไม่เคยอ่าน	167	280	447	
รวม	210	340	550	
3. แกะรอย ไอส์ไตน์				
เคยอ่าน	34	53	87	0.04
ไม่เคยอ่าน	176	287	463	
รวม	210	340	550	
4. อมตะ				
เคยอ่าน	27	51	78	0.49
ไม่เคยอ่าน	183	289	472	
รวม	210	340	550	

$$\chi^2_{(0.5; df 1)} = 3.84$$

จากตาราง 14 แสดงว่า เพศไม่มีความสัมพันธ์กับการอ่านหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรรที่มีค่าร้อยละของการอ่านสูงสุดทั้ง 4 ชื่อเรื่อง

ตาราง 15 จำนวนของการอ่านหนังสือดีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร 4 ชื่อเรื่องที่มีการอ่านสูงสุด
จำแนกตามชั้นปี

ชื่อเรื่อง	ชั้นปี				รวม	χ^2
	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4		
1. ธรรมชาติปิ๊ง						
เคยอ่าน	49	63	66	42	220	8.36*
ไม่เคยอ่าน	102	81	73	74	330	
รวม	151	144	139	116	550	
2. แกะรอย DNA						
เคยอ่าน	30	27	17	29	103	6.98
ไม่เคยอ่าน	121	117	122	74	447	
รวม	151	144	139	116	550	
3. แกะรอย ไอส์ไตน์						
เคยอ่าน	26	20	24	17	87	0.96
ไม่เคยอ่าน	125	124	115	99	463	
รวม	151	144	139	116	550	
4. อมตะ						
เคยอ่าน	22	18	22	16	78	0.67
ไม่เคยอ่าน	129	126	117	100	472	
รวม	151	144	139	116	550	

$$\chi^2_{(0.5; df 3)} = 7.81$$

จากตาราง 15 แสดงว่า สถานะชั้นปีของนิสิตมีความสัมพันธ์กับการอ่านหนังสือดีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรรที่มีค่าร้อยละของการอ่านสูงสุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 ชื่อเรื่อง คือ ธรรมชาติปิ๊ง โดยที่นิสิตชั้นปีที่ 2 และ 3 มีสัดส่วนของกลุ่มผู้ที่เคยอ่านสูงกว่าชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 4

ตาราง 16 จำนวนของการอ่านหนังสือดีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร 4 ชื่อเรื่องที่มีการอ่านสูงสุด จำแนกตามสาขาวิชา

ชื่อเรื่อง	สาขาวิชา			รวม	χ^2
	วท.	วส.	มส.		
1. ธรรมชาติปิ๊ง					
เคยอ่าน	78	67	75	220	2.05
ไม่เคยอ่าน	98	112	120	330	
รวม	176	179	195	550	
2. แกะรอย DNA					
เคยอ่าน	32	37	34	103	0.69
ไม่เคยอ่าน	144	142	161	447	
รวม	176	179	195	550	
3. แกะรอย ไฮสไตร์					
เคยอ่าน	31	31	25	87	2.05
ไม่เคยอ่าน	145	148	170	463	
รวม	176	179	195	550	
4. อมตะ					
เคยอ่าน	20	30	28	78	2.13
ไม่เคยอ่าน	156	149	167	472	
รวม	176	179	195	550	

$$\chi^2_{(0.5; df 2)} = 5.99$$

จากตาราง 16 แสดงว่า กลุ่มสาขาวิชาไม่มีความสัมพันธ์กับการอ่านหนังสือดีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรรที่มีคำร้อยละของการอ่านสูงสุดทั้ง 4 ชื่อเรื่อง

ตาราง 17 จำนวนของการอ่านหนังสือวิทยาสตรที่คัดสรร 4 ชื่อเรื่องที่มีการอ่านสูงสุด
จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ชื่อเรื่อง	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน			รวม	χ^2
	ต่ำ	กลาง	สูง		
	(ไม่เกิน 2.75)	(2.76 - 3.25)	(3.26 - 4.00)		
1. ธรรมชาติปึก					
เคยอ่าน	46	123	51	220	5.58
ไม่เคยอ่าน	74	153	103	330	
รวม	120	276	154	550	
2. แกะรอย DNA					
เคยอ่าน	22	49	32	103	0.61
ไม่เคยอ่าน	98	227	122	447	
รวม	120	276	154	550	
3. แกะรอย ไอส์ไตน์					
เคยอ่าน	20	48	19	87	1.98
ไม่เคยอ่าน	100	228	135	463	
รวม	120	276	154	550	
4. อมตะ					
เคยอ่าน	15	38	25	78	0.85
ไม่เคยอ่าน	105	238	129	472	
รวม	120	276	154	550	

$$\chi^2_{(0.5; df 2)} = 5.99$$

จากตาราง 17 แสดงว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับการอ่านหนังสือดี
วิทยาสตรที่คัดสรรที่มีค่าร้อยละของการอ่านสูงสุดทั้ง 4 ชื่อเรื่อง

6. ความสัมพันธ์ของการอ่านหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร 13 ชื่อเรื่องที่มีคำร้อยละของการอ่านต่ำสุด ปรากฏดังตาราง 18-21

ตาราง 18 จำนวนของการอ่านหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร 13 ชื่อเรื่องที่มีการอ่านต่ำสุด
จำแนกตามเพศ

ชื่อเรื่อง	เพศ		รวม	χ^2
	ชาย	หญิง		
1. ดอกไม้เพลิงโบราณ				
เคยอ่าน	7	2	9	6.08*
ไม่เคยอ่าน	203	338	541	
รวม	210	340	550	
2. อีศระนอกระนาบ				
เคยอ่าน	5	7	12	0.63
ไม่เคยอ่าน	205	333	538	
รวม	210	340	550	
3. สู้ชีวิตอมตะ				
เคยอ่าน	6	6	12	0.73
ไม่เคยอ่าน	204	334	538	
รวม	210	340	550	
4. ซูเปอร์มด ถ้วยยักษ์ และแม่หมี				
เคยอ่าน	9	4	13	5.44*
ไม่เคยอ่าน	201	336	537	
รวม	210	340	550	
5. เทคโนโลยีกับสวรรค์				
เคยอ่าน	11	3	14	9.93*
ไม่เคยอ่าน	199	337	536	
รวม	210	340	550	

ตาราง 18 (ต่อ)

ชื่อเรื่อง	เพศ		รวม	χ^2
	ชาย	หญิง		
6. ฤดูดาว				
เคยอ่าน	6	8	14	0.13
ไม่เคยอ่าน	204	332	536	
รวม	210	340	550	
7. กาลเวลา				
เคยอ่าน	13	5	18	9.14*
ไม่เคยอ่าน	197	335	532	
รวม	210	340	550	
8. รู้จักรธรรมชาติกับตาม่อง				
เคยอ่าน	10	9	19	1.74
ไม่เคยอ่าน	200	331	531	
รวม	210	340	550	
9. ใต้ดาวมฤตยู				
เคยอ่าน	6	17	23	1.48
ไม่เคยอ่าน	204	323	527	
รวม	210	340	550	
10. โปรเจกต์ เอกซ์				
เคยอ่าน	11	12	23	0.95
ไม่เคยอ่าน	199	328	527	
รวม	210	340	550	
11. นักวิทยาศาสตร์ดีเด่นกับสังคมไทย				
เคยอ่าน	11	14	25	0.38
ไม่เคยอ่าน	199	326	525	
รวม	210	340	550	

ตาราง 18 (ต่อ)

ชื่อเรื่อง	เพศ		รวม	χ^2
	ชาย	หญิง		
12. สุขภาพแบบองค์รวม				
เคยอ่าน	7	19	26	1.47
ไม่เคยอ่าน	203	321	524	
รวม	210	340	550	
13. ความจริงที่หายไป				
เคยอ่าน	15	12	27	3.63
ไม่เคยอ่าน	195	328	523	
รวม	210	340	550	

$$\chi^2_{(0.5; df 1)} = 3.84$$

จากตาราง 18 แสดงว่า เพศมีความสัมพันธ์กับการอ่านหนังสือดีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรรที่มีค่าร้อยละของการต่ำสุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 4 ชื่อเรื่อง ได้แก่ ดอกไม้เพลิงโบราณ ชูเปอร์มด ถ้วยยักษ์ และแม่หมี เทคโนโลยีกับสวรรค์ และกาลเวลา โดยที่สัดส่วนของกลุ่มที่ไม่เคยอ่านเพศหญิงสูงกว่าเพศชาย

ตาราง 19 จำนวนของการอ่านหนังสือวิทยาสตรที่คัดสรร 13 ชื่อเรื่องที่มีการอ่านต่ำสุด
จำแนกตามชั้นปี

ชื่อเรื่อง	ชั้นปี				รวม	χ^2
	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4		
1. ดอกไม้เพลิงโบราณ						
เคยอ่าน	3	1	5	0	9	6.16
ไม่เคยอ่าน	148	143	134	116	541	
รวม	151	144	139	116	550	
2. อีศระนอกระนาบ						
เคยอ่าน	2	2	4	4	12	2.13
ไม่เคยอ่าน	149	142	135	112	538	
รวม	151	144	139	116	550	
3. สู้ชีวิตอมตะ						
เคยอ่าน	3	4	2	3	12	0.72
ไม่เคยอ่าน	148	140	137	113	538	
รวม	151	144	139	116	550	
4. ซูเปอร์มด ถ้วยยักษ์ และแม่หมี						
เคยอ่าน	4	5	2	2	13	1.54
ไม่เคยอ่าน	147	139	137	114	537	
รวม	151	144	139	116	550	
5. เทคโนโลยีกับสวรรค์						
เคยอ่าน	1	3	10	0	14	17.42*
ไม่เคยอ่าน	150	141	129	116	536	
รวม	151	144	139	116	550	
6. ฤดูดาว						
เคยอ่าน	5	2	6	1	14	4.22
ไม่เคยอ่าน	146	142	133	115	536	
รวม	151	144	139	116	550	

ตาราง 19 (ต่อ)

ชื่อเรื่อง	ชั้นปี				รวม	χ^2
	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4		
7. กาลเวลา						
เคยอ่าน	6	5	6	1	18	2.86
ไม่เคยอ่าน	145	139	133	115	532	
รวม	151	144	139	116	550	
8. รู้จักธรรมชาติกับตาม่อง						
เคยอ่าน	9	4	6	0	19	7.50
ไม่เคยอ่าน	142	140	133	116	531	
รวม	151	144	139	116	550	
9. ใต้มฤตยู						
เคยอ่าน	8	8	5	2	23	3.02
ไม่เคยอ่าน	143	136	134	114	527	
รวม	151	144	139	116	550	
10. โปรเจกต์ เอกซ์						
เคยอ่าน	6	9	7	1	23	4.98
ไม่เคยอ่าน	145	135	132	115	527	
รวม	151	144	139	116	550	
11. นักวิทยาศาสตร์ดีเด่นกับสังคมไทย						
เคยอ่าน	11	8	6	0	25	8.50*
ไม่เคยอ่าน	140	136	133	116	525	
รวม	151	144	139	116	550	
12. สุขภาพแบบองค์รวม						
เคยอ่าน	9	6	7	4	26	1.06
ไม่เคยอ่าน	142	138	132	112	524	
รวม	151	144	139	116	550	

ตาราง 19 (ต่อ)

ชื่อเรื่อง	ชั้นปี				รวม	χ^2
	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4		
13. ความจริงที่หายไป						
เคยอ่าน	5	10	11	1	27	8.86*
ไม่เคยอ่าน	146	134	128	115	523	
รวม	151	144	139	116	550	

$$\chi^2_{(0.5; df 3)} = 7.81$$

จากตาราง 19 แสดงว่า สถานะชั้นปีของนิสิตมีความสัมพันธ์กับการอ่านหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรรที่มีค่าร้อยละของการอ่านต่ำสุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 ชื่อเรื่อง ได้แก่ เทคโนโลยีกับสวรรค์ โดยที่สัดส่วนของกลุ่มที่ไม่เคยอ่านเป็นนิสิตชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 4 สูงที่สุด ส่วนนักวิทยาศาสตร์ดีเด่นกับสังคมไทย และความจริงที่หายไป มีสัดส่วนของกลุ่มที่ไม่เคยอ่านเป็นนิสิตชั้นปีที่ 4 สูงกว่านิสิตชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3

ตาราง 20 จำนวนของการอ่านหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร 13 ชื่อเรื่องที่มีการอ่านต่ำสุด
จำแนกตามสาขาวิชา

ชื่อเรื่อง	สาขาวิชา			รวม	χ^2
	วท.	วส.	มส.		
1. ดอกไม้เพลิงโบราณ					
เคยอ่าน	3	1	5	9	2.34
ไม่เคยอ่าน	173	178	190	541	
รวม	176	179	195	550	
2. อีศระนอกระนาบ					
เคยอ่าน	7	3	2	12	4.09
ไม่เคยอ่าน	169	176	193	538	
รวม	176	179	195	550	

ตาราง 20 (ต่อ)

ชื่อเรื่อง	สาขาวิชา			รวม	χ^2
	วท.	วส.	มส.		
3. สู้ชีวิตอมตะ					
เคยอ่าน	5	3	4	12	0.59
ไม่เคยอ่าน	171	176	191	538	
รวม	176	179	195	550	
4. ซูเปอร์มด ถ้วยยักษ์ และแม่หมี					
เคยอ่าน	3	8	2	13	5.28
ไม่เคยอ่าน	173	171	193	537	
รวม	176	179	195	550	
5. เทคโนโลยีกับสวรรค์					
เคยอ่าน	6	2	6	14	2.22
ไม่เคยอ่าน	170	177	189	536	
รวม	176	179	195	550	
6. ฤดูดาว					
เคยอ่าน	8	4	2	14	4.72
ไม่เคยอ่าน	168	175	193	536	
รวม	176	179	195	550	
7. กาลเวลา					
เคยอ่าน	7	4	7	18	0.98
ไม่เคยอ่าน	169	175	188	532	
รวม	176	179	195	550	
8. รู้จักธรรมชาติกับตาม่อง					
เคยอ่าน	5	4	10	19	2.63
ไม่เคยอ่าน	171	175	185	531	
รวม	176	179	195	550	

ตาราง 20 (ต่อ)

ชื่อเรื่อง	สาขาวิชา			รวม	χ^2
	วท.	วส.	มส.		
9. ใต้ดาวมฤตยู					
เคยอ่าน	7	9	7	23	0.51
ไม่เคยอ่าน	169	170	188	527	
รวม	176	179	195	550	
10. โปรเจกต์ เอกซ์					
เคยอ่าน	10	6	7	23	1.47
ไม่เคยอ่าน	166	173	188	527	
รวม	176	179	195	550	
11. นักวิทยาศาสตร์ดีเด่นกับสังคมไทย					
เคยอ่าน	7	13	5	25	4.94
ไม่เคยอ่าน	169	166	190	525	
รวม	176	179	195	550	
12. สุขภาพแบบองค์รวม					
เคยอ่าน	6	11	9	26	1.48
ไม่เคยอ่าน	170	168	186	524	
รวม	176	179	195	550	
13. ความจริงที่หายไป					
เคยอ่าน	11	4	12	27	4.07
ไม่เคยอ่าน	165	175	183	523	
รวม	176	179	195	550	

$$\chi^2_{(0.5; df 2)} = 5.99$$

จากตาราง 20 แสดงว่า กลุ่มสาขาวิชาไม่มีความสัมพันธ์กับการอ่านหนังสือดีวิทยาศาสตร์
ที่คัดสรรที่มีค่าร้อยละของการอ่านต่ำสุดทั้ง 13 ชื่อเรื่อง

ตาราง 21 จำนวนของการอ่านหนังสือวิทยาสตรที่คัดสรร 13 ชื่อเรื่องที่มีการอ่านต่ำสุด
จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ชื่อเรื่อง	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน			รวม	χ^2
	ต่ำ	ปานกลาง	สูง		
	(ไม่เกิน 2.75)	(2.76 - 3.25)	(3.26 - 4.00)		
1. ดอกไม้เพลิงโบราณ					
เคยอ่าน	3	3	3	9	1.68
ไม่เคยอ่าน	117	273	151	541	
รวม	113	262	149	524	
2. อีสรนอกกระนาบ					
เคยอ่าน	4	6	2	12	1.31
ไม่เคยอ่าน	116	270	152	538	
รวม	113	262	149	524	
3. สู้ชีวิตอมตะ					
เคยอ่าน	4	3	5	12	3.11
ไม่เคยอ่าน	116	273	149	538	
รวม	113	262	149	524	
4. ชูเปอร์มด ถ้วยยักษ์ และแม่หมี					
เคยอ่าน	2	7	4	13	0.32
ไม่เคยอ่าน	118	269	150	537	
รวม	113	262	149	524	
5. เทคโนโลยีกับสวรรค์					
เคยอ่าน	4	6	4	14	0.46
ไม่เคยอ่าน	116	270	150	536	
รวม	113	262	149	524	

ตาราง 21 (ต่อ)

ชื่อเรื่อง	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน			รวม	χ^2
	ต่ำ (ไม่เกิน 2.75)	ปานกลาง (2.76 - 3.25)	สูง (3.26 - 4.00)		
6. ถูคูดา					
เคยอ่าน	3	9	2	14	1.56
ไม่เคยอ่าน	117	267	152	536	
รวม	113	262	149	524	
7. กาลเวลา					
เคยอ่าน	5	7	6	18	0.97
ไม่เคยอ่าน	115	269	148	536	
รวม	113	262	149	524	
8. รู้จักธรรมชาติกับตาม่อง					
เคยอ่าน	3	10	6	19	0.44
ไม่เคยอ่าน	117	266	148	531	
รวม	113	262	149	524	
9. ใต้ตามฤตยู					
เคยอ่าน	10	7	6	23	7.06*
ไม่เคยอ่าน	110	269	148	527	
รวม	113	262	149	524	
10. โปรเจกต์ เอกซ์					
เคยอ่าน	7	13	3	23	2.93
ไม่เคยอ่าน	113	263	151	527	
รวม	113	262	149	524	

ตาราง 21 (ต่อ)

ชื่อเรื่อง	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน			รวม	χ^2
	ต่ำ (ไม่เกิน 2.75)	ปานกลาง (2.76 - 3.25)	สูง (3.26 - 4.00)		
11. นักวิทยาศาสตร์ดีเด่นกับสังคมไทย					
เคยอ่าน	5	9	11	25	3.48
ไม่เคยอ่าน	115	267	143	525	
รวม	113	262	149	524	
12. สุขภาพแบบองค์รวม					
เคยอ่าน	7	14	5	26	1.15
ไม่เคยอ่าน	113	262	149	524	
รวม	113	262	149	524	
13. ความจริงที่หายไป					
เคยอ่าน	10	12	5	27	4.11
ไม่เคยอ่าน	110	264	149	523	
รวม	113	262	149	524	

$$\chi^2_{(0.5; df 2)} = 5.99$$

จากตาราง 21 แสดงว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับการอ่านหนังสือดี วิทยาศาสตร์ที่คัดสรรที่มีค่าร้อยละของการอ่านต่ำสุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 ชื่อเรื่อง คือ ได้ดามฤตยู โดยที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปานกลาง มีสัดส่วนของกลุ่มผู้ที่ไม่เคยอ่านสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับต่ำ และระดับสูง

7. ประโยชน์ที่ได้จากการอ่านหนังสือดีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรรของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร ปรากฏดังตาราง 22

ตาราง 22 ประโยชน์ที่ได้จากการอ่านหนังสือดีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรรของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร (N = 550)

ข้อ	ประโยชน์ที่ได้จาก การอ่านหนังสือดีวิทยาศาสตร์	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	ทราบถึงประวัติศาสตร์และพัฒนาการของความรู้ทางวิทยาศาสตร์	3.55	0.74	มาก
2.	พัฒนาองค์ความรู้ และความคิดทางวิทยาศาสตร์	3.61	0.77	มาก
3.	ส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจทางวิทยาศาสตร์บริสุทธิ์ (ฟิสิกส์ คณิตศาสตร์ เคมี วิทยาศาสตร์ชีวภาพ) และวิทยาศาสตร์ประยุกต์	3.61	0.82	มาก
4.	ได้ความรู้เกี่ยวกับวิทยาการสมัยใหม่ (ด้านการแพทย์, วิทยาศาสตร์, เทคโนโลยี)	3.74	0.79	มาก
5.	ทำให้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับกฎหมายเชิงวิทยาศาสตร์ (เช่น กฎหมายท้องถิ่น, กฎหมายไทย, กฎหมายตะวันออก)	3.63	0.83	มาก
6.	ช่วยให้ผู้อ่านเกิดมุมมอง ทักษะ และความคิดใหม่ๆ ต่อโลกที่กว้างขึ้น	3.90	0.83	มาก
7.	ให้ความเพลิดเพลิน และความบันเทิงทางวิทยาศาสตร์	3.72	0.84	มาก
8.	นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน / การดำเนินชีวิต	3.58	0.86	มาก
9.	ช่วยให้เกิดแรงบันดาลใจในการเรียน	3.49	0.91	ปานกลาง
10.	ส่งเสริมจินตนาการ อารมณ์ และความคิด	3.78	0.81	มาก
11.	ยกระดับรสนิยม และจิตใจ	3.63	0.87	มาก
12.	การเข้าถึงหลักแห่งพุทธธรรม	3.48	0.89	ปานกลาง
รวมทั้งหมด		3.64	0.59	มาก

จากตาราง 22 แสดงว่า นิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นต่อประโยชน์ที่ได้จากการอ่าน โดยรวมในระดับมาก ($\bar{X}=3.64$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงตั้งแต่ 3.70 ขึ้นไป มีดังนี้ ช่วยให้ผู้อ่าน เกิดมุมมอง ทักษะ และความคิดใหม่ ๆ ต่อโลกที่กว้างขึ้น ($\bar{X}=3.90$) ส่งเสริมจินตนาการ อารมณ์ และความคิด ($\bar{X}=3.78$) ได้ความรู้เกี่ยวกับวิทยาการสมัยใหม่ (ด้านการแพทย์, วิทยาศาสตร์, เทคโนโลยี) ($\bar{X}=3.74$) และให้ความเพลิดเพลิน และความบันเทิงทางวิทยาศาสตร์ ($\bar{X}=3.72$)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเกี่ยวกับการอ่านหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร และเปรียบเทียบการอ่านหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร จำนวน 30 ชื่อเรื่อง ของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร สรุปผลได้ตามลำดับดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการอ่านหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร “100 เล่มหนังสือตีวิทยาศาสตร์ (พ.ศ. 2537-2548)” ประเภทบันเทิงคดี สารคดีและความรู้ทั่วไป จำนวน 30 ชื่อเรื่อง ของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบการอ่านหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรรประเภทบันเทิงคดี สารคดีและความรู้ทั่วไป จำนวน 30 ชื่อเรื่อง ของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ ชั้นปี สาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สมมุติฐานในการวิจัย

1. นิสิตที่มีเพศต่างกัน มีการอ่านและไม่อ่านหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรรแตกต่างกัน
2. นิสิตที่มีชั้นปีต่างกัน มีการอ่านและไม่อ่านหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรรแตกต่างกัน
3. นิสิตที่มีสาขาวิชาต่างกัน มีการอ่านและไม่อ่านหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรรแตกต่างกัน
4. นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีการอ่านและไม่อ่านหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรรแตกต่างกัน

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นิสิตระดับปริญญาตรีปีที่ 1-4 มหาวิทยาลัย 4 แห่งในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 80,463 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ คือ นิสิตระดับปริญญาตรีปีที่ 1-4 มหาวิทยาลัย 4 แห่งในเขตกรุงเทพมหานคร ที่สุ่มมาจากประชากรในข้างต้น โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามโควตา (Quota Stratified Random Sampling) โดยแบ่งชั้นตามสาขาวิชา ชั้นปี และเพศ คือ นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 120 คน นิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 168 คน นิสิตมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำนวน 142 คน นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 120 คน รวมทั้งสิ้น 550 คน ซึ่งมากกว่าจำนวนขั้นต่ำที่กำหนดไว้ตามตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครซี และมอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970: 606-610)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ คือ นิสิตระดับปริญญาตรีปีที่ 1-4 เพื่อดำเนินการสัมภาษณ์โดยใช้ข้อมูลเชิงปริมาณเป็นแนวทางในการสัมภาษณ์ จำนวน 24 คน โดยสุ่มแบบเจาะจงที่ครอบคลุมลักษณะต่าง ๆ ตามตัวแปรอิสระ

3. เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ คือ 1) แบบประเมินรายชื่อหนังสือดีวิทยาสาสตร์ 2) แบบสอบถามใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ และ 3) แบบสัมภาษณ์ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ

3.1 แบบประเมินรายชื่อหนังสือดีวิทยาสาสตร์

3.2 แบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบ แบบสอบถาม เป็นแบบให้เลือกตอบและเติมข้อความลงในช่องว่าง ได้แก่ เพศ ชั้นปี คณะที่เรียนเกรดเฉลี่ยสะสม (GPA) ตอนที่ 2 การอ่านหนังสือดีวิทยาสาสตร์ที่คัดสรรของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร ข้อคำถามเป็นเรื่องเกี่ยวกับการเคยอ่าน ไม่เคยอ่าน สาเหตุในการอ่าน และแหล่งที่อ่าน โดยจะใช้แบบสอบถามให้ผู้ตอบตอบเป็นแบบเลือกตอบ ตอนที่ 3 ประโยชน์ที่ได้จากการอ่านหนังสือดีวิทยาสาสตร์ที่คัดสรร ข้อคำถามเป็นเรื่องเกี่ยวกับระดับประโยชน์ที่ได้จากการอ่าน

3.3 แบบสัมภาษณ์ แบ่งประเด็นคำถามที่น่าสนใจ 3 ประเด็น ดังนี้ 1) สาเหตุในการอ่านหนังสือดีวิทยาสาสตร์ของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร 2) แหล่งที่อ่านหนังสือดีวิทยาสาสตร์ของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร 3) สาเหตุที่ไม่เคยอ่านหนังสือดีวิทยาสาสตร์ของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบบสอบถาม ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ตั้งแต่วันที่ 14 ธันวาคม 2552 จนถึง 25 มกราคม 2553 เป็นเวลาทั้งสิ้น 43 วัน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 580 ฉบับ และเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์จำนวน 550 ฉบับ

4.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์นิสิตระดับปริญญาตรีด้วยตนเอง จำนวน 24 คน ระหว่าง วันที่ 1-4 มีนาคม พ.ศ. 2553

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

5.1.1 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์มาวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางด้านสังคมศาสตร์ (SPSS/PC++) ดังนี้

5.1.1.1 ใช้ค่าร้อยละ วิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ชั้นปี คณะที่เรียนเกรดเฉลี่ยสะสม (GPA) และปริมาณการอ่านหนังสือดีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรรของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร

5.1.1.2 ใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ประโยชน์ที่ได้จากการอ่านหนังสือดีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรรของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร

5.1.1.3 ใช้ค่าสถิติ t-test แบบ Independent วิเคราะห์เปรียบเทียบการอ่านหนังสือดีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร โดยภาพรวมทั้ง 30 ชื่อเรื่อง จำแนกตามตัวแปรเพศ

5.1.1.4 ใช้ค่าสถิติ F-test วิเคราะห์เปรียบเทียบการอ่านหนังสือดีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร โดยภาพรวมทั้ง 30 ชื่อเรื่อง จำแนกตามตัวแปรชั้นปี สาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติดำเนินการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe)

5.1.1.5 ใช้ค่าสถิติไคสแควร์ (χ^2) ใช้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของการอ่านหนังสือดีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร ที่มีกลุ่มตัวอย่างอ่านสูง 4 ชื่อเรื่อง และกลุ่มตัวอย่างอ่านน้อย 13 ชื่อเรื่อง รวมจำนวน 17 ชื่อเรื่อง จำแนกตามตัวแปรเพศ ชั้นปี สาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

5.2 การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์

5.2.1 ผู้วิจัยวิเคราะห์เนื้อหาโดยละเอียดภายหลังเสร็จสิ้นการสัมภาษณ์ ดังนี้

5.2.1.1 ผู้วิจัยใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่บันทึกคำให้สัมภาษณ์ของนิสิตแต่ละคน โดยนำไฟล์เสียงคำสัมภาษณ์มาถอดคำสัมภาษณ์แบบคำต่อคำในรูปของแฟ้มเอกสาร

5.2.1.2 ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาเพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล

5.2.1.3 ผู้วิจัยอ่านและวิเคราะห์เนื้อหาของข้อมูล เพื่อค้นหาข้อมูล พิจารณาว่าผลการวิจัยจากข้อมูลเชิงคุณภาพสอดคล้องกับผลการวิจัยจากข้อมูลเชิงปริมาณหรือไม่ อย่างไร

สรุปผลการวิจัยจากข้อมูลเชิงปริมาณ

ผลการวิจัยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามซึ่งเป็นข้อมูลเชิงปริมาณนั้น สรุปได้ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

นิสิตระดับปริญญาตรีที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 550 คน ส่วนใหญ่เป็นนิสิตเพศหญิง (ร้อยละ 61.8) ชั้นปีที่ 1 (ร้อยละ 27.5) กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (ร้อยละ 35.5) และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับปานกลาง (2.76 - 3.25) (ร้อยละ 50.2)

2. การอ่านหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร โดยภาพรวมทั้ง 30 ชื่อเรื่องของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า การอ่านหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรรของนิสิต ในจำนวนหนังสือดี 30 ชื่อเรื่อง มีชื่อเรื่องที่มีจำนวนนิสิตเคยอ่านสูงสุด 4 รายการ ได้แก่ ธรรมชาติดึก (เคยอ่าน ร้อยละ 40.0) แกะรอย DNA (เคยอ่าน ร้อยละ 18.7) แกะรอยไอน์สไตน์ (1): ชีวิต ผลงาน และความสำเร็จ (เคยอ่าน ร้อยละ 15.8) และอมตะ (เคยอ่าน ร้อยละ 14.2)

ส่วนชื่อเรื่องที่นิสิตจำนวนน้อยเคยอ่าน มี 13 รายการ ได้แก่ ดอกไม้เพลิงโบราณ (เคยอ่าน ร้อยละ 1.6) อีศระนอกระนาบ (เคยอ่าน ร้อยละ 2.2) สู้ชีวิตอมตะ (เคยอ่าน ร้อยละ 2.4) ชูเปอร์มด ถ้วยยักษ์ และแม่หมี (เคยอ่าน ร้อยละ 2.4) เทคโนโลยีกับสวรรค์ (เคยอ่าน ร้อยละ 2.5) ฤดูดาว (เคยอ่าน ร้อยละ 3.1) กาลเวลา (เคยอ่าน ร้อยละ 3.3) รู้จักธรรมชาติกับตามอก (เคยอ่าน ร้อยละ 3.5) ใต้ดาวมฤตยู (เคยอ่าน ร้อยละ 4.2) โปรเจกต์ เอกซ์ (เคยอ่าน ร้อยละ 4.2) นักวิทยาศาสตร์ดีเด่นกับสังคมไทย (เคยอ่าน ร้อยละ 4.5) สุขภาพแบบองค์รวม (เคยอ่าน ร้อยละ 4.7) และความจริงที่หายไป (จากคลองด่านถึงเชียงดาว) (เคยอ่าน ร้อยละ 4.9) ตามลำดับ

3. จำนวนหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร ที่มีค่าร้อยละของจำนวนนิสิตที่เคยอ่านสูงสุด มี 4 ชื่อเรื่อง ได้แก่ ธรรมชาติดึก มีจำนวนผู้ที่เคยอ่านมากที่สุด (ร้อยละ 40.0) สาเหตุในการอ่านมากที่สุด ได้แก่ ความสนใจของตนเอง (ร้อยละ 20.9) ชอบเนื้อหาสาระ (ร้อยละ 14.9) แหล่งที่อ่านมากที่สุด ได้แก่ ยืมจากห้องสมุด (ร้อยละ 13.1) และซื้ออ่านเอง (ร้อยละ 10.7) และสาเหตุที่ไม่เคยอ่านมากที่สุด ได้แก่ ไม่รู้จักหนังสือ (ร้อยละ 28.2) ไม่มีเวลาในการอ่าน (ร้อยละ 18.7) ไม่ตรงกับความสนใจ (ร้อยละ 18.0)

แกะรอย DNA มีจำนวนผู้ที่เคยอ่านมากที่สุด (ร้อยละ 18.7) สาเหตุในการอ่านมากที่สุด ได้แก่ ความสนใจของตนเอง (ร้อยละ 11.3) แหล่งที่อ่านมากที่สุด ได้แก่ ยืมจากห้องสมุด (ร้อยละ 8.2) และสาเหตุที่ไม่เคยอ่านมากที่สุด ได้แก่ ไม่รู้จักหนังสือ (ร้อยละ 48.7) และไม่ตรงกับความสนใจ (ร้อยละ 22.5)

แกะรอยไอน์สไตน์ (1) : ชีวิต ผลงาน และความสำเร็จ มีจำนวนผู้ที่เคยอ่านมากที่สุด (ร้อยละ 15.8) สาเหตุในการอ่านมากที่สุด ได้แก่ ความสนใจของตนเอง (ร้อยละ 9.8) ชอบเนื้อหาสาระ (ร้อยละ 5.6) แหล่งที่อ่านมากที่สุด ได้แก่ ยืมจากห้องสมุด (ร้อยละ 5.1) และสาเหตุที่ไม่เคยอ่านมากที่สุด ได้แก่ ไม่รู้จักหนังสือ (ร้อยละ 48.4) ไม่ตรงกับความสนใจ (ร้อยละ 22.5) และไม่มีเวลาในการอ่าน (ร้อยละ 22.4)

อมตะ มีจำนวนผู้ที่เคยอ่านมากที่สุด (ร้อยละ 14.2) สาเหตุในการอ่านมากที่สุด ได้แก่ ความสนใจของตนเอง (ร้อยละ 6.7) ชอบเนื้อหาสาระ (ร้อยละ 3.8) แหล่งที่อ่านมากที่สุด ได้แก่ ยืมจากห้องสมุด (ร้อยละ 6.4) และสาเหตุที่ไม่เคยอ่านมากที่สุด ได้แก่ ไม่รู้จักหนังสือ (ร้อยละ 58.7) และไม่ตรงกับความสนใจ (ร้อยละ 23.5)

4. ผลรวมของสาเหตุในการอ่านหนังสือดีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร 4 ชื่อเรื่องที่มีค่าร้อยละของการอ่านสูงสุด พบว่า สาเหตุอันดับแรก คือ ความสนใจของตนเอง (ค่าความถี่ = 268) อันดับ 2 ชอบเนื้อหาสาระ (ค่าความถี่ = 177) อันดับ 3 ชอบนักเขียน (ค่าความถี่ = 100) อันดับ 4 เพื่อนแนะนำให้อ่าน (ค่าความถี่ = 58) อันดับ 5 จากสื่อประชาสัมพันธ์ (ค่าความถี่ = 55) อันดับ 6 ผู้ปกครองแนะนำให้อ่าน (ค่าความถี่ = 44) อันดับ 7 เป็นหนังสือขายดี (ค่าความถี่ = 43) อันดับ 8 อาจารย์แนะนำให้อ่าน (ค่าความถี่ = 42) และอันดับสุดท้าย คือ เป็นหนังสือที่ได้รับรางวัล (ค่าความถี่ = 29)

5. ผลรวมของแหล่งที่อ่านหนังสือดีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร 4 ชื่อเรื่องที่มีค่าร้อยละของการอ่านสูงสุด พบว่า แหล่งที่อ่านหนังสือของนิสิตอันดับแรก คือ ยืมจากห้องสมุด (ค่าความถี่ = 180) อันดับ 2 ซื้ออ่านเอง (ค่าความถี่ = 113) อันดับ 3 ร้านขายหนังสือ (ค่าความถี่ = 99) อันดับ 4 ยืมจากเพื่อน (ค่าความถี่ = 77) และอันดับสุดท้าย คือ เข้าจากร้านหนังสือ (ค่าความถี่ = 23)

6. จำนวนหนังสือดีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร ที่มีค่าร้อยละของจำนวนนิสิตที่เคยอ่านต่ำสุด มี 13 ชื่อเรื่อง ได้แก่ ดอกไม้เพลิงโบราณ (มีจำนวนผู้ที่เคยอ่าน ร้อยละ 1.6) สาเหตุที่ไม่เคยอ่านมากที่สุด ได้แก่ ไม่รู้จักหนังสือ (ร้อยละ 67.8) ไม่ตรงกับความสนใจ (ร้อยละ 29.8) และไม่มีเวลาในการอ่าน (ร้อยละ 20.4)

อิสระนอกระนาบ (มีจำนวนผู้ที่เคยอ่าน ร้อยละ 2.2) สาเหตุที่ไม่เคยอ่านมากที่สุด ได้แก่ ไม่รู้จักหนังสือ (ร้อยละ 69.5) ไม่ตรงกับความสนใจ (ร้อยละ 27.1) และไม่มีเวลาในการอ่าน (ร้อยละ 21.3)

สุชีวิตอมตะ (มีจำนวนผู้ที่เคยอ่าน ร้อยละ 2.2) สาเหตุที่ไม่เคยอ่านมากที่สุด ได้แก่ ไม่รู้จักหนังสือ (ร้อยละ 66.9) ไม่ตรงกับความสนใจ (ร้อยละ 28.7) และไม่มีเวลาในการอ่าน (ร้อยละ 20.9)

ชูเปอร่มด ถ้วยักษ์ และแม่หมี (มีจำนวนผู้ที่เคยอ่าน ร้อยละ 2.4) สาเหตุที่ไม่เคยอ่านมากที่สุด ได้แก่ ไม่รู้จักหนังสือ (ร้อยละ 64.9) ไม่ตรงกับความสนใจ (ร้อยละ 30.9) และไม่มีเวลาในการอ่าน (ร้อยละ 21.3)

เทคโนโลยีกับสวรรค์ (มีจำนวนผู้ที่เคยอ่าน ร้อยละ 2.5) สาเหตุที่ไม่เคยอ่านมากที่สุด ได้แก่ ไม่รู้จักหนังสือ (ร้อยละ 67.5) ไม่ตรงกับความสนใจ (ร้อยละ 23.3) และไม่มีเวลาในการอ่าน (ร้อยละ 19.5)

ฤดูดาว (มีจำนวนผู้ที่เคยอ่าน ร้อยละ 3.1) สาเหตุที่ไม่เคยอ่านมากที่สุด ได้แก่ ไม่รู้จักหนังสือ (ร้อยละ 69.6) ไม่ตรงกับความสนใจ (ร้อยละ 24.2) และไม่มีเวลาในการอ่าน (ร้อยละ 20.2)

กาลเวลา (มีจำนวนผู้ที่เคยอ่าน ร้อยละ 3.3) สาเหตุที่ไม่เคยอ่านมากที่สุด ได้แก่ ไม่รู้จักหนังสือ (ร้อยละ 58.9) ไม่ตรงกับความสนใจ (ร้อยละ 28.9) และไม่มีเวลาในการอ่าน (ร้อยละ 19.3)

รู้จักธรรมชาติกับตามอก (มีจำนวนผู้ที่เคยอ่าน ร้อยละ 3.5) สาเหตุที่ไม่เคยอ่านมากที่สุด ได้แก่ ไม่รู้จักหนังสือ (ร้อยละ 69.1) และไม่ตรงกับความสนใจ (ร้อยละ 23.6) ไม่มีเวลาในการอ่าน (ร้อยละ 19.8)

ใต้ดาวมฤตยู (มีจำนวนผู้ที่เคยอ่าน ร้อยละ 4.2) สาเหตุที่ไม่เคยอ่านมากที่สุด ได้แก่ ไม่รู้จักหนังสือ (ร้อยละ 62.2) ไม่ตรงกับความสนใจ (ร้อยละ 24.5) และไม่มีเวลาในการอ่าน (ร้อยละ 20.5)

โปรเจกต์ เอกซ์ (มีจำนวนผู้ที่เคยอ่าน ร้อยละ 4.2) สาเหตุที่ไม่เคยอ่านมากที่สุด ได้แก่ ไม่รู้จักหนังสือ (ร้อยละ 63.8) ไม่ตรงกับความสนใจ (ร้อยละ 27.8) และไม่มีเวลาในการอ่าน (ร้อยละ 20.0)

นักวิทยาศาสตร์ดีเด่นกับสังคมไทย (มีจำนวนผู้ที่เคยอ่าน ร้อยละ 4.5) สาเหตุที่ไม่เคยอ่านมากที่สุด ได้แก่ ไม่รู้จักหนังสือ (ร้อยละ 61.1) ไม่ตรงกับความสนใจ (ร้อยละ 32.2) และไม่มีเวลาในการอ่าน (ร้อยละ 20.0)

สุขภาพแบบองค์รวม (มีจำนวนผู้ที่เคยอ่าน ร้อยละ 4.7) สาเหตุที่ไม่เคยอ่านมากที่สุด ได้แก่ ไม่รู้จักหนังสือ (ร้อยละ 63.1) ไม่ตรงกับความสนใจ (ร้อยละ 26.9) และไม่มีเวลาในการอ่าน (ร้อยละ 18.9)

ความจริงที่หายไป (จากคลองด่านถึงเชียงดาว) (มีจำนวนผู้ที่เคยอ่าน ร้อยละ 4.9) สาเหตุที่ไม่เคยอ่านมากที่สุด ได้แก่ ไม่รู้จักหนังสือ (ร้อยละ 64.2) ไม่ตรงกับความสนใจ (ร้อยละ 25.3) และไม่มีเวลาในการอ่าน (ร้อยละ 18.9)

7. ผลรวมของสาเหตุที่ไม่เคยอ่านหนังสือของ 13 ชื่อเรื่องที่มีค่าร้อยละของการอ่านต่ำสุดพบว่า สาเหตุอันดับแรก คือ ไม่รู้จักหนังสือ (ค่าความถี่ = 4669) อันดับ 2 ไม่ตรงกับความสนใจ (ค่าความถี่ = 1964) อันดับ 3 ไม่มีเวลาในการอ่าน (ค่าความถี่ = 1354) อันดับ 4 ไม่ทราบว่ามีอยู่ในห้องสมุด (ค่าความถี่ = 1133) อันดับ 5 ไม่ชอบอ่านหนังสือ (ค่าความถี่ = 530) และอันดับสุดท้ายคือ ใช้สื่อต่างๆ แทนการอ่านหนังสือ (ค่าความถี่ = 408)

8. เปรียบเทียบการอ่านหนังสือดีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร โดยภาพรวมทั้ง 30 ชื่อเรื่อง จำแนกตามตัวแปร เพศ ชั้นปี สาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า ไม่มีความแตกต่างในทุกตัวแปร ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1-4

9. ความสัมพันธ์ของการอ่านหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร 4 ชื่อเรื่องที่มีคำร้อยละของการอ่านสูงสุด จำแนกตามตัวแปร เพศ สาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า ไม่พบความแตกต่างในทุกตัวแปร

10. ความสัมพันธ์ของการอ่านหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร 4 ชื่อเรื่องที่มีคำร้อยละของการอ่านสูงสุด จำแนกตามชั้นปี พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 ชื่อเรื่อง คือ ธรรมชาติดึก โดยที่นิสิตชั้นปีที่ 2 และ 3 มีสัดส่วนของกลุ่มที่เคยอ่านสูงกว่าชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 4

11. ความสัมพันธ์ของการอ่านหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร 13 ชื่อเรื่องที่มีคำร้อยละของการอ่านต่ำสุด จำแนกตามเพศ พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 4 ชื่อเรื่อง ได้แก่ ดอกไม้เพลิงโบราณ ซูเปอร์มด ถ้วยยักษ์ และแม่หมี เทคโนโลยีกับสวรรค์ และกาลเวลา โดยที่สัดส่วนของกลุ่มที่ไม่เคยอ่านเพศหญิงสูงกว่าเพศชาย

17. ความสัมพันธ์ของการอ่านหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร 13 ชื่อเรื่องที่มีคำร้อยละของการอ่านต่ำสุด จำแนกตามชั้นปี พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 ชื่อเรื่อง ได้แก่ เทคโนโลยีกับสวรรค์ โดยที่สัดส่วนของกลุ่มที่ไม่เคยอ่านเป็นนิสิตชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 4 สูงที่สุด ส่วนนักวิทยาศาสตร์ดีเด่นกับสังคมไทย และความจริงที่หายไป มีสัดส่วนของกลุ่มที่ไม่เคยอ่านเป็นนิสิตชั้นปีที่ 4 สูงกว่านิสิตชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3

18. ความสัมพันธ์ของการอ่านหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร 13 ชื่อเรื่องที่มีคำร้อยละของการอ่านต่ำสุด จำแนกตามสาขาวิชา พบว่า ไม่พบความแตกต่างในทุกชื่อเรื่อง

19. ความสัมพันธ์ของการอ่านหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร 13 ชื่อเรื่องที่มีคำร้อยละของการอ่านต่ำสุด จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 ชื่อเรื่อง คือ ใต้ดาวมฤตยู โดยที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปานกลาง มีสัดส่วนของกลุ่มที่ไม่เคยอ่านสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับต่ำ และระดับสูง

20. การได้รับประโยชน์จากเนื้อหาสาระที่ได้จากการอ่านหนังสือตีวิทยาศาสตร์
ผลการวิจัย พบว่า นิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นต่อประโยชน์ที่ได้จากการอ่าน โดยรวมในระดับมาก ($\bar{X}=3.64$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงตั้งแต่ 3.70 ขึ้นไป มีดังนี้
 ช่วยให้ผู้อ่านเกิดมุมมอง ทักษะ และความคิดใหม่ ๆ ต่อโลกที่กว้างขึ้น ($\bar{X}=3.90$) ส่งเสริมจินตนาการ
 อารมณ์ และความคิด ($\bar{X}=3.78$) ได้ความรู้เกี่ยวกับวิทยาการสมัยใหม่ (ด้านการแพทย์, วิทยาศาสตร์,
 เทคโนโลยี) ($\bar{X}=3.74$) และให้ความเพลิดเพลิน และความบันเทิงทางวิทยาศาสตร์ ($\bar{X}=3.72$)

สรุปผลการวิจัยจากข้อมูลเชิงคุณภาพ

เมื่อผู้วิจัยได้ผลการวิจัยเชิงปริมาณได้ไปสัมภาษณ์นิสิตระดับปริญญาตรีจาก 4 มหาวิทยาลัย
 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 24 คน เพื่อสอบถามเหตุผลของการอ่านหรือไม่อ่านหนังสือดีวิทยาศาสตร์ที่
 คัดสรรว่าจะตรงกับผลการวิจัยเชิงปริมาณหรือไม่

การสัมภาษณ์ครั้งนี้เป็นการสัมภาษณ์เรื่อง “การอ่านหนังสือดีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรรของ
 นิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร” ประเด็นในการสัมภาษณ์มี 3 ประเด็น
 คือ 1) สาเหตุในการอ่านหนังสือดีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร 2) แหล่งที่อ่านหนังสือดีวิทยาศาสตร์ที่
 คัดสรร และ 3) สาเหตุที่ไม่เคยอ่านหนังสือดีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร เพื่อนำคำสัมภาษณ์มาสนับสนุน
 ผลการวิจัยเชิงปริมาณดังนี้

1. สาเหตุในการอ่านหนังสือดีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร

จากการสัมภาษณ์นิสิต พบว่า นิสิตจะอ่านหนังสือตามความสนใจของตนเอง มากที่สุด
 ซึ่งสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ว่า

“...ชอบเนื้อหาของเรื่อง สนุกดี และชอบนักเขียน...”

“...ดูตัวเล่มแล้ว น่าอ่าน...”

“...เห็นชื่อเรื่องแล้วอยากอ่าน น่าสนุก ...”

“...ผมว่าน่าอ่านเกือบทุกเล่มนะ มีประโยชน์มาก แต่ยังหาอ่านได้ไม่ครบ...”

ด้วยเหตุผลนี้จึงทำให้นิสิตเกิดความต้องการอ่านและเลือกอ่านหนังสือตามความสนใจ
 ในการอ่าน และมีการยืมหนังสือจากห้องสมุด และซื้อมาอ่านเอง เพื่อแสวงหาความรู้ สร้างความ
 เพลิดเพลินให้ตนเอง

2. แหล่งที่อ่านหนังสือดีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร

จากการสัมภาษณ์นิสิต พบว่า นิสิตส่วนใหญ่มีแหล่งการอ่าน คือ ยืมหนังสือจาก
 ห้องสมุด ซึ่งสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ว่า

“...ห้องสมุดยืมและอ่านหนังสือได้ฟรี ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย...”

“...อ่านได้ฟรีจากห้องสมุด...”

“...ไม่มีเงินพอที่จะซื้อ และห้องสมุดมีให้ยืม...”

“...หาอ่านได้ง่าย ยืมกลับบ้านได้ด้วย...”

ส่วนแหล่งที่อ่านหนังสือที่นิสิตได้ซื้ออ่านเอง จากการสัมภาษณ์นิสิต พบว่า หนังสือบางเล่มมีราคาแพง ทำให้ไม่สามารถซื้อเล่มอื่น ๆ ที่อยากอ่านได้ ทำให้นิสิตต้องไปหาซื้อจากห้องสมุด ซึ่งสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ข้างต้น

ในกลุ่มนิสิตที่มีแหล่งการอ่านเป็นร้านขายหนังสือ จากการสัมภาษณ์ พบว่า นิสิตส่วนใหญ่จะใช้บริการจากร้านจำหน่ายหนังสือ เช่น ศูนย์หนังสือในมหาวิทยาลัย และร้านจำหน่ายหนังสือที่อยู่ใกล้เคียงกับย่านมหาวิทยาลัย และในบริเวณศูนย์การค้า ทำให้สะดวกในการเข้าใช้ทั้งการเลือกซื้อหนังสือหรือเข้าไปอ่านหนังสือที่ต้องการได้ ซึ่งสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ว่า “...เข้าร้านขายหนังสือเพราะแอร์เย็น เป็นที่พบปะเพื่อน มีมุมให้ลูกค้านั่งกิน อ่านหนังสือได้...”

3. สาเหตุที่ไม่เคยอ่านหนังสือดีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร

จากการสัมภาษณ์นิสิต พบว่า นิสิตไม่รู้จักรหัสหนังสือ ไม่ตรงกับความสนใจ และไม่ทราบว่ามีอยู่ในห้องสมุด ซึ่งสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ว่า

“...ไม่มีใครแนะนำว่าน่าสนใจ คิดว่าไม่น่าอ่าน...”

“...ไม่มีผู้แนะนำให้อ่าน คิดว่าไม่สนุก...”

“...เคยเห็นในห้องสมุด แต่ยังไม่เคยอ่าน...”

“...คิดว่าไม่น่าอ่าน ไม่น่าสนุก...”

“...ไม่รู้จะหาอ่านจากไหน ไม่มีคนแนะนำ...”

“...ไม่เคยเห็นสักเล่ม มีแต่หนังสือที่เขาไม่ค่อยรู้จักทั้งนั้นเลย...”

“...หลายเล่มไม่เป็นที่แพร่หลาย หาอ่านไม่ได้...”

“...เคยได้ยินชื่อเรื่องนี้ แต่ไม่รู้จะหาอ่านจากไหน...”

ด้วยเหตุผลนี้นิสิตจึงอ่านหนังสือน้อยลง และเลือกรับรู้จากสื่อต่าง ๆ แทนการอ่านหนังสือมากขึ้น ได้แก่ โทรทัศน์ วิทยุ อินเทอร์เน็ต เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พ.ศ. 2548 ที่พบว่า ประเทศไทยมีผู้ที่ไม่อ่านหนังสือถึง 22.4 ล้านคน หรือเกือบร้อยละ 40 ของประชากรทั้งประเทศ คนเหล่านี้ชอบดูโทรทัศน์และฟังวิทยุมากกว่า ตรงกับนิสัยของคนไทยที่ชอบดูมากกว่าการฟัง การอ่าน และคนไทยสนใจอ่านจากอินเทอร์เน็ตคิดเป็นร้อยละ 10.2 ของจำนวนผู้อ่านทั้งประเทศประมาณ 4 ล้านคนที่อ่านจากอินเทอร์เน็ต ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่า นิสิตที่ไม่อ่านหนังสือส่วนใหญ่ใช้สื่อต่าง ๆ แทนการอ่านหนังสือ เพราะเป็นสิ่งที่ทำได้ง่าย สะดวก รวดเร็ว และได้รับข่าวสาร ความรู้ และความบันเทิงเช่นเดียวกับการอ่านหนังสือ สำหรับนิสิตบางคนเลือกใช้อินเทอร์เน็ตแทนการอ่านหนังสือ อาจเนื่องมาจากปัจจุบันเป็นยุคสารสนเทศ ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ในเว็บไซต์ที่ให้บริการในอินเทอร์เน็ต มีความหลากหลายทั้งในด้านเนื้อหา และรูปแบบ มีความทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์มากกว่าการอ่านหนังสือ

อภิปรายผล

ผลจากการวิจัย เรื่อง การอ่านหนังสือวิทยาศาสตร์ที่คัดสรรของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร มีประเด็นในการอภิปราย ดังต่อไปนี้

1. การอ่านหนังสือดีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร 4 ชื่อเรื่องที่มีค่าร้อยละของการอ่านสูงสุด

จากผลการวิจัย พบว่า หนังสือดีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรรที่นิสิตเคยอ่านสูงสุด 4 ชื่อเรื่อง เป็นประเภทสารคดีและความรู้ทั่วไป 3 ชื่อเรื่อง คือ

ธรรมชาติตกปึก เป็นเรื่องที่นิสิตอ่านมากเป็นอันดับหนึ่ง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้เขียน หนังสือเล่มนี้ คือ “ว.วชิรเมธี” เป็นนามปากกาของ พระมหาจุฬาลงกรณ วชิรเมธี ซึ่งเป็นพระนักคิด นักเขียน นักแสดงธรรมที่ทำให้ธรรมะเป็นเรื่องไม่น่าเบื่อ สนุก ทำให้นิสิตที่อยู่ในวัยหนุ่มสาวเกิดความอยากอ่าน มีความสุขในการอ่าน สำหรับเนื้อหาของเรื่องผู้เขียนสามารถทำให้เรื่องของบทสวดที่ดูมีความเป็น นามธรรม ทำให้เป็นเรื่องที่เข้าใจและเข้าถึง นำไปปฏิบัติได้ โดยวิธีการนำเสนอที่ชวนติดตามเข้าใจง่าย ทำให้มีการติดตามอ่าน นอกจากนี้ยังมีการนำเรื่องราวไปดัดแปลงเป็นละครโทรทัศน์ และบางส่วนได้มีการนำไปทำเป็นตัวอักษรเบอร์ลล์ พร้อมทั้งมีการนำไปจัดทำเป็นหนังสือเสียง ด้วยเหตุนี้หนังสือ ธรรมชาติตกปึก จึงเป็นหนังสือที่นิสิตอ่านมากที่สุดเป็นอันดับหนึ่ง

แกะรอย DNA เป็นเรื่องที่นิสิตอ่านมากเป็นอันดับสอง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหนังสือ แกะรอย DNA โดย พญ. คุณหญิงพรทิพย์ โรจนสุนันท์ เป็นผู้มีความสำคัญในเรื่องของนิติเวช ศาสตร์ที่โดดเด่นของสังคมไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของการใช้ลายดีเอ็นเอในการพิสูจน์ความเป็นพ่อแม่ลูก และการตรวจสอบพิสูจน์ศพ นอกจากนี้บุคลิกของผู้เขียน ยังน่าสนใจเพราะเป็นผู้ที่มีเอกลักษณ์บุคลิกส่วนตัวที่โดดเด่น มีสีสันทั้งการแต่งตัวและทรงผม เป็นคนมีอารมณ์ขัน ยึดมั่นในหลักของการดำรงชีวิตและการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ มีความถูกต้อง ยุติธรรม ซึ่งผู้เขียน แสดงออกมาได้อย่างชัดเจนในหนังสือเล่มนี้ ในส่วนของเนื้อหาภายในเล่มกล่าวถึงความรู้พื้นฐาน อย่างง่าย ๆ และชัดเจน พร้อมด้วยตัวอย่างเรื่องจริงจากประสบการณ์จริงของผู้เขียน ซึ่งเขียน ออกมาให้อ่านสนุก ชวนติดตามอ่านทุกบท

แกะรอยไอเอสไต์ (1): ชีวิต ผลงาน และความสำเร็จ เป็นเรื่องที่นิสิตอ่านมากเป็น อันดับสาม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความโดดเด่นของหนังสือที่เจาะลึกชีวิต ผลงาน และเรื่องราวเกี่ยวกับ ไอเอสไต์ นักวิทยาศาสตร์อัจฉริยะผู้ยิ่งใหญ่ และผู้อ่านยังได้ศึกษาผลงานสำคัญต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น ทฤษฎีสัมพัทธภาพภาคพิเศษ สัมพัทธภาพทั่วไป และประโยชน์ของผลงานวิจัย ซึ่งสามารถประยุกต์ใช้ ได้ในชีวิตประจำวัน ความโดดเด่นพิเศษอีกอย่างหนึ่งของหนังสือเล่มนี้ คือ ภาพประกอบที่มีมากมาย ทั้งภาพสีและขาวดำ โดยเป็นภาพถ่ายฝีมือของ ศ. ศักดา ศิริพันธุ์ ซึ่งเป็นนักฟิสิกส์ที่มีพื้นฐานเกี่ยวกับ ฟิสิกส์ และไอเอสไต์ เป็นผู้เชี่ยวชาญระดับประเทศด้านเทคโนโลยีเกี่ยวกับการพิมพ์ และการถ่ายภาพ นอกจากนี้ยังเป็นผู้เขียนหนังสือเล่มนี้อีกด้วย

อมตะ เป็นหนังสือประเภทบันเทิงคดีเพียง 1 ชื่อเรื่องที่มีนิสิตอ่านมากเป็นอันดับสี่ และเป็นนวนิยายที่ได้รับรางวัลซีไรต์ประจำปี 2543 ของ วิมล ไทรนิ่มนวล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความเด่นของเนื้อหา ซึ่งจะเห็นได้จากส่วนหนึ่งของคำประกาศจากคณะกรรมการตัดสินรางวัลซีไรต์ประจำปี 2543 ที่บอกว่า อมตะ เป็นนวนิยายเชิงจินตนาการถึงโลกอนาคต มีเนื้อหาเกี่ยวกับการแสวงหาความเป็นอมตะของชีวิต โดยใช้รูปแบบวิวาทะระหว่างแนวคิดบริโภคนิยมกับแนวคิดของศาสนาของโลกตะวันออก และโครงเรื่องหลักจะเกี่ยวกับการทำโคลนมนุษย์ในอนาคต และการเปลี่ยนถ่ายอวัยวะ อันนำไปสู่ปัญหาด้านมนุษยธรรมและจริยธรรม นอกจากนี้อมตะ ยังเป็นนวนิยายที่มีจุดเด่นและมีความน่าสนใจที่ผู้เขียน สามารถนำเสนอประเด็นที่คาดว่าจะปัญหาความขัดแย้งในอนาคต มาผูกเรื่องและสร้างตัวละครที่เป็นตัวแทนความคิดความเชื่อ 2 แนว ได้อย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม

การที่ปรากฏผลเช่นนี้ แสดงให้เห็นว่านิสิตมีความสนใจในการอ่านหนังสือสารคดีและความรู้ทั่วไปกับบันเทิงคดีแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหนังสือสารคดีและความรู้ทั่วไป มีจุดมุ่งหมายที่การนำเสนอสาระความรู้ควบคู่ไปกับความเพลิดเพลินในการอ่าน ช่วยตอบสนองความต้องการและเพิ่มพูนความรู้ได้ สำหรับหนังสือบันเทิงคดี มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ความบันเทิง เพลิดเพลินแก่ผู้อ่านเหมาะสำหรับการอ่านเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพรรณิ วราทร (2543: 63-80) ที่พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เคยอ่านหนังสือที่ได้รับรางวัลจำนวนน้อยมาก อ่านหนังสือนวนิยายมากกว่าสารคดี ผู้ที่อ่านนวนิยายที่ได้รับรางวัลส่วนใหญ่เคยอ่านไม่เกิน 10 เรื่อง ในด้านการอ่านสารคดี นักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประมาณครึ่งหนึ่งไม่เคยอ่านและไม่รู้จักหนังสือสารคดีที่ได้รับรางวัล นักศึกษาที่เคยอ่านหนังสือสารคดีส่วนใหญ่อ่านไม่เกิน 5 เรื่อง

สาเหตุในการอ่านหนังสือตีพิมพ์ทางวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร 4 ชื่อเรื่องที่มีนิสิตเคยอ่านมากที่สุดจากผลการวิจัย พบว่า สาเหตุที่นิสิตอ่านหนังสือตีพิมพ์ทางวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร 3 อันดับแรก คือ

1) ความสนใจของตนเอง ทั้งนี้เป็นไปตามหลักทางจิตวิทยาพบว่า ความสนใจและความต้องการในการอ่านของผู้อ่านแต่ละเพศ แต่ละวัยแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเพื่อสนองความอยากรู้อยากเห็นของตนเอง เพื่อผ่อนคลายความตึงเครียดของตนเอง เพื่อสร้างความเพลิดเพลินให้กับตนเอง ดังที่ซูลี อินมั้น (2538: 38) และแมนมาส ชวลิต (2546: 19) ได้กล่าวว่า ความสนใจในการอ่านของคนเราเกิดขึ้นจากความอยากรู้ และถ้าเกิดความอยากรู้นี้ได้รับการสนองตอบก็จะเกิดความพอใจพร้อมทั้งอยากรู้ต่อไปให้ลึกซึ้ง และถ้านำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้ จะเห็นคุณค่าในการแสวงหาความรู้มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิภาดา บุณนาค และคนอื่น ๆ (2530: บทคัดย่อ) กาญจนา พุทธนิมิตต์ (2530: บทคัดย่อ) สุมณา อินทร์คำน้อย (2539: ข) และสุชาดา เชิดชูธรรม (2546: 101) ที่พบว่า นิสิตส่วนใหญ่เลือกอ่านหนังสือตามความสนใจของตนเอง และเห็นว่าการอ่านมีความสำคัญมากที่สุด การที่ปรากฏผลเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่านิสิตอยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนปลาย มีความสนใจค้นหาสิ่งแปลกใหม่ ต้องการแสวงหาจุดยืนและรสนิยมของตนเอง ต้องการความเป็นอิสระเป็นตัวของตัวเอง ดังนั้นการเลือกอ่านหนังสือจึงอ่านตามความต้องการของตน

2) ชอบเนื้อหาสาระ การอ่านที่มีสาเหตุมาจากความสนใจของตนเอง สามารถจำแนกตามสิ่งที่เป็แรงจูงใจให้นักศึกษาสนใจอ่านเป็น 4 ลักษณะ ได้แก่ ผู้ประพันธ์ ชื่อเรื่อง รูปเล่ม และเนื้อหา

ของหนังสือ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าปัจจุบันมีสำนักพิมพ์ ร้านค้า จัดทำหนังสือออกมาจำหน่ายเป็นจำนวนมาก เมื่อมีการจัดทำออกมามาก จึงมีการลงบทความวิจารณ์แนะนำหนังสือใหม่ที่น่าสนใจ ในสื่อต่าง ๆ เช่น วารสาร/นิตยสาร ทั้งวารสารวิชาการและวารสารเพื่อความบันเทิงทำให้เป็นช่องทางในการรับรู้ของนิสิตและผู้อ่าน นอกจากนี้ยังทำให้สามารถเลือกอ่านเลือกซื้อตามความสนใจได้มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุชาติ เติชธรรม (2546: 102) ที่พบว่า นักศึกษาที่อ่านหนังสือมีการรู้เนื้อหาของหนังสือย่อมสำรวจได้ง่ายก่อนการอ่าน โดยดูข้อมูลบนปกหลังหรือใบหุ้มปกจากหนังสือตัวอย่างที่เปิดดูได้ และจากคำนำหรือสารบัญภายในเล่ม เป็นต้น ทำให้ชวนอ่านและตัดสินใจได้ง่ายว่าต้องการอ่านหนังสือเล่มดังกล่าวหรือไม่

3) ชอบนักเขียน เป็นที่น่าสังเกตว่าผลงานของนักเขียนของหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร 4 ชื่อเรื่องที่มีนิสิตเคยอ่านมากที่สุดนั้น ล้วนแต่เป็นนักเขียนที่มีชื่อเสียงและมีผลงานตีพิมพ์มากมาย ซึ่งนักเขียนทั้ง 4 คน คือ ว.วชิรเมธี พรทิพย์ โรจนสุนันท์ ศักดา ศิริพันธุ์ และวิมล ไทรนิมิตล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่างานเขียนของนักเขียนเหล่านี้มีวิธีการนำเสนอเรื่องราว และใช้ภาษาเขียนที่เข้าใจง่าย ประกอบกับชื่อเสียงและผลงานเขียนเป็นที่คุ้นเคยมากกว่านักเขียนคนอื่น ๆ จึงทำให้หนังสือได้รับความสนใจและเป็นรู้จักได้ง่ายขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพรทิพย์ วัฒนสุกุล (2517: บทคัดย่อ) ผลิวัลย์ รองสวัสดิ์ (2520: ง) และสุนนา อินทร์คำน้อย (2539: ข) ที่พบว่า นักศึกษาอ่านหนังสือเพราะความสนใจต่อผู้เขียน หรือเคยอ่านผลงานของนักเขียนผู้นั้นมาก่อน

แหล่งที่อ่านหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร 4 ชื่อเรื่องที่มีนิสิตเคยอ่านมากที่สุด จากผลการวิจัย พบว่า แหล่งที่อ่านหนังสือของนิสิต 3 อันดับแรก คือ

1) ยืมจากห้องสมุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา มีหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาค้นคว้า เก็บรวบรวมข้อมูล มีความสำคัญในการพัฒนาผู้อ่านในสถาบันการศึกษา ทำให้นักศึกษาสามารถเลือกสิ่งที่ต้องการด้วยตนเองได้ตามความสนใจ นักศึกษาที่มีโอกาสอ่านหนังสือตามความสนใจของตนเองจะเป็นผู้ที่มีความรู้ ความคิด และประสบการณ์กว้างขวาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กุลวรา ชูพงศ์ไพโรจน์ และเบญจวรรณ วิรุพหัจจรัย (2534: บทคัดย่อ) ที่พบว่า มูลเหตุจูงใจที่สำคัญที่เกิดจากอิทธิพลภายนอก คือ นักศึกษาทุกคนนิยมอ่านหนังสือที่มีในห้องสมุด เพราะอ่านฟรี สถานที่สะดวกเพราะอยู่ในมหาวิทยาลัยและสบาย เพราะติดเครื่องปรับอากาศ ซึ่งสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของนิสิต ที่กล่าวว่า “ห้องสมุดยืมและอ่านหนังสือได้ฟรี ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย”

2) ซื้ออ่านเอง เป็นพฤติกรรมของการเลือกซื้อหนังสือของผู้อ่าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้อ่านจะเลือกซื้อเฉพาะที่ตัวเองอยากได้หรือเป็นหนังสือดีมาเก็บไว้ หรือเลือกซื้อเฉพาะหนังสือที่จำเป็นและมีประโยชน์สำหรับการทำงานหรือการเรียนเท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิภาดา บุณนาค และคนอื่น ๆ (2530: บทคัดย่อ) ที่พบว่า นักศึกษาได้หนังสือมาโดยการซื้อ และคล้อยคลึงกับงานวิจัยของกาญจนา พุทธนิมิต (2530: บทคัดย่อ) ที่พบว่า วิธีการที่นักเรียนนายเรือได้หนังสือและสิ่งพิมพ์มาอ่านส่วนใหญ่ได้จากการซื้ออ่านเอง

3) ร้านขายหนังสือ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เป็นแหล่งที่ผู้อ่านมีโอกาสเข้าไปเลือกตัดสินใจซื้อ และในปัจจุบันร้านหนังสือหลายแห่งออกแบบร้านให้ทันสมัย มีความสะดวกสบาย เช่น การจัดมุมอ่านหนังสือภายในร้าน มุมกาแฟ ตลอดจนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน การแนะนำหนังสือในร้านหนังสือ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของบาร์นี อาชวินิกกุล (2532: 23) ที่พบว่า ร้านหนังสือเป็นแหล่งสะสมหนังสือหลากหลายประเภททั้งหนังสือสารคดีและหนังสือบันเทิงคดี บทบาทของร้านหนังสือ เป็นผู้จัดหาหนังสือที่ลูกค้าต้องการมาจำหน่ายในร้าน เป็นกลไกส่วนหนึ่งของระบบการจัดจำหน่ายหนังสือที่นางงานเขียนไปสู่ผู้อ่าน

2. การอ่านหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร 13 ชื่อเรื่องที่นิสิตอ่านน้อยที่สุด

จากผลการวิจัยพบว่า หนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรรที่นิสิตอ่านน้อยที่สุด จำนวน 13 ชื่อเรื่อง ส่วนใหญ่เป็นหนังสือประเภทสารคดีและความรู้ทั่วไป 8 ชื่อเรื่อง คือ ดอกไม้เพลิงโบราณ สู้ชีวิตอมตะ ซูเปอร์มด ถ้วยยักษ์ และแม่หมี เทคโนโลยีกับสวรรค์ รู้จักธรรมชาติกับตาม่อน นักวิทยาศาสตร์ดีเด่นกับสังคมไทย สุขภาพแบบองค์รวม และความจริงที่หายไป (จากคลองด่านถึงเชียงดาว) และอีก 5 ชื่อเรื่อง เป็นหนังสือประเภทบันเทิงคดี คือ กาลเวลา ใต้ดาวมฤตยู โปรเจกต์เอกซ์ ฤดูดาว และอิสระนอกกระนาบ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าปัจจุบันนี้มีหนังสือพิมพ์ออกมามาก จำหน่ายเป็นจำนวนมาก และในจำนวนหนังสือก็ยังแบ่งตามการเผยแพร่ เช่น นิตยสาร วารสาร หนังสือพิมพ์ และแบ่งตามเนื้อหาของหนังสือ เช่น หนังสือแบบเรียน หนังสือภาพ หนังสือการ์ตูน ทำให้หนังสือต่าง ๆ เหล่านี้มีความหลากหลาย ทั้งที่ให้ความรู้และความบันเทิง ดังนั้นในการอ่านหนังสือ จึงสามารถสนองความอยากรู้อยากเห็น ผ่อนคลายความตึงเครียด สร้างความเพลิดเพลิน เกิดความสุขทางใจ ตลอดจนทำให้เข้าใจผู้อื่นได้ดียิ่งขึ้น การที่ปรากฏผลเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าการผลิตหนังสือออกมาจำหน่ายเผยแพร่ของสำนักพิมพ์ ร้านขายหนังสือ มีการแข่งขันกันมากขึ้น ซึ่งจากผลการวิจัยเป็นที่น่าสังเกตว่า หนังสือตีวิทยาศาสตร์ จำนวน 13 ชื่อเรื่อง มีการจัดพิมพ์มาจากสำนักพิมพ์ และหน่วยงานที่เป็นที่รู้จักทั้งสิ้น อาทิ สารคดี ซีเอ็ดยูเคชั่น มติชน มูลนิธิวิทยาศาสตร์ ดร.ปรีชา-ประไพ อมาตยกุล มูลนิธิส่งเสริมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในพระบรมราชูปถัมภ์ ประพันธ์สารณ์ มังกรการพิมพ์ ดับเบิลยูนาเย่น และเพื่อนดี แต่ผลการวิจัยพบว่า นิสิตอ่านน้อยมาก และในขณะเดียวกันสาเหตุที่นิสิตไม่เคยอ่านหนังสือตีวิทยาศาสตร์ 2 อันดับแรก คือ 1) ไม่รู้จักหนังสือ และ 2) ไม่ตรงกับความสนใจ ที่เป็นเช่นนี้เป็นเพราะว่า หนังสือตีวิทยาศาสตร์ 100 เล่ม ที่ได้รับการยกย่องจากโครงการ 100 เล่มหนังสือตีวิทยาศาสตร์ (พ.ศ. 2537-2548) เป็นเป้าหมายของโครงการที่จะพิจารณาคัดเลือกหนังสือดีมีหนังสือขายดี ซึ่งอาจจะไม่ตรงกับความสนใจของนิสิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย อีกทั้งหนังสือดีในโครงการยังเป็นหนังสือที่มีการตีพิมพ์ตั้งแต่ พ.ศ. 2537-2548 รวมเวลา 12 ปี ทำให้ขาดการประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับหนังสือสู่ผู้อ่าน เพราะถ้าหนังสือในโครงการได้มีการประชาสัมพันธ์จากสื่อมวลชนหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง อาจทำให้หนังสือในโครงการเป็นที่รู้จัก และอยู่ในกระแส สามารถเรียกความสนใจจากผู้อ่านได้มากขึ้น เนื่องจากการประชาสัมพันธ์มีบทบาทในการสร้างความต้องการหรือเพิ่มความอยากรู้อยากอ่านมากขึ้น เมื่อผู้อ่านได้รู้จักหนังสือ

แล้วจะเกิดความสนใจที่จะไปซื้อหนังสือหรือสนใจที่จะหาหนังสือเล่มนั้น ๆ มาอ่าน ตามความต้องการได้ ซึ่งคล้ายคลึงกับงานวิจัยของสุชาติา เชิดชูธรรม (2546: 100) ที่พบว่า นักศึกษาไม่พบหนังสือที่ตรงกับความสนใจจึงไม่ต้องการอ่านหนังสือ และใช้เวลาไปกับกิจกรรมอื่นที่ตรงกับความสนใจมากกว่า

3. ความสัมพันธ์ของการอ่านหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร จำแนกตามเพศ สาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.1 จากผลการวิจัย พบว่า ความสัมพันธ์ของการอ่านหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร จำแนกตามเพศ สาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไม่พบความแตกต่างทั้งการอ่านหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรรที่มีค่าร้อยละของการอ่านสูงสุด และที่มีค่าร้อยละของการอ่านต่ำสุด พบเพียงรายการเดียว ที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่น่าจะกล่าวถึง คือ ธรรมชาติดึก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าหนังสือ “ธรรมชาติดึก” ของพระมหาจุติชัย วชิรเมธี เจ้าของนามปากกา “ว.วชิรเมธี” มีวิธีการนำเสนอเนื้อหาที่ชวนติดตาม เข้าใจง่าย ทำให้มีการติดตามอ่าน นอกจากนี้ยังเหมาะกับคนทุกระดับชั้น ทุกเพศทุกวัย สามารถเข้าถึงแก่นธรรมของพระพุทธศาสนาได้เหมือน ๆ กัน และเนื้อหายังอยู่ในกระแสสังคมไทยปัจจุบัน มีความงาม ความคม และความลึกด้วยการรู้ธรรมและรู้บุคคล ประกอบกับผู้เขียนเป็นพระนักคิด นักเขียน นักแสดงธรรมที่ทำให้ธรรมะเป็นเรื่องไม่น่าเบื่อ สนุก ทำให้หนังสือที่อยู่ในวัยหนุ่มสาวเกิดความอยากอ่าน มีความสุขในการอ่าน ทำให้หนังสือธรรมชาติดึกจึงเป็นหนังสือที่มีนิสิตอ่านมากที่สุดเป็นอันดับหนึ่ง

3.2 จากผลการวิจัย พบว่า เพศมีความสัมพันธ์กับการอ่านหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรรที่มีค่าร้อยละของการอ่านต่ำสุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 4 ชื่อเรื่อง ได้แก่ ดอกไม้เพลิงโบราณ ชูเปอร์มด ถ้วยยักษ์ และแม่หมี เทคโนโลยีกับสวรรค์ และกาลเวลา โดยที่สัดส่วนของกลุ่มผู้อ่านเพศชายอ่านมากกว่าเพศหญิง ซึ่งในหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร 3 ชื่อเรื่อง จัดเป็นหนังสือในกลุ่มประเภทสารคดีและความรู้ทั่วไป คือ 1) ดอกไม้เพลิงโบราณ เนื้อหาแสดงถึงภูมิปัญญาไทย ที่เกี่ยวกับพลวิทยาศาสตร์ 2) ชูเปอร์มด ถ้วยยักษ์ และแม่หมี เนื้อหารวมข้อเขียนเกี่ยวกับธรรมชาติของป่า ทั้งส่วนที่เป็นพืชและสัตว์ป่า 3) เทคโนโลยีกับสวรรค์ เนื้อหาเกี่ยวกับการวิเคราะห์และสังเคราะห์ประเด็นเชิงวิทยาศาสตร์ และอีก 1 ชื่อเรื่อง จัดเป็นหนังสือในกลุ่มประเภทบันเทิงคดี คือ กาลเวลา เป็นนิยายวิทยาศาสตร์เชิงแฟนตาซี แฝงความโรแมนติก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอุไรวรรณ พันธุ์ประพันธ์ (2515: บทคัดย่อ) ที่พบว่า การเลือกอ่านหนังสือประเภทต่าง ๆ ระหว่างนิสิตชายและหญิง ส่วนใหญ่นิสิตชายมีความสนใจอ่านหนังสือหลากหลายประเภทมากกว่านิสิตหญิง หนังสือที่นักศึกษาชายสนใจอ่านมากกว่านักศึกษาหญิง ได้แก่ หนังสือที่ตีพิมพ์เป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เนื้อหาที่อ่าน คือ จิตวิทยา ปรัชญา ศาสนา สังคมศาสตร์ ภาษาศาสตร์ วิทยาศาสตร์ วิทยาศาสตร์ประยุกต์ ศิลปะ ประวัติศาสตร์ และภูมิศาสตร์ ส่วนหนังสือที่นักศึกษาหญิงสนใจอ่านมากกว่านักศึกษาชาย ได้แก่ ความรู้ทั่วไป ดนตรี วรรณคดี นิเวศวิทยา และชีวประวัติ

3.3 จากผลการวิจัย พบว่า สถานะชั้นปีของนิสิตมีความสัมพันธ์กับการอ่านหนังสือดี วิทยาศาสตร์ที่คัดสรรที่มีค่าร้อยละของการอ่านสูงสุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ นิสิตชั้นปีที่ 2 และ 3 มีสัดส่วนของกลุ่มผู้ที่เคยอ่านสูงกว่าชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 4 อาจจะเป็น เพราะที่ นิสิตชั้นปีที่ 1 เพิ่งเข้ามาเรียนในระดับอุดมศึกษา ต้องปรับตัวในการเรียน มีรายวิชาที่ต้อง ลงเรียนจำนวนมากและมีจำนวนหลายหน่วยกิต นอกจากนี้วิธีการเรียนจากที่เป็นนักเรียนเรียนใน โรงเรียน เข้ามาสู่ระบบการเรียนในมหาวิทยาลัย ต้องหาชั้นเรียนเอง ลงทะเบียนเรียนเอง เพราะฉะนั้นนิสิตชั้นปีที่ 1 จึงมุ่งที่จะเรียนทางด้านวิชาการก่อนเป็นอันดับแรก แต่พอขึ้นชั้นปีที่ 2 และปีที่ 3 นิสิตแต่ละคนเวลาในการปรับตัวมีมากขึ้น มีเวลาแสวงหาหนังสืออื่นเพิ่มเติม และมี ประสบการณ์ในการใช้ห้องสมุด สามารถค้นหาหรือเลือกอ่านหนังสือที่ตรงกับความสนใจของตนเอง ได้ แต่สำหรับนิสิตชั้นปีที่ 4 เป็นนิสิตชั้นปีสุดท้าย ซึ่งเรียนค่อนข้างมากขึ้น ต้องเตรียมตัวฝึกงาน และเตรียมตัวเข้าสู่วิชาชีพด้วย จึงทำให้นิสิตไม่มีเวลาว่างในการอ่านหนังสือ

4. ความคิดเห็นต่อประโยชน์ที่ได้จากการอ่านหนังสือดีวิทยาศาสตร์

จากผลการวิจัย พบว่า นิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นต่อประโยชน์ที่ได้จากการอ่าน โดยรวมในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4 ข้อแรก คือ 1) ช่วยให้ผู้อ่านเกิดมุมมอง ทักษะ และความคิดใหม่ ๆ ต่อโลกที่กว้างขึ้น 2) ส่งเสริมจินตนาการ อารมณ์ และความคิด 3) ได้ความรู้เกี่ยวกับวิทยาการ สมัยใหม่ (ด้านการแพทย์, วิทยาศาสตร์, เทคโนโลยี) และ 4) ให้ความเพลิดเพลิน ความบันเทิงทาง วิทยาศาสตร์

การอ่านหนังสือดีวิทยาศาสตร์ช่วยให้ผู้อ่านเกิดมุมมอง ทักษะ ความคิดใหม่ ๆ ต่อ โลกที่กว้างขึ้น และส่งเสริมจินตนาการ อารมณ์ และความคิด ดังที่ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2545: 31-38) ได้กล่าวว่า จินตนาการเป็นส่วนประกอบที่สำคัญอย่างยิ่งในการคิดสร้างสรรค์ การแก้ปัญหา การพัฒนาทักษะด้านต่าง ๆ และก่อให้เกิดประโยชน์มากมาย อาทิ จินตนาการนำไปสู่การสร้างสรรค์ สิ่งใหม่ ๆ อย่างไม่จำกัด ช่วยพัฒนาทักษะด้านการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับ วินทร์ เลียววาริณ (2543: 64) ที่กล่าวว่า นิยายวิทยาศาสตร์ให้มุมมองชีวิตที่กว้าง เพราะเป็นการมองโลก มองจักรวาลในมุมที่ กว้างออกไป เป็นในเชิงจินตนาการ

การอ่านหนังสือดีวิทยาศาสตร์ช่วยให้ผู้อ่านได้ความรู้เกี่ยวกับวิทยาการสมัยใหม่ (ด้านการแพทย์, วิทยาศาสตร์, เทคโนโลยี) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าประโยชน์ของสารคดีเชิง วิทยาศาสตร์ ทำให้ทราบข่าวคราวความเคลื่อนไหวทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ติดตาม ความก้าวหน้าทางวิชาการและสามารถนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ ซึ่งสอดคล้องกับ วินทร์ เลียววาริณ (2543: 64) ที่กล่าวว่า สิ่งที่สังคมได้รับจากนิยายวิทยาศาสตร์นั้นคือ เทคโนโลยีด้าน ต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเครื่องบิน เรือดำน้ำ ไมโครเวฟ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ มาจากนิยาย วิทยาศาสตร์ทั้งสิ้น

การอ่านหนังสือดีวิทยาศาสตร์ช่วยให้ผู้อ่านได้รับความเพลิดเพลิน และความบันเทิงทางวิทยาศาสตร์ ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าในขณะที่กำลังศึกษาเล่าเรียน บางครั้งนิสิตนักศึกษาเกิดความตึงเครียด เพราะต้องคร่ำเคร่งอยู่กับตำรามากเกินไป การได้อ่านหนังสือ อาจทำให้เกิดความเพลิดเพลินได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิภาดา บุนนาค และคนอื่น ๆ (2530: บทคัดย่อ) และ สุชาดา เชิดชูธรรม (2546: 112) ที่พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่อ่านหนังสือประเภทบันเทิงคดี และ สารคดี สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการอ่านหนังสือของนักศึกษา ที่อ่านหนังสือเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ และเพื่อเพิ่มพูนความรู้ เนื่องจากหนังสือบันเทิงคดีมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ความบันเทิง เพลิดเพลินแก่ผู้อ่าน และหนังสือสารคดีมีการนำเสนอความรู้ควบคู่ไปกับความเพลิดเพลินในการอ่าน และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะต่อห้องสมุดมหาวิทยาลัย

1.1 ห้องสมุดควรนำหนังสือดีวิทยาศาสตร์ 100 เล่ม ไปจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เช่น พบนักเขียน การวิจารณ์หนังสือ จัดนิทรรศการ แข่งขันตอบปัญหา ชิงรางวัล หรืออย่างน้อยอาจนำหนังสือดีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร 30 ชื่อเรื่องที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าเหมาะสมกับนิสิตในระดับมหาวิทยาลัยที่ควรจะได้อ่าน

1.2 ห้องสมุดควรจัดทำบรรณนิทัศน์หนังสือที่น่าสนใจ แนะนำรายชื่อหนังสือในโครงการหนังสือดี หรือจัดมุมหนังสือ เพื่อเป็นการแนะนำหรือกระตุ้นให้นิสิตนักศึกษา ได้อ่านและรู้จักหนังสือดี ๆ และเพื่อเป็นการสร้างนิสัยรักการอ่านให้กับนิสิตนักศึกษา

1.3 บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย ควรติดตามอ่านหนังสือดีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร 30 ชื่อเรื่อง ให้เข้าใจและวิเคราะห์เนื้อหาว่าสอดคล้องหรือเหมาะสมกับรายวิชาใดบ้างในมหาวิทยาลัย และทำเป็นบรรณานุกรมแนะนำไปยังอาจารย์ผู้สอน เพื่อให้อาจารย์แนะนำให้นิสิตไปอ่านเพิ่มเติม

2. ข้อเสนอแนะต่ออาจารย์ผู้สอน

2.1 อาจารย์ผู้สอนควรกำหนดหรือแนะนำหนังสือดีวิทยาศาสตร์ในโครงการ 100 เล่ม หนังสือดีวิทยาศาสตร์ให้นิสิตอ่านเพิ่มเติมเพื่อเป็นการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนิสิต

3. ข้อเสนอแนะต่อร้านจำหน่ายหนังสือ

3.1 มีการจัดกิจกรรมเสวนากับนักเขียน แนะนำหนังสือในโครงการ 100 เล่มหนังสือดีวิทยาศาสตร์

3.2 มีการจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ 100 เล่มหนังสือดีวิทยาศาสตร์ เพื่อเป็นการแนะนำหนังสือให้เป็นที่แพร่หลาย และเป็นที่รู้จักมากขึ้น มีการส่งเสริมการขายโดยวิธีการลดราคาหนังสือ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลทิพย์ วัชรวิวรรณ. (2533). รายงานการวิจัยเรื่องสำรวจความต้องการใช้หนังสือนวนิยาย และ
เรื่องสั้นของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง. กรุงเทพฯ: สำนักหอสมุดกลาง
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- กรมวิชาการ. (2529). การรณรงค์เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ.
_____. (2544). รายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการอ่านของนักเรียนและการจัด
กิจกรรมส่งเสริมการอ่านในโรงเรียน. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ.
_____. (2546). กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ.
- กาญจนา พุทธนิมิตต์. (2530). ความสนใจในการอ่านและการใช้ห้องสมุดของนักเรียนนายเรือ
ในด้านการอ่านและการใช้ห้องสมุดของนักเรียนนายเรือ. วิทยานิพนธ์ อ.ม
(บรรณารักษศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
ถ่ายเอกสาร.
- กุลวรา ชูพงศ์ไพโรจน์; และ เบญจวรรณ วิรุพหิ์จรรย์. (2534). รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษานิสัย
และมูลเหตุจูงใจในการอ่านหนังสือของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง. กรุงเทพฯ:
สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2545). การคิดเชิงมโนทัศน์. กรุงเทพฯ: ชัคเชสมิเดีย.
- เกศสุดา วานิช. (2537). ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับนิยายวิทยาศาสตร์. เชียงใหม่: โครงการตำรา
ของคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- โกวิทย์ พวงงาม. (2551, 7-13 มีนาคม). คนไทยอ่านหนังสือเฉลี่ยปีละ 2 เล่ม เวียดนาม 60 เล่ม
สิงคโปร์ 50 เล่ม. สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์. หน้า 36.
- คนไทยอ่านหนังสือพิมพ์ 28.4 ล้านคนใช้เวลาอ่านหนังสือ 39 นาที/วัน. (2552, 2 กุมภาพันธ์).
ประชาชาติธุรกิจ. หน้า 35-36.
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2545). การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ:
ศิลปาบรรณาคาร.
- ฐิติมาศ เพ็ชรรัตน์. (2538). การศึกษาพฤติกรรมการอ่าน และความต้องการเนื้อหาจาก
หนังสือพิมพ์รายวันของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ นศ.ม
(นิเทศศาสตร์ธุรกิจ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
ถ่ายเอกสาร.
- ชัยวัฒน์ คุประตกุล. (2524). วิทยาศาสตร์ในนิยายวิทยาศาสตร์. กรุงเทพฯ: ดันหมาก.
_____. (2528). วิทยาศาสตร์ไทย: อดีต ปัจจุบัน และอนาคต. กรุงเทพฯ: เม็ดทราย.
_____. (2543, มีนาคม). พัฒนาการและแนวเรื่องของนิยายวิทยาศาสตร์. อพเดท.
15(151): 38-45.

- _____. (2545, เมษายน). พัฒนาการหนังสือวิทยาสาสตร์ในประเทศไทย. วารสารหนังสือ. 2(7): 25-31.
- _____. (2552). การโคจรมาอีกครั้งของ "สถาบันสถาปนา" และวรรณกรรมวิทยาศาสตร์. สืบค้นเมื่อ 14 เมษายน 2552, จาก <http://www.orbit.in.th/foundation/f0007.htm>
- ชัยวัฒน์ คุประตกุล; และคณะ. (2544). ปรัชญาหนังสือตีวิทยาศาสตร์ 88 เล่ม. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- _____. (2551). 100 เล่มหนังสือตีวิทยาศาสตร์. กรุงเทพฯ: สารคดี.
- ชูลี อินมั้น. (2533). การอ่าน...สู่การพัฒนาคุณภาพชีวิต. กรุงเทพฯ: หน่วยงานนิเทศกรรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ.
- ทอง โชติสรยุทธ์. (2552). การโคจรมาอีกครั้งของ "สถาบันสถาปนา" และวรรณกรรมวิทยาศาสตร์. สืบค้นเมื่อ 14 เมษายน 2552, จาก <http://www.orbit.in.th/foundation/f0007.htm>
- ทรงศรี อักษรเสือ. (2532). รายงานการวิจัยสภาพการอ่าน ความสนใจ และความต้องการในการอ่านของนักศึกษา สหวิทยาลัยอีสานเหนือ. เลย: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ วิทยาลัยครูเลย.
- ได้แล้ว! อีก 100 เล่ม "หนังสือตีวิทยาศาสตร์" ในเมืองไทย. (2552). สืบค้นเมื่อ 3 กุมภาพันธ์ 2552, จาก http://www.thaisarn.com/th/news_reader.php?newsid=358532
- นลินี บำเรอราช. (2535). รายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษาความสนใจในการอ่านหนังสือของนักศึกษาวิชาเอกภาษาไทย สหวิทยาลัยศรีอยุธยา. พระนครศรีอยุธยา: วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์.
- นัตตา นาศรีเจริญสุข. (2536). การวิเคราะห์องค์ประกอบความเป็นนักอ่านที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดฉะเชิงเทรา. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นิรมล อัจฉริยะเสถียร. (2545). รายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษาความสนใจและการใช้ประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์ของนักศึกษาศาสนาบัณฑิตราชภัฏอุบลราชธานี. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- บาร์นี่ อาชนิจกุล. (2532). การเลือกซื้อหนังสือของผู้อ่านในร้านจำหน่ายหนังสือย่านสยามสแควร์. วิทยานิพนธ์ อ.ม (บรรณารักษศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ประภัสสร เสวิกุล. (2548, 11 กุมภาพันธ์). คนรุ่นใหม่สนใจวรรณกรรมน้อยลง. มติชน. หน้า 31.
- ผลิวัลย์ รองสวัสดิ์. (2520). การศึกษาความสนใจในการอ่านและการใช้ห้องสมุดคณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ปีการศึกษา 2519. วิทยานิพนธ์ อ.ม (บรรณารักษศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

- พรทิพย์ วัฒนสุกุล. (2517). การศึกษาความสนใจและความต้องการในการอ่านวรรณกรรม
สังคมศาสตร์ไทยของนิสิต นักศึกษาในมหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ อ.ม (บรรณารักษศาสตร์).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ไพพรรณ อินทนิล. (2546). การส่งเสริมการอ่าน. ชลบุรี: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะ
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ไพรัตน์ พงศ์พานิชย์. (2551, 19 เมษายน). กูเกิ้ล เจเนอเรชั่น' คนรุ่นใหม่กับการอ่านที่ผันแปร.
มติชน. หน้า 17.
- แม่นมาส ขวลิขิต, คุณหญิง. (2544). แนวทางส่งเสริมการอ่าน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ:
บรรณกิจ.
- _____. (2546). วิธีสร้างความสนใจในการอ่านของนักศึกษา. ใน กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน.
หน้า 27-30. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ระพีพรรณ มาลัย. (2535). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านในใจก่อนและหลังการใช้แบบฝึก
เพื่อพัฒนาทักษะทักษะการอ่านในใจ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนบ้านแม่สุก
อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา. ม.ป.ท.: ม.ป.พ. ถ่ายเอกสาร.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ:
นานมีบุ๊คส์.
- วรรณ โสมประยูร. (2537). การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- วราภิจ เพชรน้ำเอก. (2550). นิยายวิทยาศาสตร์สำคัญอย่างไร. สืบค้นเมื่อ 3 กุมภาพันธ์
2552, จาก http://thaiscifi.izzisoft.com/?page_id=213
- วรารักษ์ พัฒนเกียรติพงศ์. (2531). การศึกษาสาเหตุในการอ่านของนิสิตระดับปริญญาตรี
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.
(บรรณารักษศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- วิทยากร เชียงกุล; และคณะ. (2542). สารานุกรมแนะนำหนังสือดี 100 เล่มที่คนไทยควรอ่าน.
กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- วิทยากร เชียงกุล. (2547). หนังสือดีในรอบหลายศตวรรษ. กรุงเทพฯ: สายธาร.
- วินทร์ เลียววาริณ. (2543). เดือนช่วงดวงเด่นฟ้า ดาดาว. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: 113.
- วิภาดา บุนนาค; และคนอื่นๆ. (2530). ความสนใจการอ่านของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยใน
สาขามนุษยศาสตร์. กรุงเทพฯ: ฝ่ายวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศรีรัตน์ เจริญจันทร์. (2536). การอ่านและสร้างนิสัยรักการอ่าน. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สมพร มั่นตะสุตร. (2534). การอ่านทั่วไป. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สร้างชาติให้ก้าวหน้าด้วยการอ่าน. (2551, เมษายน - มิถุนายน). วารสารสื่อพลัง ปตท. 16(2):
10-19.

- สาขา-มหา'ลัย' ยอดนิยม เทรนด์ใหม่...แอตมิสชั่นส์ '51. (2551, 25 เมษายน - 1 พฤษภาคม).
มติชนสุดสัปดาห์. หน้า18.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2552). จำนวนนิสิตทั้งหมดปีการศึกษา 2552 จำแนกตามสถาบัน คณะ เพศ. สืบค้นเมื่อ 10 ตุลาคม 2552, จาก http://www.info.mua.go.th/CHE-app2552/INFO_UNIV/index.php
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2548). รายงานลักษณะของประชากรจากการเปลี่ยนแปลงของประชากร พ.ศ. 2548-2549. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- _____. (2550). สรุปสถานการณ์ทางประชากร เศรษฐกิจ และสังคมของประเทศไทย พ.ศ. 2549. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- _____. (2552). สรุปเบื้องต้นการสำรวจการอ่านหนังสือของประชากร พ.ศ. 2551. สืบค้นเมื่อ 11 มิถุนายน 2552, จาก <http://service.nso.go.th/nso/nsopublish/service/survey/read51.pdf>
- สุจิตรา จรจิตร. (2546, มกราคม-เมษายน). ปัจจัยที่มีผลต่อการอ่านของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาภาคใต้ของประเทศไทย. วารสารสงขลานครินทร์ ฉบับสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์. 9(1): 52-64.
- สุชาดา เชิดชูธรรม. (2546). ความสนใจในการอ่านของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ. วิทยานิพนธ์ อ.ม (บรรณารักษศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- สุนีย์ คล้ายนิล; ปรีชาญ เดชศรี; และอัมพลิกา ประโมจน์ย์. (2550). บทสรุปเพื่อการบริหาร: การรู้วิทยาศาสตร์ การอ่าน และคณิตศาสตร์ของนักเรียนวัย 15 ปี. กรุงเทพฯ: สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.
- สุปรีดี อ่อนหวาน. (2530). ความสนใจในการอ่านหนังสือภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนสาธิตในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม (มัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- สุพรรณี วราทร. (2543, มกราคม - มิถุนายน). หนังสือที่ได้รับรางวัลในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติกับการเป็นทรัพยากรสารสนเทศที่มีคุณภาพ. วารสารอักษรศาสตร์. 29(1): 62-81.
- สุพรรณี วราทร. (2545). การอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ: โครงการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุนนา อินทร์คำน้อย; อรทัย เสี่ยงจินดาถาวร; และ มาลี ไชยเสนา. (2539). รายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษาความสนใจในการอ่านและการใช้ห้องสมุดของนักศึกษามหาวิทยาลัยอุบลราชธานี. อุบลราชธานี: สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.
- สุวดี ภูประดิษฐ์. (2546). การอ่านในระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ: ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- สุวิมล โฮมวงศ์. (2535). การอ่าน. สืบค้นเมื่อ 3 กุมภาพันธ์ 2552, จาก
http://e-learning.mfu.ac.th/mflu/1001103/chapter5/chapter5_2.htm
- อดุลย์ วงศ์ก้อม. (2544). การศึกษาผลการสอนประกอบการใช้แบบฝึกเขียนนิยายวิทยาศาสตร์ที่มี
 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดเชิงจินตนาการทางวิทยาศาสตร์ของ
 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ:
 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อภิชัย สมนาม; หนึ่งฤทัย บุญญานพคุณ; และวันทนา จันทา. (2547). ความสนใจในการอ่านของ
 นักศึกษาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น. เชียงใหม่: วิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น. สืบค้นเมื่อวันที่ 25
 เมษายน 2552, จาก http://www2.feu.ac.th/acad/lib/articles_detail.php?id=39
- อัจฉรา ประดิษฐ์. (2550). ชวนเด็กไทยให้เป็นนักอ่าน (1). กรุงเทพฯ: สำนักงานอุทยานการเรียนรู้.
- อุไรวรรณ พันประพันธ์. (2515). การเลือกอ่านหนังสือประเภทต่าง ๆ ระหว่างนิสิตชายและนิสิต
 หญิง คณะครุศาสตร์. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- Bacon, Francis. (2009). *Reading Maketh a Full Man*. Retrieved January 19, 2009, from
<http://www.quotationspage.com/quote/2857.html>
- Herrod, D. E. (2007). *The Importance of Reading*. Retrieved January 19, 2009,
 from http://www.homeschoolbenefits.org/posts_2007-12-26.php
- Kragh, Lisa. (2008). *Free Voluntary Reading and Readers*. Retrieved November 24, 2008,
 from http://malfridur.ismennt.is/vor2008/pdf/malfridur_24-1_13-16.pdf
- Lewis, Ralph. (1969, November). Book Reading Among College Students in Pusan, Korea.
College & Research Libraries. 30(6): 518-524
- Shipley, Joseph T. (1970). *Dictionary of World Literary Terms*. Boston: Writer.
- Sofsian, Damian. (2008). *The Importance of Reading*. Retrieved January 19, 2009,
 from <http://ezinearticles.com/?The-Importance-Of-Reading&id=354498>
- Tooze, Ruth. (1957). *Your Children Want to Read*. Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-hall.
- Train, Briony. (2007). *Reading Promotion in UK Public Libraries*. Retrieved January 19,
 2009, from <http://www.slideshare.net/bmoeriras/reading-promotion-in-uk-public-libraries>
- Twain, Mark. (2008). *Position Statement on the Value of Independent Reading in the
 School Library Media Program*. Retrieved November 24, 2008, from
<http://www.ala.org/ala>

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบประเมินรายชื่อหนังสือดีวิทยาศาสตร์

แบบประเมินรายชื่อหนังสือดี

คำชี้แจง ต่อไปนี้เป็นรายชื่อหนังสือดีวิทยาศาสตร์ ที่มีอยู่ในห้องสมุดมหาวิทยาลัย 4 แห่ง ขอให้ผู้ทรงคุณวุฒิได้โปรดพิจารณาคัดเลือกหนังสือประเภทสารคดีและความรู้ทั่วไป 21 รายการ จากจำนวน 33 ชื่อเรื่อง โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง 1 เพื่อเลือกหนังสือที่นิสิตควรอ่าน จากนั้นให้ค่าน้ำหนักคะแนนจากคะแนนเต็ม 10 ในช่อง 2

รายชื่อหนังสือดี	รายการที่เลือก (ช่อง 1)	คะแนนที่ให้ (ช่อง 2)
ประเภทสารคดีและความรู้ทั่วไป		
1. การเขียนเรื่องวิทยาศาสตร์สำหรับประชาชน โดย ชมรมนักเขียนและผู้จัดทำหนังสือวิทยาศาสตร์.....		
2. การจัดการความรู้ (ฉบับนักปฏิบัติ) โดย วิจารย์ พานิช.....		
3. การพัฒนาบรณวัตถุแห่งวัฒนธรรม : ภูมิปัญญาตะวันออก – วิทยาการตะวันตก โดย ปริญญา ปราชญาบุตร.....		
4. การเรียนรู้อย่างมีความสุข : สารเคมีในสมองกับความสุข และการเรียนรู้ โดย ศันสนีย์ ฉัตรคุปต์.....		
5. แกะรอย DNA โดย พรทิพย์ โรจนสุนันท์.....		
6. แกะรอยอินไซด์ (1) : ชีวิต ผลงาน และความสำเร็จ โดย ศักดา ศิริพันธุ์.....		
7. ข้างครัวสุขภาพ โดย พิชัย วาสนาส่ง.....		
8. ความจริงที่หายไป (จากคลองด่านถึงเชียงดาว) โดย วันชัย ดันติวิทยาพิทักษ์.....		
9. จากความฉลาดทางอารมณ์สู่สติและปัญญา โดย เทอดศักดิ์ เดชคง.....		
10. ชีวิตไพร่ห้วยขาแข้ง โดย ปริญญากร วรวรรณ.....		
11. ชูเปอร์มด ถ้วยักษ์ และแม่หมี โดย อ้อยและหม่อง กาญจนะวณิชย์.....		
12. ดอกไม้เพลิงโบราณ โดย สิทธา สลักคำ.....		
13. ดีเอ็นเอ : รหัสชีวิตสุดยดมหัศจรรย์ โดย ทิพย์รัตน์ หาญสืบสาย.....		
14. ไดโนเสาร์ และสัตว์ดึกดำบรรพ์ในประเทศไทย โดย วราวุธ สุธีธร และ เสริมสกุล โทณะวนิก.....		
15. เทคโนโลยีกับสวรรค์ โดย อนุชา อาภาภิรม.....		
16. ธรรมชาติของสรรพสิ่ง การเข้าถึงความจริงทั้งหมด โดย ประเวศ วะสี.....		
17. ธรรมชาติดึก โดย ว.วชิรเมธี.....		

รายชื่อหนังสือดี	รายการที่เลือก (ช่อง 1)	คะแนนที่ให้ (ช่อง 2)
ประเภทสารคดีและความรู้ทั่วไป (ต่อ) 18. นักวิทยาศาสตร์ดีเด่นกับสังคมไทย โดย ฝ่ายนิเทศสัมพันธ์ สนง.พัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ..... 19. นิเวศประวัติศาสตร์ : พรมแดนความรู้ โดย อรรถจักร์ สัตยานุรักษ์..... 20. มหัศจรรย์แห่งชีวิต โดย ชัยวัฒน์ คุประตกุล..... 21. มองผ่านวันข้างหน้า : วิสัยทัศน์ประเทศไทยปี 2560 โดย เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์..... 22. รู้จักธรรมชาติกับตามोक โดย ตามोक..... 23. รู้ลึกโรคภูมิแพ้ โดย พิพัฒน์ ชูรวเวช และ นพมาศ ชูรวเวช..... 24. เรือนไทย บ้านไทย โดย ศรัศกร วัลลิโกดม..... 25. โลก Modern & Post Modern โดย ธีรยุทธ บุญมี..... 26. วิถีแห่งน้ำ ธารชีวิตแห่งโลก โดย นัยนา นิยมวัน..... 27. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไทย : จากอดีตสู่อนาคต โดย มูลนิธิสภา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย สำนักงานพัฒนา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ..... 28. สรรพสิ่งล้วนวิจิตร โดย สุธีระ ประเสริฐสรรพ..... 29. สารพัดสัตว์โลก โดย สุทัศน์ ยกส้าน..... 30. สุขภาพแบบองค์รวม โดย มนตรี ภูมณี..... 31. สุขชีวิตอมตะ โดย นำชัย ชีววิวรรณ..... 32. องค์รวม : บทวิพากษ์ว่าด้วยวิทยาศาสตร์และศาสนาในสังคมไทย โดย พิพัฒน์ พสุธารชาติ..... 33. เอกภพ (เพื่อความเข้าใจในธรรมชาติของจักรวาล) โดย วิภู รุโอบการ.....		

ขอขอบพระคุณ

ภาคผนวก ข

แบบสอบถาม

การอ่านหนังสือดีวิทยาศาสตร์ที่จัดสรรของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัย
ในเขตกรุงเทพมหานคร

- ตอนที่ 2** การอ่านหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรรจำนวน 30 ชื่อเรื่องของนิสิต
- คำชี้แจง** ต่อไปนี้เป็นรายชื่อหนังสือตีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร จำนวน 30 ชื่อเรื่อง ที่นิสิตควรอ่าน
จึงขอให้นิสิตโปรดพิจารณารายชื่อหนังสือแต่ละชื่อเรื่องต่อไปนี้ โดยทำเครื่องหมาย ✓
ลงในช่อง [] หน้าข้อความที่ตรงกับพฤติกรรมกรรมการอ่านที่เป็นจริงของท่าน
(กรุณาตอบให้ครบทุกชื่อเรื่อง)

1. กาลเวลา เขียนโดย จุฑารัตน์

กาลเวลา เป็นเรื่องราวการเปิดตัว เปิดฉาก นิยายวิทยาศาสตร์เชิงแฟนตาซี จุดเด่นของเรื่องเกิดในประเทศไทย ผ่านตัวละครหลักของเรื่อง มณฑล หนู่ม อายุ 22 ปี น้าหนักเกินร้อย ทนมีชีวิตอยู่ต่อไม่ได้ พยายามคิดฆ่าตัวตาย แต่ก็เกิดเหตุการณ์ประหลาด ทำให้เขาต้องเดินทางผ่าน “อุโมงค์เวลา” สู่อนาคตปี พ.ศ. 2689 กับตำรวจกาลเวลาแสนสวยชื่อ มิตรรา ที่ติดตาม ดร.กรนต์ นักวิทยาศาสตร์ตัวร้ายที่ต้องการบางอย่างจาก “สมอง” ของ มณฑล...

- [] ไม่เคยอ่าน (ถ้าไม่เคยอ่านเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามข้อ 1.1)
[] เคยอ่าน (ถ้าเคยอ่านเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามข้อ 1.2)

1.1 สาเหตุที่ไม่เคยอ่านหนังสือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- [] ไม่ชอบอ่านหนังสือ [] ไม่ตรงกับความสนใจ [] ไม่รู้จักหนังสือ
[] ไม่มีเวลาในการอ่าน [] ใช้สื่อต่าง ๆ แทนการอ่านหนังสือ [] ไม่ทราบว่ามีอยู่ในห้องสมุด
[] สาเหตุอื่น ๆ โปรดระบุ.....

1.2 ถ้าเคยอ่านหนังสือชื่อเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามต่อไปนี้

1.2.1 สาเหตุในการอ่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- [] ความสนใจของตนเอง [] ชอบนักเขียน [] ชอบเนื้อหาสาระ
[] ผู้ปกครองแนะนำให้อ่าน [] อาจารย์แนะนำให้อ่าน [] เพื่อนแนะนำให้อ่าน
[] เป็นหนังสือที่ได้รับรางวัล [] เป็นหนังสือขายดี [] จากสื่อประชาสัมพันธ์
[] สาเหตุอื่น ๆ โปรดระบุ.....

1.2.2 แหล่งที่อ่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- [] ซื้ออ่านเอง [] ยืมจากห้องสมุด [] ยืมจากเพื่อน
[] ร้านขายหนังสือ [] เข้าจากร้านหนังสือ [] อื่น ๆ.....

2. จูญจรัสศรีมีพรพร พรางพร้อย เขียนโดย วินทร์ เลียววาริณ

จูญจรัสศรีมีพรพร พรางพร้อย รวมเรื่องสั้นวิทยาศาสตร์ เรื่องราวการเดินทางของดาร์วิน จากตอน “เดือนช่วงดวง
เด่นฟ้า ดาดาว” เมื่อสิบปีก่อน ทางจิตท่องไปทั่วจักรวาลเป็นเวลานานหลายล้านปี ในการค้นหาที่เรียกว่า ประตูดาว
เพื่อเข้าห้องสมุดแห่งจักรวาลที่พวกเขาเชื่อว่าเป็นศูนย์กลางสู่ประตูดาวรู้แสงหาวิทยาการเพื่อที่จะรักษาชาติพันธุ์ของ
พวกเขา แต่ไม่พบ หากกลับพบโลกดวงเล็กในทางช้างเผือก...

- [] ไม่เคยอ่าน (ถ้าไม่เคยอ่านเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามข้อ 2.1)
[] เคยอ่าน (ถ้าเคยอ่านเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามข้อ 2.2)

2.1 สาเหตุที่ไม่เคยอ่านหนังสือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ไม่ชอบอ่านหนังสือ ☐ ไม่ตรงกับความสนใจ ☐ ไม่รู้จักหนังสือ
☐ ไม่มีเวลาในการอ่าน ☐ ใช้สื่อต่าง ๆ แทนการอ่านหนังสือ ☐ ไม่ทราบว่ามีอยู่ในห้องสมุด
☐ สาเหตุอื่น ๆ โปรดระบุ.....

2.2 ถ้าเคยอ่านหนังสือชื่อเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามต่อไปนี้

2.2.1 สาเหตุในการอ่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ความสนใจของตนเอง ☐ ชอบนักเขียน ☐ ชอบเนื้อหาสาระ
☐ ผู้ปกครองแนะนำให้อ่าน ☐ อาจารย์แนะนำให้อ่าน ☐ เพื่อนแนะนำให้อ่าน
☐ เป็นหนังสือที่ได้รับรางวัล ☐ เป็นหนังสือขายดี ☐ จากสื่อประชาสัมพันธ์
☐ สาเหตุอื่น ๆ โปรดระบุ.....

2.2.2 แหล่งที่อ่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ซื้ออ่านเอง ☐ ยืมจากห้องสมุด ☐ ยืมจากเพื่อน
☐ ร้านขายหนังสือ ☐ เข้าจากร้านหนังสือ ☐ อื่น ๆ.....

3. ใต้ดาวมฤตยู เขียนโดย เสนีย์ เสาวพงศ์

ใต้ดาวมฤตยู นวนิยายแนวจารกรรม สืบสวน ตื่นเต้น ตัวละครเอกคือ แก้ว เนติกรรม มีภารกิจและปฏิบัติการที่คล้ายกับ เจมส์ บอนด์ มาก ต่างกันที่แก้ว เนติกรรม เป็นนักสืบเอกชน มีภารกิจในการตามหา ดร.ปัทมา วาสุ นักวิทยาศาสตร์สาวคนเก่ง และรอยที่หายตัวไปอย่างลึกลับระหว่างการเดินทางจากเวียนนาเพื่อกลับมากรุงเทพฯ...

- ☐ ไม่เคยอ่าน (ถ้าไม่เคยอ่านเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามข้อ 3.1)
☐ เคยอ่าน (ถ้าเคยอ่านเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามข้อ 3.2)

3.1 สาเหตุที่ไม่เคยอ่านหนังสือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ไม่ชอบอ่านหนังสือ ☐ ไม่ตรงกับความสนใจ ☐ ไม่รู้จักหนังสือ
☐ ไม่มีเวลาในการอ่าน ☐ ใช้สื่อต่าง ๆ แทนการอ่านหนังสือ ☐ ไม่ทราบว่ามีอยู่ในห้องสมุด
☐ สาเหตุอื่น ๆ โปรดระบุ.....

3.2 ถ้าเคยอ่านหนังสือชื่อเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามต่อไปนี้

3.2.1 สาเหตุในการอ่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ความสนใจของตนเอง ☐ ชอบนักเขียน ☐ ชอบเนื้อหาสาระ
☐ ผู้ปกครองแนะนำให้อ่าน ☐ อาจารย์แนะนำให้อ่าน ☐ เพื่อนแนะนำให้อ่าน
☐ เป็นหนังสือที่ได้รับรางวัล ☐ เป็นหนังสือขายดี ☐ จากสื่อประชาสัมพันธ์
☐ สาเหตุอื่น ๆ โปรดระบุ.....

3.2.2 แหล่งที่อ่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ซื้ออ่านเอง ☐ ยืมจากห้องสมุด ☐ ยืมจากเพื่อน
☐ ร้านขายหนังสือ ☐ เข้าจากร้านหนังสือ ☐ อื่น ๆ

4. ปลายทางที่อื่นพิณดี เขียนโดย พิพัฒน์ พสุธารชาติ

ปลายทางที่อื่นพิณดี เป็นนิยายคล้ายสารคดีที่เล่าเรื่องราวประวัติศาสตร์พัฒนาการและปรัชญาของคณิตศาสตร์โลกผ่านตัวละครหลักของเรื่องคือ อาจารย์สัจจา ผู้สอนวิชาประวัติศาสตร์ของวิชาคณิตศาสตร์ในมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง...

☐ ไม่เคยอ่าน (ถ้าไม่เคยอ่านเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามข้อ 4.1)

☐ เคยอ่าน (ถ้าเคยอ่านเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามข้อ 4.2)

4.1 สาเหตุที่ไม่เคยอ่านหนังสือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ไม่ชอบอ่านหนังสือ

☐ ไม่ตรงกับความสนใจ

☐ ไม่รู้จักหนังสือ

☐ ไม่มีเวลาในการอ่าน

☐ ใช้สื่อต่าง ๆ แทนการอ่านหนังสือ

☐ ไม่ทราบว่ามีอยู่ในห้องสมุด

☐ สาเหตุอื่น ๆ โปรดระบุ.....

4.2 ถ้าเคยอ่านหนังสือชื่อเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามต่อไปนี้

4.2.1 สาเหตุในการอ่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ความสนใจของตนเอง

☐ ชอบนักเขียน

☐ ชอบเนื้อหาสาระ

☐ ผู้ปกครองแนะนำให้อ่าน

☐ อาจารย์แนะนำให้อ่าน

☐ เพื่อนแนะนำให้อ่าน

☐ เป็นหนังสือที่ได้รับรางวัล

☐ เป็นหนังสือขายดี

☐ จากสื่อประชาสัมพันธ์

☐ สาเหตุอื่น ๆ โปรดระบุ.....

4.2.2 แหล่งที่อ่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ซื้ออ่านเอง

☐ ยืมจากห้องสมุด

☐ ยืมจากเพื่อน

☐ ร้านขายหนังสือ

☐ เข้าจากร้านหนังสือ

☐ อื่น ๆ.....

5. โปรเจกต์ เอกซ์ เขียนโดย ชัยคุปต์

โปรเจกต์ เอกซ์ นิยายวิทยาศาสตร์ประเภทฮาร์ด ไซไฟ (Hard-Sci-fi) เรื่องราวของความก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับพันธุวิศวกรรม ผ่านตัวละครสำคัญคือ “สุรเดช” คนที่ดูจะมีทุกสิ่งทุกอย่างที่มนุษย์ต้องการคือ เงิน ทรัพย์สินและอำนาจ ที่ต้องการความเปลี่ยนแปลงในด้าน “กายภาพ” จากความสามารถของ “สัมพันธ์” นักวิทยาศาสตร์คนเก่ง “สันต์” หนุ่มพิการหลังค่อม แต่จิตใจไม่พิการที่ต้องตกเป็น “หนูตะเภา” แล้วก็ “บุษกร” สาวสวยผู้มีน้ำใจมีความตั้งใจในหน้าที่ให้ แต่ต้องตกอยู่ในอันตรายจากภาวะที่แทบจะไม่มีทางเลี่ยง จากผู้มีอำนาจเหนือเธอ...

☐ ไม่เคยอ่าน (ถ้าไม่เคยอ่านเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามข้อ 5.1)

☐ เคยอ่าน (ถ้าเคยอ่านเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามข้อ 5.2)

5.1 สาเหตุที่ไม่เคยอ่านหนังสือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ไม่ชอบอ่านหนังสือ

☐ ไม่ตรงกับความสนใจ

☐ ไม่รู้จักหนังสือ

☐ ไม่มีเวลาในการอ่าน

☐ ใช้สื่อต่าง ๆ แทนการอ่านหนังสือ

☐ ไม่ทราบว่ามีอยู่ในห้องสมุด

☐ สาเหตุอื่น ๆ โปรดระบุ.....

5.2 ถ้าเคยอ่านหนังสือชื่อเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามต่อไปนี้

5.2.1 สาเหตุในการอ่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ความสนใจของตนเอง	☐ ชอบนักเขียน	☐ ชอบเนื้อหาสาระ
☐ ผู้ปกครองแนะนำให้อ่าน	☐ อาจารย์แนะนำให้อ่าน	☐ เพื่อนแนะนำให้อ่าน
☐ เป็นหนังสือที่ได้รับรางวัล	☐ เป็นหนังสือขายดี	☐ จากสื่อประชาสัมพันธ์
☐ สาเหตุอื่น ๆ โปรดระบุ.....		

5.2.2 แหล่งที่อ่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ซื้ออ่านเอง	☐ ยืมจากห้องสมุด	☐ ยืมจากเพื่อน
☐ ร้านขายหนังสือ	☐ เข้าจากร้านหนังสือ	☐ อื่น ๆ.....

6. ผู้มาเยือน เขียนโดย กิตติ

ผู้มาเยือน เป็นนวนิยายเยาวชนแนววิทยาศาสตร์เกี่ยวกับมนุษย์ต่างดาวที่บังเอิญยานอวกาศได้รับความเสียหายจากพายุอุกกาบาต จึงใช้ยานฉุกเฉินหนีมาตกลงบนโลก แคปซูลชิ้นส่วนของยานอวกาศชิ้นหนึ่งหายไปจึงต้องสืบหา ทำให้มีเหตุการณ์ภัยร่วมกับชาวโลก ทั้งมนุษย์และสัตว์ต่างๆ อย่างสนุกสนานในช่วงระยะเวลาเพียง 7 วัน...

- ☐ ไม่เคยอ่าน (ถ้าไม่เคยอ่านเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามข้อ 6.1)
- ☐ เคยอ่าน (ถ้าเคยอ่านเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามข้อ 6.2)

6.1 สาเหตุที่ไม่เคยอ่านหนังสือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ไม่ชอบอ่านหนังสือ	☐ ไม่ตรงกับความสนใจ	☐ ไม่รู้จักหนังสือ
☐ ไม่มีเวลาในการอ่าน	☐ ใช้สื่อต่าง ๆ แทนการอ่านหนังสือ	☐ ไม่ทราบว่ามีอยู่ในห้องสมุด
☐ สาเหตุอื่น ๆ โปรดระบุ.....		

6.2 ถ้าเคยอ่านหนังสือชื่อเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามต่อไปนี้

6.2.1 สาเหตุในการอ่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ความสนใจของตนเอง	☐ ชอบนักเขียน	☐ ชอบเนื้อหาสาระ
☐ ผู้ปกครองแนะนำให้อ่าน	☐ อาจารย์แนะนำให้อ่าน	☐ เพื่อนแนะนำให้อ่าน
☐ เป็นหนังสือที่ได้รับรางวัล	☐ เป็นหนังสือขายดี	☐ จากสื่อประชาสัมพันธ์
☐ สาเหตุอื่น ๆ โปรดระบุ.....		

6.2.2 แหล่งที่อ่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ซื้ออ่านเอง	☐ ยืมจากห้องสมุด	☐ ยืมจากเพื่อน
☐ ร้านขายหนังสือ	☐ เข้าจากร้านหนังสือ	☐ อื่น ๆ.....

7. ฤดูดาว เขียนโดย กิตติ

ฤดูดาว จากเปิดเรื่องเมื่อ 80 ปีที่แล้ว ก่อนจะมาถึงมิติแห่งเวลาปัจจุบัน ที่มีตราและสินทรัพย์เป็นตัวละครหลัก ฤดูดาวดำเนินเรื่องเสมือนเป็นนวนิยายตื่นเต้น ลึกลับ ผจญภัยในป่าลึกของชาวเหนือเผ่าเย้า มีเรื่องราวของ “เวียงแสนเพ็ง” นครโบราณที่สาบสูญของตำนานมหัศจรรย์ของกล้วยไม้ “เอื้องแสนเพ็ง” ที่บานเพียงเฉพาะในคืนของฤดูดาว...

☐ ไม่เคยอ่าน (ถ้าไม่เคยอ่านเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามข้อ 7.1)

☐ เคยอ่าน (ถ้าเคยอ่านเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามข้อ 7.2)

7.1 สาเหตุที่ไม่เคยอ่านหนังสือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ไม่ชอบอ่านหนังสือ ☐ ไม่ตรงกับความสนใจ ☐ ไม่รู้จักหนังสือ
☐ ไม่มีเวลาในการอ่าน ☐ ใช้สื่อต่าง ๆ แทนการอ่านหนังสือ ☐ ไม่ทราบว่ามีอยู่ในห้องสมุด
☐ สาเหตุอื่น ๆ โปรดระบุ.....

7.2 ถ้าเคยอ่านหนังสือชื่อเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามต่อไปนี้

7.2.1 สาเหตุในการอ่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ความสนใจของตนเอง ☐ ชอบนักเขียน ☐ ชอบเนื้อหาสาระ
☐ ผู้ปกครองแนะนำให้อ่าน ☐ อาจารย์แนะนำให้อ่าน ☐ เพื่อนแนะนำให้อ่าน
☐ เป็นหนังสือที่ได้รับรางวัล ☐ เป็นหนังสือขายดี ☐ จากสื่อประชาสัมพันธ์
☐ สาเหตุอื่น ๆ โปรดระบุ.....

7.2.2 แหล่งที่อ่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ซื้ออ่านเอง ☐ ยืมจากห้องสมุด ☐ ยืมจากเพื่อน
☐ ร้านขายหนังสือ ☐ เข้าจากร้านหนังสือ ☐ อื่น ๆ.....

8. อมตะ เขียนโดย วิมล ไทรนันทน์

อมตะ เป็นนวนิยายเชิงจินตนาการถึงโลกอนาคต เกี่ยวกับการแสวงหาความเป็นอมตะของชีวิต เรื่องราวการต่อสู้ในเชิงความคิด ความเชื่อ ระหว่างมนุษย์โคลนคือ อรชุน ที่ถูกเรียกเป็นคนที่เยี่ยม กับมนุษย์แท้คือ พรหมินทร์ ผู้แสวงหาความเป็นอมตะในทุกวิถีทาง เพื่อรักษาทรัพย์สินและอิทธิพลอำนาจเงินตรา...

☐ ไม่เคยอ่าน (ถ้าไม่เคยอ่านเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามข้อ 8.1)

☐ เคยอ่าน (ถ้าเคยอ่านเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามข้อ 8.2)

8.1 สาเหตุที่ไม่เคยอ่านหนังสือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ไม่ชอบอ่านหนังสือ ☐ ไม่ตรงกับความสนใจ ☐ ไม่รู้จักหนังสือ
☐ ไม่มีเวลาในการอ่าน ☐ ใช้สื่อต่าง ๆ แทนการอ่านหนังสือ ☐ ไม่ทราบว่ามีอยู่ในห้องสมุด
☐ สาเหตุอื่น ๆ โปรดระบุ.....

8.2 ถ้าเคยอ่านหนังสือชื่อเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามต่อไปนี้

8.2.1 สาเหตุในการอ่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ความสนใจของตนเอง	☐ ชอบนักเขียน	☐ ชอบเนื้อหาสาระ
☐ ผู้ปกครองแนะนำให้อ่าน	☐ อาจารย์แนะนำให้อ่าน	☐ เพื่อนแนะนำให้อ่าน
☐ เป็นหนังสือที่ได้รับรางวัล	☐ เป็นหนังสือขายดี	☐ จากสื่อประชาสัมพันธ์
☐ สาเหตุอื่น ๆ โปรดระบุ.....		

8.2.2 แหล่งที่อ่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ซื้ออ่านเอง	☐ ยืมจากห้องสมุด	☐ ยืมจากเพื่อน
☐ ร้านขายหนังสือ	☐ เข้าจากร้านหนังสือ	☐ อื่น ๆ.....

9. อีสรณอภินิหาร เขียนโดย สมภพ นิลกำแหง

อีสรณอภินิหาร เป็นเรื่องสันนิษฐานศาสตร์ ที่เป็นเรื่องการหนี และการตามล่าของสองชีวิต เริ่มต้นจากโลก 2 มิติ ไปสู่โลก 3 มิติมากกว่า 2 มิติ ชีวิตของสองชีวิตที่เปลี่ยนจากชีวิตชนิดเป็น “จุด” ในโลก 2 มิติ เป็นชีวิตที่มี “ความยาวและความสูง” และที่สุดของเรื่องก็ได้หยุดอยู่ที่โลก 3 มิติ เท่านั้น...

- ☐ ไม่เคยอ่าน (ถ้าไม่เคยอ่านเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามข้อ 9.1)
- ☐ เคยอ่าน (ถ้าเคยอ่านเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามข้อ 9.2)

9.1 สาเหตุที่ไม่เคยอ่านหนังสือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ไม่ชอบอ่านหนังสือ	☐ ไม่ตรงกับความสนใจ	☐ ไม่รู้จักหนังสือ
☐ ไม่มีเวลาในการอ่าน	☐ ใช้สื่อต่าง ๆ แทนการอ่านหนังสือ	☐ ไม่ทราบว่ามีอยู่ในห้องสมุด
☐ สาเหตุอื่น ๆ โปรดระบุ.....		

9.2 ถ้าเคยอ่านหนังสือชื่อเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามต่อไปนี้

9.2.1 สาเหตุในการอ่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ความสนใจของตนเอง	☐ ชอบนักเขียน	☐ ชอบเนื้อหาสาระ
☐ ผู้ปกครองแนะนำให้อ่าน	☐ อาจารย์แนะนำให้อ่าน	☐ เพื่อนแนะนำให้อ่าน
☐ เป็นหนังสือที่ได้รับรางวัล	☐ เป็นหนังสือขายดี	☐ จากสื่อประชาสัมพันธ์
☐ สาเหตุอื่น ๆ โปรดระบุ.....		

9.2.2 แหล่งที่อ่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ซื้ออ่านเอง	☐ ยืมจากห้องสมุด	☐ ยืมจากเพื่อน
☐ ร้านขายหนังสือ	☐ เข้าจากร้านหนังสือ	☐ อื่น ๆ.....

10. การเรียนรู้อย่างมีความสุข : สารเคมีในสมองกับความสุข และการเรียนรู้ เขียนโดย ศันสนีย์ จัตรคุปต์

การเรียนรู้อย่างมีความสุข แบ่งเป็นบทเล่าเรื่องของสมอง กับประเด็นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งหมด 5 บท คือ โครงสร้างสมอง และสารเคมีในสมอง, ประเภทของสารเคมีในสมองที่สัมพันธ์กับความสุข ความเศร้า ความจำ และการเรียนรู้, พันธุกรรมและสิ่งแวดล้อมมีผลต่อสารเคมีในสมอง ที่มีความสัมพันธ์กับการเรียนรู้, ความสัมพันธ์ของสารเคมีในสมอง การทำงานของสมอง และภาวะจิตใจที่มีผลต่อการเรียนรู้, เทคนิคการดำเนินชีวิต การให้การศึกษาที่เพิ่มความสุข...

☐ ไม่เคยอ่าน (ถ้าไม่เคยอ่านเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามข้อ 10.1)

☐ เคยอ่าน (ถ้าเคยอ่านเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามข้อ 10.2)

10.1 สาเหตุที่ไม่เคยอ่านหนังสือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ไม่ชอบอ่านหนังสือ ☐ ไม่ตรงกับความสนใจ ☐ ไม่รู้จักหนังสือ
☐ ไม่มีเวลาในการอ่าน ☐ ใช้สื่อต่าง ๆ แทนการอ่านหนังสือ ☐ ไม่ทราบว่ามีอยู่ในห้องสมุด
☐ สาเหตุอื่น ๆ โปรดระบุ.....

10.2 ถ้าเคยอ่านหนังสือชื่อเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามต่อไปนี้

10.2.1 สาเหตุในการอ่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ความสนใจของตนเอง ☐ ชอบนักเขียน ☐ ชอบเนื้อหาสาระ
☐ ผู้ปกครองแนะนำให้อ่าน ☐ อาจารย์แนะนำให้อ่าน ☐ เพื่อนแนะนำให้อ่าน
☐ เป็นหนังสือที่ได้รับรางวัล ☐ เป็นหนังสือขายดี ☐ จากสื่อประชาสัมพันธ์
☐ สาเหตุอื่น ๆ โปรดระบุ.....

10.2.2 แหล่งที่อ่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ซื้ออ่านเอง ☐ ยืมจากห้องสมุด ☐ ยืมจากเพื่อน
☐ ร้านขายหนังสือ ☐ เข้าจากร้านหนังสือ ☐ อื่น ๆ.....

11. แกะรอย DNA เขียนโดย พรทิพย์ โรจนสุนันท์

แกะรอย DNA ให้ความรู้พื้นฐานอย่างง่าย ๆ และชัดเจนสำหรับเรื่องที่ซับซ้อนของดีเอ็นเอ และบทบาทของดีเอ็นเอในนิติเวชศาสตร์ยุคใหม่กับกระบวนการยุติธรรม พร้อมด้วยตัวอย่างเรื่องจริงมากมายจากประสบการณ์จริงของผู้เขียน เช่น ลูกใคร, ลูกพ่อหรือเปล่า, ธรรมชาติเปลี่ยนดีเอ็นเอ, กะโหลกใคร...

☐ ไม่เคยอ่าน (ถ้าไม่เคยอ่านเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามข้อ 11.1)

☐ เคยอ่าน (ถ้าเคยอ่านเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามข้อ 11.2)

11.1 สาเหตุที่ไม่เคยอ่านหนังสือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ไม่ชอบอ่านหนังสือ ☐ ไม่ตรงกับความสนใจ ☐ ไม่รู้จักหนังสือ
☐ ไม่มีเวลาในการอ่าน ☐ ใช้สื่อต่าง ๆ แทนการอ่านหนังสือ ☐ ไม่ทราบว่ามีอยู่ในห้องสมุด
☐ สาเหตุอื่น ๆ โปรดระบุ.....

11.2 ถ้าเคยอ่านหนังสือชื่อเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามต่อไปนี้

11.2.1 สาเหตุในการอ่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ความสนใจของตนเอง	☐ ชอบนักเขียน	☐ ชอบเนื้อหาสาระ
☐ ผู้ปกครองแนะนำให้อ่าน	☐ อาจารย์แนะนำให้อ่าน	☐ เพื่อนแนะนำให้อ่าน
☐ เป็นหนังสือที่ได้รับรางวัล	☐ เป็นหนังสือขายดี	☐ จากสื่อประชาสัมพันธ์
☐ สาเหตุอื่น ๆ โปรดระบุ.....		

11.2.2 แหล่งที่อ่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ซื้ออ่านเอง	☐ ยืมจากห้องสมุด	☐ ยืมจากเพื่อน
☐ ร้านขายหนังสือ	☐ เข้าจากร้านหนังสือ	☐ อื่น ๆ.....

12. แกะรอยไอน์สไตน์ (1) : ชีวิต ผลงาน และความสำเริง เขียนโดย ศักดา ศิริพันธุ์

แกะรอยไอน์สไตน์ เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับไอน์สไตน์ เนื้อหาประกอบด้วยหัวข้อข้อบทยานอ่าน ทั้งหมด 22 บท อาทิ สิ่งแวดล้อมในครอบครัวกับการพัฒนาการเรียนรู้ของไอน์สไตน์ในวัยเด็ก, ไอน์สไตน์ในโรงเรียนประถมและมัธยมมิก, ไอน์สไตน์กับบรรยากาศที่ผ่อนคลายที่มีลาน และปาร์ตี้ในอิตาลี, ไอน์สไตน์กับการศึกษาในที่สุดท้ายที่โรงเรียนมัธยมในเมืองอาเร, ปีมหัตถกรรมของไอน์สไตน์, ไอน์สไตน์ได้รับรางวัลโนเบล...

- ☐ ไม่เคยอ่าน (ถ้าไม่เคยอ่านเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามข้อ 12.1)
- ☐ เคยอ่าน (ถ้าเคยอ่านเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามข้อ 12.2)

12.1 สาเหตุที่ไม่เคยอ่านหนังสือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ไม่ชอบอ่านหนังสือ	☐ ไม่ตรงกับความสนใจ	☐ ไม่รู้จักหนังสือ
☐ ไม่มีเวลาในการอ่าน	☐ ใช้สื่อต่าง ๆ แทนการอ่านหนังสือ	☐ ไม่ทราบว่ามีอยู่ในห้องสมุด
☐ สาเหตุอื่น ๆ โปรดระบุ.....		

12.2 ถ้าเคยอ่านหนังสือชื่อเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามต่อไปนี้

12.2.1 สาเหตุในการอ่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ความสนใจของตนเอง	☐ ชอบนักเขียน	☐ ชอบเนื้อหาสาระ
☐ ผู้ปกครองแนะนำให้อ่าน	☐ อาจารย์แนะนำให้อ่าน	☐ เพื่อนแนะนำให้อ่าน
☐ เป็นหนังสือที่ได้รับรางวัล	☐ เป็นหนังสือขายดี	☐ จากสื่อประชาสัมพันธ์
☐ สาเหตุอื่น ๆ โปรดระบุ.....		

12.2.2 แหล่งที่อ่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ซื้ออ่านเอง	☐ ยืมจากห้องสมุด	☐ ยืมจากเพื่อน
☐ ร้านขายหนังสือ	☐ เข้าจากร้านหนังสือ	☐ อื่น ๆ.....

13. ข้างครัวสุขภาพ เขียนโดย พิชัย วาสนาส่ง

ข้างครัวสุขภาพ เป็นเรื่องราวที่ประกอบด้วยเรื่องต่างๆ เกี่ยวกับอาหารการกินทั้งหมด 17 เรื่อง มีชื่อเรื่องชวนอ่าน ดังเช่น กิน แปลว่า..., อาหาร คือ ยา ยาไม่ใช่อาหาร, กินเพื่อสมอง, สิ่งที่ต้องการ, กินเป็น...กินเก่ง, ไขมันสำคัญ ไฉน, ความอร่อย, กินปลาดีกว่า, ปลาไหลอร่อย, คนกินเนื้อ, ของกินเมื่อยังเด็ก...

☐ ไม่เคยอ่าน (ถ้าไม่เคยอ่านเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามข้อ 13.1)

☐ เคยอ่าน (ถ้าเคยอ่านเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามข้อ 13.2)

13.1 สาเหตุที่ไม่เคยอ่านหนังสือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ไม่ชอบอ่านหนังสือ ☐ ไม่ตรงกับความสนใจ ☐ ไม่รู้จักหนังสือ
☐ ไม่มีเวลาในการอ่าน ☐ ใช้สื่อต่าง ๆ แทนการอ่านหนังสือ ☐ ไม่ทราบว่ามีอยู่ในห้องสมุด
☐ สาเหตุอื่น ๆ โปรดระบุ.....

13.2 ถ้าเคยอ่านหนังสือชื่อเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามต่อไปนี้

13.2.1 สาเหตุในการอ่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ความสนใจของตนเอง ☐ ชอบนักเขียน ☐ ชอบเนื้อหาสาระ
☐ ผู้ปกครองแนะนำให้อ่าน ☐ อาจารย์แนะนำให้อ่าน ☐ เพื่อนแนะนำให้อ่าน
☐ เป็นหนังสือที่ได้รับรางวัล ☐ เป็นหนังสือขายดี ☐ จากสื่อประชาสัมพันธ์
☐ สาเหตุอื่น ๆ โปรดระบุ.....

13.2.2 แหล่งที่อ่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ซื้ออ่านเอง ☐ ยืมจากห้องสมุด ☐ ยืมจากเพื่อน
☐ ร้านขายหนังสือ ☐ เข้าจากร้านหนังสือ ☐ อื่น ๆ.....

14. ความจริงที่หายไป (จากคลองด่านถึงเชียงดาว) เขียนโดย วันชัย ตันติวิทยาพิทักษ์

ความจริงที่หายไป รวมเรื่องราวต่าง ๆ 5 เรื่อง คือ (1) ความตายลึกลับของกะเหรี่ยงคลิตี้ (2) ตามหาพีซีเอ็มโอแบบไทยๆ (3) การกลับมาของกระทิงแห่งเขาแผงม้า (4) ฟีน้องมุสลิมกับนกเงือกแห่งเทือกเขาบูโด (5) เชียงดาว: มิตรภาพ กระเช้าไฟฟ้า และเอื้องศรีเชียงดาว...

☐ ไม่เคยอ่าน (ถ้าไม่เคยอ่านเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามข้อ 14.1)

☐ เคยอ่าน (ถ้าเคยอ่านเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามข้อ 14.2)

14.1 สาเหตุที่ไม่เคยอ่านหนังสือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ไม่ชอบอ่านหนังสือ ☐ ไม่ตรงกับความสนใจ ☐ ไม่รู้จักหนังสือ
☐ ไม่มีเวลาในการอ่าน ☐ ใช้สื่อต่าง ๆ แทนการอ่านหนังสือ ☐ ไม่ทราบว่ามีอยู่ในห้องสมุด
☐ สาเหตุอื่น ๆ โปรดระบุ.....

14.2 ถ้าเคยอ่านหนังสือชื่อเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามต่อไปนี้

14.2.1 สาเหตุในการอ่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ความสนใจของตนเอง	☐ ชอบนักเขียน	☐ ชอบเนื้อหาสาระ
☐ ผู้ปกครองแนะนำให้อ่าน	☐ อาจารย์แนะนำให้อ่าน	☐ เพื่อนแนะนำให้อ่าน
☐ เป็นหนังสือที่ได้รับรางวัล	☐ เป็นหนังสือขายดี	☐ จากสื่อประชาสัมพันธ์
☐ สาเหตุอื่น ๆ โปรดระบุ.....		

14.2.2 แหล่งที่อ่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ซื้ออ่านเอง	☐ ยืมจากห้องสมุด	☐ ยืมจากเพื่อน
☐ ร้านขายหนังสือ	☐ เข้าจากร้านหนังสือ	☐ อื่น ๆ.....

15. จากความฉลาดทางอารมณ์สู่สติและปัญญา เขียนโดย เทอดศักดิ์ เดชคง

จากความฉลาดทางอารมณ์สู่สติและปัญญา เป็นการผสมผสานของวิทยาศาสตร์ยุคใหม่ กับหลักพุทธธรรมได้อย่างลงตัว แบ่งเนื้อหาหนังสือออกเป็น 4 ภาค คือ ภาค 1: ความเป็นจริง (อริยสัจสี่อะไร, ความสุข-ความสำเร็จ) ภาค 2: ดี (ปัญหาของศีลธรรมชั้น 2, อิทธิบาทคือรากฐานความสำเร็จ) ภาค 3: มีคุณค่า (สติในธรรมชาติ, สติในการมุ่งสู่จุดหมาย) ภาค 4: มีความสุข (อารมณ์ที่ขัดแย้ง, มาผ่อนคลายความตึงเครียดกันเถิด)...

- ☐ ไม่เคยอ่าน (ถ้าไม่เคยอ่านเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามข้อ 15.1)
- ☐ เคยอ่าน (ถ้าเคยอ่านเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามข้อ 15.2)

15.1 สาเหตุที่ไม่เคยอ่านหนังสือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ไม่ชอบอ่านหนังสือ	☐ ไม่ตรงกับความสนใจ	☐ ไม่รู้จักหนังสือ
☐ ไม่มีเวลาในการอ่าน	☐ ใช้สื่อต่าง ๆ แทนการอ่านหนังสือ	☐ ไม่ทราบว่ามีอยู่ในห้องสมุด
☐ สาเหตุอื่น ๆ โปรดระบุ.....		

15.2 ถ้าเคยอ่านหนังสือชื่อเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามต่อไปนี้

15.2.1 สาเหตุในการอ่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ความสนใจของตนเอง	☐ ชอบนักเขียน	☐ ชอบเนื้อหาสาระ
☐ ผู้ปกครองแนะนำให้อ่าน	☐ อาจารย์แนะนำให้อ่าน	☐ เพื่อนแนะนำให้อ่าน
☐ เป็นหนังสือที่ได้รับรางวัล	☐ เป็นหนังสือขายดี	☐ จากสื่อประชาสัมพันธ์
☐ สาเหตุอื่น ๆ โปรดระบุ.....		

15.2.2 แหล่งที่อ่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ซื้ออ่านเอง	☐ ยืมจากห้องสมุด	☐ ยืมจากเพื่อน
☐ ร้านขายหนังสือ	☐ เข้าจากร้านหนังสือ	☐ อื่น ๆ.....

16. ชีวิตไพร่ห้วยขาแข้ง เขียนโดย ปริญญากร วรวรรณ

ชีวิตไพร่ห้วยขาแข้ง เป็นเรื่องราวถ่ายทอดชีวิตของคนหลงรักป่า เรื่องของคนอ่านๆ ที่มีตัวตนจริง ชีวิตของสัตว์ป่าที่กำลังเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ และชีวิตของสัตว์ป่าปกติ มีเนื้อหาทั้งหมด 5 เรื่อง ดังนี้ (1) หมาป่า นักล่าแห่งพงไพร (2) หมาใน เหล่าสัตว์และอีกด้านหนึ่งของชีวิต (3) ควายป่าผู้สุดท้าย (4) เขabanได บ้านของสัตว์และต้นไม้ที่ห้วยขาแข้ง (5) สามปีกับชีวิตสายน้ำลำขาแข้ง...

☐ ไม่เคยอ่าน (ถ้าไม่เคยอ่านเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามข้อ 16.1)

☐ เคยอ่าน (ถ้าเคยอ่านเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามข้อ 16.2)

16.1 สาเหตุที่ไม่เคยอ่านหนังสือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ไม่ชอบอ่านหนังสือ ☐ ไม่ตรงกับความสนใจ ☐ ไม่รู้จักหนังสือ
☐ ไม่มีเวลาในการอ่าน ☐ ใช้สื่อต่าง ๆ แทนการอ่านหนังสือ ☐ ไม่ทราบว่ามีอยู่ในห้องสมุด
☐ สาเหตุอื่น ๆ โปรดระบุ.....

16.2 ถ้าเคยอ่านหนังสือชื่อเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามต่อไปนี้

16.2.1 สาเหตุในการอ่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ความสนใจของตนเอง ☐ ชอบนักเขียน ☐ ชอบเนื้อหาสาระ
☐ ผู้ปกครองแนะนำให้อ่าน ☐ อาจารย์แนะนำให้อ่าน ☐ เพื่อนแนะนำให้อ่าน
☐ เป็นหนังสือที่ได้รับรางวัล ☐ เป็นหนังสือขายดี ☐ จากสื่อประชาสัมพันธ์
☐ สาเหตุอื่น ๆ โปรดระบุ.....

16.2.2 แหล่งที่อ่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ซื้ออ่านเอง ☐ ยืมจากห้องสมุด ☐ ยืมจากเพื่อน
☐ ร้านขายหนังสือ ☐ เข้าจากร้านหนังสือ ☐ อื่น ๆ.....

17. ชูเปอร์มด ถ้วยักษ์ และแม่หมี เขียนโดย อ้อยและหม่อง กาญจนะวณิชย์

ชูเปอร์มด ถ้วยักษ์ และแม่หมี รวมข้อเขียนจากคอลัมน์ "โลกธรรมชาติ" ของสองพี่น้อง โดยแบ่งกันเขียนในเรื่องเล่าเกี่ยวกับพืชของ "พี่อ้อย" เช่น ต้นไม้ ผู้ร้ายหรือผู้ดี, บ้านของพืช, ไมยต้น-ทำไมถึงโต ส่วนเรื่องคุยเกี่ยวกับสัตว์ของ "น้องหม่อง" เช่น เสือโคร่งร้องเพลง, อัมมิงเบิร์ดเมืองไทย, แกะรอยหมี, ฟิสิกส์ของช้าง...

☐ ไม่เคยอ่าน (ถ้าไม่เคยอ่านเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามข้อ 17.1)

☐ เคยอ่าน (ถ้าเคยอ่านเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามข้อ 17.2)

17.1 สาเหตุที่ไม่เคยอ่านหนังสือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ไม่ชอบอ่านหนังสือ ☐ ไม่ตรงกับความสนใจ ☐ ไม่รู้จักหนังสือ
☐ ไม่มีเวลาในการอ่าน ☐ ใช้สื่อต่าง ๆ แทนการอ่านหนังสือ ☐ ไม่ทราบว่ามีอยู่ในห้องสมุด
☐ สาเหตุอื่น ๆ โปรดระบุ.....

17.2 ถ้าเคยอ่านหนังสือชื่อเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามต่อไปนี้

17.2.1 สาเหตุในการอ่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ความสนใจของตนเอง	☐ ชอบนักเขียน	☐ ชอบเนื้อหาสาระ
☐ ผู้ปกครองแนะนำให้อ่าน	☐ อาจารย์แนะนำให้อ่าน	☐ เพื่อนแนะนำให้อ่าน
☐ เป็นหนังสือที่ได้รับรางวัล	☐ เป็นหนังสือขายดี	☐ จากสื่อประชาสัมพันธ์
☐ สาเหตุอื่น ๆ โปรดระบุ.....		

17.2.2 แหล่งที่อ่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ซื้ออ่านเอง	☐ ยืมจากห้องสมุด	☐ ยืมจากเพื่อน
☐ ร้านขายหนังสือ	☐ เข้าจากร้านหนังสือ	☐ อื่น ๆ.....

18. ดอกไม้เพลิงโบราณ เขียนโดย สัทธา สลักคำ

ดอกไม้เพลิงโบราณ (มหัศจรรย์แห่งภูมิปัญญาไทย) เนื้อหาแบ่งเป็น 5 บท คือ (1) ดอกไม้เพลิงหน้าประวัติศาสตร์ (2) การประดิษฐ์ดอกไม้เพลิง (3) "สัจธรรม" ความหมายในดอกไม้เพลิง (4) ดอกไม้เพลิงโบราณ เช่น ไฟดอกไม้ น้ำ, พลุ, พะเนียงไข (5) ดอกไม้เพลิงในความมืด กล่าวถึงสาเหตุปัญหาทำให้การหาชมดอกไม้เพลิงโบราณของไทยเป็นเรื่องยาก...

- ☐ ไม่เคยอ่าน (ถ้าไม่เคยอ่านเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามข้อ 18.1)
- ☐ เคยอ่าน (ถ้าเคยอ่านเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามข้อ 18.2)

18.1 สาเหตุที่ไม่เคยอ่านหนังสือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ไม่ชอบอ่านหนังสือ	☐ ไม่ตรงกับความสนใจ	☐ ไม่รู้จักหนังสือ
☐ ไม่มีเวลาในการอ่าน	☐ ใช้สื่อต่าง ๆ แทนการอ่านหนังสือ	☐ ไม่ทราบว่ามีอยู่ในห้องสมุด
☐ สาเหตุอื่น ๆ โปรดระบุ.....		

18.2 ถ้าเคยอ่านหนังสือชื่อเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามต่อไปนี้

18.2.1 สาเหตุในการอ่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ความสนใจของตนเอง	☐ ชอบนักเขียน	☐ ชอบเนื้อหาสาระ
☐ ผู้ปกครองแนะนำให้อ่าน	☐ อาจารย์แนะนำให้อ่าน	☐ เพื่อนแนะนำให้อ่าน
☐ เป็นหนังสือที่ได้รับรางวัล	☐ เป็นหนังสือขายดี	☐ จากสื่อประชาสัมพันธ์
☐ สาเหตุอื่น ๆ โปรดระบุ.....		

18.2.2 แหล่งที่อ่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ซื้ออ่านเอง	☐ ยืมจากห้องสมุด	☐ ยืมจากเพื่อน
☐ ร้านขายหนังสือ	☐ เข้าจากร้านหนังสือ	☐ อื่น ๆ.....

19. ดีเอ็นเอ : รหัสชีวิตสุดยอคมหัสจรรย์ เขียนโดย ทิพย์รัตน์ หาญสืบสาย

ดีเอ็นเอ : รหัสชีวิตสุดยอคมหัสจรรย์ ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยีน เกี่ยวกับดีเอ็นเอที่ถูกต้อง ทันสมัยกับองค์ความรู้ใหม่ นำเสนอในรูปแบบของการคุยกันระหว่างป้ากับหลานทาง e-mail...

☐ ไม่เคยอ่าน (ถ้าไม่เคยอ่านเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามข้อ 19.1)

☐ เคยอ่าน (ถ้าเคยอ่านเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามข้อ 19.2)

19.1 สาเหตุที่ไม่เคยอ่านหนังสือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ไม่ชอบอ่านหนังสือ ☐ ไม่ตรงกับความสนใจ ☐ ไม่รู้จักหนังสือ
☐ ไม่มีเวลาในการอ่าน ☐ ใช้สื่อต่าง ๆ แทนการอ่านหนังสือ ☐ ไม่ทราบว่ามีอยู่ในห้องสมุด
☐ สาเหตุอื่น ๆ โปรดระบุ.....

19.2 ถ้าเคยอ่านหนังสือชื่อเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามต่อไปนี้

19.2.1 สาเหตุในการอ่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ความสนใจของตนเอง ☐ ชอบนักเขียน ☐ ชอบเนื้อหาสาระ
☐ ผู้ปกครองแนะนำให้อ่าน ☐ อาจารย์แนะนำให้อ่าน ☐ เพื่อนแนะนำให้อ่าน
☐ เป็นหนังสือที่ได้รับรางวัล ☐ เป็นหนังสือขายดี ☐ จากสื่อประชาสัมพันธ์
☐ สาเหตุอื่น ๆ โปรดระบุ.....

19.2.2 แหล่งที่อ่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ซื้ออ่านเอง ☐ ยืมจากห้องสมุด ☐ ยืมจากเพื่อน
☐ ร้านขายหนังสือ ☐ เข้าจากร้านหนังสือ ☐ อื่น ๆ.....

20. เทคโนโลยีกับสวรรค์ เขียนโดย อนุชา อาภาภิรม

เทคโนโลยีกับสวรรค์ รวบรวมข้อเขียนจากคอลัมน์ "ศตวรรษที่ 21" ในนิตยสารมติชนสุดสัปดาห์ เนื้อหา 24 บท มีชื่อเรื่องของบทต่าง ๆ ที่ชวนอ่าน อาทิ สวรรค์ในมือมนุษย์, การแปรรูปสวรรค์, ยอดมนุษย์และอมตมนุษย์, ปัญหาทางเทคนิคของเทวดาประดิษฐ์, อำนาจมารและซาตาน, เทคโนโลยีมาร อำนาจใหม่, วิถีแห่งดิน-ฟ้า, ความรู้ใหม่กับจริยธรรม...

☐ ไม่เคยอ่าน (ถ้าไม่เคยอ่านเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามข้อ 20.1)

☐ เคยอ่าน (ถ้าเคยอ่านเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามข้อ 20.2)

20.1 สาเหตุที่ไม่เคยอ่านหนังสือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ไม่ชอบอ่านหนังสือ ☐ ไม่ตรงกับความสนใจ ☐ ไม่รู้จักหนังสือ
☐ ไม่มีเวลาในการอ่าน ☐ ใช้สื่อต่าง ๆ แทนการอ่านหนังสือ ☐ ไม่ทราบว่ามีอยู่ในห้องสมุด
☐ สาเหตุอื่น ๆ โปรดระบุ.....

20.2 ถ้าเคยอ่านหนังสือชื่อเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามต่อไปนี้

20.2.1 สาเหตุในการอ่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ความสนใจของตนเอง	☐ ชอบนักเขียน	☐ ชอบเนื้อหาสาระ
☐ ผู้ปกครองแนะนำให้อ่าน	☐ อาจารย์แนะนำให้อ่าน	☐ เพื่อนแนะนำให้อ่าน
☐ เป็นหนังสือที่ได้รับรางวัล	☐ เป็นหนังสือขายดี	☐ จากสื่อประชาสัมพันธ์
☐ สาเหตุอื่น ๆ โปรดระบุ.....		

20.2.2 แหล่งที่อ่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ซื้ออ่านเอง	☐ ยืมจากห้องสมุด	☐ ยืมจากเพื่อน
☐ ร้านขายหนังสือ	☐ เข้าจากร้านหนังสือ	☐ อื่น ๆ.....

21. ธรรมชาติของสรรพสิ่ง การเข้าถึงความจริงทั้งหมด เขียนโดย ประเวศ วะสี

ธรรมชาติของสรรพสิ่ง... เนื้อหาแบ่งเป็น 5 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1: การเข้าถึงความจริงทั้งหมด (ธรรมชาติของสรรพสิ่ง, ตาบอดคล้าช้าง) ตอนที่ 2: จิต-จิตวิญญาณ (จิต, จิตวิญญาณ และโพธิจิต) ตอนที่ 3: โลกกายภาพ (จักรวาล, ทฤษฎีสัมพันธภาพและทฤษฎีควอนตัม) ตอนที่ 4: โลกทางชีวภาพและสังคม (โลกทางชีวภาพ, ระบบนิเวศ) ตอนที่ 5: บุรณาการ (บุรณาการระหว่างศาสนากับวิทยาศาสตร์ และระบบการอยู่ร่วมกันด้วยสันติและการจัดองค์กรแบบใหม่ในโลกอนาคต...

- ☐ ไม่เคยอ่าน (ถ้าไม่เคยอ่านเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามข้อ 21.1)
- ☐ เคยอ่าน (ถ้าเคยอ่านเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามข้อ 21.2)

21.1 สาเหตุที่ไม่เคยอ่านหนังสือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ไม่ชอบอ่านหนังสือ	☐ ไม่ตรงกับความสนใจ	☐ ไม่รู้จักหนังสือ
☐ ไม่มีเวลาในการอ่าน	☐ ใช้สื่อต่าง ๆ แทนการอ่านหนังสือ	☐ ไม่ทราบว่ามีอยู่ในห้องสมุด
☐ สาเหตุอื่น ๆ โปรดระบุ.....		

21.2 ถ้าเคยอ่านหนังสือชื่อเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามต่อไปนี้

21.2.1 สาเหตุในการอ่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ความสนใจของตนเอง	☐ ชอบนักเขียน	☐ ชอบเนื้อหาสาระ
☐ ผู้ปกครองแนะนำให้อ่าน	☐ อาจารย์แนะนำให้อ่าน	☐ เพื่อนแนะนำให้อ่าน
☐ เป็นหนังสือที่ได้รับรางวัล	☐ เป็นหนังสือขายดี	☐ จากสื่อประชาสัมพันธ์
☐ สาเหตุอื่น ๆ โปรดระบุ.....		

21.2.2 แหล่งที่อ่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ซื้ออ่านเอง	☐ ยืมจากห้องสมุด	☐ ยืมจากเพื่อน
☐ ร้านขายหนังสือ	☐ เข้าจากร้านหนังสือ	☐ อื่น ๆ.....

22. ธรรมะติดปีก เขียนโดย ว.วชิรเมธี

ธรรมะติดปีก ให้คำตอบเกี่ยวกับพระแท้ของสังคมไทย คำตอบหนึ่งที่ชัดเจน คือ ความเข้มแข็งของสถาบันสงฆ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พระสงฆ์ที่เป็นพระแท้ มิใช่เพียงพระสงฆ์ที่ผ่านพิธีการอุปสมบทและนุ่งห่มผ้าเหลือง แต่มีกิจวัตรที่ไม่ส่งเสริมให้คนละอายต่อการทำบาป ร้ายแรงที่สุดคือ เป็นผู้กระทำความบาปเสียเอง...

☐ ไม่เคยอ่าน (ถ้าไม่เคยอ่านเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามข้อ 22.1)

☐ เคยอ่าน (ถ้าเคยอ่านเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามข้อ 22.2)

22.1 สาเหตุที่ไม่เคยอ่านหนังสือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ไม่ชอบอ่านหนังสือ ☐ ไม่ตรงกับความสนใจ ☐ ไม่รู้จักหนังสือ
☐ ไม่มีเวลาในการอ่าน ☐ ใช้สื่อต่าง ๆ แทนการอ่านหนังสือ ☐ ไม่ทราบว่ามีอยู่ในห้องสมุด
☐ สาเหตุอื่น ๆ โปรดระบุ.....

22.2 ถ้าเคยอ่านหนังสือชื่อเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามต่อไปนี้

22.2.1 สาเหตุในการอ่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ความสนใจของตนเอง ☐ ชอบนักเขียน ☐ ชอบเนื้อหาสาระ
☐ ผู้ปกครองแนะนำให้อ่าน ☐ อาจารย์แนะนำให้อ่าน ☐ เพื่อนแนะนำให้อ่าน
☐ เป็นหนังสือที่ได้รับรางวัล ☐ เป็นหนังสือขายดี ☐ จากสื่อประชาสัมพันธ์
☐ สาเหตุอื่น ๆ โปรดระบุ.....

22.2.2 แหล่งที่อ่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ซื้ออ่านเอง ☐ ยืมจากห้องสมุด ☐ ยืมจากเพื่อน
☐ ร้านขายหนังสือ ☐ เข้าจากร้านหนังสือ ☐ อื่น ๆ.....

23. นักวิทยาศาสตร์ดีเด่นกับสังคมไทย เขียนโดย ฝ่ายนิเทศสัมพันธ์ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ

นักวิทยาศาสตร์ดีเด่นกับสังคมไทย ประกอบด้วยเรื่องราว (1) นักวิทยาศาสตร์ทุกคนเป็นนักวิทยาศาสตร์ที่ได้รับรางวัล "นักวิทยาศาสตร์ดีเด่น" ของมูลนิธิส่งเสริมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในพระบรมราชูปถัมภ์ (2) สารเนื้อหาของหนังสือเป็นบทบาทของนักวิทยาศาสตร์ดีเด่นที่เป็นตัวอย่างที่ดีแก่สังคมไทย ทั้งในเชิงวิชาการการดำเนินชีวิต และลักษณะเด่นพิเศษของคนที่สามารถสร้างผลงานเด่นพิเศษแห่งวิชาชีพ (3) การเล่าเรื่องราวของนักวิทยาศาสตร์ดีเด่น (4) นักวิทยาศาสตร์ที่มีเรื่องราวชีวิต ผลงาน และความสุขกับการทำงานวิทยาศาสตร์

☐ ไม่เคยอ่าน (ถ้าไม่เคยอ่านเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามข้อ 23.1)

☐ เคยอ่าน (ถ้าเคยอ่านเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามข้อ 23.2)

23.1 สาเหตุที่ไม่เคยอ่านหนังสือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ไม่ชอบอ่านหนังสือ ☐ ไม่ตรงกับความสนใจ ☐ ไม่รู้จักหนังสือ
☐ ไม่มีเวลาในการอ่าน ☐ ใช้สื่อต่าง ๆ แทนการอ่านหนังสือ ☐ ไม่ทราบว่ามีอยู่ในห้องสมุด
☐ สาเหตุอื่น ๆ โปรดระบุ.....

23.2 ถ้าเคยอ่านหนังสือชื่อเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามต่อไปนี้

23.2.1 สาเหตุในการอ่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ความสนใจของตนเอง	☐ ชอบนักเขียน	☐ ชอบเนื้อหาสาระ
☐ ผู้ปกครองแนะนำให้อ่าน	☐ อาจารย์แนะนำให้อ่าน	☐ เพื่อนแนะนำให้อ่าน
☐ เป็นหนังสือที่ได้รับรางวัล	☐ เป็นหนังสือขายดี	☐ จากสื่อประชาสัมพันธ์
☐ สาเหตุอื่น ๆ โปรดระบุ.....		

23.2.2 แหล่งที่อ่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ซื้ออ่านเอง	☐ ยืมจากห้องสมุด	☐ ยืมจากเพื่อน
☐ ร้านขายหนังสือ	☐ เข้าจากร้านหนังสือ	☐ อื่น ๆ.....

24. มหัตถกรรมแห่งชีวิต เขียนโดย ชัยวัฒน์ คุประตกุล

มหัตถกรรมแห่งชีวิต เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับการแบ่งช่วงเวลาของชีวิตมนุษย์แต่ละคนออกเป็น 3 ช่วง หรือระยะ คือ ระยะที่ 1: มหัตถกรรมแห่งการกำเนิดมนุษย์ (เช่น จากไข่ และสเปิร์ม สู่กำเนิดมนุษย์) ระยะที่ 2: มหัตถกรรมวัยทารกถึงวันเป็นผู้ใหญ่เต็มตัว (เช่น เสียงร้องของทารกแรกเกิด, ชีวิตมิใช่เพียงการศึกษา) ระยะที่ 3: มหัตถกรรมวัยผู้ใหญ่เต็มตัวถึงวันสุดท้ายของชีวิต (เช่น ก้าวแรกสำคัญ, มหัตถกรรมของการทำงาน, ชีวิตคู่)...

- ☐ ไม่เคยอ่าน (ถ้าไม่เคยอ่านเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามข้อ 22.1)
- ☐ เคยอ่าน (ถ้าเคยอ่านเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามข้อ 22.2)

24.1 สาเหตุที่ไม่เคยอ่านหนังสือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ไม่ชอบอ่านหนังสือ	☐ ไม่ตรงกับความสนใจ	☐ ไม่รู้จักหนังสือ
☐ ไม่มีเวลาในการอ่าน	☐ ใช้สื่อต่าง ๆ แทนการอ่านหนังสือ	☐ ไม่ทราบว่ามีอยู่ในห้องสมุด
☐ สาเหตุอื่น ๆ โปรดระบุ.....		

24.2 ถ้าเคยอ่านหนังสือชื่อเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามต่อไปนี้

24.2.1 สาเหตุในการอ่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ความสนใจของตนเอง	☐ ชอบนักเขียน	☐ ชอบเนื้อหาสาระ
☐ ผู้ปกครองแนะนำให้อ่าน	☐ อาจารย์แนะนำให้อ่าน	☐ เพื่อนแนะนำให้อ่าน
☐ เป็นหนังสือที่ได้รับรางวัล	☐ เป็นหนังสือขายดี	☐ จากสื่อประชาสัมพันธ์
☐ สาเหตุอื่น ๆ โปรดระบุ.....		

24.2.2 แหล่งที่อ่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ซื้ออ่านเอง	☐ ยืมจากห้องสมุด	☐ ยืมจากเพื่อน
☐ ร้านขายหนังสือ	☐ เข้าจากร้านหนังสือ	☐ อื่น ๆ.....

25. รู้จักธรรมชาติกับตาม่อง เขียนโดย ตาม่อง

รู้จักธรรมชาติกับตาม่อง อธิบายเรื่องราวต่างๆ ผ่านตัวละคร คือ ตาม่อง กับหลาน (เรียก 'ไอหนู') ที่ชอบมาคลุกคลีกับตาม่องใจดี ผู้ไม่เบียดเบียนหรือรำคาญที่จะอธิบายเรื่องยากๆ ของวิทยาศาสตร์หรือปรากฏการณ์แปลกๆ ของธรรมชาติ ให้หลานฟังด้วยภาษาง่ายๆ ให้เข้าใจเรื่องราวต่างๆ อันชวนพิศวงของธรรมชาติ และสิ่งที่มนุษย์ได้ประดิษฐ์คิดค้นขึ้นมาใช้ (เช่น ไมโครเวฟ, เครื่องคำนวณ, โทรศัพท์)...

☐ ไม่เคยอ่าน (ถ้าไม่เคยอ่านเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามข้อ 25.1)

☐ เคยอ่าน (ถ้าเคยอ่านเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามข้อ 25.2)

25.1 สาเหตุที่ไม่เคยอ่านหนังสือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ไม่ชอบอ่านหนังสือ ☐ ไม่ตรงกับความสนใจ ☐ ไม่รู้จักหนังสือ
☐ ไม่มีเวลาในการอ่าน ☐ ใช้สื่อต่าง ๆ แทนการอ่านหนังสือ ☐ ไม่ทราบว่ามีอยู่ในห้องสมุด
☐ สาเหตุอื่น ๆ โปรดระบุ.....

25.2 ถ้าเคยอ่านหนังสือชื่อเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามต่อไปนี้

25.2.1 สาเหตุในการอ่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ความสนใจของตนเอง ☐ ชอบนักเขียน ☐ ชอบเนื้อหาสาระ
☐ ผู้ปกครองแนะนำให้อ่าน ☐ อาจารย์แนะนำให้อ่าน ☐ เพื่อนแนะนำให้อ่าน
☐ เป็นหนังสือที่ได้รับรางวัล ☐ เป็นหนังสือขายดี ☐ จากสื่อประชาสัมพันธ์
☐ สาเหตุอื่น ๆ โปรดระบุ.....

25.2.2 แหล่งที่อ่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ซื้ออ่านเอง ☐ ยืมจากห้องสมุด ☐ ยืมจากเพื่อน
☐ ร้านขายหนังสือ ☐ เข้าจากร้านหนังสือ ☐ อื่น ๆ.....

26. เรือนไทย บ้านไทย เขียนโดย ศรีศักร วัลลิโภดม

เรือนไทย หนังสือเล่มนี้ให้ความรู้เกี่ยวกับเอกลักษณ์และพัฒนาการของบ้านไทย เรือนไทย ที่สัมพันธ์กับสภาพของสังคมไทยเก่าแก่ อีกทั้งภูมิปัญญาเชิงวิทยาศาสตร์ท้องถิ่น ดังเช่น รูปทรงเอกลักษณ์ของเรือนไทย ที่มีลักษณะเป็นเรือนที่อยู่อาศัย ตั้งอยู่บนเสาสูง และมีหลังคาทรงสูง เนื้อหาของเรื่องประกอบด้วย 6 บทใหญ่ (1) เรือนบ้าน และเมืองในสังคมไทย (2) เรือนไทยภาคกลาง (3) เรือนไทยภาคใต้ (4) เรือนไทยภาคอีสาน (5) เรือนไทยภาคเหนือ (6) สรุป

☐ ไม่เคยอ่าน (ถ้าไม่เคยอ่านเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามข้อ 26.1)

☐ เคยอ่าน (ถ้าเคยอ่านเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามข้อ 26.2)

26.1 สาเหตุที่ไม่เคยอ่านหนังสือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ไม่ชอบอ่านหนังสือ ☐ ไม่ตรงกับความสนใจ ☐ ไม่รู้จักหนังสือ
☐ ไม่มีเวลาในการอ่าน ☐ ใช้สื่อต่าง ๆ แทนการอ่านหนังสือ ☐ ไม่ทราบว่ามีอยู่ในห้องสมุด
☐ สาเหตุอื่น ๆ โปรดระบุ.....

26.2 ถ้าเคยอ่านหนังสือชื่อเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามต่อไปนี้

26.2.1 สาเหตุในการอ่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ความสนใจของตนเอง	☐ ชอบนักเขียน	☐ ชอบเนื้อหาสาระ
☐ ผู้ปกครองแนะนำให้อ่าน	☐ อาจารย์แนะนำให้อ่าน	☐ เพื่อนแนะนำให้อ่าน
☐ เป็นหนังสือที่ได้รับรางวัล	☐ เป็นหนังสือขายดี	☐ จากสื่อประชาสัมพันธ์
☐ สาเหตุอื่น ๆ โปรดระบุ.....		

26.2.2 แหล่งที่อ่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ซื้ออ่านเอง	☐ ยืมจากห้องสมุด	☐ ยืมจากเพื่อน
☐ ร้านขายหนังสือ	☐ เข้าจากร้านหนังสือ	☐ อื่น ๆ.....

27. วิถีแห่งน้ำ ธารแห่งชีวิตแห่งโลก เขียนโดย นัยนา นียมวัน

วิถีแห่งน้ำ ธารแห่งชีวิตแห่งโลก เป็นเรื่องของน้ำใกล้ตัวมนุษย์มากที่สุด คือ น้ำบนโลก เรื่องของน้ำกับสรรพชีวิตบนโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งมนุษย์ มีเนื้อหารวมทั้งหมด 7 บท ดังนี้ บทที่ 1: มารูจักน้ำกันเถอะ บทที่ 2: สมบัติที่น่าสนใจของน้ำ บทที่ 3: ประโยชน์ของน้ำต่อประชากรโลก บทที่ 4: น้ำเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่า บทที่ 5: น้ำประปา บทที่ 6: น้ำเสีย บทที่ 7: บทสรุป: น้ำมหัศจรรย์...

- ☐ ไม่เคยอ่าน (ถ้าไม่เคยอ่านเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามข้อ 27.1)
- ☐ เคยอ่าน (ถ้าเคยอ่านเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามข้อ 27.2)

27.1 สาเหตุที่ไม่เคยอ่านหนังสือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ไม่ชอบอ่านหนังสือ	☐ ไม่ตรงกับความสนใจ	☐ ไม่รู้จักหนังสือ
☐ ไม่มีเวลาในการอ่าน	☐ ใช้สื่อต่าง ๆ แทนการอ่านหนังสือ	☐ ไม่ทราบว่ามีอยู่ในห้องสมุด
☐ สาเหตุอื่น ๆ โปรดระบุ.....		

27.2 ถ้าเคยอ่านหนังสือชื่อเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามต่อไปนี้

27.2.1 สาเหตุในการอ่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ความสนใจของตนเอง	☐ ชอบนักเขียน	☐ ชอบเนื้อหาสาระ
☐ ผู้ปกครองแนะนำให้อ่าน	☐ อาจารย์แนะนำให้อ่าน	☐ เพื่อนแนะนำให้อ่าน
☐ เป็นหนังสือที่ได้รับรางวัล	☐ เป็นหนังสือขายดี	☐ จากสื่อประชาสัมพันธ์
☐ สาเหตุอื่น ๆ โปรดระบุ.....		

27.2.2 แหล่งที่อ่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ซื้ออ่านเอง	☐ ยืมจากห้องสมุด	☐ ยืมจากเพื่อน
☐ ร้านขายหนังสือ	☐ เข้าจากร้านหนังสือ	☐ อื่น ๆ.....

28. สารพัดสัตว์โลก เขียนโดย สุกฤษณ์ ยกสำน

สารพัดสัตว์โลก นำเรื่องราวธรรมชาติอันชวนพิศวงของสัตว์โลกหลากชนิด ที่มีทั้งส่วนเป็นความรู้ใหม่ล่าสุด และเรื่องราวที่เป็นตำนานเก่าแก่ เช่น เรื่องของหิ้งห้อย เรื่องราวตำนานกรีกกำเนิดที่มาของแมงมุม เรื่องของนกฮัมมิงเบิร์ด ผีเสื้อ ราชนิกแห่งการเดินรำ ฉลาม: ฉลามกินคน หรือคนกินฉลามกันแน่ ค้างคาว: ธรรมชาติของเจ้าราตรี ทุกชนิดมีสาระ น่ารู้ที่มีข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ มีความน่าสนใจ...

☐ ไม่เคยอ่าน (ถ้าไม่เคยอ่านเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามข้อ 28.1)

☐ เคยอ่าน (ถ้าเคยอ่านเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามข้อ 28.2)

28.1 สาเหตุที่ไม่เคยอ่านหนังสือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ไม่ชอบอ่านหนังสือ ☐ ไม่ตรงกับความสนใจ ☐ ไม่รู้จักหนังสือ
☐ ไม่มีเวลาในการอ่าน ☐ ใช้สื่อต่าง ๆ แทนการอ่านหนังสือ ☐ ไม่ทราบว่ามีอยู่ในห้องสมุด
☐ สาเหตุอื่น ๆ โปรดระบุ.....

28.2 ถ้าเคยอ่านหนังสือชื่อเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามต่อไปนี้

28.2.1 สาเหตุในการอ่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ความสนใจของตนเอง ☐ ชอบนักเขียน ☐ ชอบเนื้อหาสาระ
☐ ผู้ปกครองแนะนำให้อ่าน ☐ อาจารย์แนะนำให้อ่าน ☐ เพื่อนแนะนำให้อ่าน
☐ เป็นหนังสือที่ได้รับรางวัล ☐ เป็นหนังสือขายดี ☐ จากสื่อประชาสัมพันธ์
☐ สาเหตุอื่น ๆ โปรดระบุ.....

28.2.2 แหล่งที่อ่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ซื้ออ่านเอง ☐ ยืมจากห้องสมุด ☐ ยืมจากเพื่อน
☐ ร้านขายหนังสือ ☐ เข้าจากร้านหนังสือ ☐ อื่น ๆ.....

29. สุขภาพแบบองค์รวม เขียนโดย มนตรี ภูมิณี

สุขภาพแบบองค์รวม เป็นหนังสือที่สะท้อนความคิด และวิถีการเข้าถึงภูมิปัญญาตะวันออกของสุขภาพองค์รวม เชื่อมโยงกับวิทยาศาสตร์การแพทย์กระแสหลัก อาทิ สุขภาพแบบองค์รวม, ต้นตอและความหมายของโรคร้าย, การเยียวยาคือการรักษา, กาย-จิตสัมพันธ์, จุดแห่งพลังชีวิต, อัจฉริยะ: แผนที่ยิ่งใหญ่ได้สำนึก, "ศิลปะ" การแก้ปัญหาและเยียวยา "จิตป่วย"...

☐ ไม่เคยอ่าน (ถ้าไม่เคยอ่านเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามข้อ 29.1)

☐ เคยอ่าน (ถ้าเคยอ่านเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามข้อ 29.2)

29.1 สาเหตุที่ไม่เคยอ่านหนังสือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ไม่ชอบอ่านหนังสือ ☐ ไม่ตรงกับความสนใจ ☐ ไม่รู้จักหนังสือ
☐ ไม่มีเวลาในการอ่าน ☐ ใช้สื่อต่าง ๆ แทนการอ่านหนังสือ ☐ ไม่ทราบว่ามีอยู่ในห้องสมุด
☐ สาเหตุอื่น ๆ โปรดระบุ.....

29.2 ถ้าเคยอ่านหนังสือชื่อเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามต่อไปนี้

29.2.1 สาเหตุในการอ่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ความสนใจของตนเอง	☐ ชอบนักเขียน	☐ ชอบเนื้อหาสาระ
☐ ผู้ปกครองแนะนำให้อ่าน	☐ อาจารย์แนะนำให้อ่าน	☐ เพื่อนแนะนำให้อ่าน
☐ เป็นหนังสือที่ได้รับรางวัล	☐ เป็นหนังสือขายดี	☐ จากสื่อประชาสัมพันธ์
☐ สาเหตุอื่น ๆ โปรดระบุ.....		

29.2.2 แหล่งที่อ่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ซื้ออ่านเอง	☐ ยืมจากห้องสมุด	☐ ยืมจากเพื่อน
☐ ร้านขายหนังสือ	☐ เข้าจากร้านหนังสือ	☐ อื่น ๆ.....

30. สูชีวิตอมตะ เขียนโดย นำชัย ชีววิวัฒน์

สูชีวิตอมตะ เป็นหนังสือที่ให้คำตอบประเด็นคำถาม เรื่องราวที่มีความเคลื่อนไหว ความก้าวหน้าใหม่ๆ เกิดขึ้น ประกอบด้วยบทต่างๆ ดังนี้ น้าอมตะ และชีวิตอมตะ, การผ่าตัดและเปลี่ยนอวัยวะ, อวัยวะสังเคราะห์, อวัยวะดัดแปลงพันธุกรรม, อวัยวะเพาะเลี้ยง, วัคซีนแห่งศตวรรษใหม่, เทคโนโลยีช่วยกำเนิดบุตร, ยีนบำบัด...

- ☐ ไม่เคยอ่าน (ถ้าไม่เคยอ่านเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามข้อ 30.1)
- ☐ เคยอ่าน (ถ้าเคยอ่านเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามข้อ 30.2)

30.1 สาเหตุที่ไม่เคยอ่านหนังสือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ไม่ชอบอ่านหนังสือ	☐ ไม่ตรงกับความสนใจ	☐ ไม่รู้จักหนังสือ
☐ ไม่มีเวลาในการอ่าน	☐ ใช้สื่อต่าง ๆ แทนการอ่านหนังสือ	☐ ไม่ทราบว่ามีอยู่ในห้องสมุด
☐ สาเหตุอื่น ๆ โปรดระบุ.....		

30.2 ถ้าเคยอ่านหนังสือชื่อเรื่องนี้ โปรดตอบคำถามต่อไปนี้

30.2.1 สาเหตุในการอ่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ความสนใจของตนเอง	☐ ชอบนักเขียน	☐ ชอบเนื้อหาสาระ
☐ ผู้ปกครองแนะนำให้อ่าน	☐ อาจารย์แนะนำให้อ่าน	☐ เพื่อนแนะนำให้อ่าน
☐ เป็นหนังสือที่ได้รับรางวัล	☐ เป็นหนังสือขายดี	☐ จากสื่อประชาสัมพันธ์
☐ สาเหตุอื่น ๆ โปรดระบุ.....		

30.2.2 แหล่งที่อ่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ซื้ออ่านเอง	☐ ยืมจากห้องสมุด	☐ ยืมจากเพื่อน
☐ ร้านขายหนังสือ	☐ เข้าจากร้านหนังสือ	☐ อื่น ๆ.....

ตอนที่ 3 ประโยชน์ที่ได้จากการอ่านหนังสือดีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร

คำชี้แจง จากหนังสือดีวิทยาศาสตร์ 30 ชื่อเรื่อง อย่างน้อยท่านได้รู้จักชื่อเรื่องของหนังสือทั้ง 30 ชื่อเรื่องแล้ว ซึ่งอาจจะไม่ได้อ่านทั้งหมด ขอให้ท่านพิจารณาเนื้อหาสาระจากการอ่านที่ท่านคิดว่าผู้อ่านจะได้ประโยชน์จากการอ่านตามข้อต่างๆต่อไปนี้มากนักน้อยเพียงใด

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับประโยชน์ที่ได้จากการอ่านหนังสือดีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร

ในจำนวน 30 ชื่อเรื่อง ท่านคิดว่าได้ประโยชน์จากการอ่านหนังสือดีวิทยาศาสตร์มากนักน้อยเพียงใด

เนื้อหาสาระจากการอ่าน	ระดับประโยชน์ที่ได้จากการอ่าน				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. ทราบถึงประวัติศาสตร์และพัฒนาการของความรู้ทางวิทยาศาสตร์.....					
2. พัฒนานองค์ความรู้ และความคิดทางวิทยาศาสตร์.....					
3. ส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจทางวิทยาศาสตร์บริสุทธิ์ (ฟิสิกส์ คณิตศาสตร์ เคมี วิทยาศาสตร์ชีวภาพ) และวิทยาศาสตร์ประยุกต์.....					
4. ได้ความรู้เกี่ยวกับวิทยาการสมัยใหม่ (ด้านการแพทย์, วิทยาศาสตร์, เทคโนโลยี).....					
5. ทำให้ทราบข้อมูลเกี่ยวภูมิปัญญาเชิงวิทยาศาสตร์ (เช่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น, ภูมิปัญญาไทย, ภูมิปัญญาตะวันออก).....					
6. ช่วยให้ผู้อ่านเกิดมุมมอง ทศนะ และความคิดใหม่ ๆ ต่อโลกที่กว้างขึ้น.....					
7. ให้ความเพลิดเพลิน และความบันเทิงทางวิทยาศาสตร์.....					
8. นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน / การดำเนินชีวิต.....					
9. ช่วยให้เกิดแรงบันดาลใจในการเรียน.....					
10. ส่งเสริมจินตนาการ อารมณ์ และความคิด.....					
11. ยกระดับนิสัย และจิตใจ.....					
12. การเข้าถึงหลักแห่งพุทธธรรม.....					

ขอขอบพระคุณในการให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ค

แบบสัมภาษณ์

การอ่านหนังสือดีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรรของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัย
ในเขตกรุงเทพมหานคร

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง

การอ่านหนังสือดีวิทยาสาสตร์ที่คัดสรรของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัย ในเขตกรุงเทพมหานคร

ประเด็นข้อคำถามที่น่าสนใจ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ประเด็น ดังนี้

1. สาเหตุในการอ่านหนังสือดีวิทยาสาสตร์ของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร ข้อคำถามได้แก่

ผลจากการวิจัยเชิงปริมาณ พบว่า สาเหตุในการอ่านหนังสือดีวิทยาสาสตร์ที่คัดสรร 4 ชื่อเรื่องที่มีค่าร้อยละของการอ่านสูงสุด อันดับแรก คือ ความสนใจของตนเอง อันดับ 2 ชอบเนื้อหาสาระ อันดับ 3 ชอบนักเขียน อันดับ 4 เพื่อนแนะนำให้อ่าน อันดับ 5 จากสื่อประชาสัมพันธ์ อันดับ 6 ผู้ปกครองแนะนำให้อ่าน อันดับ 7 เป็นหนังสือขายดี อันดับ 8 อาจารย์แนะนำให้อ่าน และอันดับสุดท้าย คือ เป็นหนังสือที่ได้รับรางวัล ท่านคิดว่าข้อมูลส่วนนี้เป็นความจริงหรือไม่ ในแง่มุมมองของท่าน ท่านมีสาเหตุใดในการอ่านมากที่สุด เพราะเหตุใด

2. แหล่งที่อ่านหนังสือดีวิทยาสาสตร์ของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร ข้อคำถามได้แก่

ผลจากการวิจัยเชิงปริมาณ พบว่า แหล่งที่อ่านหนังสือดีวิทยาสาสตร์ที่คัดสรร 4 ชื่อเรื่องที่มีค่าร้อยละของการอ่านสูงสุด อันดับแรก คือ ยืมจากห้องสมุด อันดับ 2 ซื้ออ่านเอง อันดับ 3 ร้านขายหนังสือ อันดับ 4 ยืมจากเพื่อน และอันดับสุดท้าย คือ เข้าจากร้านหนังสือ ท่านคิดว่าข้อมูลส่วนนี้เป็นความจริงหรือไม่ ในแง่มุมมองของท่าน ท่านใช้แหล่งที่อ่านใดมากที่สุด เพราะเหตุใด

3. สาเหตุที่ไม่เคยอ่านหนังสือดีวิทยาสาสตร์ของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร ข้อคำถามได้แก่

ผลจากการวิจัยเชิงปริมาณ พบว่า สาเหตุที่ไม่เคยอ่านหนังสือดีวิทยาสาสตร์ที่คัดสรร 13 ชื่อเรื่องที่มีค่าร้อยละของการอ่านต่ำสุด อันดับแรก คือ ไม่รู้จักหนังสือ อันดับ 2 ไม่ตรงกับความสนใจ อันดับ 3 ไม่มีเวลาในการอ่าน อันดับ 4 ไม่ทราบว่ามีอยู่ในห้องสมุด อันดับ 5 ไม่ชอบอ่านหนังสือ และอันดับสุดท้ายคือ ใช้สื่อต่างๆ แทนการอ่านหนังสือ ในแง่มุมมองของท่าน ท่านคิดว่าข้อมูลส่วนนี้เป็นความจริงหรือไม่ เพราะเหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น

แบบบันทึกภาคสนาม

ผู้ให้สัมภาษณ์ :

มหาวิทยาลัย : วัน / เดือน / ปี :

ประเด็นข้อคำถาม	วิเคราะห์
1. สาเหตุในการอ่านหนังสือดีวิทยาศาสตร์ ผลจากการวิจัยเชิงปริมาณ พบว่า สาเหตุในการอ่านหนังสือดีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร 4 ชื่อเรื่องที่มีค่าร้อยละของการอ่านสูงสุด อันดับแรก คือ ความสนใจของตนเอง อันดับ 2 ชอบเนื้อหาสาระ อันดับ 3 ชอบนักเขียน อันดับ 4 เพื่อนแนะนำให้อ่าน อันดับ 5 จากสื่อประชาสัมพันธ์ อันดับ 6 ผู้ปกครองแนะนำให้อ่าน อันดับ 7 เป็นหนังสือขายดี อันดับ 8 อาจารย์แนะนำให้อ่าน และอันดับสุดท้าย คือ เป็นหนังสือที่ได้รับรางวัล ท่านคิดว่าข้อมูลส่วนนี้เป็นความจริงหรือไม่ ในแง่มุมมองของท่าน ท่านมีสาเหตุใดในการอ่านมากที่สุด เพราะเหตุใด	
2. แหล่งที่อ่านหนังสือดีวิทยาศาสตร์ ผลจากการวิจัยเชิงปริมาณ พบว่า แหล่งที่อ่านหนังสือดีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร 4 ชื่อเรื่องที่มีค่าร้อยละของการอ่านสูงสุด อันดับแรก คือ ยืมจากห้องสมุด อันดับ 2 ซื้ออ่านเอง อันดับ 3 ร้านขายหนังสือ อันดับ 4 ยืมจากเพื่อน และอันดับสุดท้าย คือ เช่าจากร้านหนังสือ ท่านคิดว่าข้อมูลส่วนนี้เป็นความจริงหรือไม่ ในแง่มุมมองของท่าน ท่านใช้แหล่งที่อ่านใดมากที่สุด เพราะเหตุใด	
3. สาเหตุที่ไม่เคยอ่านหนังสือดีวิทยาศาสตร์ ผลจากการวิจัยเชิงปริมาณ พบว่า สาเหตุที่ไม่เคยอ่านหนังสือดีวิทยาศาสตร์ที่คัดสรร 13 ชื่อเรื่องที่มีค่าร้อยละของการอ่านต่ำสุด อันดับแรก คือ ไม่รู้จักหนังสือ อันดับ 2 ไม่ตรงกับความสนใจ อันดับ 3 ไม่มีเวลาในการอ่าน อันดับ 4 ไม่ทราบว่ามีอยู่ในห้องสมุด อันดับ 5 ไม่ชอบอ่านหนังสือ และอันดับสุดท้ายคือ ใช้สื่อต่างๆ แทนการอ่านหนังสือ ในแง่มุมมองของท่าน ท่านคิดว่าข้อมูลส่วนนี้เป็นความจริงหรือไม่ เพราะเหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น	

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวโสมนภา ผดุง
วันเดือนปีเกิด	24 ธันวาคม พ.ศ. 2520
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	93/129 ซอยแจ้งวัฒนะ 13 ถนนแจ้งวัฒนะ หลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	เจ้าหน้าที่บริการสารสนเทศ (บรรณารักษ์)
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	ศูนย์บรรณสารสนเทศทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2527-2532	ระดับประถมศึกษา โรงเรียนอนุบาลสงขลา จังหวัดสงขลา
พ.ศ. 2533-2538	ระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนวรนารีเฉลิม จังหวัดสงขลา
พ.ศ. 2539-2542	ศศ.บ. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์) เกียรตินิยมอันดับ 2 จาก มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
พ.ศ. 2553	ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์) จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ